

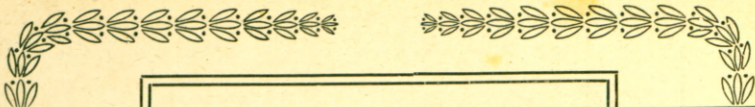
A decorative border in black ink frames the cover. It features stylized flowers, including a large one in the top left and another in the middle left. The border is composed of elegant, flowing lines that curve and swirl around the text.

XVIII ROCZNIK

Asekuracyjno
Ekonomiczny

1909

Inżynierowie-Architekci

J. Sosnowski & A. Zachariewicz

Pierwsze krajowe Przedsiębiorstwo i Fabryka robót żelazno-betonowych i cementowych

Śpichlerze, budynki gospodarcze, dachy, kopuły, stropy, mosty, tunele, fundamenta, piloty żelazno-betonowe, rury, płyty :: Ogniotrwałe budynki gospodarcze :: :: Ogniotrwałe stajnie :: Projekta i przedmioty na żądanie

BIURA TECHNICZNE I FABRYKI:

LWÓW

ulica Na Błonie liczbą 3

Telefon Nr. 470

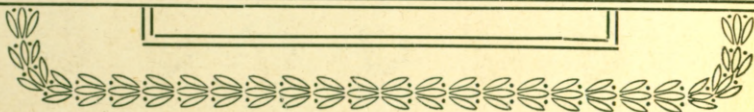
KRAKÓW

ulica Swoboda liczbą 2

Telefon Nr. 137 b

ADRES TELEGRAFICZNY :

HENNEBIQUE LWÓW :: HENNEBIQUE KRAKÓW

PIERWSZY GALICYJSKI

DOM DLA ZIEMIAN

WE LWOWIE

BIURO :

ulica Kościuszki liczba 1 a

MAGAZYN :

dawny browar Penziasa, ul. Gródecka 37

REPREZENTACYE :

KRAKÓW : ulica Basztowa 19 :: **CZER-
NIOWCE :** ulica Pocztowa l. 8 :: **STANI-
SŁAWÓW :** ul. Halicka

TELEGRAMY : ZIEMIANIN, LWÓW

Rachunek żyrowy w Pocztovej Kasie
Oszczędności Nr. 13.158 :: Rachunek ży-
:: rowy w Banku Austro-węgierskim ::

Nasiona :: Maszyny :: Nawozy

• Jedyne najstarsze Handel Herbaty, Kawy •

FABRYKA ŚWIEC WOSKOWYCH

FRYDERYKA SCHUBUTHA I SP.

WE LWOWIE

poleca

Herbaty chińskie czarne aromatyczne, silnie naciągające

	^{1/2} kilo kor
Congo Nr. 0	3.20
Congo Nr. 1	3.80
Souchong Nr. 2	4.60
Souchong, zbioru majowego	6.—
Kaysow, najprzedniejsza	8.—

Znakomite okruchy herbat

pół kilo K. 3—, 3.60 i 4.60

UWAGA: Z powodu naśladowania opakowań naszych herbat, zarejestrowaliśmy „**Markę ochronną**” i tylko z tym znakiem sprzedajemy. — Wszystkie gatunki herbat pakujemy po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ i $\frac{1}{8}$ kilo.

Przy wysyłkach na prowincję opakowania nie liczymy.

Najlepsze gatunki — Aromatyczne — Znakomite w smaku

K A W Y

	Woreczki Netto $\frac{4}{4}$ kilo	$\frac{1}{8}$ kilo
Gwatemala Nr. 6	K. 11:40	K. 1.20
Gwatemala Nr. 5	" 14:25	" 1:50
Ceylon dobra Nr. 5	" 19.—	" 2.—
" gruba Nr. 3	" 19:76	" 2:08
" przednia Nr. 2	" 20:52	" 2:16
" najprzedniejsza Nr. 1	" 21:28	" 2:24
" perłowa	" 20:52	" 2:16
Złota Jawa	" 20:52	" 2.16
Mocca arabska	" 20:52	" 2:16

Własnego wyrobu najpiękniejsza i najlepsza, nagrodzona medalami zasługi

Masa kauczukowa do zapuszczania podłóg

w pięciu odcieniach

Nr. 0 bezbarwna, Nr. 1 jasno-żółta, Nr. 2 jasionowa, Nr. 3 orzechowa, Nr. 4 mahoniowa. :: Pudełko wystarczające na duży pokój 2 kor.

Nr. telefonu 157, 179, 14.

Zakład Gazowy Miejski

we Lwowie

poleca

najtańszy i najlepszy
materiał opałowy

KOKS

do kuchen, pieców
i celów kowalskich

MAŻ POGAZOWĄ (TER)

wypróbowany środek do ochrony drzewnych
materiałów budowlanych przeciw gniciu

AMONIAK (SALMIAKGEIST)

o ciężarze gatunkowym 0·910,
bezbardwy, chemicznie czysty.

Cennik wysyła się na żądanie odwrotną pocztą.

ZAKŁAD GAZOWY

utrzymuje na składzie: **piece pokojowe, kąpielowe
i kuchenki** do ogrzewania gazem, który dla celów
technicznych i opału po cenie 16 hal. za 1 m³
jest dostarczany.

Dostarcza: **palników i przyborów do oświe-
tlenia światłem żarowym systemu Auera.**

(Wyłączne zastępstwo austr. Tow. żarowego Auera)

FOTOGRAF

≡ EDWARD ≡
TRZEMESKI

ul. Trzeciego Maja 5 Pilia Łyczaków 9

poleca

Fotografie Artystyczne

w atelier i w MIESZKANIACH PRYWAT-
NYCH powiększenie, portrety malowane.

KLISZE ILUSTRACYJNE.

PRACOWNIA WYROBÓW STO-
LARSKICH RZEŹBIARSKICH I
MEBLOWYCH

TEOFILA KYŚIAKA

SPECYALISTA ROBÓT BIAŁYCH

Wszelkie zamówienia w zakres stolarstwa
i tapicerstwa wchodzące przyjmuje po cenach
najprzystępniejszych, rącząc za spieszne, gu-
stowne i wedle zlecenia dokładne wykonanie

Lwów, Kochanowskiego 4

W. ADAMSKI

Lwów, ulica Akademicka 1. 2

(róg ulicy Tańskiej, Hotel George'a)

poleca w kolosalnym wyborze

TAPETY — MATERIE MEBLO-
WE — DYWANY — PORTYERY —
FIRANKI — CHODNIKI — KOCY-
KI — KOCE NAKONIE — DERKI
PODRÓŻNE — ŁÓŻKA MOSIĘŻ-
NE — LINOLEUM — CERATY
I WSZELKIE PRZEDMIOTY DO
URZĄDZEŃ POKOJOWYCH

WZORY TAPET WYSYŁAM
OPŁATNIE

NAJSTARSZA W KRAJU FABRYKA
sfór i żaluzji do okien
WSZELKICH SYSTEMÓW

CENNIKI GRATIS

TOWARZYSTWO
**Wzajemnych Ubezpieczeń
Urzędników Prywatnych**

Lwów, Hotel George'a

USTAWOWY

ZAKŁAD EMERYTALNY ZASTĘPCZY

w myśl ustawy z d. 16 grudnia 1906 Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1907

Przyjmuje ustawowe obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne urzędników i funkcyjaryuszów prywatnych z mocą ustawową oraz ubezpieczenia emerytalne dobrowolne, t. j. za jedną składką ubezpiecza renty na niezdolność do pracy, renty na starość, renty wdowie i dodatki na wychowanie sierót, dalej ryczałty pogrzebowe, posagi, osobne renty wdowie, zapomogi doraźne i t. d. w różnych kombinacjach.

Ubezpieczać się mogą urzędnicy prywatni wszelkich kategorii, oraz osoby zarobkujące samoistnie lub w t. zw. zawodach wolnych bez różnicy płci.

Towarzystwo rządzi się zupełnie autonomicznie i oparte jest na zasadach wzajemności; ma ono nadto na celu ochronę i popieranie wszelkich społecznych, moralnych interesów urzędników prywatnych, tworzenie dla członków i ich rodzin instytucji dobroczynnych, jako to: burs, fundacji stypendyjnych i posagowych, biur bezpłatnego pośrednictwa posad, udzielanie członkom i ich rodzinom pomocy doraźnej i t. p.

Prospekty szczegółowe wysyła i wszelkich wyjaśnień udziela na żądanie:

**WYDZIAŁ CENTRALNY
TOWARZYSTWA WE LWOWIE,
HOTEL GEORGE'A**

PIOTR MIKOLASCH i SP.

WE LWOWIE :: PASAŻ MIKOLASCHA
Skład farb, lakierów, pokostów, artykułów
··· technicznych i gospodarczych ···

utrzymuje na składzie i poleca najlepszej jakości:

Wszelkiego rodzaju FARBY SUCHE, pokostowe i lakiery, LAKIERY, POKOSTY, WERNIKSY, PENDZLE i SZCZOTKI, WĘŻE GUMOWE i PARCIANE dla gorzeli i browarów, PAKUNKI GUMOWE, asbestowe, łojowe do maszyn, OLIWY i SMARY DO MASZYN najlepszej jakości. CARBOLINEUM, najlepszy środek przeciw grzybowi. WSZELKIE ŚRODKI DEZYNFEKCYJNE. :: PRÓBKI i najtańsze oferty przesyłamy na żądanie franco.

Nadto utrzymujemy na składzie w wielkim wyborze

Perfumy, Mydła, Artykuły toaletoowe

wyrobu krajowego, francuskie i angielskie.

Wode kolońską własnego wyrobu
:: :: identyczną z „Maria Farina“

a TAŃSZĄ o 50%

Cały flakon koron 1.80 — pół flakonu koron 1.—

==== ćwierć flakonu kor. —.60. ====

HIPOLIT ŚLIWIŃSKI

Spółka przemysłowa i budowlana z ogran. poręka

I. Dział ceramiczny

Fabryki parowe w Drohobyczu i Rzeszowie wyrabiają:

1. Dachówkę tłoczoną felcowaną (francuską)
2. Dachówkę ciągniętą felcowaną
3. Karpiówkę
4. Cegłę wszelkiego rodzaju, jak dętą, fasonową, okładzinową, zwyczajną i t. d.
5. Dreny i wszelkie inne wyroby ceramiczne

Roczna produkcya 15.000.000 sztuk

Towar doborowy :: :: Ceny umiarkowane

II. Dział torfowy

Fabryka torfu Dolina-Strutyn wyrabia :

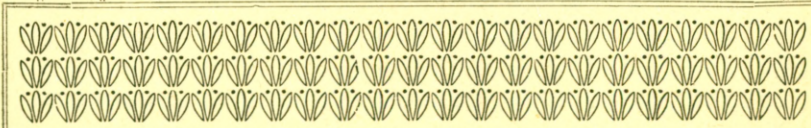
1. TORF opałowy cegiełkowy — Wartość opałowa 4.000 kaloryi
2. Ściółkę torfową — najzdrowszą, odwadniającą ściółkę dla inwentarza — dającą nawóz wiele wydawniejszy niż słoma
3. Miał torfowy — proszek dezynfekcyjny do miejsc ustępowych
4. Torf szarpany na izolację

III. Przedsiębiorstwo robót publicznych

BIURO CENTRALNE SPÓŁKI:

LWÓW, ULICA KADECKA LICZBA 6

Nr. Telefonu Nr. 528

BANK PARCELACYJNY

przeprowadza parcelacye i kolonizacye w drodze komisowej lub na własny rachunek. :: Ma w różnych okolicach kraju pozostałe do parcelacyi majątności :: w obszarze od 50—150 mg. ::

✻ DO SPRZEDANIA ✻ ODDZIAŁ WKŁADKOWY

Banku parcelacyjnego oprocentowuje wkładki do 5000 Koron

na 5¹/₂ ‰

Od kwot powyżej 5000 Koron składanych na czas dłuższy, płaci Bank parcel. wyższe procenty aż

do 7⁰/₀

stosownie do terminu wypowiedzenia, według umowy z Dyrekcją

A. PRZYSZLAK

Zakład artystyczny dla lito- chromo- i autografii

we Lwowie, ulica Lindego l. 4

poleca się do wykonywania

Druków ☒ ☒ ☒
Artystycznych

przy zastosowaniu naj-
nowszych wynalazków na
polu litografii

Bilety wizytowe

3 Korony

Zaproszenia ślubne

i wszelkie inne roboty

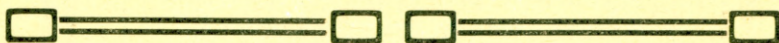
wykonywa się starannie,
szybko i po umiarkowa-
nej cenie

☐ ALBERT SZKOWRON ☐

HANDEL TOWARÓW KOLONIALNYCH, WIN,
OWOCÓW POŁUDNIOWYCH I DELIKATESÓW

WE LWOWIE, ULICA KOPERNIKA L. 2

TOWARY W NAJLEPSZYCH JAKOŚCIACH. :: CENY NAJNIŻSZE

HOTEL EUROPEJSKI WE LWOWIE

poleca się łaskawym względom podróżującej P. T. Publiczności

USŁUGA STARANNA :: CENY UMIARKOWANE

Albert Szkowron właściciel.

GALICYJSKA

KASA ZALICZKOWA

Lwów, ul. Trzeciego Maja 1. 5
Stow. zarejestrowane z ograniczoną poręką

udziela

POŻYCZKI NA WEKSELE I SKRYPTA

przyjmuje

WKŁADKI OSZCZĘDNOŚCI

i oprocentowuje je

PO 4 $\frac{1}{2}$ PROCENT OD STA ROCZNIE

Rachunki bieżące oprocentowuje po 4 $\frac{0}{10}$

AGENCYA

Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń

W KRAKOWIE

(W DZIALE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE).

FILIA

C. K. UPRZYW. AUSTRYACKIEGO

ZAKŁADU KREDYTOWEGO DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

we Lwowie, ul. Kościuszki 1. 7

Przyjmuje gotówkę na rachunek bieżący i książeczki wkładkowe, celem oprocentowania bez potrącenia podatku rentowego

Przyjmuje w przechowanie i administrację papiery wartościowe i udziela na nie zaliczki w rachunku bieżącym

Kupuje i sprzedaje efekty krajowe i zagraniczne oraz eskontuje weksle i dewizy pod korzystnymi warunkami

Wydaje przekazy i akredytywy na wszystkie miasta :: Udziela poręki na kredyt podatkowy

PRACOWNIA
TAPICERSKO-
DEKORACYJNA

TEODORA
KYSIAKA

Lwów, ulica Kościuszki 20

wykonywa wszelkie roboty w zakres
tapicersko - dekoracyjny wchodzące

MIEJSKIE
BIURO PRACY

WE LWOWIE

Ossolińskich 15 i Chorażczyzna 28

służy zupełnie bezpłatnie tak
pracodawcom jak i pracującym

stręcząc pracę i dostarczając pracu-
jących, a to tak robotników zawo-
dowych jak i niezawodowych, służbę
domową i gospodarczą bez różnicy płci

Godziny urzędowe od 8--2

Zgłoszenia ustne lub pisemne.

Lwów, ul. Akademicka 14

FOTOGRAF

Z PRAKTYKĄ DŁUGOLETNIĄ W ZAKŁADACH
FOTOGRAFICZNYCH ŚWIATOWEJ SŁAWY, JAK:

REUTLINGER W PARYŻU

FABRE W MARSYLII

I T. D.

KORDYAN

WYKONYWA

WSZELKIE FOTOGRAFIE

NAJSTARANNIEJ

NAJMODNIEJ I NAJELEGANCIEJ!

SZYBKIE WYKONANIE FOTOGRAFII DO
LEGITYMACYJ!

CENY UMIARKOWANE.

Lwów, ul. Akademicka 14

GALICYJSKA
FABRYKA AKUMULATORÓW
SYSTEMU „TUDOR“

BRACIA SCHLEYEN I SP.

FABRYKA: ZAMARSTYNÓW, stacja kolei państw.
Lwów-Podzamcze, BIURO: UL. HERBURTÓW L. 1

Adres dla telegramów: Akumulator Lwów. Telefon Nr. 574.

— Konto pocztowej Kasy Oszczędności 76.051 —

Akumulatory stałe dla oświetlenia elektrycznego
i przenoszenia siły ☐☐☐☐☐☐☐☐

Akumulatory przenośne dla celów naukowych i te-
chnicznych ☐☐☐☐☐☐☐☐

Akumulatory dla oświetlenia powozów ☐ AKUMU-
LATORY dla automobilów ☐☐☐☐

Latarki ręczne dla kopalń ☐ LATARKI AKUMULA-
TORNE dla oświetlenia ubikacyj zawierają-
cych gazy wybuchowe ☐☐☐☐☐☐☐☐

Baterye bezpieczeństwa dla zakładów przemysłowych

Baterye do oświetlenia ochronnego dla teatrów, sal
kocertowych, sal zebrań i t. p. ☐☐☐☐

Lokomobile elektryczne dla celów rolniczych

Przenośne urządzenia dla oświetlenia czaso-
wego ☐☐☐☐☐☐☐☐

☐ Własna stacja dla ładowania akumulatorów. ☐

☐ = Projekta, kosztorysy, porada techniczna bezpłatnie = ☐

APTEKA
POD „SREBRNYM ORŁEM“

H. RUBLA

(PRZEDTEM ZYGMUNTA RUCKERA) — WE LWOWIE

poleca WINA LECZNICZE:

Malaga z żelazem 3 K. Malaga z chiną 3 K. Malaga z Rehbarbarum 3 K. Malaga z chiną i żelazem 3 K. Malaga z Kaskarą i Sagraią 3 K. Malaga z mirkofosforanem wapna 3 K. Wino hiszpańskie z Kondurangó 3 K. Wino hiszpańskie z pepsyną 3 K. Wino kondurangopeptonowe 3 K. Wino z orzechów Kola 2 K. Wino Papayotynowe 3 K. Wino borowczane 2 K. Wino hiszpańskie z Somatozą 3 K. 60 h. Wino hiszpańskie z Peptonem 3 K. Następnie: Syrup ziołowo-słodowy Dra Seeburgeta 1 K. Ziółka Dra Seeburgeta 40 h. Pastyłki ziołowo-balsamiczne 1 K. Olej rybi biały i żółty 1 K. 20 h. i 1 K. 60 h. Eau de quinine au Rhum przeciw łupieży 2 K. 40 h. Pomada i Bay-Lotion Dra Wiliam Jackson na porost włosów 4 K. Creme Iris Dra Whytta na piegi 1 K. 60 h. „Lwowianka“ mydło toaletowe 70 h., 3 mydełka w kartonie 2 K. Puder książęcy 1 K., pudełka próbne po 20 h. Rosa piękności (puder w płynie) 2 K. 60 h. Mentyna 1 K. Woda anaterynowa 80 h. Wstrzykiwanie z Matiko 80 h. Kabzułki z Matico 1 K. 60 h. Specyfik na nagniotki 80 h. Plaster kauczukowy na nagniotki 60 h. Maść kaukazka na odmrożenie 80 h. Algofon przeciw bolowi zębów 70 h. Ekstrakt szpilkowy zapach leśny 80 h. Ziółka przeciw molom 40 h. Tabaka mentolowa przeciw katarowi 50 h. Proszek przeciwko poceniu się 70 h. Płyn formalinowy 60 h. Wódka francuska ze solą 90 h. i 1 K. 50 h. Pastyłki Kaskarowe 60 h. i 1 K. Krem lanolinowy 70 h. Wina, Koniaki i Malaga kuracyjna, Blicante i Marsula.

Reumatyzm, gościec, kurcze, suche bole, goi i leczy w zupełności.

Linimentum balsamiczno-mentolowe (Nerwoton). Cena flaszki 80 h.

Skład wszelkich wód mineralnych i przetworów zdrojowych.
Skład materyałów dla aptekarzy, chemików i fotografów.

Spółka kredytowa budowniczych

Stow. zarej. z ograniczoną poręką

we Lwowie, ulica Kościuszki I. 18.

dostawia swoim członkom: wszelkie materyały budowlane w najlepszej jakości i po cenach najumiarkowańszych, jako to: cegły wszelkich gatunków, kamień ciosowy, wyroby ze sztucznego kamienia, **wyroby z gliny**: płytki posadzkowe, rury drenowe, rury glazurowane, najlżejszą dachówkę, pokrycie dachów dachówką podług patentu Haussena, **cement** najlepszej jakości **Portland**, wapno białe, wapno hydrauliczne krajowe, wapno hydrauliczne z Kufstein, rury betonowe, płyty izolacyjne asfaltowe, płyty korkowe, płyty słomiane, materyały budulcowe, **wyroby z żelaza**, jak: trawersy walcowane i nitowane, drzwiczki kominowe, szczelnie przystające, podług najnowszego patentu, wentylatory w różnych wymiarach, patentowane.

Zawiadamiamy P. T. interesowanych, że tylko w Spółce kredytowej budowniczych można nabyć do pieców kaflowych lub kamyczkowych „**Powielacza ciepła**“ Gassel-sedera & Niemczyka; — przez zastosowanie tego powielacza ciepła do pieców nowobudujących się lub do istniejących, uzyskuje się znaczną oszczędność na opale, a oprócz innych korzyści także jeszcze i tę dogodność, że pokój może być w 15 min. ogrzany. Piec kaflowy „Unicum“. Glazuryzna do niszczenia grzyba i osuszania wilgoci.

DYREKCJA.

DO P. T. PUBLICZNOŚCI.

SPÓŁKA FAKTUROWA

Stowarzyszenie zarejestr. z ograniczoną poręką

==== ulica Kościuszki 1. 7. ====

rozpoczęła czynności z dniem 10. maja 1908 i udziela kredytu na rymesy, faktury, pretensye książkowe, zaliczki kolejowe i t. p. wynikające z obrotu handlowego.

Spółka fakturowa ma zadanie uroczomie części kapitału obrotowego, uwięzione w kredycie z towar.

Firma, jak członek Spółki, odstępuje (ceduje) te części kapitału uwięzione w kredycie za towar, Spółce fakturowej.

Spółka zawiadamia interesowanych z pośród szerszej P. T. Publiczności, że pretensya danej firmy została jej odstąpiona, a zarazem dołącza czek pocztowej kasy oszczędności. Dyskretny stosunek jednak firmy do odbiorcy towaru nic na tem nie cierpi; warunki umowy zostają niezmienione, kredyt ułatwiony, powaga tak jednej jak i drugiej strony nienaruszona. — Spółka fakturowa jest tu pośrednikiem, stojącym na straży interesu członków i ułatwień dla ich odbiorców, to jest szerszej P. T. Publiczności

Wszelkie dalsze wyjaśnienia pisemne lub ustne udzielamy P. T. Interesowanym w godzinach urzędowych od 9 do 1 rano i od 3 do 5 popołudniu.

Jedyny rzeczywisty importer herbaty!

HANDEL HERBATY CHIŃSKIEJ

EDMUNDA RIEDLA

LWÓW, UL. TEATRALNA 3

(druga kamienica od placu Maryackiego)

poleca znakomitą

poleca najlepsze gatunki

:: HERBATĘ ::

::: KAWY :::

zbioru majowego, bezpośrednio z Chin sprowadzaną, ciemno naciągającą, z wybornym smakiem i aromatyczną wonią — 1/2 kilo:

o smaku czystym i aromatycznym, które rozsyła franko, opłacone do każdej stacyi pocztowej 4³/₄ kilogram. w woreczku:

	Nr	K		K	1/2 kg
Cengo czarna . . .	1	3-20	Z centr. Ameryki	13-1	1-30
Souchong czarna . . .	2	4-	Jamaica . . .	14-	1-40
„ „ zbiór			Mexico gr. ziarn.	15-	1-60
„ majowy . . .	3	6-	Portorico . . .	17-70	1-80
Kaysow czarna . . .	4	8-	Cuba grub. ziarn.	18-40	1-92
Melange de Londres	5	8-	Ceylon zielona . .	19-	2-
Pecco kwiat . . .	6	6-	„ ziel. przed.	20-	2-08
„ „ karaw.	7	8-	Ceylon zielona,		
„ „ najprz.	8	12-	grubo-ziarn.	21-	2-16
Gumpowder zielon.			Ceylon zielona,		
perłowy . . .	9	6-	perłowa . . .	21-	2-16
Gumpow. ziel. perł.	10	8-	Mocca arabska,		
Wysiewki herbac. . .		2-60	aromatyczna.	21-	2-16
„ z najl. herbat		3-20	Jawa złota . . .	21-	2-16

Opakowania nie liczy się. Zamówienie z prowincyi wysyła się odwrot. pocztą.

Geny herbaty oznacza się 1/2 kilo w paczkach po 1/2 1/4 1/8 kg.

Złotym medalem Wystawy przyrodniczo-lekarskiej i higienicznej X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie w roku 1907 odznaczone Pierwsze w Galicyi, przez Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych (w myśl § 31. ustawy o „artykułach żywności“ z dnia 16. stycznia 1896, Dz. p. p. Nr. 89 ex 1897) **urzędownie upoważnione**

CHEMICZNO-MIKROSKOPOWO-ANALITYCZNE LABORATORYUM

do badania pokarmów, artykułów spożywczych, leczniczych, handlowych, technicznych, gospodarczych, higienicznych, analiz sądowych, **moczu, płwocin** i t. p.

RADCY CESARSKIEGO WALEREGO WŁODZIMIRSKIEGO

zaprzysiężonego chemika c. k. Sądu krajowego karnego, zaprzysiężonego rzeczoznawcy i oceniciela c. k. Sądu krajowego cywilnego, egzaminowanego na wszechniczy we Wiedniu znawcy artykułów spożywczych, członka stałej Komisji zdrowotnej miasta Lwowa, członka i referenta Komisji Jurorów Wystawy krajowej w roku 1894 we Lwowie i Wystawy przyrodniczo-lekarskiej w roku 1907 we Lwowie. (byłego właściciela apteki).

we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej pod l. 18.

Liga Pomocy Przemysłowej

Lwów, Chorążczyzna 27 (dom własny)

udziela **wszelkich informacji** (rad, wskazówek, adresów, porady prawnej i t. d.) w zakresie przemysłu i handlu, także z zakresu przemysłu rolniczego.

Wystawa ruchoma Ligi Pomocy Przemysłowej

obejmująca przeszło 70 kategorii artykułów przemysłu krajowego, objeżdża 40 miast do roku (przez 2 $\frac{1}{2}$ roku zwiedziło tę wystawę przeszło 750 tysięcy osób). — Udział wystawie od 32—160 koron rocznie.

Marka ochronna Ligi Pomocy Przemysłowej

służy do ochrony wyrobów krajowych od oszukańczej konkurencji fabryk zagranicznych.

Skorowidz przemysłowo-handlowy Ligi Pomocy Przemysłowej

pierwszy systematyczny obraz krajowej pracy wytwórczej i handlowej, zbiór pożytecznych informacji dla kupców, rolników i przemysłowców. Cena niższa z przesyłką pocztową Kor. 1.50.

Warsztaty studenckie

dla poobiedniego zajęcia uczniów szkół średnich — zdrowej fizycznie, rozrywki i dla szerzenia poszanowania i zamiłowania pracy ręcznej, pod kierownictwem osobnego Komitetu w własnym budynku Ligi Pomocy Przem., ul. Chorążczyzna 27.

INTERNAT

przy ul. Wincentego Pola 6., l. p.
— (boczna ulicy Zielonej) —

pod nazwą „ZORZA“ im. STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO, przyjmuje uczniów ze wszystkich szkół lwowskich. — Internat urządzony według najnowszych wymagań higieny i pedagogii. Opieka domowa i pomoc w nauce **zapewnione**. Lekcje udzielane przez wytrawnych i ukwalifikowanych pedagogów. — Prospekty darmo i oplatnie. — Ceny przystępne. — Zgłoszenia przyjmuje i wszelkich wyjaśnień udziela Józef Ziemiński, Lwów, ul. Wincentego Pola l. 6. I. p. — Godziny urzędowe od 3 do 5 popołudniu.

A. SOBOLEWSKI

we Lwowie, plac Maryacki l. 5 (Hotel Francuski)

poleca swój **MAGAZYN ZEGARMISTRZOWSKI**. Skład zegarków z najlepszych fabryk genewskich. Zegarów paryskich brązowych, wiedeńskich pendułowych. Zegarów podróжных, budzików i t. p. Główny skład zegarków fabryki **Patek Philippe i Ska w Genewie** dawniej **zast. W. Grabińskiego we Lwowie**, po cenach bardzo umiarkowanych.

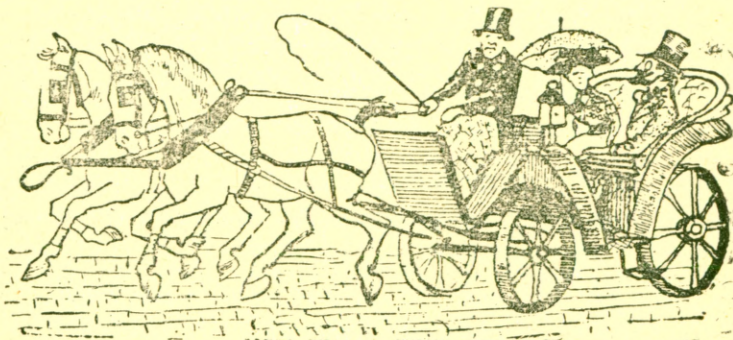
Wielki wybór łańcuszków damskich, męskich w złocie, srebrze i stalowych. Wchodzące w zakres zegarmistrzostwa **reperacye** wykonywa punktualnie, sumiennie pod gwarancyą.

Pierwszorzędne przedsiębiorstwo fiaków dwukonnych i dorożek

KONIE Z CESARSKIEJ STAJNI

ANTONI KURKOWSKI

LWÓW, ul. Kochanowskiego ul. 64 (dom własny)

przyjmuje zamówienia na jazdy w mieście jakoteż na prowincyę na wesela itp. dostarcza powozy nienumerowane (remizy) także dziennie, miesięcznie lub rocznie. — Telefon Nr. 217.

G. PAMMER i S-ka przedtem:
J. WYCHERA

we Lwowie, ulica Gródecka 47.

Telefon Nr. 588. — Adres dla telegramów: Pammer, Lwów.

ODLEWARNIA ŻELAZA I METALI -- FABRYKA MACHIN — poleca swe odlewy machinowe i budowlane, urządza całe zakłady przemysłowe, młyny etc., wszelkie urządzenia do cegielń, wyrobów betonowych, instalacya transmisji etc. — **Piece patentowe do koszar, kasarni etc.** — **Wyłączna Reprezentacya dla Galicyi i Bukowiny: Motorów parowych, benzynowych, gazowych etc.** firmy **H. C. Hoffmeister & Co. z Wiednia.** — Kosztorysy i cenniki darmo i opłatnie.

Długoletnia praktyka za granicą, gdzie pracowałem w najpierwszorządniejszych firmach, dała mi sposobność poznać najlepsze i najtańsze źródła — dlatego też

CENY NAJNIŻSZE

Na każdy sezon najświeższe nowości w największym wyborze, które osobiście zakupuję kilka razy w roku za granicą: w Wiedniu — Paryżu etc.

NOWO OTWORZONY

MAGAZYN SPECYALNYCH NOWOŚCI
GALANTERYJNYCH POD FIRMA

STANISŁAW TKACZ

WE LWOWIE, UL. HETMAŃSKA 10
(BANK ZALICZKOWY)

poleca wyroby brązowe, skórzane, z drzewa, artykuły do podróży i polowania, parasolki, laski, perfumery etc.

ZAMÓWIENIA Z PROWINCY ZAŁATWIAM
ODWROTNĄ POCZTĄ.

Największy wybór stosownych podarunków
na Gwiazdkę i Nowy Rok

PODARUNKI ŚLUBNE I INNE OKOLICZ-
NOŚCIOWE.

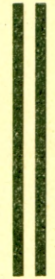
NAJWIĘKSZY WYBÓR

UBRAŃ MĘSKICH, DZIECIĘCYCH
i Mundurków dla PP. Studentów
własnego wyrobu — polecają

Heilmann Kohn i Synowie

we Lwowie, plac Maryacki 5
(w Hotelu Francuskim)

CENY STAŁE JAK NAJNIŻSZE
NA KAŻDEJ SZTUCE OZNACZONE

Lwowskie Biuro Handlowe

Z. MAJEWSKI

Lwów, ulica Kościuszki 4

Sprzedaje Węgiel kamienny.
Koks. Sikawki. Przybory pożar-
ne. Kasy ogniotrwałe.

IGNACY RAPS

zegarmistrz

Lwów, ulica Sykstuska 1. 2.

Poleca swój wielki skład zegarków Szwajcarskich kieszonkowych, Wiedeńskich ściennych i Szwarcwaldzkich, jakoteż wielki wybór łańcuszków złotych i srebrnych.

Wszelkie reperacje wykonywa najdokładniej i najtaniej.

Premiowany złotym medalem na wystawach Paryża, Brukseli i Londynu.

POD OPIEKĄ ŚW. SYLWESTRA

TOWARZYSTWO TKACZY

w Korczynie

ad Krosno, Galicya

Stowarzyszenie zarejestr. z ogran. poręką od lat 26 istniejące, odznaczone medalami zasługi, po przeprowadzeniu gruntownej reorganizacji, poleca wyroby swych członków i istniejącej przy Towarzyst. Szkoły tkackiej

Znane płótna Korczyńskie

jakoteż wszelkie wyroby w zakres tkactwa wchodzące. Wykonywa także zamówienia według podanych wzorów.

Wyroby wyłącznie krajowe

wykonane przez miejscowych tkaczy, członków Towarzystwa i Szkołę tkacką przez Kraj subwencyonowaną.

Z powodu potania materiału surowego

==== Ceny znacznie niższe ====

Cenniki i próbki wysyła się na żądanie odwrotnie.

Adres: „TOWARZYSTWO TKACZY“ pod opieką św. Sylwestra, Korczyzna ad Krosno.

ZAKŁAD DOSTAW BUDOWLANYCH
L. & G. KADEN

Kraków, Basztowa 26 :: Lwów, Mickiewicza 3

Centralne biuro sprzedaży
Oddziału ceramicznego

c. k. uprz. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu w Pradze, czyli wszystkich austriackich fabryk posadzkowych i rur kamiankowych oraz ściennych flizów fajansowych.

Fabryka gipsu w Glinnej Nawaryi
Fabryki wapna i kamieniołomy

w Rząsce koło Krakowa, w Gródku Jagiellońskim
w Glinnej Nawaryi koło Lwowa.

Podejmuje się wykonywania wszelkich robót i dostawania materiałów wchodzących w zakres przedsiębiorstwa asfaltowego.

Handel win i delikatesów

MUSIAŁOWICZ
& **JANIK**

we Lwowie
ul. Trzeciego Maja 1. 2.

(w dawnym gmachu Kasy
Oszczędności, naprzeciw
Hotelu Imperial)

Poleca z komfortem urządzone pokoje gościnne do śniadań i kolacyi (osobne gabinety. Doborowe zimne i gorące przekąski przez cały dzień i noc. Znakończone piwo pilzneńskie, oraz wielki wybór win krajowych i zagranicznych. Majonesy, auzpiki, galantyny, pasztety itd.

PRACOWNIA
ślusarsko-artystyczna i budowlana

Władysława
Musiałowicza
Lwów, ul. Kopernika 56

Wykonywa wszelkie roboty w zakresie ślusarstwa wchodzące.

Telefon Nr. 235

Seyfarth & Dydyński

We Lwowie, Teatralna 1, przy pl. Maryackim

polecają:

WIELKI SKŁAD PAPIERU z pierwszorzędných fabryk krajowych i zagranicznych ::
Wszelkie przybory do pisania, Rysowania i malowania :: BILETY wizytowe litografowane od K 3:20, szybkoprasowe od K 1:60 ::
GŁÓWNY SKŁAD KSIĄG HANDLOWYCH Regestra gospodarcze układu W. BYLICKIEGO I CYBULSKIEGO :: Nowe regestra gospodarcze premiiowane na powszechnej Wystawie kraj. we Lwowie złotym medalem państw., wydanie drugie poprawne i uproszczone, układu Kazimierza Madeyskiego, oraz wszelkie w zakres gospodarstwa wiejskiego wchodzące druki :: Wielki wybór **Towarów galanteryjnych** z brązu, drzewa, pluszu i skóry :: Francuska i angielska **Perfumerya** :: Prawdziwa woda kolońska ::

:: **Albumy, ramy i ramki do fotografii** ::

WYŁĄCZNY DLA GALICYI SKŁAD

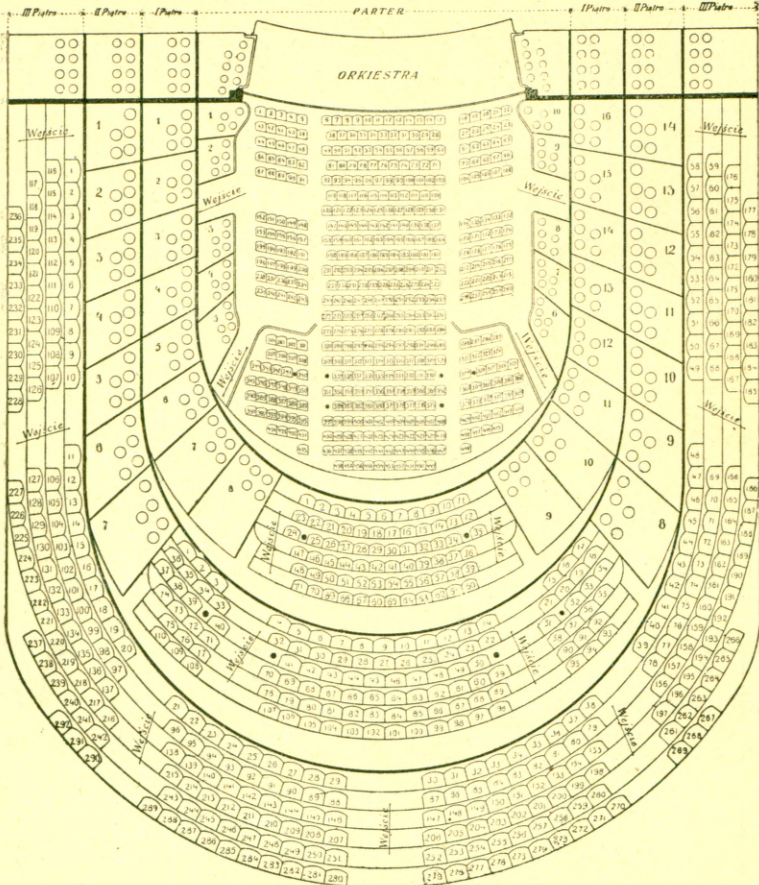
HEKTOGRAFÓW LEWITUSA

Z WIEDNIA

Wszelkie oprawy obrazów przyjmuje się po cenach najprzystępniejszych.

SEYFARTH & DYDYŃSKI.

ROZKŁAD MIEJSC W TEATRZE MIEJSKIM we LWOWIE

Ceny miejsc w Teatrze miejskim we Lwowie (od 1. września 1908).

Ilość	RODZAJ	CENY PO:									
		Dramat		Opera		Operetka		Popołudn. dramatu		Sobotnie popularne	
		K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
7	ŁOŻE w parterze	15	.	24	.	22	.	10	.	6	.
5	" na 1-szem piętrze, gabinetowe	18	.	26	.	24	.	13	.	8	.
8	" " " " boczne	16	.	24	.	22	.	11	.	6	.
2	" " 2-giem " prosceniowe	16	.	24	.	22	.	11	.	6	.
14	" " " " boczne	10	.	15	.	14	.	7	.	4	.
2	" " 3-ciem " prosceniowe	9	.	12	.	11	70	5	80	3	.
21	FOTELE w parterze od Nr. 1—22	5	.	6	.	6	.	3	.	2	.
34	" " " " 23—65	4	.	5	40	5	40	2	80	1	80
44	" " " " 66—119	3	60	5	.	5	.	2	60	1	60
54	" " " " 120—174	3	.	4	20	4	.	2	20	1	40
64	" " " " 175—238	2	30	3	50	3	20	1	70	1	20
46	" " " " 239—284	1	80	3	.	2	80	1	60	1	.
60	" " " " 285—344	1	60	2	60	2	60	1	40	.	90
114	" " " " 345—458	1	30	2	.	2	.	1	.	.	80
7	FOTELE na 1-szem piętrze od Nr. 1—11	5	.	6	.	6	.	3	.	2	.
25	" " " " 12—36	2	50	4	50	4	.	2	20	1	40
35	" " " " 37—71	1	60	3	.	2	50	1	30	1	.
17	FOTELE na 2-giem " " 1—17	1	80	3	20	3	.	1	50	1	20
93	" " " " 18—110	1	40	2	20	2	.	1	10	.	80
150	KRZESŁA na 3-ciem piętrze w 1-szym rzędzie i naprz. sceny	1	.	1	50	1	40	.	90	.	50
84	" " " " boczne	.	60	1	.	.	80	.	50	.	30
58	" " " " przy scenie	.	50	.	80	.	70	.	40	.	20

Za garderobę dopłaca się w parterze, na I. i II. balkonie po 20 hal., na III. balkonie po 10 hal. od osoby.

XVIII. ROCZNIK
ASEKURACYJNO-
EKONOMICZNY

NA ROK

1909

POD REDAKCYĄ

BOLESŁAWA LEWICKIEGO

LWÓW

GŁÓWNY SKŁAD W KSIĘGARNI POLSKIEJ B. POŁONIECKIEGO
1908.

G. 21520

Z DRUKARNI „SŁOWA POLSKIEGO“ WE LWOWIE
pod zarządem Józefa Ziemińskiego.

SPIS RZECZY.

CZĘŚĆ I.

- Kalendarium.
- Terminarz odnowienia ubezpieczenia.
- Terminarz podań do ubezpieczenia.
- Terminarz na wszystkie dni w roku.

CZĘŚĆ II.

	Str.
Zamknięcie rachunkowe Tow. Wzaj. Ubezpieczeń w Krakowie	81
Zarząd Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie	88
Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Krakowie	100
Agencye i subagencye Tow. Wzaj. Ubezpieczeń w Krakowie	102
Wykaz lekarzy Tow. Wzaj. Ubezpieczeń w Krakowie	115
Banki krajowe	121
Zarząd Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie	127
Galicyjskie Towarzystwo Kredytowe Ziemskie	129
Galicyjski akcyjny Bank hipoteczny	133
Bank Zaliczkowy we Lwowie	136
Bank Rolniczy we Lwowie	139
Akcyjny Bank Związkowy dla stow. zarobk. i gosp. we Lwowie	141
Związek Ziemian we Lwowie	144
Bank parcelacyjny	145
Bank melioracyjny we Lwowie	148
Filia Austr. Zakł. kredytowego dla handlu i przem. we Lwowie	150
Wiedeński Bank Związkowy	151
Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń »Dnister«	152
»Allianz« Akcyjne Tow. ubezpieczeń na życie i renty	157
»Fonciére« Peszteński Zakład ubezpieczeń	160
Riunione Adriatica di Sicurta w Tryeście	162

	Str.
Towarzystwo Wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych .	164
C. k. uprzyw. Assicurazioni Generali — Filia we Lwowie . .	172
Spółka kredytowa członków Tow. wzaj. Ubezpieczeń w Krakowie	175
Spis koncesyonowanych budowniczych lwowskich	176
Adwokaci we Lwowie	177
Notaryusze we Lwowie	180
Adwokaci w Krakowie	181

CZĘŚĆ III.

Pojęcie i podmiot podatku zarob. specjalnego wedle prawa austr.	185
Drobne szkody ogniowe	220
Kredyt hipoteczny	231

CZĘŚĆ IV.

Ogłoszenia	235
----------------------	-----

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	Słońca		Księżycy	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.
P S	1 Nowy Rok G. P. J. 2 Makarego op.	19 Dek. 1908. W. 20 Ilnatyja m.	Mieczysław Strzeżyśław	8 9	1365 2364	723 723	333 334	1232 1240	1133 251
1	Ew. św. Mat. r. 2. W owym czasie, gdy Herod umarł.	51 Mat. 1. Knyha Rożd. Jisusa.	Długość dnia 8 godz. 11 m., przybyło dnia 8 m., zmierzch trwa 40 m.						
N P W Ś C P S	3 1 po N. R. Tyt. 4 Tytusa b. 5 Telesfora 6 Trzech Króli 7 Walentego b. 8 Seweryna op. 9 Marcyanny p.	21 N. pr. Roż. Juł. 22 Anastazyi m. 23 10 Muczen. 24 Jewheny i 25 Rożdż. Chrysta 26 Sobor Per. Boh. 27 Stefana Mucz.	Włastymiła Dobromir Włastybór Bojomir Świętosław Mściśław Władymira	10 11 12 13 14 15 16	3363 4362 5361 6360 7359 8358 9357	723 723 722 722 721 720	335 336 337 339 340 341 342	117 151 235 327 426 531 637	407 520 624 722 809 846 915
2	Ew. św. Łuk. r. 2. O Jezusie w 12 latach.	52 Mat. 2. Isus ucho- dyt do Ehyptu.	Długość dnia 8 godz. 22 m., przybyło dnia 19 m., zmierzch trwa 39 m.						
N P W Ś C P S	10 1. po 3 Kr. Pawła 11 Higiniusza pap 12 Honoraty p. 13 Hilarego b. 14 Feliksa z N. C 15 Maura op. 16 Marcelega pap.	28 N. po R. 2000 M. 29 SS. Mładeń. 30 Anazyji m. 31 Mełanyi 1 Henw. 1909 N. R. 2 Sylwestra 3 Małachyja Pr.	Dobrosław Krzesimir Czesława Bogomir Radogost Domosław Włodzim.	17 18 19 20 21 22 23	10356 11355 12354 13353 14352 15351 16350	719 719 718 718 717 716 715	343 344 346 347 349 350 352	744 850 956 1102 — 1200 117	940 1000 1018 1034 1050 1107 1130
3	Ew. św. Jana r. 2. O go- dach w Kanie Galilej.	1 Mark. 1. Joan pre- powiadał w podust.	Długość dnia 8 g. 37 m., przybyło dnia 34 m., zmierzch trwa 38 m.						
N P W Ś C P S	17 2 po 3 K. Im. J. 18 Pryski p. 19 Ferdynanda 20 Fabiana i Seb. 21 Agnieszki p. 22 Wincentego 23 Zaślub. N. M. P.	4 N. pr. B. S. 70 A 5 Fteopempta 6 Bohoj. Hospod. 7 Sobor s. Joan 8 Hryhorya pr. 9 Połyjewka 10 Hryhorya Jap.	Rościsław Jaropelk Ratymir Sebastyan Jarosława Wityśław Wrócisława	24 25 26 27 28 29 1	17349 18348 19347 20346 21345 22344 23343	714 713 712 711 710 709 708	353 354 356 358 400 402 403	230 344 458 607 706 754 831	1154 1224 105 169 306 426 553
4	Ew. św. Mat. r. 8. O uzdrow. trędowatego.	2 Mat. 4. Josyf opu- szczają Nazaret.	Długość dnia 8 g. 55 m., przybyło dnia 52 m., zmierzch trwa 37 m.						
N P W Ś C P S	24 3 po 3 K. Tym. 25 Naw. s. Pawła 26 Polikarpa 27 Jana Chryzost. 28 Karola W. 29 Franc. Salez. 30 Marcyanny p.	11 N. Ipo Boh. Ft. 12 Tatyanny m. 13 Ermyła i Str. 14 SS. Otec w S. 15 Pawła Ftew. 16 Petra Werych. 17 Antonya Weł.	Chwalibóg Miłosz Skarbimir Przybysław Radomir Zdzisław Dobrognew	2 3 4 5 6 7 8	24342 25341 26340 27339 28338 29337 30336	707 706 705 704 703 702 701	405 406 407 408 410 411 413	900 924 946 1007 1028 1051 1118	719 843 1005 1124 — 1242 157
5	Ew. św. Mat. r. 8. O łódce Chrystusa.	3 Łuk. 18. O Mytary i farysei.	Długość dnia 9 g. 12 m., przybyło dnia 1 g. 9 m., zmierzch trwa 36 m.						
N	31 4 p. 3 K. Piotra	18 N. 2 po Boh. Aft.	Spitogniew	9	31335	700	415	1152	311

Kalendarz żydowski. 3 stycznia = 10 tebet, oblężenie Jerozolimy, post.
23 stycznia = 1 sebat.

Słońce wstępuje w znak Wodnika d. 21 stycznia. Dnia 3-go o g. 7 rano przechodzi ziemia przez punkt przysłoneczny (peri-helium); odległość słońca od ziemi w tym dniu jest najmniejsza.
Księżycy. Pełnia d. 6 o g. 3 popoł.; ostatnia kwadra d. 14 o g. 7 wiecz.; now d. 22 o g. 1 po pół.; pierwsza kwadra d. 28 o g. 4 popoł. D. 11 o g. 4 popoł. apogeum, d. 23 o g. 2 pop. perigeum.
Jasne planety. Merkury przebiega Strzelca, Koziorożca i Wodnika, w d. 18 osiąga naj-

większą wschodnią odległość od słońca, poczem zbliża się do słońca; w połowie miesiąca widzialny krótko wieczorem na zachodzie. — Wenus w Niedźwiadku zbliża się do słońca z zachodu, wschodzi około g. 5, widzialna rano. — Mars w Niedźwiadku wschodzi około g. 4 rano, widzialny do wschodu słońca. — Jowisz w Lwie wschodzi około g. 9 wieczorem, świeci do rana. — Saturn w Rybach widzialny wieczorem, zachodzi około g. 10.

„Agraria“
ADAMA KAMINSKIEGO
w Lwowie, ul. Gródecka 25

poleca do orki: **Pługi** jedno- i wieloskibowe, **brony**, **kultywatory**, brony sprężynowe, **Oryg. amer. brony talerzowe**. tudzież wszelkie inne maszyny i narzędzia rolnicze. Cenniki na żądanie gratis i franco.

STYCZEŃ

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

STYCZEŃ

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	Słońca		Księżycyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.
P	1 Ignacego b.	19 Makarya prep.	Żegota	10	32 334	659	416	12 31	4 18
W	2 N. M. P. Gromn.	20 Ewfymija W.	Miłoslawa	11	33 333	657	418	1 20	5 18
Ś	3 Błażeja b.	21 Maksyma pr.	Błażej	12	34 332	655	419	2 17	6 07
C	4 Weroniki p. m.	22 Tymofteja ap.	Witosława	13	35 331	654	421	3 19	6 47
P	5 Agaty p.	23 Klymentia	Dobrochna	14	36 330	652	423	4 25	7 18
S	6 Doroty p.	24 Xenyi prep.	Bohdana	15	37 329	650	425	5 32	7 43
6	Ew. św. Mat. r. 20. O robotnikach w winnicy.	4 Łuk. 15. O obłudnym syni.	Długość dnia 9 g. 35 m., przybyło dnia 1 g. 32 m., zmierzch trwa 35 m.						
N	7 Starozap. Rom.	25 N. 3 0 obf. syni	Sulisław bł.	16	38 328	648	426	6 39	8 05
P	8 Jana z Malty	26 Ksenofonta	Gniewomir	17	39 327	646	428	7 45	8 23
W	9 Apolonii p. m.	27 Joana Chryz.	Gorysław	18	40 326	644	430	8 50	8 39
Ś	10 Scholastyki	28 Jefrema	Tomila bł.	19	41 325	643	432	9 56	8 56
C	11 Lucyana	29 Ihnatya m.	Świętochna	20	42 324	641	433	11 03	9 13
P	12 Eulalii p. m.	30 Trech Sw.	Radzyn ś.	21	43 323	639	435	—	9 30
S	13 Katarz. R.	31 Kyra i Joana	Jordan ś.	22	44 322	637	437	12 12	9 52
7	Ew. św. Łuk. r. 8. O nasieniu i wielorakiej roli.	5 Mat. 25. O strasznym sudi.	Długość dnia 10 g. 0 m., przybyło dnia 1 g. 57 m., zmierzch trwa 35 m.						
N	14 Mięsoy. Walent.	1 Fewr. N. Miasop.	Niemir	23	45 321	636	439	1 24	10 18
P	15 Faustyna m.	2 Strit. Hospod.	Szczęśław	24	46 320	634	440	2 36	10 53
W	16 Julianny	3 Sym. i Anny	Milada bł.	25	47 319	632	442	3 46	11 40
Ś	17 Konstancyi	4 Isydora	Świętorad	26	48 318	630	444	4 49	12 40
C	18 Flawiana	5 Ahafty p.	Wieloslawa	27	49 317	629	446	5 42	1 54
P	19 Konrada pust.	6 Wukoła pr.	Czcisława	28	50 316	627	448	6 23	3 17
S	20 Nicef. m. F.	7 Partaftenija	Domomi	29	51 315	625	449	6 57	4 45
8	Ew. św. Łuk. r. 18. O uzdrowieniu ślepego.	6 Mat. 6. O postci i mystyni.	Długość dnia 10 g. 24 m., przybyło dnia 2 g. 21 m., zmierzch trwa 35 m.						
N	21 Zapust. Eleon.	8 N. Syrop. Fteod.	Onoslawa	30	52 314	623	451	7 24	6 14
P	22 Piotra Kat.	9 Nykyfora	Wrócislawa	1	53 313	622	453	7 47	7 49
W	23 Romany p.	10 Charlampya	Przedziś.	2	54 312	620	455	8 08	9 04
Ś	24 Popielec † Mac	11 Włosyja m.	Bogusz	3	55 311	618	456	8 30	10 26
C	25 Anastazyi	12 Meletyja Ar.	Sławobój	4	56 310	616	458	8 53	11 45
P	26 Wiktora z A.	13 Martyniana	Mirosław	5	57 309	615	500	9 19	—
S	27 Aleksandra	14 Kiryła	Wiarosław	6	58 308	613	502	9 50	1 01
9	Ew. św. Mat. r. 4. O czarciu kuszącym J.	7 Joan 1. O Naftanaily.	Długość dnia 10 g. 49 m., przybyło dnia 2 g. 46 m., zmierzch trwa 34 m.						
N	28 IP. Wstępn. Lean.	15 N. IP Owysym.	Chwalibóg	7	59 307	611	503	10 28	2 12

Kalendarz żydowski. 22 lutego = 1 adar.

Słońce wstępuje w znak Ryb dnia 20-go.
Księżycyca. Pełnia d. 5 o g. 9 rano; ostatnia kwadra d. 13 o g. 1 popoł.; now d. 20 o g. 12 w południe; pierwsza kwadra d. 27 o g. 4 rano; Dnia 8 o g. 6 rano apogeum, d. 21 o północy perigeum.

Jasne planety. Merkury w Koziorożcu, w początku miesiąca zbliża się do słońca od wschodu i w d. 11 znajduje się w dolnem połączeniu ze słońcem; potem oddala się coraz bardziej na zachód, widzialny w końcu miesiąca krótko przed wschodem słońca na wschodniem

niebie. — Wenus w Strzelcu, później w Koziorożcu wschodzi około 2 godzin przed wschodem słońca, widzialna rano. — Mars w Niedźwiadku wschodzi około g. 3 rano, widzialny do wschodu słońca; d. 15 o g. 10 wieczorem pokrycie Marsa przez księżycyca, u nas niewidzialne. — Jowisz w Lwie w d. 23 znajduje się w opozycyi ze słońcem, wschodzi tego dnia prawie jednocześnie z zachodem słońca; przez cały miesiąc wschodzi zaraz po zachodzie słońca i widzialny przez całą noc. — Saturn w Rybach widzialny z wieczora, zachodzi przed g. 9.

„Agraria“
ADAMA KAMIŃSKIEGO
we Lwowie, ul. Gródecka 25

poleca

do zasiewów: Fr. Melichara, w Brandeis n.Ł. siewniki rzędowe „Unicum“ i „Fortuna“ siewniki do sztucznych nawozów „Westfalia“, tudzież kombinowane do równoczesnego siewu ziarna i nawozów w jedne i te same rzędy. :: Cenniki na żądanie gratis i franco.

LUTY

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

LUTY

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21			
22			
23			
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	Słońca		Księżycyca	
	rymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.
P	1 Albina b.	16 Pampylja m.	Budzisław	8	60 306	609	505	r1115	r 314
W	2 Symplicyusza	17 Teodora m.	Radosław	9	61 305	607	507	w1222	406
Ś	3 Kuneg. † Such.	18 Lwa pap.	Sławomila	10	62 304	605	508	110	448
C	4 Kazimierza	19 Archyppa ap.	Kazimierz	11	63 303	603	510	215	522
P	5 Fryd. † Such.	20 Łecna Jep.	Pakosław	12	64 302	601	511	322	549
S	6 Kolety † Such.	21 Tymofteja	Woisław	13	65 301	598	512	429	610
10	Ew. św. Mat. r. 17. O przemianieniu P. J.	8 Mark. 2. O rozstąpieniu w Kafarn.	Długość dnia 11 g. 14 m., przybyło dnia 3 g. 11 m., zmierzch trwa 34 m.						
N	7 2 P. Sucha. T. ☾	22 N. 2 P. SS. M.	Bogowit	14	66 300	596	514	535	629
P	8 Jana Bożego	23 Półkarpka m.	Miłogost	15	67 299	594	515	641	647
W	9 Franciszki	24 Obr hł. św. J.	Mścislawa	16	68 298	592	517	746	702
Ś	10 40 Męczennik.	25 Tarasia arch.	Bożesław	17	69 297	590	518	853	719
C	11 Konstancyna	26 Porfiryra arch.	Ludosława	18	70 296	588	520	1002	736
P	12 Grzegorza W.	27 Prokopia pr.	Swatosz	19	71 295	586	521	1112	755
S	13 Rozyny Rudry	28 Wasylja m.	Nieciśław	20	72 294	584	523	—	819
11	Ew. św. Łuk. r. 11. O wyrzuceniu dyabła.	9 Mark. 8. O bradyni po Chrysti.	Długość dnia 11 g. 39 m., przybyło dnia 3 g. 36 m., zmierzch trwa 33 m.						
N	14 3 P. Głucha. Mat.	1 Mart. N. 3 P. Ew.	Bożena	21	73 293	582	525	r1222	849
P	15 Longina ☾	2 Teodota m.	Długomir	22	74 292	580	526	132	929
W	16 Lubina m.	3 Jewtropia m.	Ojcosław	23	75 291	577	528	236	1021
Ś	17 Gertrudy p.	4 Harasyrna pr.	Zbigniew	24	76 290	575	529	331	1128
C	18 Edwarda kr.	5 Konona m.	Boguchwał	25	77 289	573	531	417	w1245
P	19 Józefa Obl.	6 S. 42 Mucz.	Bohdan	26	78 288	571	532	453	210
S	20 Joachima i Kl.	7 Wasyla m	Polemira	27	79 287	568	533	522	337
12	Ew. św. Jana r. 6. O nakarmieniu 5000 ludzi.	10 Mark. 9. O iscei-teniu nimoho.	Długość dnia 12 g. 05 m., przybyło dnia 4 g. 02 m., zmierzch trwa 33 m.						
N	21 4P. Sr. Ben. ☾	8 N. 4 P. Fteofyl.	Lubomira	28	80 286	566	535	547	505
P	22 Oktawiana	9 S. 40 Muczen.	Godysław	29	81 285	564	537	609	632
W	23 Wiktora m.	10 Kondrata m.	Zbisław	1	82 284	562	538	631	758
Ś	24 Gabryela Arch.	11 Sofronja pr.	Lubomira	2	83 283	560	540	653	923
C	25 Zwiast. N. P. M.	12 Fteofana	Wieńczysł.	3	84 282	558	541	717	1042
P	26 Emanuela	13 Nykyfora	Świętobój	4	85 281	556	543	747	1159
S	27 Ruperta	14 Wenedykta	Bohdar bł.	5	86 280	554	544	823	—
13	Ew. św. Jana r. 8. O żyd. chcaec. ukam. J.	11 Mark. 10. O synach Zewedowych.	Długość dnia 12 g. 30 m., przybyło dnia 4 g. 27 m., zmierzch trwa 34 m.						
N	28 5 P. Czarna S. ☾	15 N 5 P. Ahapia	Krzesław	6	87 279	552	546	910	r 107
P	29 Cyryla dyak.	16 Sawaryna	Czcmisław	7	88 278	550	547	1002	203
W	30 Kwiryna m.	17 Aleksa p.	Szukosław	8	89 277	548	549	1103	249
Ś	31 Balbiny p.	18 Kiryla arch.	Dobromira	9	90 276	546	550	w1208	320

Kalendarz żydowski: 4 marca = 11 adar, post Estery. 7 marca = 14 adar, purim. 8 marca = 15 adar, Szuszan purim. 23 marca = 1 nizan.

Słońce wstępuje w znak Barana d. 21 o g. 7 rano. Jest to chwila, od której leży się początek wiosny astronomicznej.

Księżyc. Peinia d. 7 o g. 4 rano; ostatnia kwadra d. 15 o g. 5 rano; nów d. 21 o g. 9 wieczorem; pierwsza kwadra d. 28 o g. 6 wieczorem. D. 7 o g. 9 rano apogeum, d. 21 o g. 12 w południe perigeum.

Jasne planety. Merkury w Kozirożeń, później w Wodniku coraz bardziej oddala się na zachód od słońca i w dniu 9 znajduje się w największej zachodniej odległości od słońca, od tego dnia do końca miesiąca zbliża się do słońca z za-

chodu; pomiędzy d. 5 a 15 znajduje się w najkorzystniejszych warunkach do obserwacji, widzialny wtedy około godziny przed wschodem słońca; w innych miesiącach warunki widzialności są o wiele gorsze. — Wenus przebiega Wodnika, zbliża się coraz bardziej do słońca z zachodu, widzialna krótko przed wschodem słońca. — Mars w Strzelcu wschodzi przed g. 3 w nocy, widzialny do rana. — Jowisz w Lwie wschodzi krótko przed zachodem słońca, widzialny do rana. — Saturn w Rybach widzialny tylko krótko po zachodzie słońca, zachodzi około godz. 7.

Największy postęp w dziedzinie higieny palenia

TUTKI „ABA“

Z HYGIENICZNYMI OCHRANIACZAMI

(Wynalazku Dr. Bron. Sabata :: Patent Austr. Nr. 30.422)

Należy odnowić ubezpieczenie, które się kończy:

W folwarku	Budynków	Ruchomości	Inwentarzy	Krestencyi	Wodów opas.	Spirytusu		Od nie- szczęśliw. wypadków	Na życie
	d n i a								

Podano do ubezpieczenia w Agencji:

Dnia	Ilość	Przedmiot	Cena pojedyncza		Wartość ogólna	Złożono zadatek		Otrzymano Nr. policy	Zapłacono należycie			
			K.	h.		K.	h.		dnia	K.	h.	gotów- ki lub weksl.

MARZEC

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

MARZEC

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Dzień	Ś w i ę t a		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku		Słońca		Księżycyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.		
C	1 Hugona b.	19 Chryzanta	Zbigniew	10 91 275	504	552	W 113	7 354		
P	2 Franciszka z P.	20 Prep. Otec.	Ludomir	11 92 274	502	554	219	417		
S	3 Ryszarda b.	21 Jakowa	Władysław	12 93 273	500	555	326	437		
14	Ew. św. Mat. r. 21. O wj. dzieje J. do Jeroz.	12 Joan 12. O hriadieni Isusa wo Jerusaf	Długość dnia 12 g. 55 m., przybyło dnia 4 g. 52 m., zmierzch trwa 34 m.							
N	4 6 P. Palmowa Iz.	22 N. 6 Postu Was	Mnożyśław	13 94 272	458	557	431	454		
P	5 Wincent. F. ☉	23 Nykona	Bożywój	14 95 271	456	558	538	510		
W	6 Celestyna W.	24 Zacharyi	Świętobór	15 96 270	453	600	645	526		
Ś	7 Hermana W.	25 Błahow. Bohor	Przesław	16 97 269	451	601	753	542		
C	8 Wicz. Pańska	26 Sobor. Hawr.	Radosław	17 98 268	449	603	904	601		
P	9 Wielki piątek	27 Piatok weł.	Dobrosława	18 99 267	447	604	1014	622		
S	10 Wielka sobota	28 Subotu weł.	Goryśław	19 100 266	445	605	1124	650		
15	Ew. św. Marka r. 16. O zmartwychst. J.	13 Joan 1. O bożestwi Isusa.	Długość dnia 13 g. 20 m., przybyło dnia 5 g. 17 m., zmierzch trwa 35 m.							
N	11 Wielkanoc	29 Woskr. Hospod.	Jaromir	20 101 265	443	607	—	726		
P	12 Pon. Wielkan.	30 Poned. Woskr.	Lubosław	21 102 264	441	608	1230	813		
W	13 Jústyny ☾	31 Wtorok Woskr	Przemysław	22 103 263	439	610	127	913		
Ś	14 Waleryana	1 Aprif. Maryi	Myślimir	23 104 262	436	612	214	1025		
C	15 Ludwiny	2 Nikity Sr.	Wacław	24 105 261	434	613	232	1143		
P	16 Lamberta	3 Josyfa	Nosisław	25 106 260	432	615	323	1107		
S	17 Rudolfa b.	4 Fteodyła m.	Krasisław	26 107 259	430	616	348	232		
16	Ew. św. Jana r. 21. O ukaz. się Jez. uczni.	14 Joan 20. O newirnom Ftomi.	Długość dnia 13 g. 46 m., przybyło dnia 5 g. 43 m., zmierzch trwa 36 m.							
N	18 1 po W. Biała Ap.	5 N. 1 Antyp. Ft.	Gościśław	27 108 258	428	618	411	358		
P	19 Emmy wd.	6 Ewtychia	Włodzim.	28 109 257	426	619	432	525		
W	20 Agnieszki P. ☉	7 Hrehorya M.	Czesław	29 110 256	424	621	452	651		
Ś	21 Anzelma b.	8 Irydyona ap.	Drogomił	30 111 255	422	622	515	814		
C	22 Sotera i Kaja	9 Jewpsychia	Strzeżymir	1 112 254	420	624	543	936		
P	23 Wojciecha	10 Terentya	Wojciech ś.	2 113 253	418	625	616	1050		
S	24 Jerzego m.	11 Antypy	Jerzy św.	3 114 252	416	627	658	1154		
17	Ew. św. Jana r. 10. O Chryst. dobrym past.	15 Mark. 16. O Myroncsnyciach	Długość dnia 14 g. 11 m., przybyło dnia 6 g. 08 m., zmierzch trwa 37 m.							
N	25 2 po W. Marka	12 N. 2 Myr. Was.	Jarosław	4 115 251	415	628	750	—		
P	26 Kleta i Marc.	13 Artemona op.	Spitymir	5 116 250	413	630	849	1247		
W	27 Peregryna ☾	14 Martyna	Bogufał	6 117 249	411	631	954	127		
Ś	28 Witalisa m.	15 Arys-tarcha	Zywisław	7 118 248	409	633	1102	158		
C	29 Piotra m.	16 Achapii m.	Bogosław	8 119 247	407	635	1207	223		
P	30 Katarzyny S.	17 Symeona m.	Chwalisław	9 120 246	405	637	114	245		

Kalendarz żydowski: 6 do 13 kwietnia = 15 do 22 nizan, święta wielkanocne. 6, 7, 12 i 13 święta uroczyste. 22 kwietnia = 1 ijar.

Słońce wstępuje w znak Byka dnia 20-go kwietn. 1.

Księżyc. Pełnia d. 5 o g. 9 rano. Jest to pierwsza pełnia wiosenna, która określa datę Wielkanocy, jako pierwszej po tej pełni następującej niedzieli. Ostatnia kwadra d. 13 o g. 3 po- południu; now d. 20 o g. 6 rano; pierwsza kwadra d. 27 o g. 9 rano. D. 3 o g. 12 w południe apogeum, d. 18 o g. 9 wieczornem perigeum.

Jasne planety. Merkury w Rybach póź- niej w Baranie zbliża się do słońca z zachodu, w d. 22 znajduje się w górnym połączeniu ze słońcem, a później oddala się na wschód; przez

cały miesiąc znajduje się dosyć blisko słońca i dlatego obserwowanym być nie może. — Wenus w Rybach później w Baranie zbliża się do słońca coraz bardziej z zachodu i w d. 28 znajduje się w górnym połączeniu ze słońcem; widzialna tylko z początku miesiąca bardzo krótko nad ranem. — Mars w Koziorożcu wschodzi około 2 w nocy, świeci do rana. — Jowisz zaraz po zachodzie słońca, widzialny wysoko na niebie, zachodzi przed g. 4 rano. — Saturn w Rybach w d. 3 znajduje się w połączeniu ze słońcem, tylko w końcu miesiąca widzialny krótko przed wschodem słońca.

Największy postęp w dziedzinie higieny palenia

TUTKI „ABA“

Z HYGIENICZNYMI OCHRONIACZAMI

(Wynalazku Dr. Bron. Sabata :: Patent Austr. Nr. 30.422)

KWIECIEŃ

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

KWIECIEŃ

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23			
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku		Słońca		Księżycyca	
	rymsko-katolickie	grecko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.		
S	1 Filipa i Jak.	18 Joana pr.	Lubomir	10	121	245	403	639	W 220	r 301
18	Ew. św. Jana r. 16. O odejściu Chr. do ojca.	16 Joan 5. O rozstabiennom.	Długość dnia 14 g. 36 m., przybyto dnia 6 g. 33 m., zmierzch trwa 38 m.							
N	2 3 po W. Zygma.	19 N. 3. Rozstabił.	Witymir	11	122	244	401	640	327	318
P	3 Z. św. Krzyża	20 Fteodora	Świętosław	12	123	249	400	642	443	333
W	4 Floryana m.	21 Jamaria m.	Wieńczysł.	13	124	242	358	643	542	340
Ś	5 Piusa V. p. ☉	22 Fteodora Syk.	Chocisław	14	125	241	356	645	652	406
C	6 Jana w oleju	23 Heorhya m.	Gościwit bł.	15	126	240	354	646	803	427
P	7 Domiceli p.	24 Sawwy m.	Ludomiła	16	127	239	352	647	916	453
S	8 Stanisława b.	25 Marka Jew.	Stanisław	17	128	238	350	649	1024	525
19	Ew. św. Jana r. 10. O przyczynie odej. Chr.	17 Joan 4. O Samarytan.	Długość dnia 14 g. 39 m., przybyto dnia 6 g. 56 m., zmierzch trwa 39 m.							
N	9 4 po W. Grzeg.	26 N. 4. Samar.	Bożerad bł.	18	129	237	349	650	1125	609
P	10 Izydora	27 Symeona	Cierpimir	19	130	236	347	652	—	705
W	11 Beatryksy	28 Jasona ap.	Ludowit	20	131	235	346	653	r 1215	813
Ś	12 Pankracego ☾	29 9 Muez.	Wszemił	21	132	234	344	655	1255	929
C	13 Szwarccego	30 Jakowa ap.	Cichosław	22	133	233	343	656	126	1051
P	14 Bonifacego	1 Maj. Jeremi	Dobiesław	23	134	232	341	658	153	w 1211
S	15 Zofii i 3 cór.	2 Aftanazyja m.	Strzeżyśław	24	135	231	340	659	214	133
20	E. ś. j. r. 10. O skutku próby w imię J.	18 Joan 9. O śliporźdzenom.	Długość dnia 15 g. 19 m., przybyto dnia 7 g. 16 m., zmierzch trwa 40 m.							
N	16 5 po W. Jana N.	3 N. 5. Ślipor.	Wieńczysła.	25	136	230	338	701	236	257
P	17 Paschal. } dni	4 Pełachyi m.	Sławomir	26	137	229	337	702	255	421
W	18 Feliksa } krzyż.	5 Iryny m.	Wszesław	27	138	228	336	704	316	545
Ś	19 Piotra C. } ☉	6 Jowa mucz.	Krzesom.	28	139	227	334	705	340	708
C	20 Wniebowstap. P.	7 Woznes. Hosp.	Bronimir	29	140	226	333	706	411	828
P	21 Heleny kr.	8 Joana Boh.	Przesława	1	141	225	332	707	447	938
S	22 Julii p.	9 Izaji Prep.	Wisława b.	2	142	224	331	708	535	1037
21	Ew. ś. Jana. r. 15 i 16. O przyjęciu pocieszyc.	19 Joan 17. O prostawlony Is.	Długość dnia 15 g. 37 m., przybyto dnia 7 g. 34 m., zmierzch trwa 41 m.							
N	23 6 po W. Dezyd.	10 N. 6. SS. Otec.	Budziwoj	3	143	223	330	709	633	1124
P	24 Joanny wd.	11 Mokija m.	Tomira	4	144	222	329	710	738	—
W	25 Urbana I. p.	12 Jepyfanya ep.	Borysława	5	145	221	328	712	846	r 1201
Ś	26 Filipa Ner.	13 Hryhoryi m.	Więcymil	6	146	220	327	713	954	1228
C	27 Jana p. ☾	14 Izydora m.	Rusław	7	147	219	326	714	1103	1249
P	28 Wilhelma	15 Pachonyja wcl.	Jaromir	8	148	218	325	715	w 1207	108
S	29 Maksyma W. †	16 Sub. zadusz.	Bogusława	9	149	217	324	716	112	124
22	Ew. św. Jana. r. 14. O zesłaniu Ducha św.	20 Joan 17. O Duchu świątym.	Długość dnia 15 g. 52 m., przybyto dnia 7 g. 49 m., zmierzch trwa 42 m.							
N	30 Zielone święta	17 Sosz. ś. Ducha	Sulimir	10	150	216	323	717	219	140
P	31 Pon. Ziel. Św.	18 Pon. S. ś. D.	Bożesława	11	151	215	322	718	327	156

Kalendarz żydowski: 9 maja = 18 ijar, Lag B'omer. 21 maja = 1 siwan. 26 i 27 maja = 6 i 7 siwan, Zielone Święta.

Słońce wstępuje w znak Bliźniąt dnia 21-go maja.

Księżyc. Pełnia d. 5 o g. 1 popoł.; ostatnia kwadra d. 12 o g. 11 wieczorem; now d. 19 o g. 2 pop.; pierwsza kwadra d. 27 o g. 2 w nocy. D 1 o g. 1 w nocy apogeum, d. 16 o g. 9 wieczorem perigeum, d. 28 o g. 6 popoł. apogeum.

Jasne planety. Merkury w Byku oddala się od słońca na wschód i w d. 20 znajduje się w największej odległości wschodniej od słońca;

między d. 15 a 25 widzialny krótko po zachodzie słońca na zachodnim niebie. — Wenus w Byku oddala się od słońca na wschód, w końcu miesiąca widzialna krótko po zachodzie słońca, — Mars w Koziorożcu wschodzi krótko po północy, widzialny do rana. — Jowisz w Lwie widzialny wieczorem, zachodzi około północy. — Saturn w Rybach wschodzi około g. 3 nad ranem, widzialny krótko przed wschodem słońca.

„Agraria“
 ADAMA KAMIŃSKIEGO
 we Lwowie, ul. Gródecka 25

połeca do sianokosów: Kosiarki, grabiarki, przestrząsacze siana Amerykańskiej fabryki maszyn żniwnych The Johnston Harw. Comp. Batawia, New-York U. S. A. :: Cenniki na żądanie gratis i franco.

MAJ

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

MAJ

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku			Słońca		Księżycy	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.			
W	1 Nikodema	19 Patryka	Świętopelk	12	152	214	322	719	W 437	R 212	
Ś	2 Erazma b. † S.	20 Ftałateja	Ratysław	13	153	213	321	720	549	231	
C	3 Klotyldy kr.	21 Konstancyjna	Branmiła	14	154	212	321	721	702	254	
P	4 Kwiryna † S.	22 Wasyljta	Litomil	15	155	211	320	722	813	324	
S	5 Bonifacego † S.	23 Mychała	Dobromil	16	156	210	320	723	918	405	
23	Ew. św. Mat. r. 28. O władzy Chrystusa.	21 Mat. 10. O yspowidaniu Isusa.	Długość dnia 16 g. 3 m., przybyło dnia 8 g. 0 m., zmierzch trwa 43 m.								
N	6 1 po Ś. św. Trój.	24 1 po Sosz. W. SS.	Cichomir	17	157	209	319	724	1013	458	
P	7 Roberta	25 Obr. hł. św. J.	Wisław bł.	18	158	208	319	725	1057	603	
W	8 Medarda	26 Karp ap.	Wyszowław	19	159	207	319	726	1132	718	
Ś	9 Felicjana i Pr.	27 Fteraponta	Sławój	20	160	206	318	727	1159	838	
C	10 Boże Ciało	28 Nykity	Bogumił	21	161	205	318	728	—	1000	
P	11 Barnaby ☿	29 Fterodozyl	Radomił	22	162	204	318	728	R 1221	1132	
S	12 Onufrego w.	30 Izaakija	Wyszowir	23	163	203	318	729	1242	W 1241	
24	Ew. św. Łuk. r. 14. O wezw. na wieczerzę.	22 Mat. 4. Petr ide wo ślid Isusa.	Długość dnia 16 g. 11 m., przybyło dnia 8 g. 8 m., zmierzch trwa 44 m.								
N	13 2 po Sw. Ant'	31 2 po S. Tiło Chr.	Chotymir	24	164	202	318	729	100	202	
P	14 Bazylego	1 Junj. Justyna	Przedzimir	25	165	201	318	730	120	323	
W	15 Wita i Modest.	2 Nykyfora m.	Wit św.	26	166	200	318	730	142	445	
Ś	16 Franciszka R.	3 Łukyljana	Budzimir	27	167	199	317	731	209	605	
C	17 Adolfa b.	4 Mytrofana m.	Drogomysł	28	168	198	317	731	242	719	
P	18 Marka i Mar. ☼	5 Dorofteja jep.	Długosław	29	169	197	317	732	324	823	
S	19 Gerwaz. i Prot.	6 Wysyryona	Borzysław	30	170	196	317	732	417	916	
25	Ew. św. Łuk. r. 15. O zgub. owcy i groz. sl.	23 Mat. 6. Nykto ne może dw. hosp. sl.	Długość dnia 16 g. 15 m., przybyło dnia 8 g. 12 m., zmierzch trwa 45 m.								
N	20 3 po Sw. Sylw.	7 3 po Sosz. Ft.	Bogna św.	1	171	195	317	733	519	957	
P	21 Paulina	8 Fteodora m.	Domysław	2	172	194	318	733	628	1028	
W	22 Paulina b.	9 Kyrjła Arch.	Broniwój	3	173	193	318	733	738	1053	
Ś	23 Zenona b.	10 Tymofteja m.	Wanda	4	174	192	318	733	847	1113	
C	24 Jana Chrzcic.	11 Warfotomeja	Janisław	5	175	191	318	733	954	1130	
P	25 Prospera b. ☽	12 Onufrya pr.	Włastył	6	176	190	319	733	1101	1146	
S	26 Jana i Pawła	13 Akiłyny	Rozmysław	7	177	189	319	733	W 1206	—	
26	Ew. św. Łuk. r. 5. O obfit. potowie ryb.	24 Mat. 8. O sotnyci.	Długość dnia 16 godz. 14 m., ubyło dnia 2 m., zmierzch trwa 44 m.								
N	27 4 po Sw. Wład.	14 4 po S. Akyły	Watysław	8	178	188	320	733	111	R 1201	
P	28 Leona II. p. †	15 Amosa pr.	Zbroisław	9	179	187	320	733	219	1217	
W	29 Piotra i Pawła	16 Tychona pr.	Wyszowir	10	180	186	321	733	329	1235	
Ś	30 Wsp. św. P.	17 Manuila m.	Cichosław	11	181	185	321	733	443	1257	

Kalendarz żydowski: 20 czerwca = 1 tamuz.

Słońce wstępuje w znak Raka dnia 22-go o g. 3 rano. Chwila ta jest początkiem lata astronomicznego. D. 17 czerwca całkowite zaćmienie słońca, u nas niewidzialne.

Księżyc. Pełnia d. 4 o g. 2 popoł.; ostatnia kwadra d. 11 o g. 4 rano; now d. 18 o g. 1 w nocy; pierwsza kwadra d. 25 o g. 7 wieczorem. D. 12 o g. 5 popoł. perigeum, d. 25 o g. 1 popoł. apogeum. W czasie pełni d. 4 przypada zaćmienie całkowite Księżycy, widzialne we Lwowie. Początek o g. 12 m. 43 po półn., początek całkowitości o g. 1 m. 58, koniec całkowitości o g. 3 rano, koniec zaćmienia o g. 4 m. 15 rano. Ponieważ zachód księżycy w tym dniu jest o g. 3 m. 24

rano, więc księżyc zajdzie jeszcze prawie całym zaćmiony.

Jasne planety. Merkury w Byku zbliża się do słońca ze wschodu, w d. 15 znajduje się w dolnym połączeniu ze słońcem, poczem oddala się na zachód od słońca; w tym miesiącu z powodu bliskości słońca niewidzialny. — Wenus w Byku i Bliźniętach oddala się od słońca na zachód, widzialna krótko po zachodzie słońca. — Mars w Wodniku wschodzi około g. 11 wieczorem, świeci przez całą noc. — Jowisz w Lwie widzialny wieczorem, zachodzi około g. 11. — Saturn w Rybach wschodzi około g. 1 w nocy, widzialny do rana.

„Agraria“
ADAMA KAMIŃSKIEGO
we Lwowie, ul. Gródecka 25

połącza do żniw: **żniwiarko-wiązalki, żniwiarki**, Amerykańskiej fabryki maszyn żniwnych **The Jonston** Harw. Comp. Batavia New-York U. S. A. :: Cenniki na żądanie gratis i franco.

CZERWIEC

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

CZERWIEC

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23			
24			

Dzień	Ś w i ę t a		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku			Śłońca		Księżyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie			w.	z.	wsch.	zach.			
C P S	1 Teobalda op. 2 Naw. N. M. P. 3 Heliodora ☉	18 Leontyja 19 Judy ap. 20 Mefodyja	Bogusław Ojcecił Miłosław	12 13 14	182 183 184	184 183 182	322 323 323	733 733 732	W 555 704 805	r 123 159 246	
27	Ew. św. Mat. r. 5. O sprawiedliwości.	25 Mat. 8. O dwóch bisnuszach.	Długość dnia 16 godz. 9 m., ubyło dnia 07 m., zmierzch trwa 43 m.								
N P W Ś C S	4 5 po Sw. Józ. K. 5 Filomeny 6 Izajasza pr. 7 Pulcheryi p. 8 Elżbiety kr. 9 Cyryla b. 10 Amalii p. ☾	21 5 po Sosz. Juł. 22 Jewsewyja ep 23 Ahryppyni m. 24 Różd. ś. Joana 25 Fewronyi 26 Dawyda Ftcs. 27 Samsona pr. †	Welisław Prokop Iziasław Krasnoroda Chwalimir Starochta Radziwój	15 16 17 18 19 20 21	185 186 187 188 189 190 191	181 180 179 178 177 176 175	324 325 326 327 328 329 329	732 732 731 731 730 730 729	855 933 1003 1027 1048 1107 1127	348 502 624 747 910 1032 1149	
28	Ew. św. Mark. r. 8. O nakarm. 4000 ludzi.	26 Mat. 9. O rozstąpienno m żyłany.	Długość dnia 16 godz. 00 m., ubyło dnia 16 m., zmierzch trwa 43 m.								
N P W Ś C S	11 6 po S. Janaz D. 12 Henryka 13 Małgorzaty p. 14 Bonawentury 15 Rozesł. Apost. 16 N. M. P. Szkap. 17 Aleksandra ☉	28 6 po S. Kyra i J. 29 Petra i Pawła 30 Sobor ś. 12 Ap. 1 Julyj Kos. i D. 2 Pol. Ryzy Boh. 3 Jakynfta 4 Andreja	Olga św. Tolomir bł. Radomiła Dobrogost Radosław Dzierżysł. Dzierżykr.	22 23 24 25 26 27 28	192 193 194 195 196 197 198	174 173 172 171 170 169 168	330 331 332 332 334 335 336	729 728 728 727 726 725 724	1148 — r 1212 1242 119 207 305	W 109 230 349 505 612 709 754	
29	Ew. św. Mat. r. 7. O fałszywych prorok.	27 Mat. 9. O dwóch ślipcach.	Długość dnia 15 godz. 48 m., ubyło dnia 28 m., zmierzch trwa 42 m.								
N P W Ś C S	18 7 po Sw Szym. 19 Winc. a Paulo 20 Czesława i K. 21 Praksedy p. 22 Maryi Magdal. P 23 Apolinarego S 24 Krystyny	5 7 po Sosz. Aft. 6 Syzyna Weł. 7 Ftomy pr. 8 Prokopia m. 9 Pankratya 10 SS. 45 Mucz. 11 Jewtymyja	Unisław Wodzislaw Czesław Stosl. i D. Bolesława Zelislaw Lubomira	29 1 2 3 4 5 6	199 200 201 202 203 204 205	167 166 165 164 163 162 161	337 338 339 340 341 342 343	723 722 721 720 719 718 716	411 521 631 739 847 952 1050	828 855 917 935 951 1006 1022	
30	Ew. św. Łuk. r. 16. O niesprawied. szafarzu.	28 Mat. 14. O piaty chlibach i dw. ryb.	Długość dnia 15 godz. 32 m., ubyło dnia 44 m., zmierzch trwa 41 m.								
N P W Ś C S	25 8 po S. Jak. ☽ 26 Anny 27 Natalii p. Ś 28 Innocentego p. C 29 Martyny p. P 30 Abdona i Sen S 31 Ignacego Loj.	12 8 po Sosz. Ak. 13 Sob ś. Hawr. 14 Akyły ap. 15 Kyraka m. 16 Aftynohena 17 Martyny m. 18 Jemyłana	Ślawosz Miroslawa Wszebor Świętomir Cierpistaw Zdobysław Ludomir	7 8 9 10 11 12 13	206 207 208 209 210 211 212	160 159 158 157 156 155 154	345 347 348 350 351 353 354	715 714 713 712 710 709 707	W 1204 111 222 335 445 550 645	1038 1058 1122 1152 — r 1235 130	

Kalendarz żydowski: 6 lipca = 17 tamuz, zdobycie świątyni — post.
19 lipca = 1 ab. 27 lipca = 9 ab, spalanie świątyni, post.

Śłońce wstępuje w znak Lwa w d. 23 lipca. D. 4 o g. 5 rano ziemia przechodzi przez punkt odśrodkowy swej drogi (afelium), odległość od słońca w tej chwili od ziemi jest największa.

Księżyc. Pełnia d. 3 o g. 1 po południu; ostatnia kwadra d. 8 o g. 8 rano; now d. 17 o g. 12 w południe; pierwsza kwadra d. 25 o g. 12 w południe. Dnia 7 o g. 9 wieczorem perigeum, d. 23 o g. 7 rano apogeum.

Jasne planety. Merkury w Byku później w Bliźniętach, oddala się w początku miesiąca od słońca na zachód i w d. 8 jest w największej

zachodniej odległości od słońca, potem do końca miesiąca zbliża się do słońca z zachodu; widzialny w pierwszej połowie miesiąca krótko przed wschodem słońca. — Wenus w Bliźniętach później w Lwie coraz dłużej widzialna jest jako gwiazda wieczorna, zachodzi około g. 9. — Mars w Rybach wschodzi około 9 wieczorem, widzialny do wschodu słońca; d. 8 o g. 5 popoł. pokrycie Marsa przez księżyc, a nas niewidzialne. — Jowisz w Lwie widzialny tylko krótko po zachodzie słońca, zachodzi przed g. 10 wiecz — Saturn w Rybach wschodzi około północy, widzialny do rana.

„Agraria“
ADAMA KAMIŃSKIEGO
we Lwowie, ul. Gródecka 25

poleca

do młocki: Garnitury młocarniane z lokomobila-
mi benzynowymi fabryki Oers & Bauer we
Wiedniu. :: Cenniki na żądanie gratis i franco.

LIPIEC

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

LIPIEC

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	Słońca		Księżycy		
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.	
31	Ew. św. Łuk. r. 19. O zbzczeniu Jeruzolimy.	29 Mat. 14. O małowir- stwi Petrowom.	Długość dnia 15 godz. 13 m., ubyto dnia 1 g. 3 m., zmierzch trwa 40 m.							
N	1 9 po Św. P.	19 9 po Sosz. Mak.	Bolisław	14	213	153	356	706	W 729	240
P	2 N. M. P. An.	20 Ilyi pr.	Świętosław	15	214	152	357	704	803	359
W	3 Zn. św. Szczep.	21 Symeona pr.	Letosław	16	215	151	358	702	830	525
S	4 Dominika w.	22 Maryi Mahd.	Ostromir	17	216	150	400	701	852	651
C	5 N. M. P. Śn.	23 Trofyma	Stanisław	18	217	149	401	650	912	816
P	6 Przem. Pańsk.	24 Chrystyny m.	Ślawa bł.	19	218	148	402	657	932	939
S	7 Kajetana w.	25 Usp. św. Anny	Chlebosław	20	219	147	403	656	952	1101
32	Ew. św. Łuk. r. 18. O faryzeuszach i celniku.	30 Mat. 17. O bisnuja- sia na nowom m.	Długość dnia 14 godz. 53 m., ubyto dnia 1 g. 23 m., zmierzch trwa 39 m.							
N	8 10 po Św. Cyr. & J.	26 10 po S. Jerm.	Olech św.	21	220	146	404	654	1015	W 1219
P	9 Romana i Sek.	27 Pantalejmona	Niezamyśl	22	221	145	406	653	1043	139
W	10 Wawrzyńca m.	28 Prochorai i Nik.	Borys i Chl.	23	222	144	407	651	1118	255
S	11 Zazanny p.	29 Kałynka m.	Wawrz.	24	223	143	408	650	—	404
C	12 Klary p.	30 Syły op.	Włodzimira	25	224	142	409	648	1202	504
P	13 Hipolita m.	31 Jewdokima	Rostaw	26	225	141	411	646	1257	551
S	14 Euzebiusza †	1 Awh. Pros. ś. K.	Dobrowój	27	226	140	412	645	200	629
33	Ew. św. Mark. r. 7. O uzdrowieniu głuchon.	31 Mat. 18. O dwóch dotkniękach.	Długość dnia 14 godz. 33 m., ubyto dnia 1 g. 43 m., zmierzch trwa 38 m.							
N	15 11 po Ś. W. NMP.	2 11 po Sosz. Stef.	Jaśław św.	28	227	139	414	643	308	650
P	16 Rocha i Jac.	3 Izakija pr.	Domorad	29	228	138	415	641	417	721
W	17 Liberty b.	4 7 Otrok w Efez.	Miron św.	30	229	137	417	639	526	741
S	18 Heleny kr.	5 Ewsyschnia m.	Bronisława	1	230	136	418	637	634	757
C	19 Benigny	6 Preobr. Hospod.	Bolesław	2	231	135	420	635	741	813
P	20 Stefana kr	7 Domety pr.	Sobiesław	3	232	134	421	633	846	828
S	21 Joanny Frem.	8 Jemyliana	Kazimiera	4	233	133	422	631	952	843
34	Ew. św. Łuk. r. 10. O miłosiernym Samaryt.	32 Mat. 10. O Junoszi bohatim.	Długość dnia 14 godz. 09 m., ubyto dnia 2 g. 07 m., zmierzch trwa 37 m.							
N	22 12 po Św. Filib.	9 12 po S. Mafteja	Radomił	5	234	132	424	629	1100	901
P	23 Filipa b.	10 Ławrentyja m.	Cichomił	6	235	131	426	627	W 1206	923
W	24 Bartłomieja	11 Jewpła arch.	Cieszymir	7	236	130	427	625	117	949
S	25 Ludwika kr.	12 Fotyja m.	Namysław	8	237	129	429	623	227	1025
C	26 Zefiryjna m.	13 Maksyma p.	Włastymir	9	238	128	430	621	333	1112
P	27 Przen. św. krz.	14 Mycheja pr.	Przedzislaw	10	239	127	432	619	433	—
S	28 Augustyna b.	15 Uspen Bohor.	Wyszomir	11	240	126	433	617	521	1204
35	Ew. św. Łuk. r. 17. O uzdrowieniu 10 tręd.	33 Mat. 21. O złych dilatel. wo wynobr.	Długość dnia 13 godz. 44 m., ubyto dnia 2 godz. 32 m., zmierzch trwa 36 m.							
N	29 13 po Św. Śc. ś. J.	16 13 po S. Ner. O.	Racibor	12	241	125	434	615	558	130
P	30 Rózy z Limy	17 Myrona m.	Szczęsny	13	242	124	436	613	629	254
W	31 Rajmunda W.	18 Fiora i Ławra	Świętosław	14	243	123	438	611	654	421

Kalendarz żydowski: 18 sierpnia = 1 elul.

Słońce wstępuje w znak Panny dnia 24-go sierpnia.

Księżycy. Pełnia d. 1 o g. 10 wieczorem; ostatnia kwadra d. 8 o g. 1 popoł.; now d. 16 o o g. 1 w nocy; pierwsza kwadra d. 24 o g. 5 rano; pełnia d. 31 o g. 6 rano. Dnia 4 o g. 5 rano perigeum, d. 20 o północy apogeum.

Jasne planety. Merkury w Raku później w Lwie w d. 4 znajduje się w górnem połączeniu ze słońcem i oddał do końca miesiąca oddala się coraz więcej na wschód od słońca; skutkiem

złych warunków widzialności w tym miesiącu obserwowanym być nie może. — Wenus w Lwie świeci przeszło godzinę jako gwiazda wieczorna na zachodniem niebie. — Mars w Rybach wchodzi około g. 9 wieczorem, widzialny do rana; d. 5 o g. 5 popoł. pokrycie Marsa przez księżyc, u nas niewidzialne. — Jowisz w Lwie znajduje się bardzo blisko słońca, zachodzący około g. 8 wieczorem, z trudem tylko może być dostrzeżony w końcu miesiąca. — Saturn w Rybach wchodzi około g. 10 wieczorem, widzialny przez całą noc.

Największy postęp w dziedzinie higieny palenia

TUTKI „ABA“ Z HYGIENICZNYMI OCHRANIACZAMI

(Wynalazku Dr. Bron. Sabata :: Patent Austr. Nr. 30.422)

SIERPIEN

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

SIERPIEN

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

WRZESIEŃ

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

WRZESIEŃ

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23			
24			

Dzień	Ś w i ę t a		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	Słońca		Księżyc		
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.	
P	1 Remigiusza	18 Ewmenya	Danuta	16	274	92	525	504	W 618	738
S	2 Leogera	19 Trofyma m.	Stanimir	17	275	91	526	502	643	906
40	Ew. św. Mat. r. 9. O uzdrow. paralityka.	38 Łuk. 5. O łowytwi ryb.	Długość dnia	11 g. 36 m.,	ubyto dnia	4 g. 40 m.,	zmierzch trwa 35 m.			
N	3 18 po Sw. Kand.	20 18 po Sosz. Eust.	Siemian	18	276	90	528	500	715	1031
P	4 Franciszka S.	21 Kondrata	Bratysław	19	277	89	529	457	754	1146
W	5 Placyda m. ☿	22 Foky m.	Zasław	20	278	88	531	455	842	1255
Ś	6 Brunona wyzn.	23 Zacz. św. J.	Bronisław	21	279	87	533	453	942	151
C	7 Justyny p.	24 Fteky m.	Rosław	22	280	86	534	451	1047	235
P	8 Brygidy wd.	25 Jewrosyi pr.	Wojsława	23	281	85	536	449	1156	308
S	9 Wincent. kad.	26 Ioana Boh.	Dogomost	24	282	84	537	447	—	334
41	Ew. św. Mat. r. 22. O wezwaniu na gody.	39 Łuk. 6. O lubwy wrahow.	Długość dnia	11 g. 10 m.,	ubyto dnia	5 g. 06 m.,	zmierzch trwa 36 m.			
N	10 19 po Sw. Fr. B.	27 19 po Sosz. Kał.	Tomil	25	283	83	539	445	105	354
P	11 Placydy m.	28 Charytona pr.	Dobromiła	26	284	82	540	443	214	412
W	12 Maksymiliana	29 Kyrkaya pr.	Grzmisław	27	285	81	541	441	321	428
Ś	13 Edwarda kr.	30 Hrehyora wcl.	Ziemsław	28	286	80	543	438	427	442
C	14 Kaliksta pap. ☿	1 Okt. Pokr B.H.	Dzierzymir	29	287	79	545	436	534	457
P	15 Jadwigi i Ter.	2 Kypryana	Długosława	30	288	78	547	434	641	512
S	16 Gawia op.	3 Dyonyasia	Radzisław	1	289	77	548	432	749	531
42	Ew. św. Jana r. 4. O chor. synu królews.	40 Łuk. 7. O woskr. syna wdowy w N.	Długość dnia	10 g. 44 m.,	ubyto dnia	5 g. 32 m.,	zmierzch trwa 37 m.			
N	17 20 po S. Łucyn.	4 20 po S. Jereft.	Zastysława	2	290	76	550	430	858	552
P	18 Łukasza ew.	5 Charytony	Bratumił	3	291	75	551	428	1008	620
W	19 Piotra z Alk.	6 Ftymy ap.	Ziemowit	4	292	74	553	426	1113	657
Ś	20 Felicyana	7 Serhya m.	Budzisława	5	293	73	555	424	1215	746
C	21 Urszuli p.m.	8 Pełahyi m.	Daromiła	6	294	72	556	422	109	847
P	22 Korduli p. ☿	9 Jakawa ap.	Przebysł.	7	295	71	558	420	153	958
S	23 Jana Kapistr.	10 Jewłampia	Włastymir	8	296	70	559	418	228	1118
43	Ew. św. Mat. r. 18. O dłużn. i złośt. studze.	41 Łuk. 8. O rozsjani simena.	Długość dnia	10 g. 19 m.,	ubyto dnia	5 g. 57 m.,	zmierzch trwa 37 m.			
N	24 21 po Sw. Rafała	11 21 po S. Fylypa	Siemisław	9	297	69	601	417	255	—
P	25 Kryspina	12 Prowa m.	Samomysł	10	298	68	603	415	317	1242
W	26 Ewarysta pap.	13 Karpa m.	Lutosław	11	299	67	604	413	338	208
Ś	27 Sabynda i P.	14 Nazarya i P.	Witomił	12	300	66	606	412	358	335
C	28 Szymona i J. ☿	15 Jewzymya	Władybóg	13	301	65	608	410	419	502
P	29 Narcyza b.	16 Łonhyna m.	Pamelit	14	302	64	609	408	441	631
S	30 Klaudyusza	17 Osyi pr.	Przemysł.	15	303	63	611	406	509	800
44	Ew. św. Mat. r. 22. O oddan. monety czyn.	42 Łuk. 10. O bohatim i Lazari.	Długość dnia	9 godz. 55 m.,	ubyto dnia	6 godz. 21 m.,	zmierzch trwa 38 m.			
N	31 22 p. S. Wolfg.	18 22 po S. Łuka	Godzimir	16	304	62	613	404	546	928

Kalendarz żydowski: 30 wrz. do 7 paźdż. = 15—22 tiszri, **Kuczki.** 1 października 2 święto. 6 = 21 tiszri, święto palm. 7 = 22 tiszri, **Zgromadzenie czyli koniec Kuczek.** 8 = 23 tiszri, **Radość z Prawa.** 16 = 1 marcheszwan.

Słońce wstępuje w znak Niedźwiadka dnia 23-go października.

Księżyc. Ostatnia kwadra d. 6 o g. 8 rano; now d. 14 o g. 9 rano; pierwsza kwadra d. 22 o g. 8 rano; pełnia d. 28 o g. 11 wiecz. D. 13 o g. 12 w południe apogum, d. 28 o g. 6 rano perigum.

Jasne planety. Merkury w Pannie w początku miesiąca zbliża się do słońca od wschodu, w d. 12 znajduje się w dolnem połączeniu ze słońcem, potem oddała się na zachód i w d. 28 znajduje się w największej zachodniej odległości, widzialny w końcu miesiąca krótko przed wscho-

dem słońca. — Wenus w Wadze później w Niedźwiadku zachodzi około g. 7. widzialna około 2 godzin jako gwiazda wieczorna po zachodzie słońca. — Mars w Rybach wschodzi krótko przed zachodem słońca, a więc widzialny zaraz z wieczora aż do rana. — Jowisz w Pannie wschodzi około g. 5 nad ranem; do wschodu słońca może być obserwowany. — Saturn w Rybach d. 13 znajduje się w opozycji ze słońcem, góruje dnia tego o północy; przez cały miesiąc jest najdogodniejszy do obserwacji, widzialny przez całą noc; d. 27 o 9 w. pokrycie Saturna przez księżyc.

Najwyższy postęp w dziedzinie higieny palenia

TUTKI „ABA“ Z HYGIENICZNYMI OCHRANIACZAMI

(Wynalazku Dr Bron. Sabata :: Patent Austr. Nr. 30.422)

PAŹDZIERNIK

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

PAŹDZIERNIK

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.		Dni roku		Słońca		Księżycyca	
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie		W.	Z.	wsch.	zach.	w.	z.	wsch.	zach.
P	1 Wszyst. Świętych	19 Joila pr.	Warcisław	17	305	61	615	403	W	631	r 1041
W	2 <i>Dzień zadusz.</i>	20 Artemija m.	Witymir	18	306	60	616	401		723	1144
Ś	3 Huberta	21 Haryona pr.	Chwalisław	19	307	59	618	359		833	w 1233
C	4 Karola Bor. ☾	22 Awerkyja	Mściwój	20	308	58	620	358		943	111
P	5 Elżbiety m	23 Jakowa	Sławomir	21	309	57	621	356		1053	140
S	6 Leonarda w.	24 Arefty	Wszewład	22	310	56	623	354		—	202
45	Ew. św. Mat. r. 9. O wskrz. córki księcia.	43 Luk. 8. Isus ishanajet bisow.	Długość dnia 9 godz. 3' m., ubyło dnia 6 godz. 45 m., zmierzch trwa 38 m.								
N	7 23 po Sw. Herk.	25 23 po S. Mark.	Żytomir	23	311	55	624	352	r	1202	220
P	8 4 Koronatów	26 Demetrya m.	Sędziwój	24	312	54	626	351		111	236
W	9 Teodora m	27 Nestora m.	Bogodar	25	313	53	627	349		217	250
Ś	10 Andrzeja z Aw.	28 Terentya m.	Ludomir	26	314	52	629	348		324	305
C	11 Marcina b.	29 Anastazyi m.	Spitosław	27	315	51	631	347		430	320
P	12 Marcina pap.	30 Zenowija m.	Nowosław	28	316	50	632	345		539	336
S	13 Eugeniusza ☿	31 Stachya ap.	Wszerađ	29	317	49	634	344		649	357
46	Ew. św. Mat r. 8. O łódce Chrystusa.	44 Luk. 8. O wskres. doczki Jaira.	Długość dnia 9 g. 10 m., ubyło dnia 7 g. 06 m., zmierzch trwa 39 m.								
N	14 24 po Sw. Seraf.	1 Noj. 24 po S.	Wodzimir	1	318	48	636	342		759	423
P	15 Leopolda w.	2 Akindyna	Przybysław	2	319	47	638	341		908	457
W	16 Otmara op.	3 Akepsyny m.	Radomir	3	320	46	639	339		1012	542
Ś	17 Salomei p.	4 Joannyka pr.	Zbisław	4	321	45	641	338		1107	638
C	18 Ottona op.	5 Hałaktyona	Stanisł. K.	5	322	44	642	337		1155	746
P	19 Elżbiety od krz.	6 Pawła arch.	Drogomira	6	323	43	644	336	w	1230	902
S	20 Feliksa deW. ☾	7 Jerona	Sędzimir	7	324	42	646	335		1250	1022
47	Ew. św. Mat. r. 4. O okropności spustosz.	45 Luk. 10. O wpadł. między rozbijnyki.	Długość dnia 8 g. 49 m., ubyło dnia 7 g. 27 m., zmierzch trwa 39 m.								
N	21 25 po S. Of. MP.	8 25 po S. Sw. M.	Sław	8	325	41	647	334		122	1144
P	22 Cecylii p.	9 Onysifora m.	Wszemiła	9	326	40	649	333		142	—
W	23 Klemensa p.	10 Erasta ap.	Miływój	10	327	39	650	332		201	r 107
Ś	24 Emilii i Jana k.	11 Myny m.	Dorosław	11	328	38	651	331		220	231
C	25 Katarzyny p.	12 Joana Mył.	Chwalimira	12	329	37	653	331		241	357
P	26 Konrada m.	13 Joana Złot.	Lechosław	13	330	36	654	330		306	523
S	27 Wł. i Wirg. ☿	14 Fylypa ap.	Tomir	14	331	35	656	329		307	651
48	Ew. św. Luk. r. 21. O znak na nieb. i ziemi.	46 Luk. 12. O bohatim kotnywa mn. zar.	Długość dnia 8 godz. 33 m., ubyło dnia 7 godz. 43 m., zmierzch trwa 40 m.								
N	28 1 Adw. Kresc.	15 26 po S. Hurya	Gościsław	15	332	34	657	328		417	814
P	29 Saturnina	16 Mafteja	Przemysł	16	333	33	658	327		510	926
W	30 Andrzeja ap.	17 Hryhoryja N.	Ludosław	17	334	32	700	326		613	1023

Kalendarz żydowski: 14-go listopada = 1 kislew.

Słońce wstępuje w znak Strzelca d. 22 listopada.

Księżycyca. Ostatnia kwadra d. 4 o g. 10 wieczorem; now d. 13 o g. 3 w nocy; pierwsza kwadra d. 20 o g. 6 wiecz.; pełnia d. 27 o g. 10 rano. Dnia 9 o g. 6 wieczorem apogeum, d. 25 o g. 2 popoł. perigeum. W czasie pełni d. 27 zamięnienie całkowite księżycyca, u nas niewidzialna.

Jasne planety. Merkury w Pannie, później w Wadze zbliża się przez cały miesiąc do słońca

z zachodu, z powodu bliskości słońca w tym miesiącu obserwowany być nie może. — Wenus w Strzelcu zachodzi około g. 7, widzialna przeszło 3 godziny po zachodzie słońca jako gwiazda wieczorna; d. 17 o g. 5 rano pokrycie Wenerę przez księżyc, u nas niewidzialne. — Mars w Rybach widzialny zaraz z wieczora zachodzi około g. 4 rano. — Jowisz w Pannie wschodzi około g. 3 w nocy, widzialny do wschodu słońca. — Saturn w Rybach po zachodzie słońca jest wysoko na niebie, zachodzi około g. 4 rano.

Największy postęp w dziedzinie higieny palenia

TUTKI „ABA“ Z HYGIENICZNYMI OCHRANIACZAMI

(Wynalazku Dr. Bron. Sabata :: Patent Austr. Nr. 40.422)

LISTOPAD

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

LISTOPAD

17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23			
24			

Dzień	Święta		Kalendarz słowiański	Kalendarz żydow.	Dni roku	Słońca		Księżycyca	
	rymsko-katolickie	grecko-katolickie				w.	z.	wsch.	zach.
Ś C P S	1 Eligiusza b. 2 Aurelii m. 3 Franc. Ksaw. 4 Barbary p. ☿	18 Platona m. 19 Awdyja 20 Hryhoryja 21 Wowed Bohor.	Samosława Szulislaw Wiślimir Lubomiła	18 335 31 19 336 30 20 337 29 21 338 28	701 325 703 325 704 324 706 324	w 724 836 947 1056	r 1106 1138 1206 1227		
49	Ew. św. Mat. r. 11. O poselstwie Jana do J.	47 Łuk 13. Isus isćitajet w Sabat.				Długość dnia 8 godz. 18 m., ubyło dnia 7 godz. 58 m., zmierzch trwa 40 m.			
N P W Ś C P S	5 2 Adw. Sabby 6 Mikołaja b. 7 Ambrożego † 8 N. Pocz. N. P. M. 9 Leokadyii Wal. 10 N. M. P. Loret. 11 Damazego p.	22 27 po S. Fył 23 Amfyłokija 24 Ekatoryny m. 25 Klymenta p. 26 Ałypa 27 Jakowa m. 28 Stefana m.	Spitosława Jarogniew Ludomyśł Boguwola Weszława Radzislawa Wojmir	22 339 27 23 340 26 24 341 25 25 342 24 26 343 23 27 344 22 28 345 21	707 324 708 323 709 323 710 323 711 323 712 323 713 323	— r 1204 112 216 325 433 544	1243 1258 112 126 143 202 225		
50	Ew. św. Jana r. 1. O posel. żydów do Jana.	48 Łuk 14. O mnoho zwan. na weczeru				Długość dnia 8 godz. 10 m., ubyło dnia 8 godz. 7 m., zmierzch trwa 41 m.			
N P W Ś C P S	12 3 Adw. Alek. ☉ 13 Łucyi i Otylii 14 Nikazego 15 Fortunata † S. 16 Adelajdy 17 Łazarza † S. 18 Gracyana † S.	29 28 po S. Par. 30 Andreja ap. 1 Dek. Nauma 2 Awakuma 3 Sofonia pr. 4 Warwary m. 5 Sawwy op.	Wolidar Władysław Sławiflor Wolimir Zdosława Żyroslaw Wszemir	29 346 20 1 347 19 2 348 18 3 349 17 4 350 16 5 351 15 6 352 14	714 323 715 323 716 323 717 323 717 323 718 323 718 323	656 804 903 952 1031 1100 1128	256 337 431 536 651 811 931		
51	Ew. św. Łuk. r. 3. O Janie opow. chrzest.	49 Łuk 19. O Zakheci.				Długość dnia 8 godz. 5 m., ubyło dnia 8 g. 11 m., zmierzch trwa 42 m.			
N P W Ś C P S	19 4 Adw. Fausty 20 Teofila m. ☾ 21 Tomasza ap. 22 Zenona mężc. 23 Wiktoryi p. 24 Ad. i Ew. † Wig. 25 Boże Narodzenie	6 29 po S. Nykoł. 7 Amwrozyja 8 Patapia prep. 9 Zaczat Bohor. 10 Myny Erm. 11 Danyła 12 Spirydyona	Mścigniew Bogumiła Tomisław Drogomir Sławomira Godysława Grzmisława	7 353 13 8 354 12 9 355 11 10 356 10 11 357 9 12 358 8 13 359 7	719 323 720 324 720 324 721 324 721 325 721 325 722 326	1149 w 1208 1225 1244 106 133 208	1051 — r 1212 135 258 423 546		
52	Ew. św. Mat. r. 2. O ukam. św. Szczepana.	50 Mat 17. O bism. sia na nowom m.				Długość dnia 8 godz. 4 m., przybyło dnia 1 m., zmierzch trwa 41 m.			
N P W Ś C P	26 Szczepana I. m. 27 Jana ewang. ☉ 28 Młodzianków 29 Tomasza b. 30 Dawida kr. 31 Sylwestra pap.	13 30 po S. Ewst. 14 Ftyrsa m. 15 Jełewteryja ep. 16 Ahhea pr. 17 Danyła pror. 18 Sewastyonam.	Wróciwój Radomyśl Godzislaw Gostaw bł. Ludomił Lassota	14 360 6 15 361 5 16 362 4 17 363 3 18 364 2 19 365 1	722 327 722 327 723 328 723 329 723 330 723 331	254 352 500 613 727 840	703 808 858 936 1005 1027		

Kalendarz żydowski: 8 grudnia = 25 kislew, poświęcenie świątyni.
13 grudnia = 1 tebet. 22 grudnia = 10 tebet, oblężenie Jerozolimy, post.

Słońce wstępuje w znak Koziorożca d. 22 o g. 1 popoł.; chwila ta jest początkiem zimy astronomicznej. D. 12 częściowe zaćmienie słońca, u nas niewidzialne.

Księżycyca. Ostatnia kwadra d. 4 o g. 5 popoł.; now d. 12 o g. 9 wieczór; pierwsza kwadra d. 20 o g. 3 rano, pełnia d. 26 o g. 10 wieczór. D. 7 o g. 11 przedpoł. apogeum, d. 23 o g. 10 rano perigeum.

Jasne planety. Merkury w Niedźwiadku później w Strzelcu d. 8 znajduje się w górnym

połączeniu ze słońcem, poczem przez cały miesiąc oddala się na wschód od słońca; widzialny w końcu miesiąca krótko po zachodzie słońca. — Wenus w Koziorożcu zachodzi około g. 8, widzialna jest przez 4 godziny jako gwiazda wieczorna, w d. 2 osiąga swoją największą odległość od słońca; w tym miesiącu jest najświetniejszą. — Mars widzialny zaraz po zachodzie słońca, zachodzi około g. 1 po północy. — Jowisz w Pannie wschodzi około g. 1 popołn., widzialny do rana. — Saturn w Rybach widzialny zaraz z wieczora, zachodzi około g. 2 w noc.

Największy postęp w dziedzinie higieny palenia

TUTKI „ABA“ Z HYGIENICZNYMI OCHRANIACZAMI

(Wynalazku Dr. Bron. Sabata :: Patent Austr. Nr. 30.422)

GRUDZIEN

1		9	
2		10	
3		11	
4		12	
5		13	
6		14	
7		15	
8		16	

GRUDZIEŃ

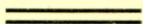
17		25	
18		26	
19		27	
20		28	
21		29	
22		30	
23		31	
24			

ZAMKNIĘCIE RACUNKOWE
TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ

W KRAKOWIE

ZA ROK 1907

W DZIALE OGNIOWYM, GRADOWYM I ŻYCIOWYM

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ

W roku administracyjnym od 1-go stycznia 1907 do 31-go grudnia 1907 wydano ważnych polic 540.933. Zabezpieczono wartości na K 1.811,687.442. Zebrano zaliczki K 11,900.519 h 19.

ROZCHÓD. Rachunek zysków i strat z działu ogniowego

		K	h	K	h
I.	Szkody i koszty likwidacji wypłacone	7,980.284	37		
	mniej zwrot od Towarzystw kontrasekuracyjnych	2,238.608	92	5,741.675	45
II.	Ogólne wydatki zarządu po potrąceniu prowizyj kontrasekuracyjnej			1,667.141	79
III.	Odpisy i inne wydatki			480.783	11
IV.	Rezerwa na szkody nieuregul. mniej udział Towarz. kontrasekuracyjnych	1,296.065	33		
		327.749	17	968.316	16
V.	Stan funduszy z końcem r. 1907 mniej kontrasekuracja	13,469.759	50		
		1,360.371	55	12,109.387	95
VI.	Pozostałość			873.720	10
				21,841.024	56

STAN CZYNNY. Rachunek bilansu z działu ogniowego

		K	h	K	h
I.	Stan kas z dniem 31 grudnia 1907			290.819	80
II.	Rozporządzone należności w instytucjach kredytowych i kasach oszczędności			1,505.055	64
III.	Realności			1,880.000	—
IV.	Papiery wartościowe według kursu z dnia 31 grudnia 1907			8,157.067	73
V.	Weksle w portfelu			199.566	27
VI.	Salda czynne rachunków z Towarzystwami kontrasekurac.			2,267.860	74
VII.	Zaległości w agenturach i filiach (salda czynne)			1,986.353	69
VIII.	Różni dłużnicy			2,082.006	94
IX.	Wartość inwentarza po odpisaniu zużycia			27.101	72
X.	Efektu kaucyj agentów			552.970	84
				18,948.803	37

Kraków, dnia 31. grudnia 1907 r.

DYREKCJA:

M. Garapich

lg. Głazewski

Paszkowski

Naczelnik central. biura rachunk.: Wiktor Gablencz.

OD OGNI. ROK XLVII.

Fundusz rezerwowy powiększył się o K 210.533 h 89 i wynosi K 7,141.678 h 18. Pozostałość wynosi K 873.720 hal. 10.

za czas od 1. stycznia 1907 do 31. grudnia 1907 r. PRZYCHÓD.

		K	h	K	h
I.	Fundusze przeniesione z r. 1906	12,962.778	38		
	mniej kontrasekuracya	1,341.767	64	11,621.010	74
II.	Fundusz na szkoły nieuregulowane, przeniesiony z r. 1906	946.628	53		
	mniej kontrasekuracya	153.731	57	792.896	96
III.	Zebrana premia	11,900.519	19		
	mniej kontrasekuracya	3,401.127	81	8,499.391	38
IV.	Przychód z lokacyi kapitałów .			379.852	33
V.	Inne przychody			547.873	15
<hr/>				21,841.024	56

z dniem 31. grudnia 1907 r.

STAN BIERNY.

		K	h	K	h
I.	Fundusz rezerwowy			7,141.678	18
II.	Fundusz wyrównawczy i specjal.			1,471.668	69
III.	Rezerwa premii po potrąceniu kontrasekuracyi			3,410.163	09
IV.	Rezerwa na szkody nieuregul. po potrąceniu kontrasekuracyi			968.316	16
V.	Fundusz emerytalny			2,438.195	91
VI.	Salda bierne rachunków z Towarzystwami kontrasekuracyjn.			733.805	84
VII.	Różni wierzyciele			300.191	01
VIII.	Kaucyje agentów			552.970	84
IX.	Fundusze			1,058.093	55
X.	Pozostałość			873.730	10
<hr/>				18,948.803	37

KOMISYA RACHUNKOWA:

W. Gniewosz

M. Urbański

Antoni hr. Wodzicki

M. Dydziński

Kl. hr. Dzieduszycki.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ

W dziale gradowym wydano w roku 1907 ważnych polic 7.400. Zabezpieczono wartości na K 55,563.561, zebrano zaliczki K 1,090.675 h 28.

ROZCHÓD. Rachunek zysków i strat z działu gradowego

		K	h	K	h
I.	Szkody i koszty likwidacji wypłacone	997.479	51		
	mniej zwrot od Towarzystw kontrasekuracyjnych	194.505	66	802.973	85
II.	Ogólne wydatki zarządu po potrąceniu prowizji kontrasekuracyjnej			97.392	10
III.	Odpisy i inne wydatki			90.394	04
IV.	Stan funduszów z końcem r. 1907			2,855.926	35
V.	Czysta pozostałość			1.151	50
				3,847.837	84

STAN CZYNNY. Rachunek bilansu z działu gradowego

		K	h	K	h
I.	Rozporządzał. należitości w instytucjach kredytowych i kasach oszczędności			26.175	98
II.	Papiery wartość. według kursu z dniem 31. grudnia 1907.			2,607.983	53
III.	Weksle w portfelu			100.358	41
IV.	Późni dłużnicy			180.143	64
V.	Wartość inwentarza			1.390	10
				2,916.051	66

Kraków, dnia 31. grudnia 1907 r.

DYREKCJA:

M. Garapich

Ig. Głazewski

Paszkowski

Naczelnik central. biura rachunk.: Wiktor Gablenz

OD GRADU. ROK XLIV.

Fundusz rezerwowy gradowy wynosi obecnie K 2,793.786 h 74 (+ K 116.034 h 17, jak w roku 1906 i nieobciążony jest żadną pożyczką.

za czas od 1. stycznia 1907 do 31. grudnia 1907 r. PRZYCHÓD.

		K	h	K	h
I.	Fundusze przeniesione z r. 1906			2,803.381	52
II.	Zebrana premia	1,090 675	28		
	mniej kontrasekuracja	200.362	28	890.313	—
III.	Przychód z lokacji kapitałów .			114.174	51
IV.	Inne przychody			39.969	81
<hr/>		<hr/>		3,847 838	84
<hr/>		<hr/>			

z dniem 31. grudnia 1907 r.

STAN BIERNY.

		K	h	K	h
I.	Fundusz rezerwowy			2,793.786	74
II.	Fundusz specjalny			38.691	65
III.	Różni wierzyciele			1.477	50
IV.	Fundusz na szkody nieuregul.			23.447	96
V.	Fundusze			57.496	31
VI.	Czysta pozostałość			1.151	50
<hr/>		<hr/>		2,916.051	66
<hr/>		<hr/>			

KOMISYA RACHUNKOWA:

W. Gniewosz

M. Urbański

Antoni hr. Wodzicki

M. Dydyński

Kl. hr. Dzieduszycki

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ

W dziale ubezpieczeń na życie z końcem roku 1907 było ważnych polic 37.798 (+ 991 jak w roku 1906), którymi zabezpieczono kapitał K 111,183.530 (+ K 2,593.813 jak w roku 1906) i renty K 320.395 (+ K 11.524 jak w roku 1906).

ROZCHÓD. Rachunek zysków i strat z działu życiowego

		K	h	K	h
I.	Wypłaty płatnych zabezp. i rent mniej udział Tow. kontrasek.	2,859.927	30		
		284.058	60	2,575.868	70
II.	Wypłaty za wykupione police mniej udział Tow. kontrasek.	369.010	88		
		11.728	58	357.282	30
III.	Dywidendaubezpieczonym wypł.			150.776	43
IV.	Ogólne wydatki zarządu			827.805	12
V.	Odpisy i inne wydatki			319.292	81
VI.	Rezerwa na bież. wypłaty szkód mniej udział Tow. kontrasek.	405.516	99		
		4.000	—	401.516	99
VII.	Stan funduszków z końcem r. rach. mniej udział Tow. kontrasek.	32,668.445	41		
		1,259.531	44	31,408.913	97
VIII.	Zysk			454.486	35
				36,495.942	67

STAN CZYNNY. Rachunek bilansu z działu ubezpieczeń

		K	h	K	h
I.	Zapas kasowy			35.708	07
II.	Rozporządzalne należ. w instyt. kredyt. i kasach oszczędności			233.940	58
III.	Realności			300.000	—
IV.	Papiery wartość. według kursu z dnia 31. grudnia 1907			7,112.764	35
V.	Pożyczki hipoteczne			9,495.514	25
VI.	Pożyczki na własne police			3,914.094	82
VII.	Pożyczki stowarzyszeniom			10,748.992	01
VIII.	Pożyczki ubez. na zastaw pensyi			640.105	11
IX.	Salda czynne rachunków z Tow. kontrasekuracyjnymi			13.972	48
X.	Zaległości w agenturach i filiach			498.506	96
XI.	Różni dłużnicy			187.516	27
XII.	Efakta kaucyjne			13.787	51
				33,194.902	41

Kraków, dnia 31. grudnia 1907 r.

DYREKCJA:

Naczelnik biura rach.:

M. Garapich Ig. Głazewski Paszkowski

A. Szyszkiewicz

Naczelnik działu ubez. na życie: E. Szancer, rządowo autor. technik asek.

NA ŻYCIE. ROK XXXVIII.

Pozostałość w tym dziale wynosi: K 454.486 h 35, z której przypada K 224.241 h 63 na dywidendę dla ubezpieczonych, z reszty w kwocie K 230.244 h 72 przydzielono K 221.337 h 89 do funduszu rezerwowego, a K 8.906 h 83 do funduszu specjalnego.

za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1907 r. PRZYCHÓD.

		K	h	K	h
I.	Przeniesienie funduszków z roku poprzedniego	31,344.328	53		
	mniej udział Tow. kontrasek.	1,292.714	84	30,051.613	69
II.	Rezerwa na wypłatę nieuregulowanych szkód z roku poprzedniego	448.961	88		
	mniej udział Tow. kontrasek.	4.000	—	444.961	88
III.	Zebrane premie	4,504.684	09		
	mniej udział Tow. kontrasek.	122.158	53	4,382.525	56
IV.	Przychód z lokacyi kapitałów			1,545.291	66
V.	Inne przychody			71,549	88
				36,495.942	67

na życie z dniem 31. grudnia 1907 r. STAN BIERNY.

		K	h	K	h
I.	Rezerwa zysków, kapitałów			3,048.578	76
II.	Fundusz na różnicę kursu			—	08
III.	Rezerwa i przeniesienie premii			28,185.249	08
IV.	Rezerwa na nieuregul. szkody			401.516	99
V.	Fundusz niepodniesionej dywidendy			175.086	13
VI.	Salda bierne rachunków z Tow. kontrasekuracyjnymi			13.995	67
VII.	Różni wierzyciele			776.349	46
VIII.	Różne kaucye			13.787	51
IX.	Fundusz emerytalny akwizytorów działu życiowego			125.852	46
X.	Zysk			454.486	35
				33,194.902	41

KOMISYA RACHUNKOWA:

Dr. K. Lipowski

St. Dydyński

Dr. E. Kamiński

Skrzyński

Zarząd Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń W KRAKOWIE.

PREZYDYUM TOWARZYSTWA

wybrane przez Zgromadzenie ogólne w roku 1905 do 1911

Prezes: **Męciński Józef** w Partyniu, poczta Tarnów,

Wice-Prezes: **Cieński Tadeusz** w Pieniakach, poczta Pieniaki.

DELEGACI DO ZGROMADZENIA OGÓLNEGO:

1. Okręg wyborczy: **Miasto Kraków.**

Jawornicki Józef	w Krakowie
Dr. Leo Juliusz	„
Dr. Lipowski Konstanty	„
Sędzimir Mieczysław	„
Dr. Staniszewski Walenty	„
Dr. Szarski Henryk	„

2. Okręg wyborczy: **Miasto Lwów.**

Dr. Adam Ernest	we Lwowie
Dr. Kamieński Edmund	„
Dr Liptay Maksymilian	„
Neumann Józef	„

3. Okręg wyborczy: **W. Ks. Krakowskie.**

Cieślewicz Józef w Wadowie, p. Pleszów.

Dr. Skrzyński Stefan w Karniowicach, p. Zabierzów.

JE. Hr. Wodzicki Antoni w Kościelcu, p. Chrzanów.

4. Okręg wyborczy: **Ks. Bukowińskie.**

Abrahamowicz Krzysztof w Czyreszu, p. Czyresz.

Medveczky Emil Bobestie, p. Bobestie.

Dr. Stefanowicz Kajetan, Rarańcze, p. Rarańcze.

5. Okręg wyborczy: **Ks. Cieszyńskie.**

Dr. Michalik Kazimierz w Rychwaldzie, p. loco.

X. Michejda Franciszek w Nawsiu, p. Nawsie.

6. Okręg wyborczy: **Obwód Bocheński.**

Czecz Karol w Bierzanowie, p. Bierzanów.

Dydyński Maryan w Raciborsku, p. Raciborsko.

Dr. Maiss Ferdinand w Bochni.

7. Okręg wyborczy: **Obwód Brzeżański.**

Hr. Dzieduszycki Klemens w Martynowie, p. Martynów.

Jankowski Władysław w Rosochowcu, p. Słoboda złota.

Traczewski Kazimierz w Hinowicach, p. Brzeżany.

8. Okręg wyborczy: **Obwód Czortkowski.**

Cieński Kazimierz w Uwiśle, p. Chorostków.

Cieński Tadeusz w Pieniakach, p. Pieniaki.

Noel Adam w Sosolówce, p. Ułaskowce.

9. Okręg wyborczy: **Obwód Jasielski.**

Dr. Adamski Roman, w Jaśle.

Stawiarski Waleryan w Jedliczu, p. Jedlicze.

Trzeciecki Jan w Miejscu Piastowem, p. Miejsce Piastowe.

10. Okręg wyborczy: **Obwód Kołomyjski.**

Cieński Leszek w Oknie, p. Horodenka.

Łążyński Stanisław w Załuczu nad Prutem, p. Matyjowce.

Moysa Stefan w Rudnikach, p. Rudniki.

11. Okręg wyborczy: **Obwód Lwowski.**

Baczewski Leopold we Lwowie.

Breuer Jan we Lwowie.

Br. Horoch Adam w Winniczkach, p. Winniki.

12. Okręg wyborczy: **Obwód Przemyski.**

Dr. Czaykowski Władysław w Przemyśle.

Dr. Kraiński Władysław we Lwowie.

Pogłódowski Dyonizy w Sudkowicach, p. Krukienice.

13. Okręg wyborczy: **Obwód Rzeszowski.**

Dąbski Aleksander w Nosówce, p. Rzeszów.

Dydyński Stanisław w Godowy, p. Strzyżów.

Hr. Tyszkiewicz Janusz w Weryni, p. Kolbuszowa.

14. Okręg wyborczy: **Obwód Samborski.**

Jędrzejowicz Karol w Humieńcu, p. Nadyby.

Niedźwiecki Władysław w Wańkowicach, p. Rudki.

Rayski Albin w Michałowicach, p. Rudki.

15. Okręg wyborczy: **Obwód Sądecki.**

Dr. Barbacki Władysław w Nowym Sączu.

Głębocki Władysław w Zbyszycach, p. Zbyszyce.

Mars Zygmunt w Starejwsji, p. Limanowa.

16. Okręg wyborczy: **Obwód Sanocki.**

Jachimowski Kazimierz w Markowcach, p. Nowosielce.

Urbański Mieczysław w Haczowie, p. Haczów.

Żurowski Wiktor w Trzciańcu, p. Wojtkowa.

17. Okręg wyborczy: **Obwód Stanisławowski.**

Bryczyński Mieczysław w Zagwoździu, p. Stanisławów.

Gniewosz Włodzimierz w Potoku Żłoty, p. Potok Żłoty.

Jakubowicz Jan w Puźniakach, p. Chocimierz.

18. Okręg wyborczy: **Obwód Stryjski.**

Br. Brunicki Julian w Podhorcach, p. Podhorce ad Stryj.
 Hr. Dzieduszycki Edmund w Izydorówce, p. Żurawno.
 Mierzeński Henryk w Dubowicy, p. Wojniłów.

19. Okręg wyborczy: **Obwód Tarnopolski.**

Gromnicki Jan w Laskowcach, p. Mogielnica.
 Vacat.
 Podlewski Leon w Czarnielowie mazowieckim, p. Romanówka.

20. Okręg wyborczy: **Obwód Tarnowski.**

Bieleński Julian w Straszęcinie, p. Grabiny.
 Męciński Józef w Partyniu, p. Tarnów.
 Hr. Tarnowski Jan w Chorzelowie, p. Chorzelów.

21. Okręg wyborczy: **Obwód Wadowicki.**

Hr. Bobrowski Stefan w Andrychowie, p. Andrychów.
 Bzowski Kazimierz w Drogini, p. Droginia.
 Chrzyszcz Ludwik w Graboszcach, p. Zator.

22. Okręg wyborczy: **Obwód Złoczowski.**

Eder Zdzisław w Stołpinie, p. Toporów.
 Gnoiński Wincenty w Krasnem, p. loco.
 Jasiński Wiktor w Bełzu, p. Skwarzawa.

23. Okręg wyborczy: **Obwód Żółkiewski.**

Obertyński Zdzisław w Hujczu, p. loco.
 Dr. Raciborski Aleksander w Spasowie, p. Tartaków.
 Starzyński Tadeusz w Derewni, p. Turynka.

RADA NADZORCZA:

	Wybrany z okręgów wyborczych:	Do roku
Abrahamowicz Krzysztof	w Czyreszu	
p. loco	nie terytoryalnie	1911
Breuer Jan	w Suchowoli p. Zimnawo-	
da koło Lwowa	Lwów-Przemyśl	1914

		Wybrany z okręgów wyborczych :	Do roku
Bzowski Kazimierz w Droginie, p.			
loco		nieterytoryalnie	1911
Dydyński Maryan w Raciborsku, p.			
loco		Bochnia Nowy Sącz	1914
Dydyński Stanisław w Godowie, p.			
Strzyżów		Rzeszów-Tarnów	1911
Hr. Dzeduszycki Klemens w Marty-			
nowie, p. loco		Brzeżany-Tarnopol	1914
Gniewosz Włodzimierz w Potoku zło-			
tym, p. loco		Czortków-Stanisław.	1911
Jędrzejowicz Karol w Humieńcu, p.			
Nadyby		Sambor-Stryj	1911
Dr. Kamieński Edmund we Lwowie		miasto Lwów	1911
Dr. Kraiński Władysław we Lwowie		nieterytoryalnie	1914
Dr. Lipowski Konstanty w Krakowie		miasto Kraków	1914
Łążyński Stanisław w Załuczu nad			
Prutem, p. Matyjowce		Ks. Buk.-Kołomyja	1911
Obertyński Zdzisław w Hujczu p.			
loco		Złoczów-Żółkiew	1914
Sędzimir Mieczysław w Krakowie		miasto Kraków	1911
Dr. Skrzyński Stefan w Krakowie		W. Ks. Krakow., Wa-	
		dowice i Ks. Cieszyń.	1911
Urbański Mieczysław w Haczowie p.			
loco		Jasło-Sanok	1914
Hr. Wodzicki Antoni w Kościelcu p.			
Chrzanów		nieterytoryalnie	1914

KOMISYA REWIZYJNA

wybrano do r. 1911:

- Bieleński Julian w Straszęcinie, p. Grabiny.
 Gromnicki Jan w Laskowcach, p. Mogielnica.
 Dr. Szarski Henryk, w Krakowie.
 Jankowski Władysław, zastępca w Rosochowcu p. Słoboda zł.

DYREKCJA:

Dyrektor I: **Garapich Michał.**

Wybrany na kadencję 1903-1909.

Dyrektor II: **Głazewski Ignacy.**

Wybrany na kadencję 1906-1912.

Dyrektor Referent: Dr. **Paszkowski Franciszek.**

ZASTĘPCY:

Zastępca Dyrektora: I: **Stonecki Zenon.**

Wybrany na kadencję 1903-1909.

Zastępca Dyrektra II: **Jawornicki Józef.**

Wybrany na kadencję 1906-1912.

Zastępca Dyrektora-Referenta: **Szatkowski Henryk.**

Dyrektor Reprezentacyi we Lwowie: **Malczewski Włodz.**

KOMISARZ RZĄDOWY:

C. k. Komisarz powiatowy: **Mięsowicz Władysław.**

LEKARZE TOWARZYSTWA:

Prof. Dr. **Krzyształowicz Franciszek**, naczelny lekarz.

Dr. **Jaugustyn Stanisław**, zastępca.

URZĘDNIICY TOWARZYSTWA.

BIURA CENTRALNE W KRAKOWIE.

Oddział I:

Ranga X.: **Doerman Antoni.**

Oddział II:

Referent: **Bocheński Antoni.**

Ranga VIII: **Bizub Józef.**

Oddział III:

Referent: **Krause Bronisław.**

Ranga V.: **Nowak Adolf.**

„ VII.: **Ullmann Edmund.**

„ X.: **Wallner Jan i Birkenmayer Ludwik.**

„ XI.: **Grek Stanisław.**

Oddział IV.:

Referent: **Stasicki Tadeusz.**

Ranga VIII.: Potkański Władysław.

„ IX.: Pająk Tadeusz.

„ X.: Dr. Skrzyński Adolf i Majerski Aleksander.

„ XI.: Bernal Józef.

Oddział V. A.:

Referent: **Kuźmich Jan.**

Ranga VI.: Demetrykiewicz Mieczysław.

„ X.: Bośniacki Maryan.

„ VI.: Sudolski Julian.

Oddział V. B.:

Referent; **Biskupski Ignacy.**

Ranga VIII.: Jurewicz Zenon.

„ IX.; Dołkowski Zyg., Bujański Sebast., Kowalski Jan.

„ X.: Smoliński Włodzimierz.

CENTRALNY WYDZIAŁ RACHUNKOWY.

Naczelnik: **Gablentz Wiktor.**Zastępca: **Ritterschild Włodzimierz.**

Ranga IV.: Mamczyński Józef.

„ VI.: Filochowski Hipolit, Szukiewicz Bolesław, Rychwicki Bazyli.

„ VII.: Wiewiorowski Maryan, Filipkiewicz Jan.

„ VIII.: Drapella Maryan.

„ IX.: Rauszer Kazimierz i Sułkowski Wincenty.

CENTRALNY WYDZIAŁ SZKÓD.

Naczelnik: **Jordan Jan.**Zastępca: **Rydel Jan.**

Ranga IV.: Znamirowski Włodzimierz.

„ V.: Wejda Stanisław.

„ VII.: Pniewski Stanisław.

- Ranga IX.: Rotarski Stefan, Ożegalski Kaz., Witkowski Karol jun.
 „ X.: Nitsch Józef, Zieliński Jan, Pachulski Leon, Grabowski
 Władysław i Kiszakiewicz Emil.
 Prakt. egz.: Chranicki Jan.

DZIAŁ UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE.

Naczelnik: **Szancer Edward.**

Zastępca: **Jaugustyn Franciszek.**

Naczelnik Biura rachunkowego: **Szyszkiewicz Andrzej.**

Ranga IV.: Traczewski Gustaw.

„ V.: Ćmikiewicz Jan, Gąsiorowski Władysław i Bauman
 Bolesław.

„ VI.: Steibelt Adolf, Morawetz Stanisław, Skwirczyński
 Mieczysław, Stolzman Stefan i Broniewski Henryk.

„ VII.: Rogowski Walery, Szczerbiński Ludomir, Bukowski
 Ignacy, Żuliński Edward i Skarbiński Eugeniusz, Lu-
 baszek Kazimierz.

„ VIII.: Kalinowski Władysław, Pollak Karol, Ehrenberg Zyg-
 munt, Dr. Darzewski Władysław i Elterlein Zdzisław.

„ IX.: Jurasiński Jozafat, Rolicki Waleryan, Bursa Stani-
 sław, Laifer Leonard, Charłampowicz Roman, Żu-
 rowski Włodzimierz, Zbijewski Wincenty, Jakesch
 Eugeniusz, Kostka Karol, Dziedzicki Kazimierz, Ka-
 lina Alfred i Czerwiński Arpad.

„ X.: Ferentz Maksymilian, Sztaudynger Izydor, Zamorski
 Mateusz, Szeliga Witold, Mroczek Jan, Krawczyk
 Józef, Szkocki Leon, Salomon de Friedberg Juliusz,
 Lewandowski Stanisław i Wojciechowski Antoni.

„ XI.: Makomacki Romuald, Michalik Jan, Doleżał Antoni,
 Lanc Maryan, Rudawski Emil, Kudasiewicz Stefan,
 Rampelt Alfred, Düllz Eugeniusz, Berger Roman,
 Bogatyński Zygmont, Domański Bogusław i Łańcu-
 ski Stanisław.

Prakt. egz.: Turowski Feliks, Jaugustyn Władysław, Radwanek
 Karol i Dobrzański Rudolf.

Prakt. nieegz.: Łaczyński Tadeusz.

SEKCYA I. W KRAKOWIE.

Kierownik: **Haniszewski Ludwik.**

Zastępca: **Waškowski Piotr.**

Ranga VI.: Machniewicz Stanisław.

„ VII.: Niżyński Franciszek, Kwieciński Józef, Jarosz Bronisław i Pochwalski Bogumił.

„ VIII.: Świderski Adam.

„ IX.: Bażan Mieczysław, Służewski Stanisław i Kański Władysław.

„ X.: Głębiński Józef, Kowanetz Marcin, Mühleisen Ludwik i Bochenek Bronisław.

„ XI.: Jabłoński Kazimierz, Konrad Józef, Nowak Edward i Drozdowski Klemens.

Prakt. egz.: Kieszkowski Gustaw, Rötter Franciszek, Zathey Hugo i Skalski Maryan.

SEKCYA II. W KRAKOWIE.

Kierownik: **Kamieński Czesław.**

Zastępca: **Butrymowicz Tadeusz.**

Ranga VI.: Gulkowski Jan.

„ VII.: Malik Wincenty, Sapalski Władysław, Plutyński Teofil i Dr. Richthoffen Praetorius Bolesław bar.

„ VIII.: Cybulski Apolinary, Birtus Jan, Niedźwiedzki Romuald, Żaba Jan i Klemensiewicz Jan.

„ IX.: Truskolaski Jan, Sikorski Karol, Kuchciński Władysław, Lazarewicz Tadeusz, Isakowicz Antoni, Gmi-trzak Zygmunt.

„ X.: Tusch Gustaw.

„ XI.: Balcarczyk Adolf.

SEKCYA III. W RZESZOWIE.

Kierownik: **Łubieński Stanisław.**

Zastępca: **Arciszewski Władysław.**

Ranga VI.: Rutkowski Stefan.

„ VII.: Dąbrowski Piotr, Kodrębski Julian.

„ VIII.: Olszewski Bolesław.

- Ranga IX.: Staško Józef, Skrzyński Aleksander, Ostrowski Adam, Heinz Witold, Borkowski August.
- „ X.: Kmieć Antoni, Midowicz Julian, Albrecht Jan, Witoszyński Jan, Staromiejski Wojciech.
- „ XI.: Chołodziński Piotr, Kapturek Jan, Miarczyński Zygmunt, Szpakowski Jan, Wiszniewski Eugeniusz.
- Prakt, egz.: Kudrzański Roman, Woll Maryan, Małdziński Kazimierz i Motug Władysław.

SEKCJA IV. W RRZEMYŚLU.

Kierownik: **Łonicki Ludwik.**

Zastępca: **Haas Kazimierz.**

- Ranga VI.: Bieńkowski Witołd, Biłozor Jan.
- „ VII.: Pańkowski Stanisław, Rittersschild Zdzisław.
- „ VIII.: Janiczek Leon.
- „ IX.: Lesiów Józef, Niewiadomski Jerzy, Nowak Leon.
- „ X.: Bezucha Józef, Gamski Emil, Krzyżanowski Jan, Wohanka Jan.
- „ XI.: Czaykowski Kazimierz, Radzicki Stanisław, Swoboda Kazimierz, Toegl Karol.

Orakt. egz.: Papiński Piotr, Przychocki Maciej bar.

Prakt. nieegz.: Żardecki Kazimierz.

SEKCJA V. WE LWOWIE.

Sekr. Kierownik: **Thoth Dyonizy.**

Zastępca: **Jedliński Ludwik.**

- Ranga VI.: Romański Franciszek.
- „ VII.: Wencek Julian, Armatys Mieczysław.
- „ VIII.: Biliński Roman, Horodyski Roman, Kuczyński Bronisław, Link Franciszek, Juhre Stanisław, Kobierzycki Jan, Leszczyński Jan.
- „ IX.: Kukawski Edward, Moszyński Aleksander, Nadwodzki Łucyan, Włosycki Józef, Gorecki Witold.
- „ X.: Au Aleksander, Pleus Edward, Strzyżowski Maryan, Tomanek Stanisław, Nadwodzki Aleksander, Olsz Modest.
- „ XI.: Wilusz Stanisław.

SEKCYA VI. W TARNOPOLU.

Kierownik. **Dr. Podlewski Celestyn.**

Zastępca: **Ziołkowski Mieczysław.**

Ranga V.: Romaszkan Antoni.

„ VI.: Korytko Adam.

„ VIII.: Tyczyński Stanisław, Truszkowski Konstanty i Mi-
siński Erazm, Mierzeński Leopold.

„ X.: Czajkowski Juliusz, Zaleski Jan.

„ XI.: Jełowicki Jerzy, Statowski Franciszek, Aulich Adolf,
Koźmiński Antoni, Kulikowski Mieczysław, Hirsch-
berg Aleksander, Ziołkowski Karol.

Prakt. egz.: Karpiński Zygmunt, Cimirski Grzegorz i Cisek
Wojciech.

SEKCYA VII. W STANISŁAWOWIE.

Kierownik: **Pilecki Mateusz.**

Zastępca: **Poschinger Jan.**

Ranga VII.: Sochocki Jan.

„ VIII.: Karbarowski Stanisław, Kempf Zygmunt, Chmie-
lewski Jan.

„ IX.: Mierczuk Stefan, Bedliński Łucyan, Jeżowski Seweryn,
Prorok Franciszek.

„ X.: Fischer Jan, Sokulski Justyn, Kunz Antoni Nawoj-
ski Mieczysław, Różański Czesław, Bobowski Edw.
i Spitzer Bol.

„ XI.: Sarafinowicz Stanisław, Lipiński Tadeusz, Schäfer
Zygmunt, Gałdeński Zygmunt.

Prakt. egz.: Michel Alfred, Butrymowicz Seweryn, Bałucki
Stanisław, Matysek Władysław, Lewkowicz Fran-
ciszek.

SEKCYA VIII. W CZERNIOWCACH.

Sekr. i Kierownik: **Witkowski Karol sen.**

Zastępca: **Romer Stanisław.**

- „ VII.: Faszczewski Tytus.
 „ VIII.: Sikorski Stanisław.
 „ IX.: Br. Schilling Gabryel, Brzechffa Tomasz, Czajkowski Karol, Pruchniewicz Henryk.
 „ X.: Sośka Anastazy, Pilarz Waclaw, Wencek Stanisław, Lewicki Maryan, Niewiadomski Kazimierz, Massalski Stefan.
 „ XI.: Łukasiewicz Bronisław, Żukowski Aleksander, Amirowicz August.

Prakt. egz.: Witowski Witold, Sedlaczek Frnest, Nawojski Wład.

SEKCYA IX. W BERNIE MORAWSKIEM.

Sekr. i Kierownik: **Schön Maurycy.**

Zastępca: **Christen Ludwik.**

Ranga VII.: Muszkiewicz Władysław.

Ranga VIII.: Hawelka Edmund.

„ IX.: Tomaszek Rudolf, Swoboda Karol.

„ X.: Vetril Karol, Marák Karol, Dworzak Eugeniusz.

„ XI.: Hausner Karol, Grosow Franciszek, Czasek Józef, Urbanek Antoni, Mezera Antoni.

Prakt. egz.: Mäcku Wojciech.

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Krakowie.

BILANS ZA ROK 1907.

Stan czynny.		Stan bierny.	
	K h		K h
Weksle eskontowane . . .	7,948.464 ⁰⁸	Udziały członków . . .	2,173.226 ²⁰
Gotówka w Kasie . . .	3'6.555 ⁵⁵	Wkładki na książeczki . . .	4,998.395 ⁹⁹
Fundusz rezerwowy . . .	103.867 ⁰⁵	Weksle w reesk.	189.850 [—]
Rachunek bieżący . . .	2,772.464 ⁴⁷	Procent od weksli pobra-	
Lokacya kapitałów . . .	140.873 ²³	ny na rok 1908	96.718 ⁴⁹
		Fundusz rezerwowy . . .	103.867 ⁰⁵
		Wkładka na rach. bież. . .	3,385.614 ⁹⁶
		Rezerwa strat	121.562 ⁰⁵
		Rezerwa fund. emeryt. . .	10.000 [—]
		Zysk	202.989 ⁶⁴
			<u>11,282.224³⁸</u>
	<u>11,282.224³⁸</u>		<u>11,282.224³⁸</u>

Ogólny obrót kasowy K 121,063.377 h 03

Liczba członków z końcem 1907 r. 1434.

Wkładki na książeczki wynosiły z końcem roku 1907 K 4,998.395⁹⁹.

Prezydyum Towarzystwa.

Prezes: JÓZEF z KUROZWEK MĘCIŃSKI, poseł na Sejm krajowy, właśc. dóbr.

Wice-Prezes: TADEUSZ CIEŃSKI, poseł na Sejm krajowy, właśc. dóbr.

Dyrekcya Towarzystwa.

Dyrektor I.: GARAPICH MICHAŁ.
 Dyrektor II.: GŁAŻEWSKI IGNACY.
 Ryrektor-Referent: Dr. PASZKOWSKI FRANCISZEK.
 Zastępca Dyrektora I.: SŁONECKI ZENON.
 Zastępca Dyrektora II.: JAWORNICKI JÓZEF.
 Zastępca Dyrektora-Referenta: SZATKOWSKI HENRYK.
 Dyrektor Repr. we Lwowie: MALCZEWSKI WŁODZIMIERZ.

Urzędnicy.

Prokurzysta i naczelnik Wydziału w Krakowie: KOZUBOWSKI
 WINCENTY.
 Prokurzysta i naczelnik filii we Lwowie: LEWICKI BOLESŁAW.
 Ranga V.: Broniowski Teofil.
 „ VI.: Śliwiński Bronisław.
 „ VII.: Miński Stefan, Rząca Tadeusz.
 „ IX.: Ciechomski Konstanty.
 „ X.: Fenz Jan, Pelczarski Józef.
 Praktykant w Krakowie: Mirkowski Feliks.

Agencye i Subagencye

Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń

W KRAKOWIE.

II

SEKCJA I.

G A L I C Y A.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
1. Andrychów	Wadowice	*Matlak Ferdynand	
2. Biała	Biała	*Dolkowski Jan	
		1. Bestwina	Kutryba Józef
		2. Kozy	Byrski Tomasz
3. Brzeźnica	Wadowice	*Leśniak Wawrzyniec	
4. Chrzanów	Chrzanów	*Janowski Józef	
		1. Jaworzno	Słomiński St.
5. Czernichów	Kraków	*Dr. Dziama A. & Mika J.	
6. Jordanów	Myślenice	*Köhler Maryan	
		1. Łętownia	Janiczak Józef
		2. Osielec	Bielas Jan
7. Kalwarya	Wadowice	*Kunze Józef	
8. Kęty	Biała	*Wozniak Walenty	
9. Kraków	Kraków	*Gottlieb Karol	
10. „	„	*Niewiarowski i Splawinski	
11. „	„	Wydział ubezp. Dyrek.	
		1. Kraków	Dr. Miłkowski
		Wyłącz. dla działu życ.	
		1. Krak. Tow. zal. urz.	
		2. Loria Szymon	
		3. Réne Plassiard K.	
		4. Niklasowa Matylda	
		5. Spółka kredytowa	
		6. Tow. Samopom. lek.	
		7. Tow. zaliczkowe	
12. Krzeszowice	Chrzanów	*Falkowski Roman	
13. „	„	Administracja dóbr hr. Tenczyńskiego	
14. Liszki	Kraków	*Zieliński Julian	
15. Maków	Myślenice	*Majer Walenty	
16. Milówka	Żywiec	*Jamka Antoni	
17. Mogilany	Podgórze	*Robak Józef	
		1. Świątniki górne	Synowiec Józef
18. Myślenice	Myślenice	*Pomiankowski Józef	
		1. Sułkowice Galus L.	
19. Oświęcim	Biała	*Jaškiewicz Edward	
20. Podgórze	Podgórze	*Reczkowska Janina	
		1. Dębniki	Mól Tomasz
		2. Wróblowice	Panus Stanisław

PP. Agenci, opatrzeni * (gwiazdkami), akwirują także ubezpieczenia dla działu życiowego.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
21. Polanka wielka	Biała	*Malec Wojciech	
22. Przeginia duch.	Kraków	Ćmikiewiczowa M. K. I. Kaszów	Ślusarz Wojciech
23. Rabka	Myślenice	*Ciborowski Franc.	
24. Skawina	Podgórze	*Zamorska Olga	
25. Sucha	Żywiec	*Drapella Edward jun.	
26. Wadowice	Wadowice	*Szczepański Antoni	
27. Zabłocie	Żywiec	*Prevot Helena	
28. Zator	Wadowice	*Remer Edward	
29. Zawoja	Myślenice	*Wolski Edward	
30. Żywiec	Żywiec	*Ganszer Mieczysław	

Ś L A S K.

31. Będowice dolne (Nied.-Bludow.)	Cieszyn	*Pawlas Józef	
32. Bogumin (Oderberg)	Frysztat	Januszewski Ignacy Szmeja Franciszek wyłącznie dla działu życiowego	
33. Bystrzyca (Bistritz)	Cieszyn	*Cienciala Jerzy	
34. Cierlicko górne (Ober - Tierlitz- ko)	Cieszyn	*Krygiel Jan Jurczkowa Ewa wyłącznie dla działu życiowego	
35. Cieszyn (Teschen)	Cieszyn	*Macura Andrzej I. Mosty	Wöllersdorfer R.
36. Cisownica (Zeislowitz)	Bielsko	*Ożana Jan	
37. Czechowice (Czechowitz)	Bielsko	*Kłaptocz Józef	
38. Dąbrowa (Dombräu)	Frysztat	*Kretschmann Fryderyk	
39. Dziedzice (Dziedzitz)	Bielsko	*Budniok Ludwik Koutnik Adolf wyłą- cznie dla działu życ.	
40. Dziegielów	Cieszyn	*Obracaj Jerzy	
41. Frysztat	Frysztat	*Prymus Paweł	
42. (Freistadt)	"	*Friedel Franciszek	
43. Golezów (Holleschau)	Bielsko	*Sztwiertnia Jan	
44. Hażlach	Cieszyn	*Dziadek Andrzej	
45. Hruszów (Hruschau)	Bogumin	*Pohludka Szymon	
46. Izdebną	Cieszyn	*Kobielusz Michał	
47. Jablonków (Jablonkau)	"	*Mamica Paweł	
48. Jaworze (Ernsdorf)	Bielsko	*Boziewicz Jan	
49. Karwina (Karwin)	Frysztat	*Müller Józef	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta
50. Kocobędz (Kocobędz)	Cieszyn	*Pończa Paweł
51. Kończyce małe	Frysztat	Koczwara Franciszek
52. (Klein-Kunt- schitz)	"	*Brahaczek Jan
53. Kończyce w. (Gr. Kuntschitz)	Frysztat	*Nohel Henryk
54. Końska (Końskau)	Cieszyn	*Kubok Jan
55. Kozakowice d. (Unter-Kozako- witz)	Bielsko	*Rymorz Paweł
56. Ligotka kame- ralna (Cam. Ellgoth)	Cieszyn	*Cichy Adam
57. Lutynia niem. (Deutsch - Leu- then)	Frysztat	*Lacheta Karol
58. Lutynia polska (Polnisch - Leu- then)	Frysztat	*Pawlik Karol
59. Łazy (Łazy)	Frysztat	*Przeczek Franciszek
60. Łomna dolna (Unter-Lomn.)	Cieszyn	*Adamczyk Jan
61. Łyżbice (Łyżbitz)	Cieszyn	*Grycz Jerzy
62. Markłowice (Marklowitz)	Frysztat	*Kuczek Andrzej
63. Mazańcowice (Matzdorf)	Bielsko	*Steffek Jan
64. Michałkowice (Michalkowitz)	Frysztat	*Kaszpera Jerzy
65. Międzyrzecze d. (Nieder - Kurz- wald)	Bielsko	*Hess Andrzej
66. Międzyrzecze g. (Ober-Kurz- wald)	Bielsko	*Mokrysz Franciszek
67. Nawsie (Nawsy)	Cieszyn	*Zientek Jan
68. Ogrodzona (Ogrodzon)	Cieszyn	*Martinek Jan
69. Olbrachcice (Olbersdorf)	Frysztat	*Michejda Paweł
70. Oldrzychowice (Oldrzychowitz)	Cieszyn	*Cymorek Jerzy
71. Orłowa (Orlau)	Frysztat	*Wójcik Wład.
72. Pierściec (Perstetz)	Bielsko	*Tomanek Jerzy
73. Poremba	Frysztat	*Halfar Franciszek
74. Rychwałd (Reichwalden)	Frysztat	*Bukowski Władysław

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencji	Nazwisko Subagenta
75. Skoczów (Skotschau)	Bielsko	*Macura Jerzy	
76. Strumień (Schwarzwasser)	Bielsko	*Łomosik Karol	
77. Sucha górna	Frysztat	*Krzistek Jan	
78. Sucha średnia (Mittel Suchau)	Frysztat	*Rymorz Jan	
79. Szobiszowice (Schöbischowitz)	Cieszyn	*Halfar Alfred	
80. Szumbark (Schumbarg)	Cieszyn	*Kotula Jan	
81. Trzyniec (Trzynietz)	Cieszyn	*Płoszek Franciszek	
82. Ustroń (Ustron)	Bielsko	*Hojdysz Paweł Nowak Jerzy dla działu życiowego	
83. Wendrynia (Wendrin)	Cieszyn	*Michejda Józef	
84. Wisła (Weichsel)	Bielsko	*Cienciała Andrzej	
85. Zabłocie (Zablatsch)	Bielsko	*Vaszica Alojzy	
86. Zabrzeg (Zabrzeg)	Bielsko	*Ozaist Jan	
87. Zarzecze (Zarzitsch)	Bielsko	*Przewoźnik Jan	
88. Zebrzydowice (Seibesdorf)	Frysztat	*Damek Jan	

SEKCJA II.

1. Biecz	Gorlice	*Gutkowski Edward	
2. Bobowa	Grybów	*Magiera Józef	
3. Bochnia	Bochnia	*Nowakowski Józef	
		1. Lipnica murów.	Wojciechowski Jan
		2. Szczurowa	Masłowski Miecz.
		3. Borzęcin	Oświęcimski Teod.
		4. Trzciana	Marszałek Wojciech
		5. Chelm	Bulagowa Aniela
4. Brzesko	Brzesko	*Schaitter Juliusz	
		1. Przybysławice	Woźniak Jakób
		2. Zaborów	Pawlik Piotr
5. Brzostek	Pilzno	*Zahler Wilhelm	
6. Cieklin	Jasło	*Wawszczak Franc.	
7. Ciężkowice	Grybów	*Schiroky Karol	
8. Czarny Dunajec	Nowy Targ	*Wachulski Fel.	
9. Dąbrowa	Dąbrowa	*Zakrzewski Ludwik	
		1. Gręboszów	Górowski St.
		2. Wietrzychowice	Trojacki Wład.
10. Dębowiec	Jasło	*Sochacki Tomasz	
11. Dobczyce	Wieliczka	*Pelc Józef Antoni	
12. Gdów	Wieliczka	*Koczanowicz Jan	
		1. Łapanów	Siekierski Kazim.
		2. Wiśniowa	Biestek Wład

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
13. Gorlice	Gorlice	*Tarczyński Feliks	
14. Gromnik	Tarnów	*Przychocki Aleks.	
15. Grybów	Grybów	*Żeleski Witold	
16. Jasło	Jasło	*Dembiński Aleks.	
17. Kołaczyce	Jasło	*Kraśniński Roman	
18. Krościenko nad Dunajcem	Nowy Targ	*Walter Józef	
19. Krynica	Nowy Sącz	*Dr. Kmietowicz Fr.	
20. Łącko	Nowy Sącz	*Lenartowicz Pantal.	
21. Limanowa	Limanowa	*Zubrzycki Waleryan 1. Zbludza	Franczyk Józef
22. Mszana dolna	Limanowa	*Wacowa Katarzyna	
23. Muszyna	Nowy Sącz	*Pisz Karol	
24. Niepołomice	Bochnia	*Wicherek Zofia	
25. Nowy Sącz	Nowy Sącz	*Szyrajew Michał	
26. Nowy Targ	Nowy Targ	*Łgocki Aleksander	
27. Pilzno	Pilzno	*Jacobi Władysława	
28. Poręba wielka	Limanowa	*Bobrowski Tadeusz	
29. Radłów	Brzesko	*Marassé Helena	
30. Stary Sącz	Nowy Sącz	*Pawlikowski Aleks.	
31. Szczucin	Dąbrowa	*Dr Rudnicki Karol	
32. Szczyrzyc	Limanowa	*Bukała Michał	
33. Tarnów	Tarnów	*Struskiewiczowa F. 1. Grabówka Tarn. 2. Rzuchowa	Klocek Wojciech Frączkiewicz Jan
34. Tuchów	Tarnów	*Przewłocki Franc.	
35. Uście solne	Bochnia	*Kucharski Michał	
36. Wieliczka	Wieliczka	*Łempicki Seweryn 1. Bierzanów	Jamka Jakób
37. Wiśnicz	Bochnia	*Brzękowski Jan	
38. Wojnicz	Brzesko	*Kuchcińska Bronisl.	
39. Zakliczyn	Brzesko	*Stoyówna Jadwiga 1. Janowice	Regiec Franciszek
40. Zakopane	Nowy Targ	*Kandler Bronisława	
41. Żabno	Dąbrowa	*Pełczyński Eugeniusz Tow. pożyczk. wyłącz. dla działu życiow.	
42. Żmigród	Jasło	*Puza Karol	

SEKCYA III.

1. Baligród	Lisko	*Faliszewski Stanisł.
2. Baranów	Tarnobrzeg	*Trzeciak Wład.
3. Błażowa	Rzeszów	*Brzęk Marcin
4. Brzozów	Brzozów	*Traczewski Stanisław
5. Bukowsko	Sanok	*Hoszowski Franc.
6. Chmielów	Tarnobrzeg	*Skowroński Wojciech
7. Czermin	Mielec	*Kasprowicz Marya
8. Czudec	Strzyżów	*Pawikowski Rudolf
9. Dębica	Ropczyce	*Żarliński Antoni
10. Dukla	Krosno	*Stoiński Zdzisław
11. Dynów	Brzozów	*Frischmann Franc.
12. Dzików	Tarnobrzeg	*Kuryłło Ludwik

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta f Subagencye	Nazwisko Subagenta
13. Frysztak	Strzyżów	*Stapf Edward	
14. Głogów	Rzeszów	*Chłodnicki Wincenty	
15. Grębów	Tarnobrzeg	*Rogoziński Karol	
16. Haczów	Brzozów	*Stepek Piotr	
17. Jaśliska	Sanok	*Ochęduszek Jul.	
18. Jurowce	Sanok	*Butrymowicz Winc.	
19. Kamiień	Nisko	*Radomski Marcin	
20. Kańczuga	Przeworsk	*Dr. Sawicki Antoni	
21. Kolbuszowa	Kolbuszowa	*Dobrowolski Wład. 1. Raniżów	Gdula Jan
22. Krosno	Krosno	*Doboszyńska B. (adm.)	
23. Leżajsk	Łańcut	*Witkowski Wład.	
24. Lisko	Lisko	*Ślaska Helena	
25. Lutowiska	Lisko	*Bujdasz Jan	
26. Łańcut	Łańcut	*Kahane Filip i Żardecki Bolesław	
27. Majdan	Kolbuszowa	*Wurm Władysław	
28. Mielec	Mielec	*Hebda Wiktor 1. Borowa 4. Rzochów 3. Schönanger	Batko Jan Hollender Zygm. Król Józef
29. Mokrzychów	Tarnobrzeg	*Jała Piotr	
30. Mrowla	Rzeszów	*Siekierzyński Jan	
31. Mrzyglód	Sanok	*Przeworska Marya	
32. Niebylec	Strzyżów	*Gołda Henryka	
33. Nisko	Nisko	*Majer Maciej	
34. Przecław	Mielec	*Sadowski Adam	
35. Przeworsk	Przeworsk	*Nesterowicz Wład.	
36. Radomyśl n. S.	Tarnobrzeg	*Sobolewski St.	
37. Radomyśl koło Dębicy	Mielec	*Strojnowski Jan 1. Zassów	Wyzina Jan
38. Ropczyce	Ropczyce	*Salach Marya 1. Brzeziny	Śliwa Tomasz
39. Rozwadów	Tarnobrzeg	*Palla Wojciech 1. Wrzawy	Siemek Wincenty
40. Rudnik	Nisko	*Niewolkiewicz Jan	
41. Rymanów	Sanok	*Litwiniszynowa Kat. 1. Iwonicz	Zarzycki Jan
42. Rzeszów	Rzeszów	*Czermińska Marya	
43. Sanok	Sanok	*Nowosielecki Bron	
44. Sędziszów	Ropczyce	*Bilaszewski M. i Biłaszewska K.	
45. Sokółów koło Rzeszowa	Kolbuszowa	*Chodziński Bolesław	
46. Strzyżów	Strzyżów	*Schmuc Andrzej	
47. Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	*Taszarski Józef 1. Gorzyce	Złotek Jan
48. Tyczyn	Rzeszów	*Tauchert Emilia	
49. Ulanów	Nisko	*Weiss Antoni	
50. Ustrzyki dolne	Lisko	*Nycz Apolinary	
51. Wadowice gór.	Mielec	*Stec Feliks	
52. Wielopole skrzyńskie	Ropczyce	*Milanowa Józefa	
53. Żółńca	Łańcut	*Szpetnar Andrzej	

SEKCYA IV.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
1. Bircza	Dobromil	*Dr. Marynowski J.	
2. Borynia	Turka	*Hebanowska Marya	
3. Chyrów	St. Sambor	*Kalapus Marya	
4. Cieszanów	Cieszanów	*Kordzik Antoni	
5. Dobromil	Dobromil	*Narzymski Stefan	
6. Drohobycz	Drohobycz	*Jarosz Rajmund	
7. Dubiecko	Przemyśl	*Cetera Jan	
8. Horyniec	Cieszanów	*Sliwiński Józef	
9. Hussaków	Mościska	*Brauner Wilhelm	
10. Jarosław	Jarosław	*Madeyski Zdzisław	
		1. Ryszkowa wola	Lewicka Jadwiga
		2. Wiązownica	Naspiński Stan.
11. Jaworów	Jaworów	*Paar Ferdynand	
12. Krakowiec	Jaworów	*Myczkowski Józef	
13. Krasne	Jarosław	*Gutek Stanisław	
14. Krukienice	Mościska	*Małecki Franc.	
15. Krzywca n. S.	Przemyśl	*Kryciński Antoni	
16. Lubaczów	Cieszanów	*Stanicz Władysław	
17. Łąka	Sambor	*Skoryk Aniela	
18. Medenice	Drohobycz	*Ks. Gawiński Józef	
19. Miżyniec	Przemyśl	*Ks. Pietrzekiewicz Fr.	
20. Mościska	Mościska	*Masiuk Leopold	
21. Narol	Cieszanów	*Reif Antoni	
22. Niżankowice	Przemyśl	*Schwaabe Edward	
23. Oleszyce	Cieszanów	*Zaleska Marya	
24. Podbuż	Drohobycz	*Czyrniańska Irena	
25. Pruchnik	Jarosław	*Switalska Wal.	
26. Przemyśl	Przemyśl	*Bogdański Wład.	
27. Przemyśl	Przemyśl	*Osiński Michał	
28. Radymno	Jarosław	*Haydukiewicz Marya	
		1. Laszki	Krawczykowa Zuzanna
29. Sambor	Sambor	*Wysoczański Adam	
		1. Felsztyn	Szuwart Józef
		2. Kalinów	Tesch Jan
		3. Rajtarowice	Ruszczycki Leon
30. Sądowa Wisznia	Mościska	*Szeptowski Józef	
31. Sieniawa	Jarosław	*Gardziel Floryan	
		1. Mołodycz	Matusz Stanisław
32. Starasól	St. Sambor	*Dr. Rauch Franc.	
33. Stary Sambor	St. Sambor	*Jordan Ignacy	
34. Turka	Turka	*Kleban Błażej	
35. Wielkie Oczy	Jaworów	*Miękuszewski Antoni	
36. Wysocko wyżne	Turka	*Kuźmak Bazyli	

SEKCYA V.

1. Belz	Sokal	*Miłkowski Aleks.	
		1. Ulhówek	Bułyk Iwan
2. Belzec	Rawa ruska	Lentowicz Franciszek	
3. Gródek Jagiell.	Gródek	*Bobowski Franciszek	
		1. Dobrostrany	Mroczkowski Hen.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
4. Janów	Gródek	*Baar Eugeniusz	
5. Jaryczów nowy	Lwów	*Gorczał Piotr	
6. Jastrzębica	Sokal	*Pirożek Teodor	
7. Kamionka-Bi- szków	Rawa ruska	*Buczma Hryć	
8. Komarno	Rudki	*Borkowski Edmund	
9. Komarno	Rudki	Zarząd dóbr hr Lanc- korońskiego	
10. Krystynopol	Sokal	*Graff Andrzej 1. Parhacz	Kolbuszowski Sew.
11. Kulików	Żółkiew	*Dr. Finkel Herman	
12. Lwów	Lwów	*Strusiński J. 1. Kukizów 2. Bilka szlach. 3. Zubrza 4. Dawidów 5. Skniłów	Każmirowicz J. Marcinków P. Lange J. ks. Fijałkowski M. Fedczyszyn W.
13. Lwów	Lwów	Chojnacki Henryk	
14. "	"	Chrzanowski Wiktor	
15. "	"	Dobrowolski Józef	
16. "	"	Pow. Tow. Zaliczk.	
17. "	"	*Dr. Mars Tadeusz	
18. "	"	*Bank zaliczkowy Wyłącznie dla działu życiowego: 1. Kraj. Tow. zal. urz. 2. Tow. pedagogiczne 3. Tow. W. U. Dniestr 4. Tow. zal. urz. i służ gal. dróg żelaznych 5. Tow. za' urz poczt. 6. Schmalz Aleksand. 7. Kraj. Tow. zalicz. naucz. 8. Tow. osz. i kred. urz. i służ. ck. kol. państw. 9. Fil. Tow. Wz. Kred. 10. Gen. Repr. I. austr. p. Tow. ub. od wyp. 11. Gal. Kasa zalicz. 12. Bank krajowy 13. Szulc Przem. 14. Ogólne galic. Stow. pensyjne	
19. Magierów	Rawa ruska	*Oleksin Włodz.	
20. Mosty wielkie	Żółkiew	*Fedyńska Marya	
21. Niemirów	Rawa ruska	*Pisarowski D.	
22. Pikułowice	Lwów	*Małaczyński Marian	
23. Rawa ruska	Rawa ruska	*Jędrzejowicz Józef i Winiarski Adam	
24. Rudki	Rudki	*Nowosielecki Miecz. 1. Horożanna w.	Kuszyk Wincenty
25. Sokal	Sokal	*Drohojowski Z. 3. Ostrów	Grochala D.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagenty	Nazwisko Subagenta
26. Szczerzec	Lwów	*Bzowski Stefan 1. Leśniowice	Kochanowski S.
27. Tartaków	Sokal	*Füller Alfred	
28. Uhnów	Rawa	*Gedroyciowa M. K.	
29. Wareż	Sokal	*Dr. Kleśk Roman	
30. Winniki	Lwów	*Krasuski Gustaw	
31. Żniatyn	Sokal	*ks. Pawłowski Michał	
32. Żółkiew	Żółkiew	*Gorecki Włodzimierz 1. Butyny	Syroiszka Michał
33. Żółtańce	Żółkiew	*Popovits Karol 1. Kłodno w.	Kaczorowski Jan

SEKCYA VI.

1. Borki wielkie	Tarnopol	*Aleksandrowicz W.	
2. Brody	Brody	*Wasilewsky Antoni i Kinga 1. Jasionów 2. Leszniów	Gniewosz Feliks Kleparczuk Piotr
3. Brzeżany	Brzeżany	*Wiszniewski Stan.	
4. Budzanów	Trembowla	*Ochocki Tomasz	
5. Busk	Kamionka strumił.	*Tokarzewski Józef 1. Milatyn nowy 2. Kutkorz	Cybański Elias Grabska Marya
6. Chorostków	Husiatyn	*Jaworska z Brzuszkiewiczów Kazim. 1. Kluwińce	Kostorowski Fel.
7. Czortków	Czortków	*Czekoński Stanisław 1. Jagielnica 2. Słobudka dzur.	Koziewicz Szymon Krzywy Grzegorz
8. Gologóry	Złoczów	*Jeżowski Jan	
9. Grzymałów	Skalał	*Juhre Jan	
10. Hluboczek w.	Tarnopol	*Przysiecki Żelislaw	
11. Husiatyn	Husiatyn	*Roskosz Aleksander	
12. Iwanczany	Zbaraż	*Korzeniewicz Leon	
13. Jezierna	Zborów	*Ostaszewski Kajetan	
14. Kamionka str.	Kamionka st.	*Szawłowski Jan	
15. „	„	Zarząd dóbr J. Brandysa	
16. Kopyczyńce	Husiatyn	*Karwowski Tadeusz 1. Nizborg nowy 2. Suchostaw	Kłodnicki Mikołaj Muszyński Wład.
17. Kozłów	Brzeżany	*Długoszowa M. Z. 1. Taurów	ks. Bartha Fran.
18. Kozowa	„	*Krzyżanowski Edm.	
19. Łopatyn	Brody	*Tychowska Elżbieta	
20. Mikulińce	Tarnopol	*Lachmann Mar.	
21. Olesko	Złoczów	*Sokalski Jan	
22. Podkamień	Brody	*Wendorff Wiktor	
23. Podwołoczyska	Skalał	*Zubrzycki Antoni	
24. Pomorzany	Zborów	*Klisch Helena	
25. Probużna	Husiatyn	*Nazarewicz J.	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
26. Radziechów	Kamionka st.	*Mrozowski Franc.	
27. Skalał	Skalał	*Czarnecki Jan 1. Tarnoruda	Srokowski Leonard
28. Szczurowice	Brody	*Bernaczek Marya	
29. Tarnopol	Tarnopol	*Wszelaczyński Stefan 1. Nastasów 2. Chmieliska 3. Bucniów	Ks. Struś Michał Ćwiąkalski Sew. Moszyńska Olga
30. Toporów	Brody	*Świdnicka Bronisława	
31. Touste	Skalał	*Czemeryński Mik. 1. Krasne	Aczkiewicz Józef
32. Trembowla	Trembowla	*Paszkowski Jarosław	
33. Założce	Brody	*Malkowski Bronisław	
34. Zbaraż	Zbaraż	*Dzierżanowski Zyg. 1. Toki	Kolankowski Mich.
35. Zborów	Zborów	*Raciborski Jan	
36. Złoczów	Złoczów	*Jakubowski Karol i *Haładewicz W. 1. Bortków 2. Firlejówka 3. Ożydów 4. Podhorce 5. Krasne	Nosse Grzegorz Gofryk Aleksander Zajac Filip Lewicki Henryk Laska Stefan

SEKCJA VII.

1. Bóbrka	Bóbrka	*Brzuchowski Teodor 1. Brzozdowce 3. Staresioło 4. Hrusiatyczne	Kordal Romuald Michałowski Jan Mandziej And.
2. Bohorodczany	Bohorodczany	*Polluk Michał 1. Łysiec 2. Rosulna	Vogelman Edward Wasiuta Teodor
3. Bolechów	Dolina	*Fabiańska Józefa	
4. Bolszowce	Rohatyn	*Mück Feliks	
5. Buczac	Buczacz	*Łukasiewicz K. K. *Oddział Tow. pedagog. wyląc. dla dz. życ. 1. Barysz 2. Petlikowce stare	Łopatyńska Albina Rybicki Karol
6. Buczac	Buczacz	Ajdkiewicz Stanisław	
7. Bukaczowce	Rohatyn	*Wallner Leon	
8. Bursztyn	"	*Sieczynska Wanda	
9. Chodorów	Bóbrka	*Bunikiewiczowa M.	
10. Delatyn	Nadwórna	*Kuhl Rudolf	
11. Dolina	Dolina	*Kossakiewicz Wł. 1. Krechowice	Ungarowa Felicya
12. Gliniany	Przemysław	*Helm Adolf	
13. Halicz	Stanisławów	*Ormezowski Juliusz 1. Jezupol 2. Meducha	Sliwa Jan Kanty Leszczyński Marc.
14. Hawryłówka	Nadwórna	*Korolewicz Jan	
15. Horozanka	Podhajce	*Bobrowski Apolinary	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencie	Nazwisko Subagenta
16. Jazłowiec	Buczacz	*Borowiec Józef	
17. Kalusz	Kalusz	*Dzierżanowski A.	
18. Knihynicze	Rohatyn	*Zaremba Erazm	
19. Koropiec	Buczacz	*Hölzelhuber Wiktor	
20. Kurowice	Przemyślany	*Skrzysowski Marian	
21. Lipica dolna	Rohatyn	*Kwaśniewski Julian	
22. Machliniec	Żydaczów	*Stark Jan	
23. Marvampol	Stanisławów	*Spirydowicz Ignacy	
24. Mikołajów n. D.	Żydaczów	*Ziembowicz Aurelia	
25. Monasterzyska	Buczacz	*Hessel Adolf	
26. Nadwórna	Nadwórna	*Skurewicz Józef 1. *Mikuliczyn	Borysiewicz Melan.
27. Ottynia	Tłumacz	*Deyczakowski Edm.	
28. Perebińsko	Dolina	*Romańczukiewicz L.	
29. Podhajce	Podhajce	*Zbyszewski Andrzej i Raszowska Kazimiera 1. Bieniawa 2. Markowa 3. Burkanów	Szpułak Piotr Rafalski Jan Jaśnikowski Jan
30. Podszumlańce	Rohatyn	*Jaworska Marya	
31. Potok złoty	Buczacz	*Dr. Bobek Jan	
32. Przemyślany	Przemyślany	Nawrocka Michalina	
33. Rohatyn	Rohatyn	*Fischer Józef	
34. Rozdół	Żydaczów	*Chotyński Ludwik	
35. Rożniatów	Dolina	*Skalka Zenon	
36. Skole	Stryj	*Zamorski Stanisław	
37. Sołotwina	Bohorod- czany	*Gucfa Franciszek	
38. Stanisławów	Stanisławów	*Bronikowski St. 1. Bednarów	Starczewski M.
39. Stryj	Stryj	*Łazowska Jadwiga 1. Korczyn 2. Ruda 3. Podhorce 4. Synowódzko n.	Stasiów A. Kucharz J. Moreau Adolf Bobanycz Ignacy
40. Synowódzko wyżne	Stryj	*Iluk Grzegorz	
41. Świrz	Przemyślany	*Berger Edward	
42. Tłumacz	Tłumacz	*Jasiński Kazim.	
43. Tyśmienica	Tłumacz	*Czałczyński Antoni	
44. Tyśmieniczany	Stanisławów	*Żurawski Ludwik	
45. Unterwalden	Przemyślany	*Ruppenthal Fryderyk	
46. Uście zielone	Buczacz	*Niedzielski Andrzej	
47. Weldzisz	Dolina	*Capowicz Jan	
48. Wiśniowczyk	Podhajce	*Winnicki Eugeniusz	
49. Wojniłów	Kalusz	*Barzykowski Bron.	
50. Żórawno	Żydaczów	*Zamazal Franciszek	
51. Żydaczów	Żydaczów	*Szczerkowski Jan	

SEKCYA VIII.

GALICYA.

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
1. Borszczów	Borszczów	*Niemczewski Jan Tow. Wzaj. Pom. Nau- czycieli i Nauczycie- lelek 1. Borszczów 2. Głębocek 3. Krzywce 4. Łanowce 5. Łosiacz	Gottesmann Sams Wesoly Józef Budabin Leopold Rogowski St. Fischbach
2. Gwoździec	Kołomyja	*Godlewski Waleryan	
3. Horodenka	Horodenka	*Malinowski Stan.	
4. Jezierzany	Borszczów	*Kraiński Antoni	
5. Kołomyja	Kołomyja	*Jasińska Stefania	
6. Kossów	Kossów	*Bursa Stanisław	
7. Kutry	Kossów	*Bielecki Piotr	
8. Mielnica	Borszczów	*Dr. Krauss Adam	
9. Obertyn	Horodenka	*Jastrzębski Witold 1. Czeremchów	Lachowski Karol
10. Peczeniżyn	Peczeniżyn	*Wojda Zofia	
11. Skala	Borszczów	*Piotrowski Henryk	
12. Śniatyn	Śniatyn	*Łukasiewicz Maryan	
13. Tłuste	Zaleszczyki	*Arbesbauer Henryk	
14. Uścieczko	Zaleszczyki	*Dubeltki Julian	
15. Zabie	Kossów	*Tlappa Jan Gw.	
16. Zabłotów	Śniatyn	*Starzecki Józef 1. Rożnów 2. Trójca	Führer Antoni Piasecki Tadeusz
17. Zaleszczyki	Zaleszczyki	*Zerygiewicz Izidor 1. Bilcze złote	Głowacki Stanisław

BUKOWINA.

18. Baniłów mold.	Storożyniec	*Zugrav Konst.	
19. Czerniowce	Czerniowce	Generalna Agencya *Langenhan Fryderyk.	
20. Czerniowce	Czerniowce	Dyrekcya fund. relig. grecko-orient.	
21. Czerniowce	Czerniowce	*Wydział ubezp. 1. Czerniowce 2. Radowce 3. Sadagóra	Aberbach & Schmelzer Drach J. Schäfer & Vormund
22. Czerniowce	Czerniowce	*Böhm Jan Kuzmany Al. wyłącz. dla działu życ.	
23. Czudyn	Storożyniec	*Schmid Jan	

Siedziba Agencji	Powiat	Nazwisko Agenta i Subagencye	Nazwisko Subagenta
24. Dornawatra	Kimpolung	*Snopkowiez Józef	
25. Fratowce Nowe	Radowce	*Mitteregger Jan	
26. Gurahumora	Gurahumora	*Tamchyna Waclaw	
27. Ilischestie	"	*Van de Castel Ant.	
28. Kaczyka	"	*Piątek Józef	
29. Kimpolung	Kimpolung	*Müller Jan	
30. Kocmań	Kocmań	*Kosiński Józef	
31. Radowce	Radowce	*Kriegsfeld Emil	
32. Russmoldawica	Kimpolung	*Korabiewski Hipolit	
33. Seret	Seret	*Zettel Filip	
34. Solka	Gurahumora	*Niemców Onufry	
35. Stanowce	Storożyniec	*Rossowa Karolina	
36. Storożyniec	"	*Marciniak Franc.	
37. Straża	Radowce	*Reyl Karol	
38. Suczawa	Suczawa	*Sworakowski Edw. 1. Izkany	Krezmer Adolf
39. Tereblestie Niem.	Suczawa	*Manz Jakób	
40. Wama	Kimpolung	*Herzan Antoni	
41. Waszkowce	Wyżnica	*Baloscheskul Dem.	
42. Wyżnica	"	*Br. Kapri Pulcherya	
43. Zastawna	Kocmań	*Osadca Teodor	

Z E S T A W I E N I E :

Sekcyja	I. liczy	agencji	88	subagencji	12
"	II.	"	42	"	16
"	III.	"	53	"	9
"	IV.	"	36	"	7
"	V.	"	33	"	13
"	VI.	"	36	"	20
"	VII.	"	51	"	19
"	VIII.	"	43	"	13

Rarem agencji 382 subagencji 109

z czego przypada:

na Galicyę i W. Ks. Krakowskie	agencji 298	subagencji 104
" Bukowinę	" 26	" 4
" Śląsk	" 58	" 1
Razem agencji 382		subagencji 109

WYKAZ

Lekarzy Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń W KRAKOWIE.

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Alwernia	Bednarski Józef	Brody	Sołtysik Stanisław
Andrychów	Zborowski Józef	Brzesko	Friedberg Józef
	Wróblewski Winc.		Bernadzikowski S.
Baligród	Robel Wiktor	Brzeżany	Bernacki Franc.
Baranów	Meller Jakób		Malsburg H.
Belz	Frostig Henryk		Uranowicz Tad.
	Nowosad Mieczysł.		Tentelbuaum Mel.
Biała	Nycz Wincenty	Brzostek	Kowenicki Adam
	Sroczyński Juliusz	Brzozów	Lach Rud.
Białokamień			Lic Henryk
Białobóznica	Stoklasa Józef	Buczkowice	Niziołek Paweł
Biecz	Katyński Ludwik	Buczacz	Miodoński Fr.
Biejsko	Tau Maurycy		Hirschler Miecz.
(Słazk)	Grossmann Jakób		Bienenwald Jakób
	Steinitz Gustaw		Krzyżanowski Ed.
Bircza*	Marynowski Józef	Budzanów	Mogilnicki Wł.
Błażowa	Sieniewicz Michał	Bukaczowce	Feuerstein Lazar
Bobowa	Zarzycki Emanuel	Bukowsko	Porycki Bronisław
Bochnia	Górski Czesław	Busk	Chotiner Izydor
	Michnik Ant.	Bursztyn	Zaorski Bronisław
	Nodzyński Bolesł.		Gürsching
	Oświęcimski (kolej.)	Chodorów	Bober Jan
Bohorodczan.	Grudzewski Bern.	Chorostków	Auerdahn Wilhelm
	Ferensiewicz M.	Chrzanów	Woynarowski Kaz.
Bolechów	Podtuski Mikołaj	Chyrów	Meżyk Jan
Bolszowce	Halarewicz Bazyii		Frucht Markus
	Hendrychowski T.	Cieszanów	
Bogumin	Knapczyk Andrzej.	Cieszyn	Czermak Jak
(Słazk)		(Słazk)	Passek Roman
Borszczów	Mosler Maksym.	Ciężkowice	Mańkowski Kaz.
Borynia	Jüngst Waclaw	Cisna	Markiewicz Jan
Borysław	Kappelnr Maks	Czarny Dun.	Grodecki Fr.
	Dwernicki Stan.	Czernichów	Malinowski Gust.
Bóbrka	Gabryszewski Tad.	Czerniowce	Mitkiewicz Eug.
	Czerwiński Kazim.	(Bukowina)	Freund Emil
Brody	Strumieński Adam		Röhmer August

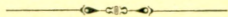
Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Czerniowce (Bukowina)	Rudnik Maurycy Strzelecki Ludwik Luttinger Ludwik	Grybów Grzymałow	Kozierowski Eug. Schmar Jan Mieses Izydor
Czernelica (Bukowina) Czortków	Karabiński Edm. Wagrowski Karol Stoeckl Adolf Bubeniczek Fr. Garbusiński Sabin	Gwoździec Gurahumora (Bukowina) Halicz Horodenka Husiatyn	Sumorok Konss. Mandybur Eug. Schäffer Alfred Zins Klemens Sobieszczański L. Zaremba G. Pohorecki Wład.
Dąbrowa	Kurzyniec Wojc. Bogdański Bron. Harasowski Aleks.	Husaków Jabłonków (Ślązk) Jagielnica Janów Jarosław	Sikora Józef
Delatyn	Pollaschek Fryd. Bętkowski Z. Nieć Julian Pollatschek Teufel		Markl J. Meisels Zygmunt Trzaskowski Jul. Tarzański Grzegorz Mach Sebastian Gołąb Jan Misky Edward
Dębica	Staugenhans E. Bieńczewski Ludw. Kotłowski St. Kosterkiewicz J. Peters Józef	Jaryczów n. Jasienica Jaśliśka Jasło	Hicner Aleksander Meth Szymon Szczepeński Włodz. Macudziński Wal. Kadyj Józef Czopp Zygmunt
Dobczyce	Lechowski Wiktor Pelczar Zenon Bory Julian Tworowski Ignacy Harth Samuel	Jaworze (Ślązk) Jaworów	Niklaszewski Orski Jan Damski Waclaw Neumand Emil Deisenberg Altmann Zygmunt Służewski Kazim. Nikliborc Jan Wurst Adolf Kurowiec Jan Markiewicz Deon. Schenker A. Jaciów Teodor Stupnicki Wład. Olejniki Michał Sawicki Antoni
Dobromil	Cwiklicer Ludwik Puhalski Stefan Staugenhans E. Bieńczewski Ludw. Kotłowski St. Kosterkiewicz J. Peters Józef		
Dolina	Kotłowski St. Kosterkiewicz J. Peters Józef		
Drohobycz	Lechowski Wiktor Pelczar Zenon Bory Julian Tworowski Ignacy Harth Samuel	Jaworzno	
Dorna Watra (Bukowina)	Waligórski Cz. Dobrzański Stefan Strycharski Jan Szarkowski Antoni Benoni Ferdynand Mang Józef	Jazłowiec Jezierzany Jordanów Kalwarya Kałuż	
Drohowyże	Walogórski Cz. Dobrzański Stefan Strycharski Jan Szarkowski Antoni Benoni Ferdynand Mang Józef		
Dubiecko	Szarkowski Antoni Benoni Ferdynand Mang Józef		
Dukla	Hryniewiecki J. Höflich Jan		
Dunajów	Hryniewiecki J. Höflich Jan		
Dynów	Hryniewiecki J. Höflich Jan		
Dzików star.	Hryniewiecki J. Höflich Jan		
Dziedzice (Ślązk)	Hryniewiecki J. Höflich Jan		
Frysztak	Nattner Wiktor Kunicki Ryszard Me drowski Włodz. Moch Jan	Kamionka Strumiżowa	
Frysztat (Śl.)	Nattner Wiktor Kunicki Ryszard Me drowski Włodz. Moch Jan		
Gliniany	Nattner Wiktor Kunicki Ryszard Me drowski Włodz. Moch Jan		
Głogów	Grossek Zenon Łopatyński Jar. Przemeycki Jan Friedman Zenon Bielewicz Feliks Żuławski Leon	Kańczuga Korolówką Karwina (Śl.) Kęty	
Gologóry	Grossek Zenon Łopatyński Jar. Przemeycki Jan Friedman Zenon Bielewicz Feliks Żuławski Leon		
Gorlice	Grossek Zenon Łopatyński Jar. Przemeycki Jan Friedman Zenon Bielewicz Feliks Żuławski Leon		
Grębów	Kuźniar Wincenty Tryniecki Bolesław Balicki Stanisław Jakubowski Adam	Kimpolung (Bukowina)	Olszak W. Dziewoński Wład. Dworzański Karol Niederhoffer Maur. Wolf Adolf Lupn Teofil Kobryński Herm.
Grodzisko	Kuźniar Wincenty Tryniecki Bolesław Balicki Stanisław Jakubowski Adam		
Gródek	Kuźniar Wincenty Tryniecki Bolesław Balicki Stanisław Jakubowski Adam		
Grybów	Kuźniar Wincenty Tryniecki Bolesław Balicki Stanisław Jakubowski Adam		

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Kocmań (Bukowina) Kolbuszowa	Tittinger Herman Wojewódka Leon Ciepielewski Kaz. Brzeski Jan	Lutowiska Lutynia niem. (Ślązk) Lwów	Rawski Wachnianin Miron Merunowicz Józef Obtułowicz Ferd. Owczarski Bron. Gembarzewski Z. Berezowski Kaz. Mikołajski Szczep. Ozarkiewicz Eug. Strojnowski Edw. Sieradzki Włodz. Selcer Józef Dekański St. (kol.) Tatańczuch Wł. Szymański H. Zablocki St. Zgórski K.
Kolaczyce Kołomyja	Trembecki H. Kozakiewicz Al. Piaskiewicz Wład. Jaworski Bol. Hulles Jakób Łuniewski Stefan Maresch Bolesław Blauer Teodor Jakliński Leon		
Komarno	Wilson Ryszard Rosenbaum Ulryk Safian Łukasz		
Kopyczyńce	Przysłupski Jakób Mossoczy Stanisł.		
Korczynna Koropiec Kosmacz Kosów	Tarnawski Apol. Baraniecki Roman Czepielewski St. Barban Chaim Sochanik Stan. Sędzimir Czesław Jaugustyn St. Junger Jakób Komorowski Bol. Krzyształowicz F. Krokiewicz Antoni Czerny Sohwarzen- berg Edw.	Łańcut	Fleszar J. Mazanek Ign. Witkowski Edw. Dreifach Jakób Gąsiorek Fr. Pokorny Fr. Otto Szczepan Sokal J.
Kozłów Kozowa	Ślęczka Franc. Jasiński Adam Kocay Aleksander Hammerschlag R. Kosz Kornel Kmietowicz Fr. Langbank B. Wachnianin Jar. Dura Jan Finkel Herman Skomorowski Jan Howiecki Mateusz Gnoiński Michał Gwoźdecki Teofil	Łąka ad Sam. Łapanów Łazy (Ślązk)	
Krakowiec Kraków		Łysiec Magierów Majdan Maków Maryampol Med nice Medyce Mielec Mielnica Mikołajów Mikuliczyn Mikulińce	Jaciów Mikołaj Miczulski Ant. Uchacz Błażej Stock J. Rubinstein Norbert Kaczurba St. Frank Apolin. Kraus Adam Krzyształowicz A. Głuszkiewicz Włod. Brudziński Lud. Rosenmann Ozyasz Koller Bolesław Łogygowski Jul.
Krosno		Milówka	
Krościenko Krukonicie Krynica Krystynopol		Monaste- rzyska	Obler Wolf Borysiewicz W. Łoboda (dla rus.) Lebedowicz Emil Kibitz L. Polański St. Czapliński Wład.
Krzeszowice Kulików Kuty Leżajsk Limanowa Lipica dolna Lipnica mur Liszki Lisko Lubaczów		Mościska	
Lundenburg (Śląsk)	Porajewski Jan Połochajło Jan Konera Stan. Bauer Henryk	Mszana doln. Muszyna Myślenice Nadwórna	Łodziński Wiktor Gałuszka Józef Last Herman

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Nadwórna	Jossé Cieszewski Wł.	Przeworsk	Komorowski Cezar Smyczyński Ign.
Narajów		Rabka	Lang Otokar
Narol	Sochacki Leon	Radłów	Knauer Wilhelm
Niemirów	Miczulski Antoni	Radomyśl	
Niepołomice	Majewski Tadeusz	koło D.	Lorenski Jędrzej
Nisko	Löwy Alojzy Ławrowski Wł.	Radomyśl nad S.	Stanowski Zygm.
Niżankowice	Ruczka St.	Radowce	Kretschmann R.
Niżniów	Laskiewicz Alf.	(Bukowina)	Getzlinger Leopold
Nowe Siolo	Drozdowski Włodz.	Radymno	Schmeidler Leon
Nowy Sącz	Filewicz Jan Kijas Tadeusz Olszewski Br.	Radziechów	Malik Józef
	Siedlecki Jan	Rawa Ruska	Prebendowski St. Dadicz Julian
	Zieliński Edward		Stokłosiński Fr.
Nowy Targ	Bednarski Jan	Rochatyn	Szaynowski Wład.
	Langsam G.	Ropczyce	Terlecki Antoni
	Schcin Herman		Żukotyński Hen.
Nowosielica (Bukowina)	Schecht Izak	Rozdół	Potok Hieronim
Obertyn			Michowicz Bron.
Olesko	Bujalski Maryan	Rozwadów	Rawski Tadeusz
Oleszyce	Laufer Maurycy		Hochstim Adolf
Orłowa	Müldner Józef	Roźniatów	Radziński K.
Oświęcim	Tichy		Berwid Bolesław
	Szlang Maurycy	Rudnik	Sekanina Jan
	Hanakowski Wł.	Rudki	Hernich Fr.
	Slosarczuk Antoni		Snieżek Ludwik
Otynia	Scherp Daniel	Rodatycze	Gorner J.
Peczeniżyn	Vinzenz Aleks.	Rychwałd (Ślązk)	Górski St.
Perehińsko		Rymanów	Michalik Kazim.
Pilzno	Mydlarski Wł.	Rzeszów	Bielecki Ign.
	Biesiadzki Antoni		Bujniewicz Jakób
Piotrowice Śl.	Kłuszyński Henr.		Kraus H.
Pobereże		Sadogóra (Bukowina)	Zagórski Adam
Podbuż		Sambor	Danielski Jan
Podgórze	Karpiński Stan. Piórko Adam Dembowski M.		Runes Izyd.
	Choróbski St.	Sanok	Ciuk Aleksander
Pohajce	Neumann		Chrzęszczewski W.
Podkamień	Ustrzycki Julian		Krynicki Józef
Podwołocz.	Swiderski Brunon	Sądowa W.	Jabłoński Jacek
Pomorzany		Sasów	Rokossowski W.
Poronin	Beaurain Karol	Schodnica	
Potok Złoty		Seret (Buk.)	Geber M.
Probużna	Brandman Herman		Klocek Stanisław
Pruchnik	Przybylski St.	Sędziszów	Górka J.
Przemysł	Doliński M.		Kronfeld Herman
	Kramarzyński M.	Sieniawa	Dulęba Aleks.
	Smolarski Zygm.	Siersza	
Przemysłany	Barbag Herman	Skala	Seidner Abraham
	Hyżycki Cyryl	Skalát	Lipski Kazimierz

Miejscowość	Nazwisko lekrrza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Skalat Skawina	Gottfried Maurycy Nawrat Stanisław Maszewski Stanisł.	Szczakowa Szczerzec	Schneck Karol Acker Salomon Trześniowski Eugr
Skoczów (Śl.) Skole	Pogrzebacz Jan Michalski Wiktor Eichel Eustachy	Szczucin Szczeruowa Szczeruowice	Rudnicki Karol Grzybczy St. Zasacki Fr.
Śniatyn	Mehrer Kuśnierczyk Werner Karol	Tarnobrzeg	Momidłowski Wal. Urbanik
Sokal	Ciszka E. Urech Karol Głowiński Winc.	Tarnopol	Frisch Juliusz Eckhart Józef Kowecki Walery Stobiecki Zdzisław
Sokolów kolo Rzesz. Solka (Bukowina)	Bukowski Maryan Szostkiewicz K.	Tarnów	Witoszyński W. Kowalski Sew. Fürbek Leon Eberson Maurycy Walczyński Józef
Solotwina	Weinberg Herman Seller Józef Żurakowski R.		Dzikowski Zygm. Pilzer Herman Ozimek St.
Stanisławów	Kubisztal Stan. Wnęgowicz St. Drzewicki Stefan	Tartaków Tłumacz	Maciejowski St. Hovourka Antoni Małaczyński R.
	Dawidowicz Emil Janowicz Włodz. Goldhaber Jakób	Tłuste	Gilhreiner Jäger Izak
	Dobrucki Gustaw Rosmarin Józef Kurasiewicz Józef	Touste Topolnica	Ausobsky Józef Kędzierski Wład.
Stry Sambor	Soniewicki Teodor Salzmann Joachim	Toporów kolo M.	
Stary Sącz Storożyniec (Bukowina)	Gawelkiewicz L. Drancz J.	Toporów kolo B. Trembowlia	Belzowski Michał Litwinowicz Orest Olpiński Julian Deutsch Zygmunt
Strumień Śl. Strusów Stryj	Linsker S. Serkowski Bol. Lippel Jakób	Trzebinia	Skórkowski Wacł. Dobrzyński Kaz. Hlavatsch Paweł Hnatyszak Atan.
	Czarnecki Julian Soltysik Miecz. Dolnicki Cyryl	Trzyniec (Ślązk) Tuchów Turka	Starachowicz Jan Zadurowicz Emil Jarocki Piotr Solecki Jan
Strzyżów	Antoniewicz W. Patryn Józef Serkowski Bol.	Tyczyn Tymbark Tyśmienica	Maurer Zdzisław Blumenblatt Leon Ożarowski St.
Sucha Snczawa (Bukowina)	Gawlik Jan Brunstein Wolfg. Papp Kazim. Kraemer Jakób	Uhnów	
	Stefanowicz Leon Sperber Benjamin Maczewski St.	Ujanówice Ulanów Ustroń (Śl.) Ustrzyki d.	Orzeł Józef Reik Jakób Lenartowicz Rom. Jaremkiewicz M. Glickman Feliks
Sułkowice Świrz Synowódzko Świątniki	Trelski Mikołaj Rapaport Ozyasz	Uście Ziel. Uściczko	

Miejscowość	Nazwisko lekarza	Miejscowość	Nazwisko lekarza
Wadowice	Bukowski August Żędzienowski St. Opydo Franciszek Bąkowski T. Scheid Izidor	Założce Zarszyn Zator	Landesberg M. Jodłowski Jan Tarchalski Józef Grzybowski Stefan
Waszkowce (Bukowina)		Zbaraż	Fuchs Leon Biliński Włodz.
Wareż		Zcorów	Skórski Marian Baczyński Eust.
Weldzisz	Krzyształowicz A.		Niklibore Jan
Węgierska G.	Nowik Władysław	Zebrzydow.	Paulo Aleksander
Wieliczka	Kownacki Józef Kazerlik Miecz. Steiner St.	Złoczów	Gawlikowski S. Zaleski Eust Skrowaczewski P. Jarosz Wład. Bendl Samuel
Wielkie Oczy			Siatecki Kaz. Zatlokal Rudolf
Winniki	Stanowski Karol		Hüchel Julian Przybyszowski W. Zawisza
Wielopole Śk.	Kclasiński Alfons	Żabie	Schwarz J. Opieński Jan
Wiśniowczyk	Sobelson Fr.		Drzymalik Sylw. Muszkiet Karol
Witków n.	Pawluk B.		Wyrzykowski K. Gozdecki Józef
Wojnicz	Łowczowski W.	Żabno	Roth Salomon
Wojniłów	Jastrzębski Julian	Żmigród	Grabsbheid D. Seidler Antoni
Wybranówka	Dortort Chune		Idziński Wiktor
Wyżnica (Bukowina)	Flinker Arnold	Żółkiew	Gołębiowski K. Blumenfeld Jakób
Zabłotów	Neuberger Z.		
Zagórz	Filimowski J.		
Zakliczyn	Dujanowicz Z.	Żurawno	
Zakopane	Majewicz Edm. Chwistek Bronisł. Janiszewski Tom.	Żydaczów Żywiec	
Zaleszczyki	Sołowski Jan		
ZastawnaBk.	Udziela Marian Alpern Aron		

BANKI KRAJOWE.

BANK KRAJOWY

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielk. Księstwem Krakowskiem.

Rada nadzorcza: Bochdan Hipolit, prezes; Gorajski August, wiceprezes.

Członkowie: Fedak Jan Stefan, Jędrzejowicz Stanisław, Laskowski Kazimierz, Paszkowski Franciszek, Schayer Karol, Scipio hr. Karol.

Zastępcy: Brunicki br. Adolf, Łoziński August, Moysa-Rosochacki Stefan, Schulz Jan.

Komisya kontrolująca: Prezes: Scipio hr. Karol; Członkowie: Fedak Jan Stefan, Schayer Karol; Zastępca: Jędrzejowicz Stanisław.

Komisarz rządowy: Hild Jan, c. k. Radca dworu; Zastępca: Kunz Karol, doktor praw, c. k. Radca dworu; Komisarz kraj.: Pilat Tadeusz, doktor praw, c. k. Radca dworu; Zastępca: Ekielski Józef, doktor praw, emer. Radca Wydziału kraj.

Dyrekcya: Dr. Zgórski Alfred, Dr. Domaszewski Wacław, Dr. Milewski Józef.

Komitet cenzorów dla działu wekslowego: Baczewski Józef, Bardasz Ferdynand Stanisław, Brykczyński Stanisław, Ciuchciński Stanisław, Dische Jakób B., Długoszowski Bolesław, Getritz Aleksander, Gubrynowicz Władysław, Langie Tadeusz, Lilien Adolf, Mochnacki Włodzimierz, Nebenzahl Samuel, Neuman Józef, Rozwadowski Franciszek, Rucker Jan, Schellenberg Artur, Schnell

Artur, Vivien de Chateaubrun Jan, Wang Julian, Wczelak Józef, Winiarz Ludwik, Wiśniewski Leonard, Wittlin Bernard, Wixel Jakób.

Komitet cenzorów dla działu interesów ze Stowarzyszeniami zarobkowemi i gospodarzemi: Adam Ernest, Biechoński Wojciech, Deskur Jan, Domagalski Ignacy, Fedak Stefan Jan, Kułaczkowski Jarosław, Lechowski Wiktor, Łaski Kazimierz, Łaszcz Tomasz, Oleśnicki Eugeniusz, Sajewicz Omelan, Szczepański Piotr, Szydłowski Wenanty, Terenkoczy Władysław, Todschilder Albin, Ulmer Narcyz.

Syndycy: Sołowij Tadeusz, Godlewski Włodzimierz.

URZĘDNIICY:

Majewski Michał, naczelny buchalter i prokurator

Dr. Małaczyński Aleksander, wicedyrektor i naczelnik oddziału hipot. i prokurator

Padewski Józef, wicedyrektor i naczelnik oddziału bank., prokurator

Stachiewicz Ludwik, naczelnik likwidatury hip. i prokurator.

Karłowski Stanisław, naczelnik i firmant filii, extra statum

Kozakiewicz Leon, zastępca naczelnego buchaltera

Dr. Drohojowski hr. Jan, sekretarz dyrekcji i Rady i prokurator

Erlacher Waleryan, naczelnik likwidatury i prokurator

Kossak Stefan, naczelnik likwidatury i prokurator

Nartowski Antoni, kasyer Zakładu głównego i prokurator.

Łoziński Roman, starszy referent hip. i prokurator.

Krzyszkowski Ignacy, starszy referent hip.

Świeżawski Stefan, starszy referent hip.

Pieńczykowski Stanisław, starszy saldokontysta

Armółowicz Jan, zastępca naczelnika i prokurator. filii

Hamerski Maryan, st. likwid.

Woyciechowski Julian, referent szacunkowy

Köuess Aleksander, st. rewid.

Rump Fryderyk, st. likwid.

Królikowski Alojzy, st. likwid.

Narajewski Włodzimierz, referent hip.

Dr. Rużycki Julian, sekretarz banku i prokurator

Reiner Juliusz, st. korespond.

Trzciniński Emil, st. likwidator

Wilusz Tadeusz, „ „

Krug Emil, st. korespondent
 Grollé Józef, „ „
 Późniak Zygmunt, st. likwid.
 Dzikowski Maryan, st. ekspedytor
 Gajewski Marcelli, likwidator
 Wolski Jan, saldokontysta
 Jaszek Józef, likwidator
 Dr. Szpor Łucyan, sekretarz
 oddz. hipotecznego
 Pizar Władysław, referent hip.
 Wisłocki Włodzimierz, likwid.
 Osberger Stanisław, rewident
 Kocowski Teofil, likwidator
 Burczak Antoni, referent hip.
 Brandys Józef, saldokontysta
 Łaszowski Zygmunt, ref. hip.
 Jaroszyński Stanisław, sekretarz
 oddz. bank.
 Rakowski Tadeusz, likwidator
 Kiełbusiewicz Kazimierz, kasyer
 efektów
 Dr. Szenk Mieczysław, ref. hip.

Adjunkci I. kl.:

Borkowski Kazimierz
 Frajdenberg Władysław
 Jenik Władysław
 Wiewiórowski Teodozjusz
 Kretschmer Józef
 Bastgen Bruno
 Sadowski Leon
 Woycikiewicz Kazimierz
 Gonet Franciszek
 Rieger Stefan
 Brodacki Władysław, lustrator
 stow. zarob. i gosp. extra st.
 Ropicki Leon
 Kotowicz Teodor

Czyżewski Jan
 Drągowski Zygmunt

Adjunkci II. kl.:

Łukasiewicz Klemens
 Dr. Sawczak Juliusz
 Mieszkowski Witołd
 Bazal Antoni
 Łazica Stanisław
 Drzewicki Józef
 Sawczyński Włodzimierz
 Minnicki Władysław
 Murczyński Władysław
 Czapelski Hilary
 Friedlein Stefan
 Malczyński Bolesław
 Jamrógiewicz Zygmunt
 Skórczewski Stanisław
 Makowski Józef
 Krzyżanowski Franciszek
 Romaszkan Artur

Asystenci:

Haniszewski Jan, ekspedyent
 Mally Kamil
 Harnwolf Artur
 Hiolski Kazimierz
 Szotarski Ignacy
 Bizański Władysław
 Szymała Zygmunt
 Klimowicz Jan
 Skalski Witołd
 Nowakowski Jan
 Bialikiewicz Józef
 Ruckgaber Maryan
 Pawlikowski Adam
 Walczak Mieczysław
 Czapczyński Witołd

Ziemiański Michał
 Dobrzański Władysław
 Schmidt Władysław
 Górak Józef
 Hoszowski Wiktor
 Bukowski Włodzimierz
 Niemczynowski Stefan
 Bielecki Stanisław
 Prokopowicz Marian
 Stréer Zygmunt
 Dr. Niżyński Kazimierz

Praktykanci:

Riedl Roman

Terlikiewicz Łucyan
 Sytnik Franciszek
 Michałowski Kazimierz
 Bilikowski Aleksander
 Gnoiński Adam
 Dębski Franciszek
 Dr. Redyk Tadeusz
 Dobrownicki Gustaw
 Łuczkiwicz Mieczysław
 Horoch br. Eustachy
 Grodyński Tadeusz
 Zarzycki Edward
 Wiesiołowski Roman
 Argasiński Tadeusz

Filia banku w Krakowie

otwarta 1. stycznia 1895.

Komitet nadzorczy. Członkowie: Scipio hr. Karol, Fedorowicz Jan Kanty, Szarski Henryk.

Zastępca: Michalski Jerzy.

Naczelnik: Karłowski Stanisław.

Komitet cenzorów dla działu wekslowego: Bazes Gustaw, Gerson, Bober Jakób, Epstein Tadeusz, Adolf Falter, Fritsch Herman, Holzer Zygmunt, Jawornicki Józef, Markus Karol, Matusiński Jacek, Mendelsburg Zygmunt, Mikucki Franciszek Ksawery, Rimler Henryk, Schwarz Henryk, Słonecki Zenon, Sulikowski Aleksander, Suski Wiktor, Żeleński Ludwik.

Syndyk: Bąkowski Klemens.

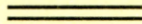
Urzednicy filii: Naczelnik: Karłowski Stanisław, Zastępca naczelnika i prokurator: Armółowicz Jan, Kasyer filii: Wiewiowski Teodozjusz.

Adjunkci: Gonet Franciszek, Kotowicz Teodor, Mieszowski Witołd, Friedlein Stefan, Skórczewski Stanisław.

Asystenci: Mally Kamil, Bizański Władysław, Walczak Mieczysław, Górak Józef.

Praktykanci: Walter Maryan Stanisław, Dębski Franciszek.

Zastępstwa: Biała, Bóbrka, Bochnia, Bohorodczany, Borszczów, Brody, Brzesko, Brzeżany, Brzozów, Buczacz, Chrzanów, Cieszanów, Czortków, Dąbrowa, Dębica, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Dukla, Gliniany, Gorlice, Grybów, Horodenka, Husiatyn, Jarosław, Jasło, Jaworów, Kałusz, Kamionka strumiłowa, Kołomyja, Kossów, Krościenko n. D., Krosno, Lwów (powiat), Łańcut, Limanowa, Lisko, Maków, Mielec, Mościska, Myślenice, Nadwórna, Nisko, Nowy Sącz, Nowy Targ, Oświęcim, Podhajce, Przemyśl, Przemyślany, Radziechów, Rawa Ruska, Rohatyn, Ropczyce, Rudki, Rzeszów, Sanok, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Stryj, Tarnobrzeg, Tarnopol, Tarnów, Tłumacz, Trembowla, Turka, Wadowice, Wieliczka, Zaleszczyki, Zbaraż, Złoczów, Żółkiew i Żydaczów. Dalsze zastępstwa są w organizacji tak, że z czasem ustanowi Bank dla poszczególnych 74 powiatów swe pomocnicze i wykonawcze organa. Zastępstwo spełniają dobrze akredytowane instytucje miejscowe, jak powiatowe, zaliczkowe i kredytowe Towarzystwa lub Kasy oszczędności i przy każdym urzęduje komisarz bankowy i jego zastępca. Zastępstwa stoją pod nadzorem Reprezentacji powiatowej.

Stan czynny Bilans Banku Krajowego z dnia 31 grudnia 1907

Stan bierny

	K	h		K	h
Kasa	1,952,328	38	Kapitał zakładowy	4,400,000	—
Efektwa rezerw	2,923,200	—	Rezerwy łącznie z przypadającą częścią zysku 1907	5,188,387	96
Efektwa funduszu emerytalnego	673,813	35	Fundusz emerytalny	673,813	35
Efektwa własne, eskontow. i w komisie	8,207,628	75	Emitse Banku	173,425,900	—
Pożyczki emisyjne w listach zastawnych, obl. kom. i kolejowych	173,965,104	61	Wydosowane efekta własnych emisji	1,818,300	—
Pożyczki w gotówce	7,319,150	88	Kupony w obtegu	1,224,419	09
Weksle	35,814,369	42	Obce kapitały	41,059,783	91
Zaliczki na zastaw efektów	206,561	90	Lokacje Zastępstw	639,960	01
Rachunek bieżący, pokryty efektami	4,141,335	97	Giro-obligo	19,059,263	20
Dłużnicy w rachunku bieżącym	11,953,934	65	Różne rachunki	295,795	55
Udziały w Towarzystwach handlowych, przemysłowych i innych	704,105	—	Procenta przenośne	1,491,223	40
Ruchomości	22,785	82			
Różne rachunki	1,384,527	74			
	249,267,846	47		249,267,846	47
			Czysty zysk rozdzielony w myśl § 101 st.		
			40 ⁰ / ₀ na fundusz inwest.	K 236,223,71	
			30 ⁰ / ₀ na fundusz rezerw.	" 177,167,78	
			20 ⁰ / ₀ na rezerwę oddziatu hipotecznego	" 118,111,85	
			10 ⁰ / ₀ na rezerwę oddziatu komunalnego	" 59,055,93	
				K 590,559,27	

ZARZĄD
GALICYJSKIEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI
WE LWOWIE.

WYDZIAŁ.

Przewodniczący: Stanisław Niezabitowski.

Zastępca przewodniczącego: Dr. Józef Pająk.

CZŁONKOWIE.

Dr. Władysław Abraham, Dr. Władysław Jahl, Dr. Jarosław Kułaczkowski, Dr. Adolf Lilien, Eugeniusz Pierożyński, Władysław Piwocki, Edmund Riedl, Karol Sklepiński, Dr. Zygmunt Skowroński i Ludwik Winiarz.

DYREKCJA.

Dyrektorowie: Dr. Ferdynand Kwiatkowski i Dr. Edward Stroynowski.

Komisarz rządowy: Jan Adam Czeżowski, c. k. radca dworu.

Syndyk: Dr. Paweł Dąbrowski, adwokat krajowy.

URZĘDNICY.

Naczelny buchalter: Karol Czauderna.

Kasyer: Wiktor Osiadacz.

Likwidator: Leopold Wilimowski.

Sekretarz: Adam Bartkowski.

Referent hipoteczny: Filibert Czajkowski.

Rewidenci I. kl.: Eugeniusz Grużewski, Jan Pazirski, Zygmunt Szulakiewicz, Franciszek Żmudziński i Walery Struszkiewicz.

Rewidenci II. kl.: dr. Henryk Grabiński, Tustanowski Piotr i Zieniewski Wincenty.

Adjunkci I. kl.: Emil Müller, Antoni Królikowski, Kazimierz Peplowski, Dr. Stefan Bobowski i Emil Sarnicki.

Adjunkci II. kl.: Edward Kienzler, Michał Przestrzelski i Józef Piórkiewicz.

Asystenci I. kl.: Dr. Feliks Merunowicz, Stanisław Czernicki, Antoni Liske, Józef Czarnecki i Witołd Linhardt.

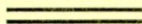
Asystenci II. kl.: Józef Jägerman, Jan Antoni Prochenko, Jan Kokurewicz i Aleksander Kaner.

Asystenci III. kl.: Bolesław Żołyński, Ignacy Puzdrowski, Maryan Władysław Goetz i Ludwik Lustig.

Urzędnik kancelaryjny: Władysław Cezary Kozłowski.

PRAKTYKANCY.

Maryan Jan Krechowiecki, Józef Czaykowski, Józef Artur Walz, Zygmunt Kiełb, Józef Turczański, Zdzisław Bratkowski, Kazimierz Kremer, Stanisław Oleński, Jan Feliks 2. im. Szczepański i Witołd Gnatowski.

GALICYJSKIE TOWARZYSTWO KREDYTOWE ZIEMSKIE

WE LWOWIE, UL. KAROLA LUDWIKA 1.

Galicyjskie Towarzystwo kredytowe ziemskie, założone w roku 1841, trudni się udzielaniem pożyczek w listach zastawnych na większą własność, zapisaną w urzędach hipotecznych przy sądach kolegialnych w Galicyi, Bukowinie i Wielk. Księstwie Krakowskiem.

Przeprowadziwszy w r. 1890 ogólną konwersję 5 pr. listów zastawnych na $4\frac{1}{2}$ prc., a w r. 1893 konwersję wszystkich $4\frac{1}{2}$ prc. listów zastawnych na 4 prc., wydaje obecnie tylko te ostatnie, opiewające na walutę koronową z okresem 56-letnim.

Pożyczki w tych listach zaciągane, mogą być umarżane w 56 lub 41 latach, a w pierwszym razie półroczna rata procentowa i amortyzacyjna wynosi razem $2\frac{1}{4}$ prc., w drugim zaś razie $2\frac{1}{2}$ prc. Wszystkie w obiegu będące $4\frac{1}{2}$ prc. listy zastawne zostały wypowiedziane — i w dniu 31. grudnia 1893 dalsze ich oprocentowanie ustało.

Należytości za wygotowanie listów zastawnych 11.748 K 13 h. Prowizye zwłoki z powodu uchybienia terminu rat 192.676 K 31 h. Ogółem przychód w r. 1907 680.430 K 36 h. Wydatki na zarząd 390.627 K 33 h. Czysta przewyżka 82.704 K 87 h.

Stan majątku z końcem roku 1907 — 5,885.828 K 99 h.

RADA NADZORCZA.

Prezes: Brykczyński Stanisław.

Członkowie: Skrochowski Feliks, Obertyński Adam.

Zastępcy: Younga Zdzisław, Potworowski Henryk, Tytus Zarzycki.

DYREKCJA.

Prezes: Dr. Kraiński Władysław.

Zastępca prezesa: Rozwadowski Franciszek.

Dyrektorowie: Żaba Stanisław, Vievien Jan, Dr. Nowosielecki Stanisław.

Zastępcy dyrektorów: Horodyński Zbigniew, Dydyński Aleksander, Gorczyński Bronisław, Wiktor Władysław.

Syndyk: Dr. Skałkowski Tadeusz.

Zastępcy syndyka: Dr. Łoziński August, Dr. Mochnacki Włodzimierz.

URZĘDNICY.

Naczelnik rachunkowości i kasy: Biliński Edmund, c. k. radca rządu.

Sekretarz Tow. kredyt.: Mazanowski Aleksander.

Urzednicy I. rangi: Dr. Wiktor Artur, wyższy urzędnik konceptowy; Deryng Władysław, kasyer; Borkowski Oktaw, kontrolor; Olszewski Leon, buchalter; Stoiński Stanisław, wyższy urzędnik konceptowy.

Urzednicy II. rangi: Reindl Włodzimierz, Sadowski Stefan, Girtler Kleeborn Ernest, Chaberski Kazimierz.

Urzednicy III. rangi: Klimke Józef, Hubel Jan, Podoski Junosza Aleksander, Jełowicki Szczęśny, Miśniakiewicz Włodzimierz, Wójtowicz Julian, Niesiołowski Franciszek, Ważny Adam (extra statum).

Urzednicy IV. rangi: Kruszewski Walentyn, Kusiński Jakób, Borkowski Teodor, Rudnicki Zdzisław, Lachowski Stanisław, Prokopowicz Bronisław, Tucki Mieczysław, Kretschmer Emanuel.

Urzednicy V. rangi: Gorycki Stanisław, Stobiecki Józef, Łuczkiwicz Tadeusz, Theodorowicz Leon, Teodorowicz Witold, Malinowski Mieczysław, Trzemeski Henryk, Smenda Wilhelm, Siemiński Jan.

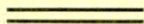
Praktykanci: Dwornikiewicz Stanisław, Piętkowski Piotr, Longchamps Bogusław.

Pozostali w dawnym etacie z roku 1893:

Likwidator: Obertyński Julian.

Oficyałowie II. klasy: Kluczenko Bolesław, Smutny Jan Waclaw.

Urzednicy manipulacyjni: Wallek Alojzy, Kulczycki Edward, Wereszczak Józef.

C. K. UPRZ.

GALICYJSKI AKC. BANK HIPOTECZNY

WE LWOWIE.

C. k. uprz. gal. akcyjny Bank hipoteczny został otwarty 15. lipca 1867 r. na mocy statutów, zatwierdzonych przez Najśniejszego Pana dnia 12. stycznia 1867.

Kapitał zakładowy wynosi 16,800.000 K. i podzielony jest na 42.000 akcji po 400 K. pełno wpłaconych.

Bilans, sporządzony z dniem 31. grudnia 1907 r. wykazuje 1,613.182 K. 85 hal. czystego zysku.

Zakład działa także przez filie w Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu, oraz przez ekspozytury w Stanisławowie, Podwołoczyskach i Nowosielicy.

Galicyski akcyjny Bank hipoteczny zajmuje się udzielaniem pożyczek hipotecznych w $4\frac{1}{2}\%$ i w 4% listach hipotecznych, nabywaniem wierzytelności hipotecznych, tudzież wszelkimi interesami bankowymi, wekslarskimi, zaliczkowymi, niemniej wydawaniem asygnacyj kasowych, przyjmowaniem wkładek na rachunek bieżący za wydaniem książeczek i udzielaniem zaliczek na produkty gospodarskie.

Działalność jego rozciąga się na cały obszar Galicji i Łodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, na Księstwo Śląskie i Bukowińskie, oraz Margrabstwo Morawskie. Ma prawo zakładać filie i ustanawiać ajencye w innych miastach krajów, na które się rozciąga jego działalność, a oprócz tego ajencyę we Wiedniu.

Z Bankiem hipotecznym połączona jest Kasa zaliczkowa, która za poręczeniem lub na zastaw udziela pożyczek od 10 do 2000 K za spłatą kapitału w ratach tygodniowych, miesięcznych i kwartalnych.

Każdy $4\frac{1}{2}\%$ list hipoteczny musi być wylosowany w przeciągu 50 lat, zaś każdy 4% list hipoteczny w ciągu 60 lat od daty wystawienia.

Kupony 4% i $4\frac{1}{2}\%$ listów hipotecznych płatne są dnia 1. maja i 1. listopada każdego roku.

Kupony listów hipotecznych wolne są od podatku rentowego, który Bank sam opłaca.

Kupony listów hipotecznych w przeciągu 6 lat po terminie do wypłaty nie prezentowane, ulegają przedawnieniu.

Rada nadzorcza: Prezydent: Adam hr. Gołuchowski.

Wiceprezydent: Tchorznicki Kazimierz.

Członkowie Rady nadzorczej: Jerzy hr. Baworowski, Dr. Władysław Dulęba, Natan Loewenstein dr. pr., Józef Męciński, Stanisław hr. Mycielski dr. pr., wł. d., Skrzyński Seweryn, Standnicki Tomasz hr., Till Ernest dr. pr.

Komisarz rządowy: Czeżowski Jan Adam, c. k. Radca Dworu.

Zastępca komisarza rządowego: Klusik-Orzechowski Tadeusz, c. k. Radca Dworu.

Dyrekcja: Bolesław Bielański, Fruchtmann Jakób dr. pr.

Zastępca Dyrektora: Sekler Wilhelm.

Sekretarz Banku: Lewakowski Aleksander, rad. ces., prokur.

Prokurzyści: Hauswald Edmund, nac. buchalt.; Dr. Maryan Boziewicz, oddz. hipoteczny; Miłaszewski Jan, kasyer główny; Mendrochowicz Wiktor, nac. likw. hip.; Czapelski Kazimierz, nacelnik Kasy zaliczkowej; Mościsker Simel, kantor wymiany; Jan Rudyński, oddz. hipot.; Maurycy Wohlfeld, kasa depozytów.

A. ODDZIAŁ HIPOTECZNY:

a) *Biuro hipoteczne. Referenci:* Dr. Maryan Boziewicz, prokurzysta; Rudyński Jan, Münz Józef; adjunkt Zarzycki Jan; adjunkci: Kowarz Maryan; Dr. Steczkowski Władysław; asyst. Gładyszowski Antoni; prakt. Dr. Kohn Izydor.

b) *Likwidatura hipoteczna*: naczelnik: Mendrochowicz Wiktor, prokur.; likwid.; Lipiński Roman; kasyer: Teppa Michał; adjunkci: Brandeis Otton, Kriss Benjamin, Mehrer Emanuel, Bibelman Mateusz, prakt.: Dr. Jaweta Karol.

B. ODDZIAŁ HANDLOWY:

a) *Kasa Główna*: Miłaszewski Jan, kasyer prokurzystą.

b) *Kantor wymiany*: prokur.: Mościsker Simel; adjunkt; Kurzer Gustaw; adjunkt: Wittemberski Bolesław; asystenci: Gabriel Józef, Wiener Bertold.

c) *Kasa depozytów*: naczeln. pokur.: Wohlfeld Maurycy; adjunkci: Kirschner Gustaw, Kozłowski Roman; prakt.: Pieniążkiewicz Czesław.

d) *Likwidatura weksli i asygnat kasowych*: naczeln.: Sekler Wilhel, zast. dyr.; adjunkci: Suesser Henryk, Adler Henryk; praktykanci: Lewandowski Piotr, Baslewy Oskar.

e) *Korespondencya*: naczeln.: Mokrzycki Wit; zast. nacz. Dr. Feiles Karol; adjunkci: Max Rudolf, Langner Ferdynand.

f) *Rewizya*: naczeln.: Mehrer Aron; rewidenci: Stroynowski Alfred, Neszel Herman; adjunkt: Karp Arnold; adjunkt: Sand Samuel; asystent: Rubinstein Maurycy.

g) *Buchalterya*: Hauswald Edmund, naczelnik prok.; zast. naczeln.: Ryszard Stanisław; saldokontysta: Simon Rudolf; adjunkci; Schiller de Schidenfeld Maxymilian, Schumer Ludwik, Frankfurter Karol; praktykant: Muszkiet Karol.

h) *Likwidatura kuponów*: likwidator: Karlsbad Izidor; asystent: Weiss Ignacy.

i) *Kasa zaliczkowa*: naczelnik: Czapelski Kazimierz, prokur.; kasyer: Orzechowski Feliks; skarbnik: Kolischer Herman; adjunkci: Schrenzel Fryderyk, Löwental Benedykt.

k) *Biuro kolejowe*: Matuszewicz Dowmont, Gedroyć Emeryk adjunkt.

l) *Biuro olejarni*: Steigelfest Gabryel adjunkt.

Filia w Krakowie. *Cenzorowie*: Jawornicki Józef, Kaufman Józef, dr. pr., Schütz Adolf, wł. d., Tilles Samuel, dr. pr., Jakubowski Jan, dr. pr., adw.

Dyrygent: Winiarz Jan, radca ces.

Współfirm.: Dołycki Karol.

Urzędnicy: Theobald Teodor br., buch. prokur.; Dr. Koli-scher Karol, prokur.; kasyer kant. wymiany: Kaufman Bernard; adjunkci: Reisle Herman, Rużycki Stanisław, Salomon Adolf, Pudek Jan, Ripper Wilhelm; Metallman Henryk, Feldstein Józef, Kirchmayer Piotr; asystenci: Wortman Wilhelm, Adler Leopold, Glaser Józef, praktykanci: Iwanicki Tadeusz, Rosner Władysław, Obemayer Alfred.

Filia w Czerniowcach. *Cenzorowie*: Langenhan Fryderyk, prez. izby handl., Dr. Fryderyk Kleinwächter, prof. wszechnicy Kehlmann Szymon, dr. adw. kr.; Kiesler Henryk, dr. pr. adw. kr.

Dyrygent: Burstin Stanisław, radca ces.

Współfirm.: Kindler Jakób.

Urzędnicy w Czerniowcach: kasyer: Braun Gabryel Bodenstein Gustaw, prokurzyści; likwidator: Mittelman Fryderyk; adjunkci: Birnberg Filip, Schaff Robert, Mann Dawid, Schulman Henryk, Berger Szymon, Wróbel Teofil; asystenci: Rosenzweig Mayer, Frenkl Paweł, Melzer Zygmunt, Beer Jakób, Seidmann Mendel.

Urzędnicy w Ekspozyturze w Nowosielicy: adjunkt: Roll Mateusz; Ferner Salamon, prakt.

Filia w Tarnopolu. *Cenzorowie*: Pohorecki Stanisław, dr. praw adw.; Maniewski Maryan, właśc. dóbr; Horowitz Jakób, dr. praw, adw.

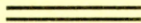
Dyrygent: Frenkl Leon, radca ces.

Współfirm.: Patraszewski Waclaw.

Urzędnicy: prokurzyści: Brandeis Henryk, buchalt.; Parnas Jakób, kasyer; magazynier: Riegier Kazimierz; adjunkci: Prann Paweł, Markheim Jakób, Severin Eugeniusz, Horowitz Adolf, Kittner Henryk; asystenci: Gabryel Karol, Tapkowski Michał, Zucker Feliks.

Urzędnicy w ekspozyturze w Podwołoczyskach; adjunkt: Me-ster Ignacy; asystent: Preczep Izydor.

Ekspozytura w Stanisławowie: *Cenzor*: Fischler Elias dr., adw. kraj. *Urzędnicy*: Paygert Kornel dr., kierownik; adjunkci: Lamm Joachim, Bobelak Stanisław, Rauch Bernard, Perlmutter Herman; asystenci: Kahane Emil, Ebner Jakób.

BANK ZALICZKOWY

WE LWOWIE

PRZY ULICY HETMAŃSKIEJ LICZBA 10

(GMACH WŁASNY).

ZARZĄD I URZĘDNICY

BANKU ZALICZKOWEGO WE LWOWIE.

Prezes Rady nadzorczej: Dr. Skałkowski Tadeusz.

Zastępca prezesa: Dr. Ekielski Józef.

Sekretarz: Dr. Gorecki Tadeusz.

Zastępca sekretarza: Dr. Roiński Emil.

Członkowie: Bał Stanisław, Bromilski Jan, Chołoniewski Stanisław, Epler Karol Edward, Gieszkowski Zygmunt, Krzen Edmund, Dr. Merunowicz Józef, Niemczynowski Stanisław, Rayski Albin, Ross Juliusz, Dr. Sawczyński Henryk, Sosnowski Józef, Stanowski dr. Karol, Szydłowski Mieczysław, Todschildler Albin, Towarnicki Władysław, Widt Seweryn.

Komisya kontrolująca: Epler Karol Edward, Ross Juliusz, Towarnicki Władysław.

Komisya rewizyjna: Lewicki Bolesław, Majewski Michał, Szulakiewicz Zygmunt.

Dyrekcya: Dr. Czyżewicz Adam, Terenkoczy Władysław, Ruszczyński Gwidon.

Zastępcy dyrektorów: Dr. Mochnacki Włodzimierz, Szkowron Albert, Żmudzki Waław.

Syndyk: Dr. Kuczkiewicz Jan; koncypient syndykatu: Józef Schmidt.

URZĘDNICY.

Likwidator: Żmudzki Waław.

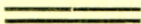
Buchalter: Bieniecki Kazimierz.

Rewident: Zagórski Bolesław.

Adjunkci: Hilki Adolf, Barczak Eugeniusz.

Asystenci: Maćkiewicz Maryan, Rychter Stanisław, Smolka Alfred.

3 woźnych.

Bilans Banku zaliczkowego we Lwowie za rok 1907.

STAN CZYNNY	K	h	STAN BIERNY	K	h
Pożyczki na weksle	2,739,885	89	Udziały członków	554,712	71
„ „ skrypty i w rachunku	2,528,031	24	Fundusz rezerwowy	247,110	—
Lokacya funduszu rezerwowego .	137,172	50	Różne fundusze własne	194,252	04
Lokacya	171,311	—	Wkładki oszczędności	3,784,316	30
Gmach własny	400,000	—	Zobowiązania własne	865,133	27
Odsetki na rok nast. wypł.	6,246	20	Rachunek Banku krajowego . . .	93,730	—
Koszta urządzenia i ruchomości .	3,432	63	Gmach własny	173,508	66
„ administracyi	6,471	—	Odsetki na rok nast. pobr.	52,168	25
Zaliczki procesowe i notaryalne .	1,692	46	Zaliczki procesowe i notaryalne .	1,093	63
Gotówka	101,535	02	Zysk z roku 1907.	129,753	08
	6,095,777	94		6,095,777	94

BANK ROLNICZY

WE LWOWIE

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE O PORĘCE OGRANICZONEJ

ROK ZAŁOŻENIA 1881

Rada nadzorcza uzupełniona w roku 1908.

Prezes: Emil hr. Potocki.

Wiceprezes: Jan Lubicz Seferowicz.

Członkowie: Bank hipoteczny Lwów, Dr. Dąbrowski Paweł, Horodyński Zbigniew, Lazarus Maurycy, Myczkowski Stefan, Papp Ignacy, Porceri Ksawery, Dr. Szyszyłowicz Ignacy, Torosiewicz Klemens.

Dyrekcya: Dr. Kudelka Tadeusz.

Prokurzysta: Kozłowski Paweł.

Urzednicy: Małecki Henryk, Borek Jarosław, Hobot Stanisław, Rein Adolf.

Celem Stowarzyszenia jest:

a) pośredniczenie przy zakupnie i sprzedaży produktów rolnych i leśnych, jakoteż produktów przemysłu rolniczego i leśnego, niemniej zakupno i sprzedaż takichże produktów, tak na obcy, jak i na własny rachunek;

b) pośredniczenie w zakupnie i sprzedaży dóbr nieruchomości, parcelacyi takowych, jakoteż przy zawieraniu umów dzierżawnych, konwersyi pożyczek hipotecznych i t. p.;

c) pośredniczenie w zakupnie maszyn, narzędzi gospodarskich, nawozów sztucznych i t. d.;

d) pośredniczenie i współdziałanie przy wszelkich czynnościach i przy tworzeniu Spółek i Towarzystw dla podniesienia kultury (melioracyjnych), jak n. p. drenowanie i t. p.;

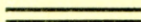
e) pośredniczenie w uzyskaniu kredytu dla podatków konsumcyjnych;

f) udzielanie zaliczek na produkta, Towarzystwu do komisowej sprzedaży oddane, jakoteż kredytów na podkład produktów, papierów wartościowych i zapisów hipotecznych, o ile stoją w związku z komisowym handlem produktów;

g) przyjmowanie pieniędzy za oprocentowaniem na rachunek bieżący.

Przychody i rozchody kasy.

Przychód wynosił			
wogóle w r. 1907	K	3,586.553 h 96	
Rozchód	„	3,573.269 „ 20	
Ogólny obrót kasowy			K 7,159.823 h 16
Pozostało gotówki			
z 31. grudnia 1907	K	13.284 h 76	

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY

DLA STOWARZYSZEŃ ZAROBKOWYCH I GOSPODARCZYCH
WE LWOWIE.

Statut akcyjnego Banku związkowego został na mocy re-skryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3. maja 1898 r. do L. 13.055, intymowanego przez c. k. Namiestnictwo we Lwowie, re-skryptem z dnia 21. marca 1901 do L. 16.365, zatwierdzony z tem, że kapitał akcyjny wynosić ma milion koron w 2500 akcyach po 400 koron, że następnie wolno będzie Zarządowi Banku kapitał ten podwoić tylko na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia akcyonaryuszów, a przy dalszem podnie-sieniu aż do 10 milionów, także za przyzwoleniem rządu.

W subskrypcyi akcyi wzięły udział same Stowarzyszenia w kwocie 598.000 K, a osoby prywatne w kwocie 402.000 K.

**Zarząd Banku i urzędnicy po wyborach IV. Walnego Zgromadzenia
dnia 27. kwietnia 1907.**

Rada zawiadowcza. Prezes: Sękowski Stefan.

I. Zastępca prezesa: Terenkoczy Władysław.

II. Zastępca prezesa: Filasiewicz Hilary.

Członkowie: Dr. Adam Ernest, Biechoński Wojciech, Epler Edward Karol, Kusiba Eugeniusz, Łaski Kazimierz, Łodziński Bolesław, Romer hr. Konstanty, Szczepański Piotr, Żardecki Bolesław.

Komisarz rządowy: Hołodyński Antoni, c. k. Starosta.

Dyrekcya: Biechoński Wojciech, Szczepański Piotr, Dr. Ernest Adam.

Zastępca dyrektora: Epler Karol Edward.

Prokurzyści: Brzeziński Stefan, kasyer. Kazubski Karol, buchalter.

Komitet kontrolujący: Łaski Kazimierz, Łodziński Bolesław.

Wydział rewizyjny: Horoszkiewicz Stanisław, Ostaszewski Stanisław, Kapiszewski Henryk.

Urzędnicy.

Buchalter: Kazubski Karol.

Saldo-kontysta: Kastner Jan Konstanty.

Kasyer: Brzeziński Stefan.

Likwidator: Kucner Franciszek.

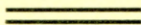
Asystenci: Godlewski Ernest, Wysogórski Władysław.

Praktykanci: Abramowicz Józef, Cybulski Wincenty, Dąbrowski Wiktor, Gizowska Marya, Oprzędkiewicz Józef, Żółczyńska Helena.

Syndyk: Dr. Dulęba Władysław, adwokat krajowy, poseł do Rady państwa.

Zastępca syndyka: Dr. Czeszer Leon, adwokat krajowy.

Trzech woźnych — jeden pomocnik.

Bilans Banku związkowego z dnia 31. grudnia 1907.

	K	h	K	h
Kasa — Gotówka	123.503	25	Kapitał akcyjny	—
Weksle {	7,286.815	31	Fundusz rezerwowy	53
	1,183.858	23	Rezerwa strat	87
Własne efekta	293.857	35	Akcyjne kupony	3.360
Pożyczki skryptowe	25.950	—	Wkładki oszczędności	401.768
Dłużnicy	2,779.998	22	Wierzyciele	2,281.527
Inwentarz	5.401	58	Reeskont weksli	7,729.289
Koszta założenia	15.317	—	Rachunki przenośne	211.241
Rachunki przenośne	78.056	15	Nadwyżka — Zysk	87.193
	11,742.687	09		11,742.687

ZWIĄZEK ZIEMIAN

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE Z OGRAN. PORĘKĄ
WE LWOWIE.

Związek Ziemian we Lwowie, Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, wpisane zostało do rejestru stowarzyszeń z dniem 31. lipca 1908 r. Udział wynosi 500 Koron. Galicyjskie Towarzystwo kred. ziem. przystąpiło z 1000 pełnopłaconych udziałów.; innych członków obecnie 223 z 240 udziałami. Celem „Związku“ jest utrzymanie i rozwój średniej i większej własności ziemskiej przez udzielanie swym członkom pomocy pod względem prawnym, administracyjnym i finansowym.

W skład Rady nadzorczej wchodzi:

Prezes: Jan br. Konopka.

Zastępca prezesa: Franciszek Rozwadowski.

Członkowie: Bogusław Cieński, Witołd ks. Czartoryski, Stanisław Dydyński i Dr. Jan Rozwadowski.

Zastępcy członków: Dr. Maryan Lisowiecki, Jerzy Turnau.

W skład Dyrekcji wchodzi:

Dyrektorowie: Aleksander Dąbski, Dr. Włodzimierz Mochacki i Stanisław Ujejski.

Zastępcy dyrektorów: Edmund Biliński i Stanisław Moraczewski.

Biura Związku Ziemian mieszczą się przy ul. Kościuszki 14.

BANK PARCELACYJNY

STOWARZYSZENIE ZAREJESTROWANE Z OGRAN. POREKĄ

ZARZĄD I FUNKCYONARYUSZE.

RADA NADZORCZA.

Prezes: Dr. Szymon Bernadzikowski.

Wiceprezes: Narcyz Ulmer.

Sekretarz: Kazimierz Szczepański.

Członkowie: Dr. Franciszek Bardel, Franciszek Biesiadecki, Jakób Bojko, Jan Harnek, Kazimierz Jampolski, Michał Olszewski, Hipolit Śliwiński, Jan Stapiński, Dr. Wiktor Ungar.

KOMISYA REWIZYJNA.

Bal Stanisław, Dr. Senizon Kazimierz, Romaszkan Andrzej.

DYREKCJA.

Dyrektorowie: Dr. Jan Deskur, Ignacy Krzyszkowski, Zygmunt Poznański.

Zastępcy dyrektorów: Dr. Maksymilian Liptay, Woyciechowski Julian.

Syndyk: Dr. Stefan Frenkel, adwokat krajowy.

Naczelnik biura: Hurysz Antoni.

Sekretarz: Kahane Kazimierz.

Buchalter: Majewski Jan.

Likwidator: Szurlej Andrzej.

URZĘDNICY.

Cieplik Stanisław, Dąbrowski Henryk, Dobrowolski Józef, Kobylański Maryan, Misiągiewicz Sylwester, Narzymiski Tadeusz, Patryn Marcin, Schultz Edmund, Siedmiograj Bronisław, Wolski Tadeusz, Zubczewski Zygmunt.

Referenci pomocniczy: 3.

Dyetaryusze: 13.

ODDZIAŁ TECHNICZNY:

Kierownik: Libański Edmund, inżynier cywilny z upoważnieniem rządowym.

Urzędnik: Grabowski Edmund.

Geometry: 3.

Rysownicy: 4.

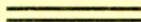
DELEGACI.

Baliński Kajetan, (biuro w Zakliczynie — 1 dyetaryusz).

Narzymiski Zygmunt, (Łukowiec żurowski).

Pachotta Andrzej, (biuro w Rzeszowie — 1 dyetaryusz).

Funkcjonaryusze administracji gospodarczej: 9.

Bilans Banku parcelacyjnego za rok 1907.

STAN CZYNNY	K	h	STAN BIERNY	K	h
Gotówka w kasie K					
Gotówka w Bankach					
i poczt. Kasie oszcz. „	247,259	90	Udziały wpłacone	162,255	61
Weksle eskontowane	25,282	71	Fundusz rezerwowy	86,618	90
Weksle kaucyjno-finansowe	3,403,487	72	Rezerwa na straty	35,461	38
Weksle i efekty depozytowe	162,998	67	Fundusz kulturalny	14,728	31
Efekty własne	2,132	25	Fundusz wekslowy	2,553,685	93
Kaucyje własne	600	—	Wierzyciele hipoteczni	2,014,908	78
„ w rachunkach bieżących	696,606	—	„ w rachunkach bieżących	572,236	46
„ w rachunkach hipotecznych	824	23	„ w interesach komisowych	286,343	81
„ w rachunkach parcelacyj.	544,712	88	„ w rachunku przechodnim	782,251	75
„ w interesach komisowych	1,661,651	58	Wkłady	705,762	10
„ w rachunku przechodnim	29,391	92	Kaucyje i depozyta	3,566,486	39
Dobra własne	4,036,513	81	Kaucyje obce	900	—
Gmach własny	63,360	—	Zysk za rok 1907	105,249	76
Ruchomości	2,067	48			
	10,886,889	18		10,886,889	18

Bank melioracyjny we Lwowie.

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką.

Rok założenia 1. lipca 1902.

Celem Stowarzyszenia jest: a) przeprowadzenie melioracji rolnych, b) budowa dróg i wszelkie roboty ziemne, oraz udzielanie kredytu na te cele. Roboty wykonywa Bank melioracyjny podług planów i kosztorysów własnych, jak również i podług planów dostarczanych przez klientów.

ZARZĄD I FUNKCYONARYUSZE.

Rada nadzorcza: *Pzezes:* Franciszek Rozwadowski.

Wiceprezes: Dr. Jan Gwalbert Pawlikowski.

Sekretarz: Henryk Potworowski.

Zastępca sekretarza: Jan Głowacki.

Członkowie: Mieczysław Brykczyński, Tomasz Horodyski, Dr. Józef Milewski, Władysław Serwatowski, Stanisław hr. Siemiński-Lewicki, Dr. Jan Kanty Steczkowski, Antoni Theodorowicz, Aleksander Wierzbicki.

Komisya rewizyjza: Dr. Jan Deskur, Dr. Maksymilian Liptay, D. Emil Roiński.

Delegaci Rady nadzorczej do Dyrekcyi: Dr. Jan Kanty Steczkowski, Aleksander Wierzbicki.

Dyrekcya: Inż. Tadeusz Lang, Dr. Kazimierz Witkowski.

Oddział techniczny: *Inżynierowie:* Jan Bogdański, Celestyn Morawski, Leon Sakowicz, Maksymilian Sychowski, Henryk Zygmunt Szeliga.

Praktykanci techniczni: Tadeusz Gajewski, Tadeusz Podgórski. 3 rysowników.

Buchalterya: *Buchalter-sekretarz:* Anastazy Kazimierz Róg; pomocnik buchaltera: Władysław Maryan Kopacz. — 1 woźny.

FILIA C. K. UPRZ.

Austr. Zakładu kredytowego

DLA HANDLU I PRZEMYSŁU WE LWOWIE.

Dyrekcya.

Steczkowski Jan Kanty, dr. pr., dyr., radny m. Lwowa,
zast. dyr.: Grollé Jan, Weintraub Gustaw, Abrahamowicz Jakób.

Prokurzysta.

Lang Franciszek Józef.

Urzednicy.

Zygmunt Huet, Ryszard Kubitzky, Jan Radoszewski, Jakób Weiss, Emanuel Gewürz, dr. Jan Adamski, Karol Mayer, Tadeusz Winiarz, Leopold Hebda, Józef Goldstaub, Witołd Kolski, Henryk Tenczyn, Kazimierz Veltzé, Józef Atlas, Emil Kalter, Feliks Theodorowicz, Bernard Horniker, Dr. Józef Halpern, Emil Wilhelm Silberstein, Maksymilian Abranowicz, Kazimierz Górski, Jakób Friedman, Alfred Urich, Stefan Praczyński, Fryderyk Suchystaw.

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY

FILIA WE LWOWIE.

Tadeusz Sławikowski, dyrektor.

Eugeniusz Singer, zastępca dyrektora.

Maurycy Goldstern, prokurator i naczelnik oddziału bankowego.

Alfred Szancer, prokurator i naczelnik kantoru wymiany.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ „DNISTER“

(ZAŁOŻONE W ROKU 1892).

W XV. roku administracyjnym t. j. od 1. stycznia 1907 do 31. grudnia 1907 wydał „Dnister“ 213.943 ważnych polic na 218,043.491 K. ubezpieczonej wartości z premią 2,159.903 K. Ubezpieczenia te pochodziły z 3.773 gmin w 57 powiatach politycznych Galicyi i w 8 powiatach Bukowiny.

Z tych ubezpieczeń było:

nieruchomości . . .	199,669.062 K. wart. z premią	2,032.180 K.
ruchomości . . .	7,923.021 „ „ „	52.542 „
zboża i paszy . . .	10,451.408 „ „ „	75.180 „
razem . . .	218,043.491 K. wart. z premią	2,159.902 K.

Z powyższej sumy od-

dano w reasekurację 102,266.999 „ „ „ 1,001.939 „

pozostało na własny

rachunek . . . 115,776.492 K. wart. z premią 1,157.963 K.

Wszystkich jest ubezpieczonych w Towarzystwie „Dnister“ budynków mieszkalnych 187.639 i ekonomicznych 334.850, cerkwi 2.765 i probostw 1.753.

Szkód miało Towarzystwo w 1907 r. 2.101 wypadków przy 932 pożarach w 691 miejscowościach i 63 powiatach, a to: 1.952 szkód na budynkach a 149 na ruchomościach i zbożu.

Suma wypłaconych w 1907 roku odszkodowań z kosztami likwidacyjnymi i ratunkowymi wynosiła . . . 1,148.048 K. (53·15% od sumy premii) z tego reasekuracja zwróciła 549.978 „ (47·90% „ „ „ „ pozostało na własny rach. 598.070 K. (51·64% od sumy premii) zatrzymanej na własny rachunek.

W ogóle wypłacił „Dnister“ od swego założenia za tych 15 lat 15.839 odszkodowań w sumie 8,692.527 K.

Fundusz rezerwowy	z dniem 31. grudnia 1907 r.	1,003.364 K.
Rezerwa premii	„ „ „ „ „	613.720 „
Rezerwa specjalna	„ „ „ „ „	35.000 „
Fundusz emerytalny	„ „ „ „ „	258.364 „
Fundusz na różnice kursu	„ „ „ „ „	3.437 „
Fundusz spec. dla zwrotów	„ „ „ „ „	50.939 „
Razem fundusz Towarzystwa . . .		1,964.824 K.

Nadwyżka dochodu w roku 1907 wynosiła 302.782 K., którą rozdzielono po myśli statutu tak: dla funduszu rezerwowego 60.556 K., na zwroty dla członków 215.990 K. z czego otrzymają członkowie po 10% od premii zapłaconych w r. 1907, 2.000 K. na publiczne dobroczynne cele, 20.000 K. dla funduszu jubileuszowego na pożyczki bezprocentowe i na zapomogi dla członków pogorzalców na zakupno dachówek, a resztę 4.235 do funduszu specjalnego dla zwrotów.

Koszta założenia i organizacji umorzono w całości w latach poprzednich (1893—1896).

BILANS ZA ROK 1907.

Aktywa.

Gotówka w kasie	21.312 K.
Lokacje w kredytowych instytucjach	290.504 „
Papiery wartościowe według kursu	833.593 „
Własne realności	707.850 „
Do przeniesienia	1,853.259 K

Z przeniesienia	1,853.259 K.
Lokacja funduszu emerytalnego	216.921 „
Kaucyje agentów	123.970 „
Zaległości u agentów	140.149 „
Zaliczki na płacę urzęd.	10.895 „
Różni dłużnicy z rach. pożyczek gminom na sikawki i inne	2.210 „
Salda czynne rach. w Tow. reasekuracyjnych	56.803 „
Razem	<u>2,404.207 K.</u>

Passywa.

Fundusz zakładowy	— K.
Fundusz na różnice kursu	3.438 „
Fundusz rezerwowy	1,003.364 „
Rezerwa premii z odliczeniem reasekuracji	613.720 „
Rezerwa szkód z odliczeniem reasekuracji	8.488 „
Rezerwa specyjalna	35.000 „
Fundusz na zwroty	50.935 „
Fundusz emerytalny urzędników i sług	218.365 „
Salda agentów	3.608 „
Kaucyje agentów	123.970 „
Inne fundusze zaopatrzenia	40.000 „
Należności dla straży ogniowych na Bukowinie	537 „
Nadwyżka	302.782 „
Razem	<u>2,404.207 K.</u>

Towarzystwo wzajemnego kredytu „Dnister“.

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, założone w r. 1895 dla członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń „Dnister“, przyjmuje od członków i trzecich osób kapitały do oprocentowania, poczynszy od 1 K. Pożyczki udzielają się głównie w celach rolniczych tylko właścicielom realności wolnych od ciężarów, a to do kwoty 500 K. za poręką dwóch członków, którzy muszą być także właścicielami niezadłużonych

realności, a wyżej 500 K. tylko za hipotecznym zabezpieczeniem. Udział członka wynosi 50 K. Poręka podwójna.

Z dniem 31. grudnia 1907 liczyło Towarzystwo wzajemnego kredytu „Dnister“ 5.094 członków z deklarowaną kwotą udziałów na sumę 293.750 K. na którą wpłacono kwotę 234.398 K. t. j. 80⁰/₀ deklarowanej sumy.

Fundusz rezerwowy z końcem r. 1907 wynosił 40.380 a razem z specjalnym funduszem na straty 46 842 K., cały więc własny fundusz Towarzystwa (wpłacone udziały, fundusz rezerwowy i specjalna rezerwa) wynosił 281.241 K.

Wkładki do obrotu wynosiły z końcem 1907 r. 2,795.183 K. na 2.345 wkładkach. Stopa procentowa od wkładek 4⁰/₀.

Zgłoszeń o pożyczki wpłynęło w 1907 r. 2.007, z tych załatwiono przychylnie 1.235.

Pożyczek na dłużne skrypty zostało z końcem roku 4.196 w sumie 3,006.721 K., na weksle 349 w sumie 403.963 K. W przeciągu 12 lat udzieliło Towarzystwo 9.684 pożyczek na sumę 7,924.497 K. Procent od pożyczek wynosi 6⁰/₀.

Czysty zysk wynosił 26.881 K. z którego przeznaczono: 11.942 K. na dywidendę od udziałów członków, 5.000 K. na dobroczynne cele, 4.000 K. jako pierwszą ratę z uchwalonej sumy 20.000 K. jako dar jubileuszowy na zakupno domu dla pryw. Seminarium żeńskiego im. ces. Franciszka Józefa I. we Lwowie, a resztę w kwocie 939 K. przeniesiono na rok następny.

Rada nadzorcza: Prezydent honorowy: Szeptycki Andrzej, hr., gr. kat. Metropolita lwowski j. w.; Prezydent: Kuźma Grzegorz, radca dworu; Zast. Turkiewicz Leon, ks. kan. prałat pap.

Członkowie Rady: Dr. Fedak Stefan, adw. kraj., ks. Dr. Grobelski Iwan, kanonik w Stanisławowie, Huryk Józef, wł. realn. i były poseł Sejmu kraj., Dr. Korol Michał, adw. kraj., poseł do Rady państwa i Sejmu kraj., Dr. Kormosz Teofil, adw. kraj., dyrektor Kasy Oszcz. w Przemyślu, Dr. Lewicki Konstanty, adw., poseł do Rady państwa i Sejmu kraj., Dr. Kopacz Jan, prof. gimn., Dr. Oleśnicki Eugeniusz, adw., poseł do Rady państwa i Sejmu kraj., Onyszkiewicz Józef, c. k. notaryusz we Lwowie, ks. Onyszkiewicz Stefan, poseł do Rady państwa, Podoliński Miron, ks. kan., Rewakowicz Tytus, em. radca sąd., Rożankowski Longin, adw. kraj., Dr. Sawczak Damian, radca i adw. kraj.,

Szuchewicz Włodzimierz, prof., Dr. Załoziecki Roman, prof. politechniki.

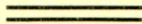
Komisarz rządowy: Huth Adolf, em. radca dworu.

Dyrektorowie: Dr. Fedak Stefan, Szuchewicz Włodzimierz, prof., Dyr. kierujący Dr. Kułaczkowski Jarosław.

Zastępcy dyrektorów: Dr. Ochrymowicz Włodzimierz, I. zast., Załoziecki Roman, prof. polit., Rewakowicz Tytus, em. radca.

Komisya rewizyjna: Siczyński Julian, radca rach., Kunicki Emil, rewident, Mielnyk Mikołaj, rewident.

Urzędnicy: Sekr. Bryttan Izydor; Kasyer: Baczyński Iwan; Likwid.: Nestorowicz Michał; Refer. hip.: Wolański Klemens; Adj. I. kl.: Jaremkewicz Ilko, Kijak Andrzej; Adj. III. kl. Kuźmicz Józef, Pak Ilko, Pańków Łazarz; Asyst. I. kl. Sawicki Emil, Czuma Wasyl, Maksymowicz Józef, Gulewicz Bronisław, Nowicki Teofil; Asyst. II. kl.: Żmur Klemens, Krzyżanowski Włodzimierz, Spolitakewicz Jan, Ałeksewicz Jan; Asyst. III. kl. Ustyanowicz Iwan, Suszko Zenobiusz, Kuczyka Dyonizy, Kuczma Józef, Domanyk Józef, Jackiw Michał, Rutkowski Zenon, Buczacki Mikołaj, Fedor Andrzej, Wynnykiw Izydor; Krywiak Michał, Jamiński Antoni, Kołtuniuk Jarosław, Janowicz Michał; Kanceliści: Pawluk Jakób, Kotowicz Włodzimierz, Hołowczuk Joachim, Zadorecki Maryan.

„ALLIANZ“

AKCYJNE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY

koncesyonowane rozporządzeniem Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. czerwca 1890 L. 9.050.

Główna siedziba we Wiedniu, 1., Helferstorferstrasse 1, we własnym gmachu.

Rada nadzorcza: *Prezes:* Vacat; *Wiceprezesi:* Leon Doret, król. belg. generalny konsul; Max v. Heine Geldern, c. k. rotmistrz. *Członkowie Rady nadzorczej:* Dr. Leo v. Herz, c. k. szef sekcyjny w. p.; prof. Juliusz Landesberger; Ernst Prihradny Edler von Brezno; Moritz Seidler, rentier; Jean br. Bourgoing; Dr. Edward Uhl.

Komisarz rządowy: Wiktor Houdek, c. k. radca ministerjalny.

Dyrektor: Wilhelm Eisenschitz, radca cesarski.

Filie: Praga, Berno, Tryest, Grac, Lwów, Drezno, Solno-
gród, Bregencya (Ziemia Przedarulańska), Reichenberg, Cieplice,
Pilzno, Znaim, Prossnitz, Bozen, Insbruk, st-Pölten, Kraków, Bielsko, Lublana.

Głównym celem tego Towarzystwa były początkowo ubezpieczenia drobnych kapitałów z miesięcznymi i tygodniowymi opłatami premii (ubezpieczenia ludowe) i jego też jest zasługą wprowadzenie w naszej monarchii działu ubezpieczeń ludowych.

Towarzystwo zawiera również i ubezpieczenia regularne

i umożliwi skutkiem różnicowości swych taryf korzystanie każdemu z ubezpieczenia życiowego pod nader niskimi premiami.

Ubezpieczenia osób, podlegających służbie wojskowej w armii czynnej lub w pospolitem ruszeniu, rozszerzane bywają na wypadek wojny bez jakiegokolwiek premii dodatkowej aż do wysokości 10.000 K.

Wyciąg ze sprawozdania roku 1907:

Na odbytem w dniu 29 kwietnia b. r. walnem zgromadzeniu tow. „Allianz“ przedłożyła Dyrekcyja sprawozdanie za rok ubiegły, z którego wynika, że rok 1907 wypadł pod każdym względem pomyślnie. Przeważnie podniósł się dział regularnych ubezpieczeń życiowych, do którego tow. od lat kilku większą wagę przywiązuje. Wzrost kapitałów wynosi faktycznie kor. 9,427.524, z którego przypada na dział regularnych ubezpieczeń życiowych 4.6 milionów K i 5297 K renty. Ogólny stan ubezpieczeń wynosił 31-go grudnia 1907, 318.230 polic na ubezpieczony kapitał 98.119.862 K i na 152.512 K renty.

Czyniąc zadość wszelkim wymogom drożyznianym, postanowiło towarzystwo przyczynić się wielce do polepszenia bytu swoich urzędników, przyznając tymże większe awansy, bez względu na remuneracyę w wysokości 18.000 K, uchwaloną przez ostatnie walne zgromadzenie. Wydatki na pensye i remuneracye wzrosły przeto o 46.024 K. Z początkiem b. r. zaprowadzono także przy tow. pragmatykę służbową regulującą ugodowo stanowisko i awansy urzędników. Również zamierza towarzystwo założyć fundusz wsparcia dla swoich agentów i inkasentów.

Stan czynny wynosi 80.007 K w gotówce 109.592 K w rozporządzalnych należnościach przy instytucjach kredyt., 2,329.521 Kor., w realnościach, 1,767.389 K, w efektach 7,068.675 K w pożyczkach hip. i 1,159.242 K w pożyczkach na własne police. Rezerwy premii wzmożyły się o 1,711.485 K i wynoszą 11,224.470 Kor. Zebrane premie wynoszą 4,136.101 K, a odsetki 496.546 K. Fundusze gwarancyjne wynoszą według bilansu za rok 1907, 12,799.579 K. Z powodu zaszych wypadków śmierci wypłacono 964.763 K, o 124.806 K, więcej, niż zeszłego roku.

Czysty zysk wynosi, doliczając pozostałość zeszłego roku, 244.501 K. Następnie uchwalono po wypłaceniu statutowo przy-

znanej tanyemy dla rady nadzorczej w wysokości 25.308 K i obfitem zasileniu rezerwy oraz funduszu pensyjnego, rozdzielić 34 K. od akcji tytułem dywidendy, a przenieść 41,192 Koron na nowy rachunek.

Filia dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie:

Naczelnicy: Maurycy Ihr, Zygmunt Seidmann.

Buchalter: Edward Zatezky.

5 urzędników

2 manipulantki

1 praktykant

1 woźny.

FONCIÈRE

PESZTEŃSKI ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ

(ZAŁOŻONY W ROKU 1864).

Główna siedziba w Budapeszcie: Sas-utcza 10.
Pełnowpłacony kapitał akcyjny: K. 3,000.000.
Fundusze rezerwowe: K. 26,375.375·82.
Dochody roczne z premii: około K. 11,597.68.
Ogólny fundusz gwarancyjny: około K. 32,423.845·82.

DYREKCJA.

Hugo de Kilény, radca minist., prezes węg. Tow. Żegluga „Adria” etc., prezes; Engel de Cserkut M., właśc. dóbr; Guttentag Gustaw, właściciel dóbr; Hoffman S., szef firmy „S. i F. Hoffman”; Sarbó de Szepesváraljai, prezes Rady nadzorczej węg. banku hipotecznego; Simó Ludwik de, nadkurator siedmiogrodzkiego ew. ref. okręgu kościelnego, poseł do Rady państwa; Strasser Alfred, wł. dóbr; Dr. Juliusz Keppich, adwokat, członek rady dyrekcyi banku węgierskiego.

Dyrektorowie referenci: Ribári Maurycy i Sarbó de Szepesváraljai Leon P.

Sekretarze generalni i prokurzyści: Tauszig Hugo i Temesváry Emeryk.

Rada nadzorcza: Prezes: Reich Ludwik. Członkowie: Auer Robert. Doctor Juliusz, Dr. Marquet Louis, de N. Friedman.

Cel: Ubezpieczenie od ognia, na życie ludzkie we wszystkich kombinacjach, od szkód wynikłych z transportów towarów

i walorów, od nieszczęśliwych wypadków, od strat czystego dochodu, skutkiem ubytku czynszu w zgorzałych domach czynszowych, od szkód skutkiem stłuczenia szyb lustrowych, od szkód skutkiem kradzieży z włamaniem i rabunku inkasentów.

Generalna Agencja we Lwowie, protokołowana na Galicyę i Bukowinę w sądzie handlowym we Lwowie.

Biura: przy ul. Mickiewicza l. 5.

Sekretarz generalny i pełnomocnik dla Galicyi i Bukowiny: Tenner Juliusz.

Sekretarz i zastępca szefa: Kranzdorf I.

Prokurzyści: Langer Eugeniusz, Geist Maurycy.

Kasyer: Braun Szymon.

Filia w Czerniowcach (dla Bukowiny) przy ul. Pańskiej 5 a.

Sekretarze: Atlas Gustaw i Goldhaufen Maksymilian.

Bilans za rok 1906 wykazuje następujące szczegóły:

a) **Dział życiowy.** Stan ubezpieczeń z końcem grudnia 1907 wynosił 24.546 polic z kapitałem ubezp. K. 94,049.695 i rentą K. 38.359. Dochody z premii K. 3,832.522.43; dochody z odsetek K. 1,043.180.87, na police płatne i wykupno wydano Kor. 1,979.905.03, rewerwa premijna podniosła się na K. 24,010.681.84 ubezpieczonym na wypadek śmierci z rocznym rozdziałem zysku przypadła dywidenda $43\frac{2}{10}\%$ rocznej premii. Czysty zysk za rok 1906 wynosił K. 102,485.57.

b) **Dział ogniowy (włącznie z działem od kradzieży z włamaniem i ubezpieczenie szkła).** Dochody z premii w gotówce K 8,552.530.77; premia kontrasekuracyjna K 3,348.332.27 szkody na własnym rachunku K 3,379.043.08; skrypta premijne płatne w latach następnych K 25,985.190.11; rezerwa premijna netto K 2,081.680.

c) **Dział gradowy.** Dochody z premii K 400.920.78; premia kontrasekuracyjna K 265.072.52; szkody na własnym rachunku 60.142.82.

d) **Dział wypadkowy.** Dochody z premii K 622.720.75; premia kontrasekuracyjna K 480.103.91; szkody na własnym rachunku K 83.751.51; rezerwa premijna K 57869 (własny rachunek); skrypta mijne płatne w latach następnych K 2,787.063.94.

C. K. UPRZ.

Riunione Adriatica di Sicurta

W TRYEŚCIE.

Walne Zgromadzenie tegoż Towarzystwa odbyło się 25-go kwietnia b. r. Z zamknięcia rachunków i sprawozdania za rok 1907 okazują się następujące daty:

W dziale życiowym weszło 11.735 wniosków na ubezpieczony kapitał 73,077.214 Koron, a wystawione police wynosiły 64,691.854 Koron, o 7,782.636 Koron więcej niż w przeszłym roku. Stan ubezpieczeń z dniem 31-go grudnia 1907 wynosił 392 milionów koron kapitału i 1,286.038 K rent rocznych.

Wzrost kapitałów wynosi 34,104.044 Kor. Premij pobrano 17,693.179 K, za wypadki zaś śmierci i dożycia i za renty wypłacono 8,036.236 K. Rezerwie posiłkowej dlaniżenia stopy procentowej przykazano dalszych 300.000 K. Rezerwy premii działu życiowego wynosiły z końcem roku 107,658.805 K, a po strąceniu reasekuracji 99,382.636 K. Na ra rachunek Towarzystwa wynosi wzrost rezerw 9,047.383 K.

W dziale ogniowym pobrano premij 24,507.249 Koron, o 1,530.621 K więcej niż w r. 1906, za **ubezpieczenia transportów** 2,136.688 K, za **ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem** 407.376 K. Reasekuracje w ostatnich trzech działach wymagały 11,957.027 K, wypłaty zaś szkód 18,139.786 K, a z potrąceniem reasekuracji 9,640.606 K. Rezerwy premii tych działów wynoszą razem 16,606.043 K, z potrąceniem reasekuracji 9,284.607 K. Od

czystego dochodu, po dotacyi rezerw premijnych i dla szkód uchwa-
liło walne zgromadzenie na wniosek dyrekcyi, użyć 1 milion K
na podwyższenie dyspozycyjnej rezerwy bilansu A na 1,000.000
Kor. i 200.000 K na podwyższenie dyspozycyjnej rezerwy bilansu
B na 1,500.000 K, na wypłatę zaś dywidendy kwotę 250 K od akcji.

Rezerwy Towarzystwa wynoszą z dniem 21. grudnia 1907,
z wyłączeniem 3,258.595 K, zarezerwowanych na wypłatę nieure-
gulowanych szkód — zwyż 119 milionów K, a to: Rezerwy pre-
mii (z potrąceniem reasekuracyi) 108,167,243 K. Rezerwy dla
zmiany kursu (po odpisaniu znacznej straty w kursie) 1,878.952 K,
rezerwy zysku 9,400.000 K.

Majątek kasy pensyjnej i kasy oszczędności i zabezpieczenia
urzędników Towarzystwa wynosi razem 2,285.139 K.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ
===== URZĘDNIKÓW PRYWATNYCH =====

Zakład ustawowy emerytalny zastępczy

=====

Z okazji 40-letniego jubileuszu, który obchodziło w 1908 roku Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń Urzędników prywatnych, istniejące od r. 1867, pisaliśmy w artykule zeszłorocznym na tem miejscu o historii powstania, rozwoju i pożytecznej dla kraju działalności tego Towarzystwa — obecnie podnieść wypada nowy, nader ważny dla dalszego szerokiego rozwoju Towarzystwa moment i znaczenie jego społeczne. Oto reskryptem ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 13 paździer. 1908 l. 33.256 zostało Towarzystwo uznane i zatwierdzone jako ustawowy zakład emerytalny zastępczy w myśl ustawy z d. 16 grudnia 1906 Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1907, t. zn. uprawnione do przyjmowania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnych urzędników prywatnych z mocą ustawową. Jest to jedyny zakład zastępczy w naszym kraju. Służbodawcy mogą wprawdzie zawierać ustawowe ubezpieczenia swych urzędników także w Zakładzie emerytalnym państwowym (w Wiedniu — z biurem krajowem we Lwowie), nie ulega jednak wątpliwości, że przeważna większość służbodawców, zwłaszcza wszyscy obywatele ziemscy, ubezpieczenia te zawierać będą tylko w naszym krajowym autonomicznym Zakładzie zastępczym, jakim jest wspomniane Towarzystwo. Będą oni czynić to tem bardziej, że oprócz zalet natury moralnej (samorząd zupełny, zasada wzajemności, lokacya kapitałów w kraju i t. p.). Zakład ten zastęp-

czy daje znaczne materialne korzyści, a przede wszystkim daje możliwość ubezpieczenia wyższych emerytur niż ustawowe, co w Zakładzie państwowym jest wykluczone.

Ze względu na aktualność i ważność kwestyi przymusowego ubezpieczenia emerytalnego urzędników prywatnych w szczególności i ubezpieczenia emerytalnego wogóle, podajemy poniżej najważniejsze postanowienia statutu Towarzystwa odnośnie do ubezpieczeń emerytalnych, ustawowych i ubezpieczeń dobrowolnych.

Najważniejszym w Towarzystwie działem ubezpieczeń jest t. zw. „Kasa emerytalna“ która się dzieli na dział I ustawowy i dział II dobrowolny.

W *dziale I, t. j. ustawowym, Kasy emerytalnej* obowiązuje tylko norma emerytalna M, według której wynosi: (p. tab. str. 166).

Powyższa tablica premij i świadczeń odpowiada ściśle normie ustawy, która urzędników prywatnych, obowiązanych do ubezpieczenia, dzieli na 6 klas i postanawia, że urzędnicy mają ubezpieczyć według tej normy:

przy poborach roczn.	600— 900 K	6 udziałów	(I klasa)
„ „ „	wyżej 900—1200 „	9 „	(II „
„ „ „	„ 1200—1800 „	12 „	(III „
„ „ „	„ 1800—2400 „	18 „	(IV „
„ „ „	„ 2400—3000 „	24 „	(V „
„ „ „	„ 3000 „	30 „	(VI „

Aby umożliwić urzędnikom prywatnym ubezpieczenie wszystkich poborów służbowych (t. j. aby urzędnik, pobierający n. p. 700 K poborów mógł ubezpieczyć 7 udziałów, urzędnik pobierający n. p. 5000 K ubezpieczyć 50 udziałów i t. d.) postanawia statut Towarzystwa, że mogą oni udziały aż do wysokości pełnej płacy służbowej, nieubezpieczone w I dziale Kasy emerytalnej ubezpieczyć dobrowolnie wedle tej samej normy w II dziale Kasy.

Osoby, nieobowiązane do ustawowego ubezpieczenia, mogą emeryturę od pewnej części lub wszystkich swych poborów służbowych, zaś urzędnicy, ustawowo do ubezpieczenia obowiązani, mogą swe pobory ponad ustawową normę ubezpieczać w drugim (dobrowolnym) dziale Kasy emerytalnej bądź według powyższe,

Norma ustawowa (M).

Za ubezpieczonych 100 K rocznych poborów służbowych (czyli 1 udział)						
po latach na- leżenia	renta w niezdol- ności do pracy względnie na sta- rość	renta wdowia (połowa renty w niezdolności do pracy względnie na starość)	dodatki na wychowanie sierot			Składka miesięczna
			po ubez- p. matce	po ubez- p. ojcu	zupelnych	
K o r o n						
10	30.—	15.—				
11	31.50	15.75				
12	33.—	16.50				
13	34.50	17.25				
14	36.—	18.—				
15	37.50	18.75				
16	39.—	19.50				
17	40.50	20.25				
18	42.—	21.—				
19	43.50	21.75				
20	45.—	22.50				
21	46.50	23.25				
22	48.—	24.—				
23	49.50	24.75				
24	51.—	25.50				
25	52.50	26.25				
26	54.—	27.—				
27	55.50	27.75				
28	57.—	28.50				
29	58.50	29.25				
30	60.—	30.—				
31	61.50	30.75				
32	63.—	31.50				
33	64.50	32.25				
34	66.—	33.—				
35	67.50	33.75				
36	69.—	34.50				
37	70.50	35.25				
38	72.—	36.—				
39	73.50	36.75				
40	75.—	37.50				
	jako renta na star.					
			dla jednego dziecka koron 10.—, dla dwojga i więcej dzieci koron 15.—.		dla 1-go dziecka K. 10.—, dla 2-ga K 20.—, dla 3-ga i więcej dzieci K 22.50.	
					dla 1-go dziecka K 20.—, dla 2-ga K 40.—, dla 3-ga i więcej dzieci K 60.—, je- dnakże nie więcej od renty, do jakiej miał prawo ubezpieczony rodzic w chwili śmierci	
					I k o r o n a	

normy M, bądź też według następujących norm P i A: (patrz tab. str. 167 i 168).

Norma emerytalna P.

Za ubezpieczon. 100 K. roczn. poborów służbowych (czyli 1 udział) wynosi						
po latach na- leżenia	renta w niezdol- ności do pracy wzgl. na starość	renta wdowia (połowa renty w niezdolności do pracy względnie na starość)	datki na wychowanie sierot			Składka miesięczna
			po ubez- p. matce	po ubez- p. ojcu	zupelnych	
K o r o n						
10	25.—	12.50				
11	27.50	13.75				
12	30.—	15.—				
13	32.50	16.25				
14	35.—	17.50				
15	37.50	18.75				
16	40.—	20.—				
17	42.50	21.25				
18	45.—	22.50				
19	47.50	23.75				
20	50.—	25.—				
21	52.50	26.25				
22	55.—	27.50				
23	57.50	28.75				
24	60.—	30.—				
25	62.50	31.25				
26	65.—	32.50				
27	67.50	33.75				
28	70.—	35.—				
29	72.50	36.25				
30	75.—	37.50				
31	77.50	38.75				
32	80.—	40.—				
33	82.50	41.25				
34	85.—	42.50				
35	87.50	43.75				
36	90.—	45.—				
37	92.50	46.25				
38	95.—	47.50				
39	97.50	48.75				
40	100.—	50.—				
	jako renta na star.					
			dla jednego dziecka koron 8.33, dla dwojga i więcej dzieci koron 12.50.			
				dla 1-go dziecka K 8.33, dla 2-ga K 16.66, dla 3-ga i więcej dzieci K 18.75.		
					dla 1-go dziecka K 16.66, dla 2-ga K 33.33, dla 3-ga i więcej dzieci K 50.— jednak- że nie więcej od renty, do jakiej miał prawo ubezpieczony rodzic w chwili śmierci	
						1.17 k o r.

Korzyści ubezpieczeń emerytalnych w Towarzystwie w porównaniu z takimi samymi ubezpieczeniami w powszechnym (państwowym) zakładzie emerytalnym są pokrótce następujące:

Towarzystwo daje możliwość *ubezpieczenia świadczeń emerytalnych wyższych* ponad ustawowe maximum, a to aż do wysokości pełnych poborów służbowych.

Zakupywanie lat ubiegłych jest w Towarzystwie naszym korzystniejsze, najpierw bowiem wolno zakupywać wszystkie lata ubiegłe aż do 18-go roku życia wstecz, dalej wpłatę jednorazową za zakupno lat ubiegłych Towarzystwo rozkłada na życzenie na raty na przeciąg całego szeregu lat, następnie w normie emerytalnej A, której przed 1 stycznia 1909 wolno używać także w dziale ustawowym Kasy emerytalnej, są wpłaty za zakupno lat znacznie niższe od takich wpłat w normie ustawowej.

Ubezpieczenie podwyższeń płac (awansów) możliwe jest w Towarzystwie (według osobnej taryfy dopłat) w ten sposób, by się bez czasu wyczekiwania liczyły wstecz od początku służby (względnie od początku należenia do ubezpieczenia) i by przyszła emerytura wymierzona była według ostatniej najwyższej płacy.

Wszystkie prawa i wolna wola tak ubezpieczających się urzędników jak i służbodawców są zresztą w Towarzystwie ochronione także przez postanowienia, iż służbodawcom i ich urzędnikom wolno każdej chwili wystąpić z Towarzystwa i przejść do Zakładu państwowego lub do innego urzędu zastępczego, a na ten wypadek ma Towarzystwo temu zakładowi, do którego oni przeszli, przekazać całą ich rezerwę premiovą; a także przeciwnie, wolno każdej chwili wystąpić ze Zakładu państwowego i przejść do Towarzystwa jako zakładu zastępczego, a wówczas Zakład państwowy przekaże Towarzystwu całą rezerwę premii urzędników, którzy przeszli.

Oprócz działu ubezpieczeń emerytalnych w I i II dziale Kasy emerytalnej istnieją w Towarzystwie *działy innych zabezpieczeń*, a mianowicie: dział ubezpieczenia kapitałów pośmiertnych, dział ubezpieczenia osobnych rent wdowich stałych

i wzrastających, dział ubezpieczenia posagów, zapomóg doraźnych i t. p.

Nadto posiada Towarzystwo dla swych członków zwyczajnych (ubezpieczonych) następujące *urządzenia dobroczynne*: 1) bursę dla synów członków, uczniów szkół średnich; 2) 5 fundacyj stypendyjnych o 10 stypendyach po 160—200 koron rocznie dla synów i córek członków; 3) fundację posagową, z której corocznie przyznaje się jeden lub kilka posagów po 400 K. córkom członków; 4) fundusze zapomóg doraźnych, z których mogą zarządy oddziałów udzielać swym członkom w godnych uwzględnienia wypadkach zapomogi bezwrotne lub zaliczki (pożyczki) zwrotne.

Organizacya Towarzystwa opiera się na zupełnym samorządzie, wszyscy członkowie organów zarządu wychodzą z wolnych wyborów i w ten sposób, że wybierani są po połowie z grupy słuźbodawców i z grupy ubezpieczonych urzędników.

Towarzystwo opiera się na zasadzie wzajemności, a wszelkie nadwyżki bilansowe są używane na korzyść członków w formie obniżenia składek lub podwyższenia świadczeń, w przeciwieństwie do systemu fiskalnego centralnego zakładu emerytalnego państwowego.

Lokacya kapitałów Towarzystwa odbywa się tylko w wartościach krajowych.

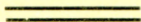
W końcu wypada zaznaczyć, że wielką część zasługi w wywalczeniu ustawy emerytalnej dla urzędników prywatnych przypada w udziale Towarzystwu, które pozostając nadal samoistną i jedyną w kraju organizacją urzędników prywatnych przyjęło na się i spełnia dodatnio ten ważny obowiązek społeczny, by i nadal jak najusilniej starać się o poprawę warunków bytu urzędników prywatnych, a w pierwszej linii o ulepszenie obecnej ustawy emerytalnej, oraz i inne ustawy ochronne, mające na celu

podniesienie społeczne i materyalne stanu urzędników prywatnych.

Obecny Zarząd Towarzystwa sprawują:

Wydział Centralny: *Prezes:* Zdzisław hr. Tarnowski; *Wicepresowie:* Józef Padewski; (miejsce drugiego wiceprezesa opróżnione); *członkowie:* Julian Cybulski, Dr. Stanisław Dobiecki, Stanisław Gostyński, Krzysztof Koepfel, Bolesław Lewicki, Teodor Popławski, Hipolit Seredyński, Stanisław Sokołowski, Dr. Henryk Szymański, Józef Trojan, Tadeusz Wyrzykowski, Dr. Kazimierz Zgórski.

Urzednicy: Dyrektor Stanisław Bał, buchalter Mieczysław Kiersz, adjunkt Józef Zawadowski, inspektorzy Stanisław Krechowicki i Zygmunt Terlecki, asystent Emil Czapliński, aplikanci Tadeusz Błahaczek i Zygmunt Pomiankowski.

C. K. UPRZYW.

ASSICURAZIONI GENERALI

w Tryeście (1831–1907).

Na Walnem Zgromadzeniu, odbytem w Tryeście na dniu 26 marca 1908 r. odczytano sprawozdanie z czynności Towarzystwa w 76-tym roku swego istnienia. Sprawozdanie to wykazuje następujące dane:

I. *W dziale ogniewem i transportowym* z końcem r. 1907.
pobór w premiach osiągnął kwotę K. 31,224.088.15
Jako premie reasekuracyjne wypłacono . . . „ 12,350.453 05
Czysty przychód w premiach wynosił zatem K. 18,873.635.10
Jako rezerwę premiovą zatrzymano kwotę . . „ 12,452.967.78
Tytułem szkód ogniowych wypłacono w roku bilansowym Kor.
12,071.765.02. Kwity premiove płatne w następnych latach wy-
noszą K 113,331.852.27.

II. *W dziale życiowym*: wpłynęło 18.845 wniosków na ogólną kwotę K 154,968.405.28 i wystawiono 16.167 polic na kwotę K 135,170.702.65.

Stan ubezpieczeń życiowych wynosił z końcem roku 1907: K 917,014.396.99 kapitału i K 1,796.397.62 renty. Rezerwy premiove w tymże dziale wzrosły o K 31,422.408.19 i wynosiły z końcem roku K 264,156.557.24.

Fundusze gwarancyjne Towarzystwa wynosiły z końcem roku 1907 K 323,629.347.57 a mianowicie:

1) kapitał zakładowy	K	12,600.000.—
2) rezerwy zysków	„	20,292.237.37
3) rezerwy szkód	„	4,008.049.66
4) rezerwy premiowe w bilansie A. (działy elementarne)	„	12,452.967.78
5) rezerwy premiowe w bilansie B. (dział życiowy)	„	264,156,557.24
6) kasa pensyjna urzędników	„	5,913 377.40
7) fundusz dla ubezp. z udziałem w zysku	„	<u>4,206.158.12</u>
razem .	K	<u>323,629.347.57</u>

Powyższe fundusze gwarancyjne ulokowane są, jak niżej:

1) immobilia i hipoteki	K	60,625.971.77
2) zaliczki na police życiowe	„	26,668.849.08
3) „ „ złożone papiery wartościowe	„	4,017.801 92
4) papiery wartościowe	„	209,404.916.74
5) weksle w portfelu	„	842.350,85
6) gwarantowane skrypta dłużne akcjonariuszy	„	8,820.000.—
7) gotówka i dłużnicy po strąceniu wierzycieli	„	<u>13,249.457.21</u>
razem .	K	<u>323,629.347.57</u>

Rezerwa na możliwe dyferency kursu papierów wartościowych wynosi K 12,271.897.02 fundusz pensyjny urzędników w liczbie 1.167 wynosi z końcem r. 1907 K 5,913.377.40.

Ogólny zysk w roku bilansowym wynosił K 5,311.008.48 a po strąceniu kwoty K 998.985.17 dla ubezpieczeń z udziałem w zysku pozostał czysty zysk w kwocie K 4,312.023.31.

Rada nadzorcza na podstawie sprawozdania komisji cenzorów i rewizorów proponowała rozdział zysku jak niżej, co też Walne Zgromadzenie uchwaliło, a mianowicie:

1) na statucie przewidziane pobory Reprezentacji Towarzystwa	K	433.600.86
2) do rezerwy nieruchomości	„	146.900.94
3) na rezerwę kursu papierów	„	<u>293.801.87</u>
Do przeniesienia .	K	874.303.67

	Z przeniesienia . . .	K	874.303.67
4)	na dywidendy dla akcyonaryuszy	„	3,427.200.—
5)	do przeniesienia na nowy rachunek	„	10.519.64
		K	<u>4,312.023.31</u>

a dywidenda od jednej akcji wynosi Fcs. 600.

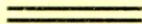
Dyrekcya Towarzystwa w Tryeście.

Besso Marco, Bozza Dr. Camillo, Costi Jan. d. J. H., Da Zara Giuseppe, Fano Giacomo, Levi Dr. Giacomo, Papadopoli hr. Nikoli, Romanin-Jacur Emanuele, Vivante Fortunato de Villabella.

Generalny sekretarz w Tryeście: Richetti Edmondo de Teralba, kawaler orderu żelaznej korony III kl. etc.

Zastępca generalnego sekretarza: Luzzati Gioberti.

Generalna agencya dla Galicyi i Bukowiny we Lwowie przy ul. Słowackiego l. 6. Naczelnik: Dr. Norbert Sobel; sekretarze: Marcelli Herman i Jakób Mehrer; prokurzyści: S. Löbel i J. Eibenschütz.

Spółka kredytowa

członków Towarzystwa wzaj. ubezpieczeń w Krakowie.

PREZYDYUM.

Prezes: Dr. Konstanty Lipowski.

Wiceprezes: Dr. Gustaw Ujejski.

CZŁONKOWIE RADY NADZORCZEJ.

Dr. Faustyn Jakubowski, Józef Jawornicki, Dr. Franciszek Krzysztalowicz, Krzysztof hr. Mieroszowski, Stanisław Niklas.

ZASTĘPCY CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ.

Teofil Broniowski, Bolesław Sulimirski.

DYREKCJA.

Dyrektorowie: Andrzej Szyszkiewicz, Dr. Stanisław Tomik.

Dyrektor-Referent: Edward Szancer.

Zastępcy Dyrektorów: Stanisław Krzyżanowski, Dr. Józef Muczkowski.

Zastępca Dyrektora-Referenta: Franciszek Jaugustyn.

URZĘDNICY.

Józef Jarzębecki, Maksymilian Chyżewski, Karol Dominik, Adam Pachoński, Józef Pouch, 13 funkcjonaryuszów nieetatowych. woźnych.

Spis koncesyonowanych budowniczych lwowskich.

- Bałaban Jakób, gm. hr. Skarbka
Bauer Bronisław, plac Bema 4
Bodaszewski Łukasz, Kampiana 6
Boguchwalski Aug., Łyczaków 5
Boublik Karol, Bonifratrów 4
Breiter Waclaw, Sykstuska 50
Breziński Kazimierz, Kraków
Cybulski Jul., Chmielowskiego 7
Cybulski Lud., Dąbrowskiego 2a
Cadek Józef, Rzeszów
Dembiński W., Krzyżowa 42
Dobrzański Zygmunt, Lwów
Doliński Jan, Dwernickiego 20
Fedorski Stan., Supińskiego 6
Godowski Wład., Klonowicza 4
Goebel Robert, Złoczów
Graf Leon, Kotlarska 5
Grzybiński Jan, Kraków
Hornung Józef, Dwernickiego 8
Hrycak Antoni, Kurkowa 35
Janowski Kajetan, Rynek 3
Jarymowicz Emanuel, Jasło
Kamienobrodzki Alfred, Koper-
nika 48
Karasiński Jan, Kr. Leszczyń-
skiego 25
Kędziński Zygmunt, Kochanow-
skiego 7a
Korajski Jakób, Łazarza 4
Kowalczuk Michał, Krzyżowa 16
Kubisz Wład., pl. Bernardyński
Kroch Salomon, Podlewskiego 3
Kuhn Adolf, Małeckiego 6
Kunicki Antoni, Pohulanka 8
Lewiński Jan, Krzyżowa 42
Lewicki Filomen, Krzyżowa 42
Maciątek Maksymilian, Leona Sa-
piehy 33a
Majerski Stanisław, Przemysł
Mostowski Tadeusz, Rynek 3
Noworyta Jan, ul. Listopada 18
Opolski Adam, Asnyka 7
Orlean Henryk, Podlewskiego 6
Podhorodecki Włodzimierz, So-
bieskiego 4
Pszorn Zygm., Dąbrowskiego 4
Rausz Władysław, Lwów
Rawski Wincenty, Krzyżowa 41
Riemer Salomon, Jagiellońska 22
Salver Henryk, Tkacka 10a
Skawiński Karol, Kadecka 4
Scheller Jakób, Krasickich 7
Schleyen Artur, pl. Maryacki 10
Schulz Jan, Żółkiewska 50
Silberstein Maurycy, Podlewskie-
go 3
Śliwiński Hipolit, Kadecka 6
Tarczałowski Jan Adam, pl. św.
Jura 6
Turkowski Karol, Lwów
Ulam Michał, Akademicka 4
Weiss Adolf, pl. Dąbrowskiego 1
Wesołowski Eugeniusz, Rynek 3
Winiarz Ignacy, Brzechowice 5
Veltze Ludwik, Chorążczyzna 18
Zacchi Arystodem, Tarnopol
Zagórski Albin, Zyblikiewicza 5
Zacharyewicz Alfred, Issakowicza
Żeczycy Kazim., Słowackiego 8
Żychowicz Edmund, Marka 2
-

Adwokaci we Lwowie.

- Allerhand Mojżesz, Kościuszki 1a
Ambes Maurycy, Jagiellońska 15
Aschkenaze Tob., Kopernika 21
Bałaban Leon, Jagiellońska 5
Bałaban Wincenty, Sykstuska 52
Berger Ozyasz, Brajerowska 6
Bielński Stan., Trzeciego Maja 2
Bilik Mikołaj, Kraszewskiego 21
Bliziński Kazimierz, Kołłątaja 1
Blumenfeld Bruno, Sykstuska 33
Błażejowski Bron., Wałowa 31
Bodek Maksymilian, Łukasińskiego 4
Brauner Józef, Jagiellońska 6
Brendel Aron Adolf, Jagiellońska 24
Buber Rafał, Kościuszki 4
Bund Salamon (senior), Mickiewicza 22
Bund Salamon (junior), Brajerowska 5
Chiger Mojżesz, Kopernika 10
Czarnik Kazim., Sobieskiego 4
Czerny Kar., pl. Bernardyński 10
Czeszer Józef, Teatralna 7
Dąbrowski P., Słowackiego 18
Deiches Adolf, Kazimierzowska 28
Deryng Stanisław, Jagiellońska 7
Diamand Jakób, Halicka 1
Dobiecki Stanisław, pl. Bernardyński 12a
Dobrzański Jan, Krzywa 12
Dulęba Władysław, Kołłątaja 2
Dwernicki Tad., Słowackiego 8
Dziedzic Wojciech, Kościuszki 20
Dogilewski Mojż., Kopernika 32
Dziędzielewicz Antoni, Jagiellońska 8
Fedak Stefan, Sykstuska 8
Feigenbaum Hen., Sykstuska 10
Feiles Izidor, Trzeciego Maja 13
Feld Izaak, pl. Kapitulny 3
Finkler Marek, Kościuszki 18
Fink Leon, Jagiellońska 15
Fischer Aron, Słowackiego 18
Flaeschner Szymon, Kołłątaja 10
Flecker Chaim Ozyasz, Kazimierzowska 37
Frenkel Stefan, Akademicka 12
Fried Max, Jagiellońska 11a
Feuerstein Stan., Kołłątaja 2
Fell Izidor Natan, Jagiellońska 6
Flecker Leon, Kazimierzowska 47
Gabel Hersch (Henryk), Podleńskiego 6
Gall Edward, pl. Smolki
Godlewski Włodz., Teatralna 3
Goldberg Maur., Podleńskiego 6
Gorecki Tad., Akademicka 26
Gorecki Wład., Akademicka 26
Grek Michał, Hetmańska 22
Gruder Leon Ludwik, Kopernika 14
Grünberg Natan Józef, Sykstuska 14
Grünstein Zygmunt, Skarbkowska 7

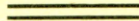
- Herzig Józef, Trzeciego Maja 17
 Hescheles Dawid Józef, Kościuszki 22
 Holzer Wilh., Trzeciego Maja 10
 Horowitz Jakób, Sykstuska 37
 Horwath Adam, Hetmańska 4
 Hulles Mojżesz, Kraszewskiego 1
 Hofmokl Stanisław, Sienkiewicza 9
 Iwasieczko Włodzimierz, Sobieskiego 9
 Jasinicki Włodzimierz, Krakowska 17
 Jasiński Franciszek, Sykstuska 35
 Jekeles Leon, Jagiellońska 22
 Jerich Józef, Jagiellońska 24
 Jaglarz Franciszek, Trzeciego Maja 5
 Kahane Mojżesz, Kołłątaja 3
 Kamieński Edmund, Szopena 5
 Kamieński Marek Karol, Szopena 5
 Karlsbad Ludwik, Pasaż Hausmana 6
 Kasperek Jan, Bielowskiego 6
 Klarfeld Henryk, Sykstuska 25
 Klarfeld Leon, Słowackiego 2
 Kmicikiewicz Jan, pl. Smolki 5
 Koffler Benedykt, Podlewskiego 9
 Kohane Abraham Adolf, Sykstuska 31
 Komarnicki Jan, Dwernickiego 22a
 Korytko Stan., Czarnieckiego 3
 Kosiński Adam, Kraszewskiego 3
 Kraus Alojzy, plac św. Ducha 3
 Kraus Maksymilian, Sykstuska 28
 Kroch Ozyasz Emanuel, Sykstuska 3
 Krosiński Włodz., Kościuszki 3
 Krygowski Kazim., Sobieskiego 3
 Kuczkiewicz Jan, plac Bernardyński 11
 Kulikowski Wiktor, Wałowa 3
 Kwiatkowski Ferdyn., Pańska 2
 Kwolewski Edward Jędrzej, Podlewskiego 3
 Königsberger Schabse, Kościuszki 14
 Landes Abraham, Krakowska 14
 Lau Ignacy, Kilińskiego 1
 Leser Salamon, Sykstuska 34
 Leistyna Naftali, Karola Ludwika 29
 Lewicki Konstanty, Podwale 8
 Lieberman Arnold, Kazimierzowska 35
 Lilien Edward, Kościuszki 10
 Liptay Maksymilian, Trzeciego Maja 5
 Lisiewicz Aleksander, Jagiellońska 8
 Lisiewicz Zygmunt, Jagiellońska 8
 Loewenstein Natan, Trzeciego Maja 13
 Löwenherz H., Kopernika 21
 Luft Dawid, Trybunalska 6
 Luft Emanuel, Sykstuska 2
 Lehm Trojan, Bernsteina 7
 Laub Mayer Izrael, Jagiellońska 15
 Łękawski Marc., Brajerowska 10
 Łoziński August, Pańska 2
 Łysiak Aleksander Tymot., Hetmańska 6
 Majewski Wład., Kopernika 24
 Maryański Aleksander, plac Maryacki 9
 Mayer Aleksander, plac Maryacki 8
 Max Henryk, Sykstuska 52
 Menkes Adolf, Kościuszki 2
 Michalewski Bronisław, pl. Maryacki 10
 Mikuliński Karol Jan, Szopena 5
 Mildwurm Izrael, Jagiellońska 12
 Mochnacki Włodzimierz, Jagiellońska 8
 Morawiecki Józef, Halicka 20

- Morgenroth Schame, Akademicka 8
 Mossler Arnold, Sykstuska 16
 Mayer Józef Henryk, Kościuszki 3
 Nusbrecher Chaim, Kościuszki 1a
 Obmiński Stanisław, Batorego 11
 Olbert Karol, Kołłątaja 5
 Ostaszewski Bron., Teatralna 7
 Ochrymowicz Włodzimierz, Kraszewskiego 23
 Pająk Józef, Kraszewskiego 13
 Paneth Marceli, Pas. Hausmana 8
 Paneth Seweryn, Kościuszki 3
 Parnas Józef, Trzeciego Maja 10
 Parnas Emil, Hetmańska 22
 Pawecki Leon, Skarbkowska 19
 Ploder August, Szopena 5
 Pohl Samuel, Sykstuska 19
 Pomianowski Aleksander, Ratusz
 Pordes Pinkas, Kościuszki 5
 Promiński Stanisław, Szopena 3
 Presser Izak, Karola Ludwika 29
 Raabe Józef, Sykstuska 16
 Rauch Józef, Hetmańska 22
 Rares Adolf, Karola Ludwika 31
 Reich Jakób, Jagiellońska 17
 Reis Albert, Tańskiej 1
 Reiss Izak, Rejtana 4
 Reiss Salamon, Pańska 2
 Reiter Eugeniusz, Jagiellońska 7
 Roiński Emil, Teatralna 1
 Rosenberg Wilh., Kościuszki 24
 Rosenbaum Maur., Kopernika 30
 Rosmarin Józef, Bernsteina 7
 Rosmarin Adolf Abraham, Kołłątaja 4
 Roth Maurycy, Kopernika 9
 Roth Emanuel, Kazimierzowska 31
 Rothstein Izrael, Jagiellońska 4
 Schaff Szymon, Hetmańska 22
 Schenk Jan, Kordeckiego 14
 Schier Aleksander, Kopernika 28
 Schleicher Peisech (Filip), Jagiellońska 11a
 Scheib Henryk, Wałowa 2
 Schneck Benjamin, Akademicka 3
 Schönbach Izaak, Kopernika 24
 Schönfeld Mayer, Sykstuska 37
 Schorr Aron, Podlewskiego 6
 Schrenzel Maks, Brajerowska 15
 Segal Adolf, Akademicka 6
 Skałkowski Tadeusz, Karola Ludwika 1
 Skowroński Zygmunt, Rynek 3
 Sokal Klemens, Kościuszki 4
 Sokal Maksymil., Kazimierzowska 8
 Sokal Rubin, Sykstuska 8
 Solański Edward, Klonowicza 16
 Sołowij Tadeusz, Mickiewicza 3
 Sołowij Władysł., Mickiewicza 5
 Sommerstein Salamon, Jagiellońska 12
 Srokowski Teofil, Sienkiewicza 3
 Stand Ozyasz, Jagiellońska 16
 Stefko Kamil, Bielowskiego 6
 Steinberger Jakób, Pasaż Hausmana 6
 Szeliga Mieczysł. Wojciech, Kopernika 9
 Szuchiewicz Mikoł., Sykstuska 29
 Teicher Juliusz, Kościuszki 4
 Tener Bernard, Kościuszki 10
 Trybalski Gustaw, Kopernika 22
 Trusiewicz Włodzimierz, Wronowskich 6
 Tucki Włodzimierz, Szopena 5
 Till Artur, Pańska 4
 Tyger Celes., Trzeciego Maja 11a
 Ulam Józef, Trzeciego Maja 11
 Ungar Wiktor, Sykstuska 25
 Vogel Aleksander, Sykstuska 40
 Waldman Saul, Niecała 5
 Wasser Ozyasz, Trzeciego Maja 17
 Wein Ignacy, Sykstuska 22
 Weinberg Salamon, Sykstuska 27
 Weisstein Michał, Pańska 27
 Weiss Kiwa, Kopernika 8
 Werfel Dawid, Ossolińskich 15

Westreich Józef, Wałowa 21	Wróblewski Józef, Sobieskiego 4
Weissman Ozyasz, Podlewskiego 10	Zadarecki Michał, Kołłątaja 1
Witkowski Kazimierz, Trzeciego Maja 12	Zajac Teodozy, Krzywa 12
Wittlin Baruch (jun.), Jagiellońska 10	Zbyszewski Stanisław, Słowackiego 2
Woynarowski Feliks Józef, Friedrichów 7	Zion Leon, Sykstuska 17
	Zion Łazarz, Trzeciego Maja 10
	Zipper Gerschon, pl. Smolki 1
	Zoref Filip, Kościuszki 5

NOTARYUSZE.

Krokowski Wiktor, Hetmańska 10	Teleśnicki Antoni (subst. Kwaśnickiego), Teatralna 11
Kukawski Leopold, Teatralna 7	Witosławski Teof., Jagiellońska 8
Onyszkiewicz Józef, Teatralna 6	Zawadzki Władysław, ul. Karola Ludwika 3
Nartowski Bronisław, Trybunalska 1	

Adwokaci w Krakowie.

- Ader Leon, Gołębia 3
Bader Leib, pl. Dominikański 3
Bardel Franciszek, Mały Rynek 1
Bąkowski Klemens, św. Jana 12
Bednarski Tadeusz, Wiślana 3
Benis Artur, Długa 1
Berman Henryk, Grodzka 62
Berger Aron Eliasch vel Arnold,
Senacka 9
Bobilewicz Adam, Sławkowska 1
Bogusz Adam, Gołębia 6
Brummer Herman, Poselska 18
Caro Leopold, Szczepańska 11
Chmielarczyk Wład. Edward, św.
Jana 4
Czesznak Feliks, Floryańska 3
Dadlez Wilhelm, Karmelicka 38
Dalet Józef, Gertrudy 11
Deiches Izidor, Główny Rynek 15
Doboszyński Adam, św. Anny 3
Drobner Józef, Grodzka 43
Ehrenpreis Zygm., Grodzka 32
Eibenschütz Zygmunt, Straszew-
skiego 10
Eichenbaum Saul, Floryańska 23
Federowicz Tad., Krupnicza 5
Fischer Edmund Jan, Senacka 6
Fischler Adolf, Grodzka 61
Fischlowitz Izrael, Kanoniczna 16
Flach Karol, Floryańska 23
Frühling Rudolf, Wiślana 8
Gabryelski Józef, Szewska 26
Garfein Salomon, Grodzka 69
Geldwerth M. Leon (Löbel), Flo-
ryańska 5
Gertler Julian, Floryańska 31
Gleitzmann Józef, Grodzka 39
Gluziński Tadeusz, Szewska 19
Goldfinger Albert Salom., Grodz-
ka 51
Gross Adolf, Bracka 13
Grünzweig Zygm., Poselska 18
Gryziecki Mikołaj, Główny Ry-
nek 26
Guńkiewicz Bron., Grodzka 47
Gutman Józef, Grodzka 60
Goldgart Maurycy, Grodzka 21
Heski Bernard, Szewska 20
Himmelblau Abraham, Floryań-
ska 32
Ichheiser Michał, Straszewskie-
go 21
Iskrzycki Tadeusz, Wolska 3
Jakubowski Faustyn J. Bruno,
Bracka 10
Jakubowski Jan, św. Jana 18
Judkiewicz Henryk, Gołębia 3
Kaden Gustaw, Basztowa 26
Kirchmayer Stef., Szczepańska 1
Kosch Teodor, Pijarska 3
Koy Michał, św. Anny 7
Koziański Kazimierz, pl. Domi-
nikański 5
Krieger Herman, Floryańska 18
Krygowski Stan., św. Marka 11
Kwapniewski Józef, Grodzka 44
Kwieciński Tadeusz, Grodzka 44
Lachs Saul Rafał, Grodzka 60
Landau Izaak (Ignacy) senior,
pl. Dominikański 4

- Landau Izaak (Ignacy) junior,
Grodzka 30
- Landau Pinkus (Filip), Grodzka 1
- Landau Saul Rafał, Gertrudy 9
- Landau Saul Izajasz, Grodzka 30
- Landy Leisor (Ludw.), Grodzka 6
- Langroo Bernard, Gołębia 2
- Laub Dawid, Grodzka 62
- Lauer Bern. (Berisch), pl. WW.
Świętych 1
- Lauer Izak, pl. WW. Świętych 1
- Laufbahn Abrah. (Artur), Grodzka 48
- Lax Józef Aleksander, Grodzka 15
- Lewandowski Kar., Floryańska 16
- Lewandowski Lud., Gł. Rynek 26
- Lewartowski br. Adam, św. Jana 2
- Lewicki Włodz., Sławkowska 28
- Liebling Abraham (Adolf), Główny Rynek 8
- Łachecki Kazimierz Ludwik, Poselska 20
- Łepkowski Karol, Poselska 9
- Łoziński Czesław, Studencka 5
- Marek Zygmunt Stan., Wiślna 9
- Markiewicz Mieczysław, Bracka 6
- Maschler Abraham Józef, Floryańska 28
- Meisels Abraham (Adolf), Starowiślna 1
- Merz Ludwik, Grodzka 32
- Mikiewicz Bolesł., Warszawska 4
- Mussil Fr. Wilh. Maryan, Karmelicka 15
- Münz Michał, Bracka 4
- Nadel Mendel, Główny Rynek 45
- Nichthaus Abr. Dawid, Floryańska 49
- Olearski Bronisław, Pijarska 5
- Pawłowicz Klemens, Zwierzyńska 9
- Peiper Julian, Grodzka 59
- Pelz Schol. Mordche, Grodzka 20
- Piotrowski Zyg., św. Anny 11
- Przeworski Jakób, Wiślna 8
- Rattler Elias, Grodzka 9
- Rattler Ludwik, Grodzka 69
- Reifer Leon, Grodzka 35
- Reiner Edmund, Grodzka 33
- Reiner Leon, Grodzka 4
- Reiner Leopold, Sienna 2
- Ripp Mojżesz Leib, Grodzka 44
- Rosenblatt Józef, Basztowa 19
- Rozwadowski Kaz. Jan, Floryańska 1
- Rowiński Stanisław Jan, Sławkowska 31
- Schmindling Aron (Adolf), Grodzka 3
- Schmindling Chaskel Samuel, Grodzka 46
- Schmidt Wolf (Wilhelm), Rynek Główny 11
- Scholem Salomon, Grodzka 43
- Schönberg Maur., Karmelicka 9
- Schrager Izaak Izyd., Grodzka 71
- Seinfeld Hermae, plac Dominikański 1
- Skapski Józef, św. Jana 12
- Smolarski Kaz., Sławkowska 10
- Stec Jan, pl. WW. Świętych 9
- Steinberg Józef, Grodzka 18
- Sternbach Edward, Stolarska 15
- Sulimir Roman, św. Marka 5
- Süsser Abraham, Grodzka 11
- Süsskind Dawid, Grodzka 50
- Szalay Ludwik, św. Jana 3
- Tilles Abraham, Grodzka 40
- Tilles Samuel, Grodzka 40
- Tomik Stanisław, Floryańska 35
- Unger Samuel, Gołębia 2
- Vorzimmer Dawid, Poselska 8
- Wahrhaftig Samuel, pl. Dominikański 2
- Winkler Samuel, Poselska 18
- Wojciechowski Franciszek, Główny Rynek 32
- Zakrzewski Tadeusz, Poselska 7
- Zeitner Abraham (Adolf), Gertrudy 10

CZEŚĆ LITERACKA

Pojęcie i podmiot podatku zarobkowego

SPECYALNEGO

WEDLE PRAWA AUSTRYACKIEGO.

Podatek zarobkowy od przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków, zwany także podatkiem zarobkowym specjalnym (w przeciwstawieniu do powszechnego podatku zarobkowego), mimo indyferencji nazwy z powszechnym podatkiem zarobkowym nie ma z tym ostatnim nic wspólnego. Wprawdzie tak w jednym jak i w drugim wypadku przedmiotem opodatkowania jest przychód, ale jest to jeno bardzo ogólne pojęcie abstrakcyjne, które w praktycznym swem w obu wypadkach ujawnieniu w zupełnie odmiennej przedstawia się formie.

Ani podmiot obu podatków, ani określenie przychodu, ani określenie sposobu wymiaru nie jest w obu wypadkach identycznym, raczej różnice we wszystkich tych kierunkach są natury wprost zasadniczej. Podmiot obowiązku in principio, w obu wypadkach jest różny, bo gdy podatek zarobkowy specjalny opłacają li tylko i wyłącznie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków wyszczególnione w §. 83 ustawy z r. 1896, to pojęcie podmiotu obowiązku podatkowego dla powszechnego podatku zarobkowego, owe przedsiębiorstwa, wyszczególnione w §. 83 cyt. ust. z podstawy opodatkowania powszechnym podatkiem zarobkowym wprost w §. 2 ust. wyłącza, choć zresztą, pozytywnie rzecz biorąc powszechny podatek zarobkowy do osób fizycznych bynajmniej się nie ogranicza.¹⁾

¹⁾ Jak to mylnie sądzi Różycki „O podatkach w Austrii“, Lwów, 1908. T. I. str. 68.

Nie ma też między specjalnym podatkiem zarobkowym a podatkiem zarobkowym powszechnym żadnej wspólności co do sposobu określenia przychodu, stanowiącego podstawę opodatkowania. Gdy podstawę wymiaru podatku zarobkowego specjalnego, stanowi w myśl §. 91 czysty przychód przedsiębiorstwa, uzyskany w roku administracyjnym, poprzedzającym rok podatkowy, to powszechny podatek zarobkowy jest podatkiem klasowym kontyngentowanym, bywa rozkładany przez komisye podatkowe a podstawą rozkładu jest średnia zdolność przychodowa (mittlere Ertragsfähigkeit, zwana u nas niezupełnie ściśle średnią zarobkowością), zarówno więc sposób wypośrodkowania przychodu stanowiącego podstawę opodatkowania tym podatkiem, jak i cały ustrój i natura prawna tego podatku jest zasadniczo różna od podatku zarobkowego specjalnego.

Znamię łączące oba podatki w jedną logiczną całość wyższego rzędu, stanowi li tylko charakter teoretyczny obu tych wypadków, mianowicie ich charakter jako podatków przychodowych.²⁾

Wprawdzie w obu wypadkach handel i przemysł i podobne przedsiębiorstwa zarobkowe istotnie dostarczają głównego kontyngentu podatków, podlegających bądź to jednemu bądź też drugiemu z obu

²⁾ Okoliczność, którą podnosi Reisch *Die Directen Personalsteuern in Oesterreich unter Darstellung ihrer parlamentarischen Verhandlung und des Inhaltes der Vollzugsvorschriften dargestellt. Wien, 1898 str. 94*, że oba podatki nałożone są na przychód, płynący z handlu i przemysłu i podobne przedsiębiorstwa zarobkowe jest podniesioną, nie zupełnie właściwie. Wprawdzie w obu wypadkach handel i przemysł i podobne przedsiębiorstwa zarobkowe istotnie dostarczają głównego kontyngentu podatników, podlegających bądź to jednemu bądź też drugiemu z obu wymienionych tu podatków, atoli okoliczności owej nie można dlatego uważać za istotną i łączącą oba podatki w jedną logiczną całość wyższego rzędu, że i jeden i drugi podatek płacą niejednokrotnie osoby lub przedsiębiorstwa, które się handlem lub przemysłem lub czemś podobnym wcale nie trudnią. Bo chyba zawodów liberalnych n. p. żadną miarą zaliczać nie można do zawodów podobnych handlowym i przemysłowym. A dotyczy to w szczególności także przedsiębiorstw obowiązków do publicznego składania rachunków. Bo weźmy takie n. p. stowarzyszenie zarobkowe i gospodarcze wymienione w § 83 I. i II. a). Wszak jest to, jak wiadomo forma prawna, do najrozmaitszych używana celów, forma prawna gdzie ów ustawowy moment podnoszenia zarobku i gospodarstwa członków, już nieraz raczej celom publicznym, dobru publicznemu niż podnoszeniu zarobku i gospodarstwa członków służy.

wymienionych tu podatków, atoli okoliczności owej nie można dlatego uważać za istotną i łączącą oba podatki w jedną logiczną całość wyższego rzędu, że i jeden i drugi podatek płacą niejednokrotnie osoby lub przedsiębiorstwa, które się handlem lub przemysłem lub czemś podobnem wcale nie trudnią. Bo chyba zawodów liberalnych np. żadną miarą zaliczać nie można do zawodów podobnych zawodom handlowym i przemysłowym. A dotyczy to w szczególności także przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków.

Bo weźmy takie np. stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze wymienione w §. 83 I. i II. a). Wszak jest to, jak wiadomo, forma prawna, do najrozmaitszych używana celów, forma prawna, gdzie ów ustawowy moment podnoszenia zarobku i gospodarstwa członków jest nieraz czysto pozornym i nieraz raczej celom publicznym, dobru publicznemu niż podnoszeniu zarobku i gospodarstwa członków służy.

Ale z tego ich charakteru teoretycznego nie można żadnych, dalej idących wysnuwać wniosków. Pojęcia wogóle są rzeczą bardzo abstrakcyjną, one zbyt często odrywają się od rzeczywistości, tworząc z czasem świat odrębny w sobie zamknięty. Wszelkie pojęcia bowiem mają z reguły na oku szereg zjawisk typowych, podpadających pod jedno i to samo pojęcie. Ale gdy chodzi o podciągnięcie większej liczby zjawisk konkretnych pod jedno i to samo pojęcie, to przecież subsuumując to zjawisko pod owo pojęcie można uwzględniać li tylko niektóre cechy owych zjawisk. Że wówczas inne, nierównie ważniejsze cechy owych zjawisk snadno mogą być pominięte, to pewna. I podobnie jak statystyka z reguły niedocenia całej wartości wewnętrznej danego zjawiska, całkowitej treści zjawiska,³⁾ podobnie rzecz się ma i przy tworzeniu wszelkiego rodzaju pojęć wyższego rzędu. I tu rzadko mogą być uwzględnione wszystkie (choćby tylko istotne) cechy wszystkich zjawisk w danym wypadku w grę wchodzących.

Tak jest w szczególności także w wypadku stanowiącym przedmiot niniejszych rozważań. Podatkami przychodowymi, czyli podatkami od intrat nazywamy podatki, nałożone na kapitały, wedle ich rzeczywistej przeciętnej lub domniemanej czystej intraty.⁴⁾ Momentem decydującym jest tu co prawda uchwycenie samegoż źródła intraty,

³⁾ Por. o tem G a r g a s „Studia z zakresu teorii statystyki“. Lwów 1901, str. 110.

⁴⁾ Por. orz. z 21. kwietnia 1903 l. 3115 Budw. Nr. 1737 i orz. z 6-go maja 1903 l. 5271 Rg. 1430.

jak gruntów, domów, kopalń, rzemiosła, przemysłu, handlu, zakładów kredytowych, komunikacyjnych, asekuracyjnych, kapitałów pieniężnych. Ale cechy ich najbardziej charakterystyczne, dopiero wówczas uwydatniają się w całej pełni; gdy się je przeciwstawi ogólnym podatkom od dochodu. Ogólny podatek dochodowy uwzględnia całość sytuacji gospodarczej, siły płatniczej i podatkowej danego podatnika, podatek przychodowy nie uwzględnia całkowitej sytuacji gospodarczej podatnika, mając na oku li tylko i wyłącznie źródło intraty. Tymczasem podatek zarobkowy od przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków właśnie całkowitą sytuacją gospodarczą, płatniczą i podatkową podmiotu obowiązku podatkowego uwzględnia, gdyż w przeciwstawieniu do powszechnego podatku zarobkowego nie jest bynajmniej podatkiem kontyngentowanym, lecz podatkiem od przychodu i to od jedynego i całkowitego przychodu. Ale ta właśnie okoliczność, że ten przychód, stanowiący podstawę opodatkowania jest jedynym i że podatek zarobkowy specjalny uwzględnia go w całości, owa, że tak powiem jednolitość czy identyczność podmiotu obowiązku podatkowego i przedmiotu opodatkowania, powoduje, że podatek ten zajmuje w całości podatki stanowisko zupełnie wyjątkowe, że posiada szereg cech, ściśle wyodrębniających go od innych podatków, zarówno osobistych jak i rzeczowych.

Podmiotem obowiązku podatkowego jest osoba prowadząca przedsiębiorstwo obowiązane do publicznego składania rachunków, określone w §. 83, przedmiotem opodatkowania jest również to przedsiębiorstwo, pojęte jako źródło dochodu, czysty zaś przychód, uzyskany w danej kategorii dochodu, istotnie tę siłę uwzględniają.⁵⁾

Prawda, że możliwe są wypadki, że podmiot obowiązku podatkowego, n. p. Towarzystwo akcyjne posiada kilka przedsiębiorstw; atoli ze stanowiska prawnego należy być nader ostrożnym z oddzielaniem poszczególnych przedsiębiorstw, albowiem, łatwo wyniknąć by mogło wówczas z takiego sztucznego rozdzielania potrójne opodatkowanie, mianowicie przez opodatkowanie przedsiębiorstwa, osobne opodatkowanie Towarzystwa akcyjnego i osobne opodatkowanie przychodu z tego tytułu dla poszczególnych gospodarstw powstającego.

Nieostrożne (a może umyślne?) postanowienie że do opłacania po-

⁵⁾ O podatkach dochodowych niepełnych Por. Głąbiński Wykład nauki skarbowej. str. 421.

datku obowiązane są i przedsiębiorstwa towarzystw akcyjnych itp. istotnie może wzbudzić mniemanie, że tu chodzi o opodatkowanie poszczególnych przedsiębiorstw. Gdy jednak pojęcie »przedsiębiorstwa« nigdzie nie jest w ustawie bliżej określone, przeto praktyka powinna powyższy względ polityki podatkowej i socyalnej mieć zawsze na oku, zwłaszcza że i orzeczenia Trybunału administracyjnego przemawiają za rozszerzającą interpretacją pojęcia przedsiębiorstwa.⁶⁾

Te wszystkie okoliczności powodują, że podatek zarobkowy specjalny należy uważać za podatek, teoretycznie nadzwyczaj zbliżony do ogólnego podatku, dochodowego względnie podatku osobisto dochodowego,⁷⁾ który uwzględni cały rzeczywisty dochód, uwzględni całkowitą sytuację gospodarczą podatnika, całkowitą jego siłę płatniczą i podatkową różni się natomiast od ogólnego podatku dochodowego, tem, że podatnikowi temu podlega w zasadzie tylko rzeczywisty osobisty dochód, gdy przy przedsiębiorstwach obowiązanych do publicznego składania rachunków, o takim rzeczywistym osobistym dochodzie we właściwym tego słowa znaczeniu żadną miarą mowy być nie może. Ktoby chciał bowiem czysty przychód takiego przedsiębiorstwa uważać za dochód, ten zatarłby wszelką różnicę między pojęciami dochodu a przychodu, i utworzyłby z pojęcia dochodu pojęcie abstrakcyjne, co prawda abstrakcyjnemu pojęciu osoby prawniczej do pewnego stopnia odpowiadające. Wszelka produkcja gospodarcza odbywa się dla ludzi dla jednostek żywych fizycznych. Oczywiście siedziby produkcji, przedsiębiorstwa, od osób ją kierujących i zostających do tych przedsiębiorstw w jakimś stosunku prawnym, muszą się z natury rzeczy pojęciowo wyodrębnić,

⁶⁾ Ten sam pogląd teoretyczny wyraził też Trybunał administracyjny w orzeczeniu z dnia 23 kwietnia 1903 l. 4744, orzekając, że podatek zarobkowy specjalny w swych poszczególnych postanowieniach jest podatkiem przychodowym podobnym do podatku dochodowego.

⁷⁾ W każdym razie za daleko idzie Reisch *Die directen Personal steuern in Oestereich. Wien 1898. str. 100* jeśli z pozornie przychodowego charakteru tego podatku chce wydedukować wniosek, że w tym wypadku żadną miarą nie może być mowy o przywilejach osobistych, podobnie jak nie ma mowy o uwolnieniu domu, stanowiącego przedmiot prawa własności jakiegoś stowarzyszenia dobroczynnego od podatku domowego, jak nie może być mowy o uwolnieniu gruntu, znajdującego się w podobnym stosunku prawnym, od podatku gruntowego. Wywody Reisch'a są najlepszym argumentem przeciw bezwzględnemu zaliczaniu tegoż podatku do kategorii podatków przychodowych.

ale nigdy nie należy zapomnieć o istotnym i ostatecznym celu tych wszystkich przedsiębiorstw, podniesieniu zarobku i gospodarstwa osób fizycznych, przysporzeniu dochodu tym osobom fizycznym. Zwłaszcza że nieraz zdarzają się wypadki, że szranki dzielące od siebie przedsiębiorstwa prywatne od przedsiębiorstwa publicznego są bardzo wątle jak tego klasycznym przykładem są między innymi Towarzystwa akcyjne których akcje są skupione w rękach jednej rodziny. Tu ta granica jest bowiem czysto teoretycznej natury, ten przykład jest też klasyczną ilustracją tej niezbitą prawdy, że i zarobkowanie i »dochód« osób prawniczych ma zawsze w niższym lub wyższym stopniu na celu, podniesienie zarobkowania i dochodu osób fizycznych. Ale też nigdy środka z celem, ogniwa pośredniego z całkowitym łańcuchem przyczyn i skutków mięszać nie należy i pojęcie dochodu ściśle oddzielać od pojęcia przychodu.

Ten stan rzeczy, przez teorię skarbową już w niejednym punkcie prawie że sankcjonowany, znajduje zresztą pełno swe potwierdzenie w obecnym ustawodawstwie austriackim, wedle którego w myśl §. 163 z r. 1896 podatkowi osobisto dochodowemu podlegają tylko osoby fizyczne. I w myśl ustawodawstwa austriackiego i wedle wyraźnego brzmienia tego ustawodawstwa podatek zarobkowy specjalny od podatku osobisto dochodowego dzieli granica bardzo wyraźna i bardzo stanowcza.

Streszczając nasze wywody o naturze skarbowego podatku zarobkowego specjalnego, dochodzimy do rezultatu że ma on w gruncie rzeczy naturę zupełnie specyficzną, która nie da się zupełnie podciągnąć pod żadną z powszechnie oznaczanych kategorii podatkowych choć w ogóle podatek ten należy uważać za kategorię przejściową między podatkami dochodowymi a podatkiem przychodowym.⁸⁾

* * *

Podatkowi zarobkowemu specjalnemu podlegają osoby prawnicze uprawiające przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków.⁹⁾

⁸⁾ Apodyktyczne i stanowcze nazwanie tego podatku podatkiem przychodowym jak to czyni Trybunał administracyjny w orz. z dnia 4-go lipca 1901, l. 4636, 4634, 4685, 4632 i 4633 Budw. Nr. 407—411, nie uważam za właściwe.

⁹⁾ Sama ustawa, ów obowiązek publicznego składania rachunków w § 83 u. l. odnosi niewłaściwie do samychże przedsiębiorstw. Tymczasem

Momentem decydującym w tym wypadku jest przeto samo pojęcie osoby, obowiązanej do publicznego składania rachunków. Tego pojęcia sam ustawodawca nigdzie nie określa, raczej określa tylko sam obowiązek publicznego składania rachunków, określając równocześnie pojęcie czynności publicznego składania rachunków.

Obowiązek publicznego składania rachunków zachodzi wówczas jeśli dana osoba, (podmiot obowiązku podatkowego), jest obowiązana na mocy ustawy lub na mocy statutu do peryodycznego składania rachunków w ten sposób, że rachunek ten musi być na pełnym zebraniu uczestników przedsiębiorstwa badany i ogłoszony względnie publicznie zadokumentowany lub też, że rachunek ten musi być przedłożony w celu badania i ratyfikacji państwowemu lub samorządnemu, na publicznych posiedzeniach obradującemu organowi, do strzeżenia interesów publicznych powołanemu (ministerstwo, namiestnictwo, starostwo powiatowe, sejm krajowy, rada gminna), art. n. 2. rozp. wyk. z 18. maja 1897 D. u. p. Nr. 124.

Wystarczy tu więc w zupełności poddanie się nadzorowi władzy publicznej przez zezwolenie dane administracyjnemu organowi, powołanemu do strzeżenia interesów publicznych na wglądnięcie do wyników bilansowych przedsiębiorstwa, jak to odnośnie do stowarzyszeń np. wyraźnie postanawia §. 22. patentu z dnia 26. listopada 1852. D. u. p. Nr. 255, odnośnie do stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych §. 35. ust. z 9. kwietnia 1883. D. u. p. Nr. 70, odnośnie do gwarectw §. 144. powsz. ust. górn.¹⁰⁾

Nie jest tu bynajmniej koniecznem ogłoszenie czyli publikacja tzn. udzielenie wyników bilansowych większej liczbie osób nie interesowanych.

Tak w szczególności ani Towarzystwa akcyjne (art. 186 i 225 ust. handl.) ani stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze zarejestrowane jako przedsiębiorstwo jako rzecz nie osobowa — osoba pojęta tu w znaczeniu niekoniecznie fizycznym — nie może być nigdy podmiotem jakiegokolwiek obowiązku prawnego. Chaos owego wyrazownictwa jeszcze zwiększa fakt, na który po części zwraca uwagę Reisch j. w. str. 97, że przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków, tylko wówczas podlega temu podatkowi, jeśli uprawia przedsiębiorstwo.

¹⁰⁾ Publiczna władza górnicza jest mianowicie w myśl § 149 powsz. ust. górn. uprawnioną do wglądnięcia przez swego delegata w stan interesów. Do istotnych czynności Zjazdów gwarectw należy w myśl § 151 stwierdzenie zamknięć rachunkowych i bilansów gwarectw.

wane po myśli §§. 2 i 35 ust. z 9. kwietnia 1873, ani wreszcie gwarantwa (§. 151 powsz. ust. górń.) nie są obowiązane do ogłaszania swych bilansów, mimo że te właśnie podmioty prawne są w §. 83 cyt. ust. szczegółowo wymienione i wogóle, zdaje się że dostarczają głównego kontyngentu podmiotów obowiązku podatkowego dla podatku zarobkowego specjalnego. (Orz. z 23. kwietnia 1802. l. 2827 Budw. Wr. 949).

Sam jeden obowiązek publicznego składania rachunków nie wystarcza. Potrzebnym tu jest również moment chęci zysku.¹¹⁾

Wynika to z pojęcia przedsiębiorstwa, które w systemie współczesnego gospodarstwa społecznego jednoczy się ściśle z pojęciem zarobkowania, — przysparzania przychodów uczestnikom przedsiębiorstwa. Samo pojęcie przedsiębiorstwa mieści w sobie tę istotną okoliczność, że ktoś dokonuje jakichś świadczeń gospodarczych w tym celu, by świadczenia te (lub ich rezultat) odstępować w drodze odpłatnej osobom trzecim (Orz. z 6. maja 1903. L. 5272 i 5273).

Po za tem »przedsiębiorstwo« po myśli §. 83. należy pojmować w znaczeniu najobszerniejszem, w którym to znaczeniu pojęcie »przedsiębiorstwa« obejmuje wogóle wszelkie zorganizowane przedsięwzięcia, które uczestniczą w obrocie gospodarczym. (Orz. z 7. marca 1901. L. 901. Budw. Nr. 161).

Oczywiście jednak musi mieć »przedsiębiorstwo« takie charakter samoistny, nie odpowiada przeto wymogom §. 83. magazyn środków żywności przedsiębiorstw kolejowych, ponieważ zyski i straty z takiego przedsiębiorstwa tworzą tylko część składową zysków i strat całego przedsiębiorstwa. Oczywiście istnienie takich magazynów musi być przy wymiarze podatku uwzględnione, atoli nie stanowią one podstawy wymiaru osobnego podatku.¹²⁾

Moment zarobkowy czy moment chęci zysku, o którym powyżej wspomniano, nie musi być samemu podmiotowi obowiązku podatkowego istotnie właściwym. Wystarczy w tym względzie, jeśli to przedsiębiorstwo, które ta osoba uprawia, ma cele zarobkowe na oku (jak to powyżej zdefiniowano) sam podmiot obowiązku podatkowego, może żadnych nie mieć celów zarobkowych na oku, z tego też tytułu mogą też należeć i należą tu faktycznie korporacje publiczno-prawne, nie

¹¹⁾ Orz. z 6-go maja 1903 l. 3271.

¹²⁾ Reisch j. w. str. 98.

mające jako takie bynajmniej na oku jakichś celów zarobkowych jak państwo, kraje, powiaty i gminy, o ile oczywiście te korporacje publiczne uprawiają jakieś przedsiębiorstwo w sposób wyżej określony, tzn. wykonują je w celu odstępywania jego świadczeń w drodze odpłatnej. Co do gmin w szczególności to zauważyć należy, że ten ich obowiązek publicznego składania rachunków w kwestyi ich stanu majątkowego (a więc także co do stanu ich przedsiębiorstw majątkowych), wynika niewątpliwie z postanowień ordynacyi gminnych, wedle których, zarówno preliminarze jak i rachunki roczne przed ich badaniem przez wydział gminy, muszą być wyłożone publicznie u przełożonego gminy do wglądnięcia dla członków gminy (art. XIV. ust. z 15. marca 1862) i wedle których, uwagi, poczynione przez członków gminy, należy przy badaniu wziąć pod rozwagę. (Orz. z dnia 20. lutego 1902. L. 1687. Budw. Wr. 802).

Korporacje publiczno-prawne powyżej wyszczególnione, jednak tylko o tyle podlegają podatkowi zarobkowemu specjalnemu, o ile te swoje świadczenia odstępują osobie trzeciej w drodze odpłatnej. W myśl tej też zasady np. gmina m. Lwowa, jako właścicielka zakładu wodociągowego nie opłaca podatku zarobkowego specjalnego, z chwilą gdy wodociąg dobrostański zostanie połączony z zakładem w Kulparkowie i ten ostatni na mocy umowy dzierżawnej nabywać będzie wodę z wodociągu w drodze odpłatnej, zaistnieje natomiast bezwarunkowo obowiązek podatkowy po stronie gminy m. Lwowa.

Ten stan rzeczy, powyżej scharakteryzowany odpowiada zresztą i praktyce dawniej istniałej, wedle której największa liczba przedsiębiorstw tej kategorii mieściła się w kategorii przedsiębiorstw, obowiązyanych do publicznego składania rachunków.¹³⁾

Podobnie rzecz się ma i co do fundacyi, jak i co do instytucyi zakładów, stowarzyszeń humanitarnych, naukowych itp., wtedy i o ile one wykonują jakieś świadczenia gospodarcze w celu odstępywania ich w drodze odpłatnej osobom trzecim. Ale i w tym wypadku oczywiście ma zastosowanie reguła, powyżej przedstawiona, więc obowiązek publicznego składania rachunków i istnienie przedsiębiorstwa zarobkowego.

¹³⁾ Bugno-Widmer *Kommentar zum Gesetze vom 25 Oktober 1866 RGBl. Nr. 220 betreffend die direkten Personalsteuern. Wien 1898. str. 121.*

Nie może być mowy o obowiązku podatkowym, tam gdzie wogóle taki przychód wcale nie jest zamierzony, gdzie wogóle cała organizacja przedsięwzięcia uzyskanie przychodu wprost wyklucza.¹⁴⁾

Tak rzecz się ma w stowarzyszeniach naukowych, oświatowych, dobroczynnych, towarzyskich itp. jeśli te stowarzyszenia dążą do osiągnięcia swych celów przy pomocy wkładek członków, zbiorów, datków, lub też w inny jakiś sposób, jeśli zaś w szczególności świadczenia przez siebie wytwarzane odstępują w drodze odpłatnej np. mensa academica, sprzedaż wydawnictw towarzystwa naukowego, porada i pomoc prawna udzielana członkom za opłatą przez stowarzyszenie w tym celu utworzone itp.

W żadnym z tych wypadków bowiem, jakkolwiek świadczenia bywają odstępwane w drodze odpłatnej, ta odpłatność świadczeń nie jest bynajmniej celem stowarzyszenia. bo ani Towarzystwo Bratniej Pomocy, ani Towarzystwo popierania nauki polskiej, ani Towarzystwo ochrony podatników nie ma zysku na oku, nie dąży do zysku, lecz odstępuje te swoje świadczenia w drodze odpłatnej celem pokrycia zupełnego lub częściowego własnych kosztów. Podobnie rzecz się ma często ze stowarzyszeniami opieki nad chorymi lub ułomnymi, za udzielanie nauki (prywatne gimnazyja, prywatne konserwatoria muzyczne,) zakłady udzielające schronienia lub noclegu ubogim podróżnym, gdzie również ta opieka lub ta nauka lub to schronienie czy nocleg bywa nieraz przedmiotem częściowego wynagrodzenia (art. I. u. 5. rozp. wyk.).

Dążyć mogą do zysku, bezpośrednio i wyłącznie jacyś funkcyjnarjusze stowarzyszenia i to ich zarobkowanie mogłoby być ewentualnie przedmiotem opodatkowania, ale oczywiście tylko powszechnym podatkiem zarobkowym.

Z powodów powyżej przytoczonych nie może być również mowy o obowiązku podatkowym zakładów administracyjnych, korporacji publicznych w celach dobra publicznego założonych, jak domów inwalidów, szpitalów, krajowych zakładów dla obłąkanych, miejskich zakładów zaopatrzenia itp. (art. I. u. 6 rozp. wyk.) zwłaszcza, że wchodzi tu w rachubę aż dwa momenta: charakter publiczny owych korporacji, zakłady utrzymujących, powtórę brak celów zarobkowych w samychże zakładach.

¹⁴⁾ Por. orz. z 6-go maja 1903, l. 5272 Rg. 1425.

Co prawda, to pierwszy moment, sam dla siebie wystarczyć nie może. Wszak i owe korporacje mogłyby prowadzić jakieś przedsiębiorstwo zarobkowe. Ale zawsze presumcja przemawia za tem, że to nie są przedsiębiorstwa zarobkowe, istnienie zarobku musi być przeto przez władzę wyraźnie stwierdzonem. Nie może być przeto absolutnie mowy o obowiązku podatkowym, tam, gdzie przedsiębiorstwo, zamiast zarobku przynosi tylko straty. Okoliczność, że przy innej administracji, np. w razie zmniejszenia kosztów zarządu stosunki zasadnicze uległyby zmianie, jest obojętną, ponieważ tu chodzi o okoliczności czysto faktyczne, nie zaś o jakieś przyszłe, mniej lub bardziej możliwe alternatywy. (Por. orz. z 26. kwietnia 1902. L. 8213. Budw. Nr. 2188 o gminnych zakładach kąpielowych.)

W myśl tej zasady też orzekł Trybunał administracyjny w orz. z dnia 16, grudnia 1902. L. 10476. Budw. Nr, 1413, że publiczny ziemiański dom składowy tylko wówczas należy uważać za obowiązany do opłacania podatku zarobkowego specjalnego, jeżeli chodzi o przedsiębiorstwo zarobkowe. Jeżeli więc posiadacz domu składowego twierdzi, że dom ten jest tylko krajowym zakładem dobra publicznego bynajmniej zaś przedsiębiorstwem, obowiązaniem do opłacania podatku zarobkowego, wówczas przez władzę podatkową, muszą być stwierdzone przedewszystkiem takie okoliczności, wedle których słusznie można przypuszczać, że domy składowe są obliczone na zyski, zarobku przeto wprost nie wykluczają.

Z tego też powodu nie ma wielkiego praktycznego znaczenia, rozważanie (jak to czyni rozp. wyk.) tytułu publiczno-prawnego na którym istnieje i działalność zakładu się opiera mianowicie rozróżnianie tytułu zwierzchnictwa państwowego i tytułu administracji publicznej sensu stricto. I w jednym i w drugim wypadku bowiem brak celów zarobkowych w prywatno-gospodarczem tego słowa znaczeniu a zresztą granica, dzieląca obie te gałęzie administracji (zwierzchniczej i popierającej rozwój społeczny) jest nader wątła i nieściśła.

Rozróżnianie tytułu nie jest niewątpliwie bez znaczenia, ale wówczas gdy jest rozważaną kwestya, czy to jest tytuł publiczno-prawny, czy tytuł prywatno-prawny. O zaistnieniu obowiązku podatkowego może być mowa tylko w tym ostatnim wypadku. Tak jeśli istnieje obowiązek publiczno prawny gminy do utrzymywania mostu (wraz z odpowiadającym temu obowiązkowi prawem poboru myta, to o zaistnie-

niu obowiązku podatkowego żadną miarą nie może być mowy¹⁵⁾, Ale też to rozróżnianie tytułu na tytuł publiczno-prawny i na tytuł prywatno-prawny powinno być bezwzględne i bezwarunkowe, t. zn. bez względu na podmiot uprawniony względnie zobowiązany. Tymczasem rozp. wyk. jakkolwiek rozróżnia ową, powyżej wspomnianą czysto teoretyczną różnicę między tytułem zwierzchnictwa państwowego a tytułem pieczy państwowej, to nie uwzględnia natomiast o wiele bardziej kardynalnej różnicy między tytułem publiczno-prawnym a tytułem prywatno-prawnym. Różnica ta jednak, w przeciwstawieniu do tamtej, wywiera wpływ bardzo konkretny i bardzo realny. Tak rozp. wyk. wyliczając poszczególne kategorie przedsiębiorstw państwa wylicza obok przedsiębiorstw prowadzonych przez państwo z tytułu pieczy państwowej (jak zakłady pocztowe telegraficzne, mennice, kliniki i szpitale, różne państwowe zakłady lecznicze i doświadczalne itd.), przedsiębiorstwa oparte na monopolu państwowym (jak fabryki tytoniu, saliny), więc na tytule quasi-publiczno-prawnym obok tego jednak wymienia przedsiębiorstwo takie jak np. drukarnię nadworną i państwową. Być może, że w państwie, gdzie niema żadnych drukarń, utrzymywanie drukarni państwowej może być uważane za czynność pieczy państwowej. Ale w Austrii drukarń prywatnych jest bez liku, utrzymywanie więc drukarni państwowej żadnej szczególnej korzyści społeczeństwu nie przynosi. Mimo, że podmiotem obowiązku podatkowego byłby w niniejszym wypadku Skarb państwa, kwestya ta nie jest bez realnego znaczenia, ze względu na to, że podatek państwowy stanowi podstawę wymiaru wszelkich dodatków samorządnych.

Rozróżnianie tytułu publiczno-prawnego od tytułu prywatno-prawnego jest zresztą równie ważne odnośnie do gmin. Prawo poboru myta nie jest przedsiębiorstwem zarobkowym, po myśli §. 83 jeśli jest oparte na tytule publiczno-prawnym, jeśli się wywodzi z publiczno-prawnego obowiązku gminy do utworzenia i utrzymywania środka komunikacyjnego (mostu, od którego gmina pobiera myto. Myto to bowiem jest wówczas wybierane na mocy specjalnego państwowego upoważnienia, jest przeto specjalnym rodzajem publiczno-prawnej daniny lokalnej (gminnej).¹⁶⁾ Inaczej jednak przedstawia się ta kwestya wówczas, gdy nie ma mowy o bezwzględnym i bezwarunkowym obowiązku gminy

¹⁵⁾ Orz. z 6-go maja 1903, l. 5273 Rg. 1424.

¹⁶⁾ Orz. z 6-go maja 1903 l. 5272 Rg. 1425.

do utrzymywania mostu, choćby ono było połączone z prawem poboru myta, gdzie przeto gmina utrzymuje most li tylko w zamian za przysługujące jej prawo poboru myta, gdzie więc wedle swego swobodnego uznania może się zrzucić ze swego obowiązku, zrzekając się odpowiadającego temu obowiązkowi prawa. Tylko wówczas, gdy gmina z tego obowiązku zrzucić się nie może, choćby n. p. opłaty mytnicze nie wystarczały na utrzymanie mostu, lub choćby nastąpiła redukcja tych opłat, zachodzi wypadek uwolnienia od obowiązku podatkowego z braku zaistnienia przedsiębiorstwa zarobkowego.¹⁷⁾

Okoliczność pobierania opłat nie odgrywa tu żadnej roli. O opłatach mytniczych, opartych na specjalnym upoważnieniu władzy państwowej wspomniano już powyżej. To samo dotyczy wszelkich innych opłat tego rodzaju jak np. opłat za używanie publicznych zakładów dla mierzenia i ważenia (które oczywiście należy odróżnić od takichże zakładów prywatnych). O ile zakład taki prowadzi i utrzymuje gmina, wyłącznie w wykonaniu zadań administracji publicznej jej pomocnych, np. w wykonaniu policyi targowej,¹⁸⁾ lub w tym celu, by zakład taki jako część składowa dobra gminnego w ściślejszym tege słowa znaczeniu (§. 288 n. c.) służył do użytku powszechnego, zakład taki jest zakładem administracyjnym, nie obowiązany do opłacania podatku, utworzonym w interesie handlu i przemysłu a ewentualne opłaty, za używanie zakładu wybierane stanowią specjalną daninę gminną, nie są odwzajemnieniem za usługi prywatno-gospodarcze zakładu, (choćby nawet przynosiły pewną nadwyżkę) nie stanowią przeto także podstawy dla wymiaru podatku.¹⁹⁾ O ile zaś takie zakłady prowadzone są sposobem zarobkowym w celach zysku, podlegają one i tylko o tyle podatkowi zarobkowemu specjalnemu.

Ten charakter »zarobkowy« poszczególnych przedsiębiorstw, bywa tu zazwyczaj rozważany bardzo ściśle i dokładnie. Jeśli przeto przedsiębiorstwo ma do pewnego stopnia charakter dwoisty, tzn. posiada częściowo charakter instytucji dobra publicznego, częściowo zaś charakter przedsiębiorstwa na zysk obliczonego, to Trybunał administracyjny a za nim i praktyka, rozdziela a raczej dąży do rozdzielenia obu tych różnorodnych części jednego i tego samego przedsię-

¹⁷⁾ Orz. z 4-go czerwca 1903 l. 6372 Rg. 1428.

¹⁸⁾ Orz. z 4-go czerwca 1903 l. 6372 Rg. 1427.

¹⁹⁾ Orz. z 6-go maja 1903 l. 5273 Rg. 1426.

biorstwa. Jeżeli przeto np. gminny zakład gazowy wytwarza gaz świetlny, zarówno dla celów publicznych, (dla własnego użytku) jak i dla osób prywatnych, celem odstępowania go za opłatą, to zakład taki, w pierwszym kierunku wolnym jest od podatku zarobkowego specjalnego, w drugim kierunku natomiast podlega takiemu podatkowi. Pierwszy kierunek działalności zakładu nie jest bowiem pomyśli §. 73. ust. przedsiębiorstwem.

Podstawą opodatkowania jest tutaj przeto czysty przychód z wytwarzania gazu dla odstąpienia go na rzecz osób prywatnych. Za nadwyżki bilansowe, tworzące ów czysty przychód (§. 93), można przeto uważać tylko te nadwyżki, które wynikają z wytwarzania gazu dla konsumpcji prywatnej i z odpłatnego odstępowania gazu na rzecz osób prywatnych. Tylko przychody i wydatki dotyczące tylko tego drugiego celu mogą być uwzględnione przy ustaleniu nadwyżek, podległych podatkowi. Ponieważ jednak przedsiębiorstwo to, jakkolwiek ma dwa odrębne cele, to jednak jest przeprowadzone jednolicie, wypływa przeto przy ustaleniu nadwyżek bilansowych konieczność, zbadania każdej poszczególnej pozycji rachunkowej, w tym kierunku, czy dotyczy tej gałęzi zakładu, która podlega, podatkowi, czy też tej, która podatkowi nie podlega, czy też obu gałęzi, w tym ostatnim zaś wypadku należy znów zbadać stosunek, w którym obie z tych gałęzi w danej pozycji odpowiednio patycypują.²⁰⁾ Tyle Trybunał. Ale czy ten ostatni zwłaszcza postulat jest wykonalny?

Chyba, że zbadanie stosunku będzie czysto formalnem i rachunkowem. Ale rzeczywistemu układowi sił gospodarczych, bezwarunkowo ono odpowiadać nie będzie. Wątpimy też, czy odpowiada ono w całej pełni zamiarom ustawodawcy. Wogóle tutaj teoretyczny charakter tego podatku może być ważnym wskaźnikiem interpretacyjnym. Jego zbliżenie się znaczne do podatku osobisto dochodowego przemawia za uznaniem wyjątków jak i podmiotów. Jeno jednolitych. Jego cechy rzeczowe przemawiałyby za analizą wewnętrzną każdego poszczególnego »przedsiębiorstwa«, Dylemat ten usiłuje rozwiązać rozp. wyk. w art. I. u. 8, udzielając ministrowi skarbu daleko idące upoważnienie, do udzielania przywilejów a raczej uznawania charakteru publicznego poszczególnych przedsiębiorstw (o czem niżej). Ten publiczny charakter takich przedsiębiorstw gminnych, o których była mowa po-

²⁰⁾ Orz. z 3-go kwietnia 1901, I, 2577 Budw. Nr. 238.

wyżej, powinien być niewątpliwie stwierdzany zawsze wówczas, gdy przychód czysty jest niewielki, zwłaszcza bowiem wraz z dwójstego pozornie charakteru przedsiębiorstwa, częściowo zarobkowy charakter zakładu, w olbrzymiej większości wypadków, umożliwia takiemu zakładowi wogóle finansowo i ekonomicznie spełnianie jego zadań i celów publicznych. Ale też stwierdzanie takiego charakteru powinno być w tego rodzaju okolicznościach nietylko prawem ale i obowiązkiem naczelnego zarządu skarbowego.²¹⁾

Tytuł publiczno-prawny jest powodem uwolnienia przedsiębiorstwa od podatku tylko wówczas, gdy przedsiębiorstwo prowadzone jest na rachunek własny uprawnionego. Nie zachodzi ten wypadek oczywiście w razie wydzierżawienia przedsiębiorstwa. Tak n. p. dzierżawne prawo pobierania jakiejś opłaty (prawo poboru myta, dodatków do podatku konsumcyjnego) podlega podatkowi, a przedmiotem podatku jest tu możliwość uzyskania czystego przychodu przez dzierżawcę, z zysku, którego on się spodziewa, a który się wyraża w różnicy między między umówionymi ratami czynszu dzierżawnego tudzież innymi wydatkami przedsiębiorstwa z jednej strony a uzyskanymi przychodami z opłat z drugiej strony. Otóż ta różnica jest przedmiotem podatku, nie jest jednak takim przedmiotem prawo poboru opłaty, pierwotnie uprawnionemu przysługujące.²²⁾ Nie zmienia natomiast tytułu, konkurs bo jakkolwiek pierwotnie uprawniony traci prawo dyspozycji, to jednak przedsiębiorstwo prowadzi się dalej na jego rachunek i częściowo w jego interesie (choć obok tego a raczej w pierwszym rzędzie musi być uwzględniany interes wierzycieli). Powyżej wskazano, że poszczególne kategorie przedsiębiorstw są wyliczone raczej jako formy prawne typowe niż jako zjawiska konkretne. Ten ich charakter formalny powoduje też, że zdarzają się wypadki, że mimo pewne pozory przedsiębiorstwa zarobkowego, moment dobra publicznego, moment względów humanitarnych do tego stopnia przeważa, że rozp. wyk. (att. I. u. 8) dopuszcza tu zastosowanie analogji z § 4 ust. (z działu o powszechnym podatku zarobkowym), wedle którego minister skarbu jest upoważniony udzielać uwolnienia podatkowego przedsiębiorcom takich

²¹⁾ Osobisty charakter obowiązku podatkowego podnoszą również Mann i Jedlicka *Das oesterreichische Personalsteuergesetz nach dem derzeitigen Stande der Praxis. Wien 1904, str. 48.*

²²⁾ Odmiennie Reisch j. w. str. 99, który powołuje się na historię ustawy (*Stenogr. Protokolle des Abgeordnetenhauses XI. Session. str. 17, 563.*

osób prawniczych i fizycznych, które mają na oku popieranie celów publicznych dobroczynnych lub powszechnie pożytecznych, a przytem albo żadnego nie przynoszą przychodu, albo też takie tylko, że przychód ten ze względu na swe niewielkie rozmiary, nie może być poważnie brany w rachubę. Otóż i art. 1 dz. 8 roz. wyk. o pod. zar. spec. rozszerza to postanowienie i na podatek zarobkowy specjalny.

Postanowienie to rozp. wyk. atoli tylko do pewnego stopnia jest zgodne z ustawą, o tyle mianowicie o ile posiada charakter instrukcji administracyjnej dla władz ministrowi skarbu podległych, mianowicie zarządzenia, by w wypadkach wątpliwych, przypuszczalnie takich, jakie są określone w tym ustępie rozp. wyk. władze administracyjne udawały się wprost do ministra skarbu z żądaniem wykładu. Minister skarbu bowiem jest w tym wypadku tylko tłumaczem ustawy, a tam gdzie wogóle nie ma mowy o przedsiębiorstwie, gdzie brak jakichkolwiek momentów zarobkowych, tam nie zachodzi też obowiązek podatkowy, i to stwierdzi też tylko minister. Przywilejów on udzielać nie może, chyba tylko w granicach, zakreślonych §. 84. lit. b) 2, wedle którego, przywileje takie mogą być udzielane tylko stowarzyszeniom tam wyszczególnionym, nigdy zaś osobom prawniczym wogóle tem mniej zaś osobom fizycznym.

Udzielanie przywilejów deliberacyjnych jest wyjątkiem od ogólnej reguły prawnej zasada ta przeto wedle powszechnie przyjętych reguł interpretacyjnych, nie dopuszcza wykładni rozszerzającej. Zapewne że zakłady państwowe nieraz a może najczęściej będą uwolnione od podatku ale tylko na zasadzie ogólnych reguł, nigdy na podstawie przywileju specjalnego.²³⁾

Zasadniczy charakter i osoby i przedsiębiorstwa decyduje więc przedewszystkiem. Ale ten zasadniczy charakter do zaistnienia obowiązku podatkowego bynajmniej nie wystarcza. Potrzebnem tu jest faktyczne zaistnienie czystego przychodu. Czysty przychód bowiem, jest w myśl §§. 92. i 93. ust. podstawą opodatkowania.

Zaistnienie czystego zysku tzn. nadwyżki bilansowej, nie jest natomiast koniecznem, (§. 99. i 100 ust.)²⁴⁾ tem bardziej zaś obojętna jest jego forma. Tak np. za zysk może być równie dobrze uważanym procentowy dodatek, względnie procentowa nadpłata (np. przy

²³⁾ Orz. z 28 maja 1903 l. 6174.

²⁴⁾ Orz. z 7-go czerwca 1901 l. 4520 Budw. Nr. 968.

cenach zakupna, uiszczalnych przez członków stowarzyszenia konsumcyjnego) i pod tą samą nazwą członkom stowarzyszenia zwracany.²⁵⁾ Obojętnem jest również użycie tego czystego przychodu w szczególności użycie czystego przychodu na cele pożytku powszechnego,²⁶⁾ spożycie przychodu lub kapitalizowanie dla siebie lub na rzecz osoby trzeciej.²⁷⁾ To wszystko bowiem tworzy raczej różnicę w sfruktywizowaniu dochodu (przychodu) nie dotyczy przeto bynajmniej obowiązku podatkowego, zawarunkowanego organizacją dotyczącego przedsiębiorstwa.

Obojętną jest również trwałość przedsiębiorstwa i obowiązkowi podatkowemu podlega n. p. stowarzyszenie w tym celu jedynie założone, by przedsiębiorstwo jakieś np. halę wystawową utworzyć, mimo, że ono się na utworzeniu owego przedsiębiorstwa ogranicza, potem owo przedsiębiorstwo odstępuje osobie trzeciej, samo tylko ograniczając się w dalszym ciągu do oprocentowania i zamortyzowania kosztów założenia przedsiębiorstwa. (Orz. z 11. stycznia 1902. L. 325. Budw. Nr. 702).

Quaestio facti jest również, czy towarzystwo akcyjne np. po rozwiązaniu przedsiębiorstwa przewozowego, statutem przewidzianego, zajmie się tylko zarządzaniem swego majątku, tak że to zarządzanie ma tylko charakter użytkowania majątku, czy też to użytkowanie granice zwykłego użytkowania przekracza a nabywa charakter przedsiębiorstwa (Orz. z 7. marca 1901. L. 901. Budw. Nr. 1601).

A podobnie jak obojętnym jest rodzaj przedsiębiorstwa, jak obojętną jest dla oceny kwestyi obowiązku podatkowego okoliczność, czy przedsiębiorstwo polega tylko na założeniu instytucji względnie oprocentowaniu i amortyzowaniu kapitału zakładowego, czy też na zarządzaniu majątkiem w celach zarobkowych, tak samo obojętną jest okoliczność w jakiej sytuacji prawnej znajduje się dany podmiot obowiązku podatkowego, czy w szczególności może on samodzielnie zarządzać swym majątkiem.

Podlega więc obowiązkowi podatkowemu Towarzystwo akcyjne znajdujące się w konkursie, ponieważ przedsiębiorstwo należące do towarzystwa akcyjnego znajdującego się w konkursie, musi być uważane

²⁵⁾ Orz. z 10 kwietnia 1904 l. 2803 Budw. Nr. 237.

²⁶⁾ Orz. z 11 stycznia 1903 l. 325 Budw. Nr. 702.

²⁷⁾ Orz. z 30 grudnia 1901 l. 8529 Rp. 420.

za przedsiębiorstwo towarzystwa akcyjnego a przedsiębiorca tego przedsiębiorstwa sam bynajmniej nie porzuca, jeno utracą prawo dysponowania tem przedsiębiorstwem, które to prawo dyspozycyji uzyskuje grono wierzycieli.²⁸⁾

Poszczególne kategorie osób, podlegających podatкови są wyliczone (przykładowo) w dwóch ustępach §. 13. Różnica między temi dwiema zasadniczymi kategoriami, polega na tem, że do pierwszej należą przedsiębiorstwa zarobkowe i spekulacyjne t. zn. mające bezpośrednio zarobek na oku, do drugiej kategorji należą »przedsięwzięcia dobra publicznego i zaliczki samopomocy«, więc przedsiębiorstwa, które wprawdzie w pierwszym rzędzie dążą do celów innych, niż do celów zarobkowych, mimo to jednak, stosownie do swej ogólnej organizacyji dążą do uzyskania nadwyżek bilansowych.

Różnica między pierwszą a drugą kategorją nie jest ścisła. Tak np. snadnie do drugiej kategorji możnaby zaliczyć (jeżeli by oczywiście wyraźne brzmienie nie stało temu na przeszkodzie) koleje państwowe i publiczne zakłady kredytowe, jakkolwiek wytwarzają swe świadczenia w celu odstępiania ich w drodze odpłatnej, nie mają a przynajmniej mieć nie powinny żadnych bezpośrednich celów zarobkowych na oku a jeżeli w praktyce dzieje się niejednokrotnie inaczej, to jeśli się już uwzględnia praktykę, tak zasadniczo od teoryi prawnej odbiegającą, to należy zwrócić uwagę, że i różne stowarzyszenia, wymienione w §. 83 u. II. a) często bardzo ujawniają się jako przedsiębiorstwa w najbardziej antyspołecznem tego słowa znaczeniu, i że te stowarzyszenia są nieraz prawdziwą klęską ekonomiczną kraju a nazywanie ich przedsięwzięciami dobra publicznego jest chyba odwracaniem kota ogonem.

Poszczególne kategorie wymienione w §. 83. u. I. i II. są tu wyliczone tylko przykładowo. Wynika to z wyrazu »w szczególności« użytego w ustępie I. jak i w ustępie II. §. 83. jak i poprzedzające ten wyraz terminy ogólne »przedsiębiorstwa zarobkowe« (I.) i »przedsięwzięcia powszechnego pożytku i związku zamopomocy« (II).

²⁸⁾ Tu należy między innymi c. k. urząd zastawniczy we Wiedniu, który ma charakter przedsiębiorstwa na zysk obliczonego, utworzonego i istniejącego atoli w interesie publicznym i podlegającego nadzorowi organów publicznych (Namiestnictwo), uprawiającego na mocy postanowień fundacyjnych lub quasi fundacyjnych interesu kredytowe, mianowicie udzielanie pieniędzy na zastaw ręczny za niskiem oprocentowaniem) Orz. z 10 kwietnia 1901 l. 2803 Budw. Nr. 237.

Do pierwszej kategorii należą w szczególności a) wszystkie przedsiębiorstwa towarzystw akcyjnych i towarzystw komandytowych na akcyje b) wszystkie przedsiębiorstwa gwarectw, c) przedsiębiorstwa asekuracyjne z wyjątkiem zakładów asekuracyjnych, opartych na wzajemności a wymienionych w ustępie II. tego paragrafu, d) publiczne instytuty kredytowe,²⁹⁾ e) koleje państwowe.³⁰⁾

Te przedsiębiorstwa stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych zarejestrowanych na mocy ustawy z 9. kwietnia 1873 D. u. p. Nr. 70 i innych nie zarejestrowanych (stowarzyszeń produkcyjnych, zaliczkowych i kredytowych, konsumcyjnych, surowcowych i magazynowych, budowlanych, mieszkalnych i roboczych itp.) o ile te stowarzyszenia nie ograniczają swego przedsiębiorstwa po myśli §. 85 na mocy statutów i faktycznie na swych członków.²⁹⁾

Do drugiej kategorii »przedsięwzięć powszechnego pożytku i związków samopomocy należą:

a) Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, które w sposób określony w §. 85. tj. na mocy statutów i faktycznie (stan prawny musi być zgodny ze stanem faktycznym) ograniczają się w swych interesach na swych członków.

b) Kasy oszczędności.³¹⁾

c) Zakłady asekuracyjne oparte na wzajemności,

²⁹⁾ obok kolei prywatnych oczywiście. które jednak są zawsze prawie własnością towarzystw akcyjnych, podlegają przeto podatkowi z mocy § 83 u. I a) jako przedsiębiorstwa tychże towarzystw akcyjnych.

³⁰⁾ Niezarejestrowane stowarzyszenia opierać się mogą na ustawie z 15 listopada 1867 D. u. p. Nr. 134 jeśli tylko posiadają istotne znamiona stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych określone w § 1 ustawy z 9-go kwietnia 1883 D. u. p. Nr. 701 więc mają nie zwartą liczbę członków i mają na celu podniesienie zarobku i gospodarstwa członków przy pomocy wspólnego przedsiębiorstwa. Otóż stowarzyszenia nie zarejestrowane a oparte na ust. z r. 1867, jeśli posiadają cechy, powyżej określone, podlegają podatkowi, po za tem natomiast, t. j. w innych wypadkach, gdy tych cech nie posiadają, są wolne od podatku ponieważ nie mają obowiązku publicznego składania rachunków. Orz. z 7-go czerwca 1901 l. 4520 Budw. Nr. 368.

³¹⁾ Tu należą oczywiście tylko kasy oszczędności oparte na regulatywie z 27 września r. 1844 T. 72 Zb. pr. str. 123, nie zaś stowarzyszenia używające n. p. nielegalnie firmy „Kasa zaliczek i oszczędności“ i t. p. Por. o tem *Gegen den Missbrauch des Sparkassetitels (Oesterreichische-Ungarische Sparkassenzeitung 1904 Nr. 23)*.

d) Kasy zaliczkowe, oparte na mocy specjalnych ustaw krajowych a powstałe z funduszków kontrybucyjnych i pieniędzy podatkowych,

e) Kasy zaliczkowe gminne.

* * *

Powyżej podano zakres osób względnie przedsiębiorstw, podlegających podatkowi zarobkowemu specjalnemu. O ile osoby względnie przedsiębiorstwa czynią zadość, podanym tam wymogom, stanowią one podmiot obowiązku podatkowego. O ile im tych warunków nie dostaje nie są one obowiązane do opłacania tego podatku. W tem też znaczeniu była mowa o całym szeregu wypadków, w którym mimo pewne pozorne cechy, pozornie uzasadniające zaistnienie obowiązku podatkowego, brak tego obowiązku, ponieważ nie dostaje cech innych równie ważnych i równie istotnych.³²⁾

Od tych wyjątków wynikających raczej z samej istoty rzeczy, z samego pojęcia osób względnie przedsiębiorstw, podlegających temu podatkowi, odróżnić należy te wypadki, w których uwolnienie od podatku jakkolwiek ze stanowiska zasad racjonalnej polityki skarbowej może być w całej pełni uzasadnione, mimo to jednak jest wpływem specjalnego nadania, słowem ma charakter specyjanego przywileju.

Traktuje o niej §. 84. W pierwszym rzędzie wchodzi tu w grę przywileje, dawniej już nadane, które obecna ustawa utrzymuje tylko w mocy prawnej.

Są więc uwolnione od podatku, te przedsiębiorstwa, które na mocy jakiejś istniejącej specjalnej ustawy są uwolnione od dotychczasowego podatku zarobkowego i dochodowego na czas trwania tego uwolnienia. Te przedsiębiorstwa, które podobnie są uwolnione od dotychczasowego podatku dochodowego, winny na czas trwania czasowej wolności podatkowej, z podatku unormowanego niniejszą ustawą, uiścić tę kwotę, która została im przypisaną w podatku zarobkowym wraz z nadzwyczajnym dodatkiem w roku, poprzedzającym działalność tej ustawy; uzyskane czasowo uwolnienie od podatku zarobkowego samo przez się, ten wywiera skutek, dla czasokresu, który jeszcze nie upłynął, że następuje odpisanie tej kwoty od podatku temu przedsiębiorstwu wymierzyć się mającemu, która to kwota równa się kwocie, wraz

³²⁾ Orz. z 1-go maja 1903 l. 5080 Rg. 1433.

z nadzwyczajnym dodatkiem podatku zarobkowego, dotychczas od tego przedsiębiorstwa wymierzonego ale jeszcze nie pobranego.

Oczywiście są to wyjątki zupełnie specjalne, oparte na zupełnie specjalnych przepisach ustawy, a raczej na przepisach specjalnych nie mogą być przeto, tłumaczone w sensie rozszerzającym, raczej prawdopodobieństwo przemawia za tem, że wyjątek taki nie zachodzi.

Do tej kategorii uwolnień należą w myśl art. 2. rozp. wyk. uwolnienia podatkowe już udzielone przedsiębiorstwom kolejowym, niższego i wyższego rzędu, wedle postanowień ich koncesyi, w dotychczasowych rozmiarach i w dotychczasowej wysokości; uwolnienia podatkowe już przyznane a przewidziane w myśl ustawy z dnia 9. stycznia 1891. D. u. p. Nr. 8. względnie z 10. sierpnia 1895. D. u. p. Nr. 131 jako czasowe uwolnienia podatkowe i należnościowe dla przedsiębiorstw przemysłowych, nowo powstających w okręgach Tryestu i gminy katastralnej Mugia, dalej uzyskane już na mocy tego postanowienia z 11. stycznia 1831. Zb. U. Pol. T. 59. Nr. 6. uwolnienia od podatku zarobkowego dla nowo powstałych fabryk cukru; w końcu uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, przysługujące na mocy ces. patentu z 18. listopada 1810 (Zb. U. Pol. z r. 1812 Nr. 240). krajowemu bankowi pożyczkowemu w Bernie.

Osobno wymieniony jest w ustępie c) tegoż §. 84. ale rzeczowo tu niewątpliwie należy uwolnienie podatkowe, przyznane już dawniej pocztowej kasie oszczędności jeszcze w ustawie z 28. maja 1882 D. u. p. Nr. 56.

Jedynym momentem skupiającym wszystkie powyżej wymienione wyjątki w jedną całość wyższego rzędu, to dotychczasowy stan faktyczny. Bardziej rzeczowy charakter posiadają natomiast uwolnienia, wymienione w §. 84. lit. b). Przepisem tym są objęte instytucje samopomocy tudzież urządzenia socjalno polityczne mianowicie stowarzyszenia, nie obliczone na zysk, oparte na zasadzie wzajemności i spółkowe stowarzyszenia jak i fundusze ustanowione przez korporacje publiczne, względnie przez przedsiębiorców dla pracowników dotyczących zakładów, o ile fundusze te względnie te przedsiębiorstwa mają w myśl statutu na celu ubezpieczenie od choroby wynagrodzenia szkody w razie wypadku, pensye dla inwalidów, starców, wdow i sierót, koszta pogrzebu, lub też udzielanie zapomóg dla urzędników publicznych i prywatnych, pomocników służących, robotników, pomocników, uczniów

i służących i to nawet wówczas, jeśli otrzymują datki i podarunki od osób doń nienależących.

Pierwotnie przywilej ten miał dotyczyć wyłącznie stowarzyszeń robotniczych, jak to było i dawniej na mocy ustawy z 15. kwietnia 1885. D. u. p. Nr. 51. i z 30. marca 1888. D. up. Nr. 33. dopiero Izba poselska rozciągnęła ten przywilej i na inne stowarzyszenia samopomocy, mając zwłaszcza na oku stowarzyszenia samopomocy dla sług i urzędników prywatnych.³³⁾

W odróżnieniu też od dawniejszych przepisów, ustawa nie czyni też w tym wypadku żadnego rozróżnienia między stowarzyszeniami a funduszami, udzielając i jednemu i drugiemu uwolnienia podatkowego. Atoli warunkiem niezbędnie koniecznym jest, by dotyczący przedmiot prawny w myśl statutu wyłącznie miał na celu ubezpieczenie względnie udzielanie zapomóg dla pewnych kół zawodowych.³⁴⁾ Nie korzysta przeto z tego uwolnienia c. k. urząd zastawniczy we Wiedniu, gdyż jako publiczny instytut kredytowy podpada po myśli §. 93. lit. d) podatkowi, jest bowiem założony w interesie publicznym, w interesie publicznym też istnieje, jest też zakładem uprawiającym interesa kredytowe, mianowicie wypożyczającym na zastaw ręczny za możliwie niskim oprocentowaniem pieniądze, a stojącym pod nadzorem organów publicznych.

Dotyczy natomiast ten przywilej zarejestrowanych kas pomocy, opartych na ustawie z 16. lipca 1892. Nr. 102. D, u. p.³⁴⁾ jak i kas gwareckich opartych na ustawie z 23. maja 1854. Nr. 146. D. u. p. a uregulowanych ustawą z dnia 28. lipca 1889. D. u. p. Nr. 127.³⁵⁾

Wogóle jeśli brak choć jednego ze znamion, powyżej podanych, wówczas uwolnienie nie ma miejsca. Tak fundusz przeznaczony na udzielanie zapomóg i wsparć, musi mieć istotnie wszelkie cechy funduszu musi być więc między innymi, przede wszystkim wyodrębniony majątkowo.

Nie podpada więc z tego względu pod pojęcie takiego funduszu, majątek służący wprawdzie istotnie na udzielanie zapomóg i wsparć

³³⁾ 1041 der Beilagen zu den stenogr. Protokollen des Abgeordnetenhauses XI. Session 1895. Bericht über das II. Hauptstück, betreffend die Erwerbsteuern von den der öffentlichen Rechnungslegung unterworfenen Unternehmungen, str. 177.

³⁴⁾ Orz. z 10 kwietnia 1901 l. 2803 Budw. Nr. 237.

³⁵⁾ Rozp. min. skarbu z 4-go lipca 1903 l. 38802.

stanowiący atoli nie odrębny zupełnie podmiot prawny, lecz przedmiot prawa własności stowarzyszenia. Albowiem tutaj stowarzyszenie jako takie ma prawo i moc swobodnej dyspozycji tym majątkiem a jakkolwiek stowarzyszenie ma obowiązek zwracania uwagi w pierwszym rzędzie na cele zapomogowe, to obowiązek ten nie jest absolutnym i bezwzględny, odmienna przeto dyspozycja nie jest bynajmniej wykluczoną.³⁶⁾ Nie musi jednak taki fundusz bynajmniej stanowić osobnego przedsiębiorstwa, owszem zarząd jego musi być wspólny z zarządem innego przedsiębiorstwa, atoli zarząd ten musi być związany bezwzględnie celem funduszu. Tak np. wolnym jest od podatku fundusz pensyjny kasy oszczędności w celu zaopatrzenia urzędników i służby zakładu³⁷⁾ jeśli tylko fundusz ten stanowi istotnie osobny podmiot prawny. W praktyce pod tym względem zachodzi wielka różnorodność i każdy wypadek z osobna należy indywidualizować. Tak np. nie może być mowy o wolności podatkowej, dla braku odrębnego funduszu wówczas, gdy ten fundusz wprawdzie formalnie wyodrębniono, ale to wyodrębnienie nie nastąpiło w tym stopniu, by zarząd przedsiębiorstwa, które ten »fundusz« utworzyło utracił prawo jakiegokolwiek dyspozycji tym funduszem, słowem nie utracił prawa własności tego funduszu, wówczas bowiem fundusz taki stanowi część składową majątku przedsiębiorstwa,³⁸⁾ uprawnieni do poboru pensji n. p. nie mają żadnego prawa pierwszeństwa do zaspokojenia swych pretensji z tego funduszu, podobnie jak wierzyciele jakiegoś przedsiębiorstwa nie uzyskują jakichś specjalnych przywilejów prawnych do zaspokojenia swych pretensji w pierwszym rzędzie przed innymi wierzycielami z jakiegoś specjalnego funduszu rezerwowego, specjalnie dla danej transakcji utworzonego. W razie upadłości przedsiębiorstwa przeto, uprawnieni do poboru pensji nie mogą funduszu pensyjnego uważać za jakąś specjalną masę do zaspokojenia pretensji służącą, raczej fundusz ten

³⁶⁾ Orz. z 9-go lipca 1902 l. 6301 Budw. Nr. 1144.

³⁷⁾ Orz. z dnia 6-go lipca 1903 l. 7560, Rp. 1437 i 1700.

³⁸⁾ Jak się to dzieje n. p. w kasach oszczędności w Galicyi, gdzie fundusze emerytalne prawie zawsze stanowią przedmiot prawa własności kasy, jakkolwiek przeznaczeniem ich jest oczywiście zaspokojenie pretensji emerytalnych funkcjonaryuszów kasy. Por. o tem szczegółowo G a r g a s *Podmiotowość prawna funduszków emerytalnych w kasach oszczędności (Oszczędność 1904, str. 34)* gdzie zarówno ze względów tu w tekście ogólnie podniesionych jak i z innych względów prawnych i etycznych podniostem postulat wyodrębnienia prawnego tychże funduszków.

wchodzi, jak zresztą każda inna część majątku przedsiębiorstwa do ogólnej masy konkursowej, z której uprawnieni do poboru pensyi zostaną zaspokojeni, — ewentualnie w pierwszej klasie wierzycieli konkursowych lub w równym stopniu z innymi wierzycielami przedsiębiorstwa. Z drugiej jednak strony uprawnieni do poboru pensyi, mogą podnosić pretensye dalej idące niż fundusz pensyjny wynosi i poszukiwać ich zaspokojenia na reszcie majątku przedsiębiorstwa.

Oczywiście że zasadnicza zmiana sytuacji prawnej, zachodzi wówczas, gdy jak wyżej wspomniano przedsiębiorstwo zrzeka się prawa własności funduszu, choćby nawet zarząd przedsiębiorstwa, i zarząd funduszu znajdował się w ręku jednych i tych samych osób.³⁹⁾ Tendencją ustawy bowiem jest bezwątpienia przyczynienie się ze swej strony do zabezpieczenia bytu funkcyjaryusza danego przedsiębiorstwa, uczynienie ich bytu niezależnym od powodzeń lub niepowodzeń tegoż przedsiębiorstwa.

W tej też myśli orzekł Trybunał administracyjny, że warunkiem koniecznym do uwolnienia jest, by dotyczący podmiot prawny, w myśl statutu, miał wyłącznie na celu ubezpieczenie względnie udzielanie zapomóg dla pewnych kół zawodowych,⁴⁰⁾ nie podpada też pod pojęcie takiego funduszu, czyniącego zadość wymogom §. 84. lit. b) ust. majątek, służący wprawdzie istotnie na udzielanie zapomóg i wsparć stanowiący atoli nie odrębny zupełnie podmiot prawny, lecz przedmiot prawa własności stowarzyszenia, albowiem wedle motywów orzeczenia, tutaj stowarzyszenie jako takie ma prawo i moc swobodnej dyspozycji tym majątkiem a jakkolwiek stowarzyszenie ma obowiązek zwracania uwagi przedewszystkiem i w pierwszym rzędzie na cele zapomogowe, obowiązek ten nie jest absolutnym i bezwzględnym, odmienna przeto dyspozycja stron nie jest bynajmniej wykluczoną.

W §. 84 lit. b) podany jest również jako dalszy wymóg uprzywilejowania zasada wzajemności, atoli jak to zresztą wynika niewątpliwie z wyraźnego tekstu ustawy i jak to słusznie stwierdził Trybunał administracyjny, zasada ta odnosi się tylko do stowarzyszeń spółkowych nie odnosi się zaś bynajmniej do funduszków. Rozszerzenie tej

³⁹⁾ Por. o tem Reisch i Kreibig *Bilanz und Steuer Grundriss der Kaufmännischen Buchführung unter besonderer Würdigung ihrer wirtschaftlichen und juristischen Bedeutung*. B. II. Wien 1900, str. 85. Podobnie Mann i Jedlicka j. w. str. 51.

⁴⁰⁾ Orz. z 6-go lipca 1903 l. 7560 Rg. 1436 i 1437.

zasady do funduszków szłoby bezwarunkowo zadaleko, pomijając już wyraźne postanowienie ustawy, która mówi tu o funduszach, utworzonych przez korporacje lub przedsiębiorców, gdzie więc ani te korporacje ani ci przedsiębiorcy z dobrodziejstw funduszu korzystał by nie mogli.

Na tej samej rzeczowej zasadzie może minister skarbu w myśl §. 84. lit. b) ustępu 2 udzielać takiego samego przywileju podobnym stowarzyszeniom, których członkowie wyłącznie lub w części należą do innych zawodów (zwłaszcza zaś do stanu drobnych przemysłowców i włościan), wówczas, gdy jest to wskazaniem ze względu na popieranie celów publicznych, dobroczynnych lub powszechnie pożytecznych a kwoty, zabezpieczone dla poszczególnych uczestników nie przekraczają wymiaru, odpowiadającego godności stanu. Oczywiście, że udzielenie takiego przywileju jest rzeczą swobodnego uznania ministra skarbu ewentualna odmowa nie może przeto być zaczepioną w drodze zażalenia nieważności, wobec Trybunału administracyjnego, Postanowienie to dając nader wielką niewątpliwie władzę ministrowi skarbu, spowodowane zostało względem na rozwój coraz to dalej postępującej akcji społecznej, którego kresu i końca z góry przewidzieć nie można a która mimo to coraz dalej się rozwija.⁴¹⁾

Względy społeczno gospodarcze są też w pierwszym rzędzie decydujące przy uwolnieniu niektórych stowarzyszeń i innych związków rolniczych, które mają na celu wspólne nabycie nasienia, nawozów, bydła opasowego, maszyn i narzędzi rolniczych, lub też w końcu wogóle zaspokojenie innych potrzeb produkcji rolniczej o ile przytem nie następuje rozdział czystego przychodu, tzn. o ile stowarzyszenia nie są obliczone na zysk członków lecz mają dobro publiczne na oku. Dalej podobne związki rolnicze dla wspólnego obrabiania lub spożytkowania płodów rolniczych uczestników.

Rolnictwo i leśnictwo jest wogóle po myśli §. 2. u. 3. wolne od powszechnego podatku zarobkowego. Otóż przepis §, 84. lit. f) chce zentralizować zasadniczą gospodarczą, różnicę zachodzącą między gospodarstwem wielkiem a małym. Gospodarstwo wielkie wogóle łatwiej może uzyskać korzystniejsze warunki nabycia i zbytu, łatwiej też może uzyskać stosunkowo większy przychód niż małe gospodarstwo.

⁴¹⁾ Por. orz. z 10 kwietnia 1901, l. 2803 Budw. Nr. 237 i 29 lipca 1902 l. 6301 Budw. Nr. 1144.

Jeśli przeto kilku drobnych rolników łączy się ze sobą w jeden związek, by uzyskać korzyści, połączone z prowadzeniem wielkich gospodarstw, to ten fakt sam dla siebie nie powoduje jeszcze zaistnienia obowiązku podatkowego.⁴²⁾

Stowarzyszeń pierwszej kategorii dotyczy to jedno ograniczenie mianowicie, że stowarzyszenia winny wykluczać moment zysku dla swych członków, mają się n. p. ograniczać na rozdzieleniu między poszczególnych uczestników zakupionych przedmiotów in natura (nie odstępując ich już następnie w drodze odpłatnej, co by już powodowało obowiązek podatkowy).

Drugiej kategorii stowarzyszeń, dotyczy natomiast ograniczenie, zawarte w §. 2. a w §. 84, lit. f) tylko powołane, to mianowicie, że o ile chodzi o plody własnej produkcji, to za własną produkcją nie można uważać plodów uzyskanych ze stosunku dzierżawnego gruntów i gospodarstw (o ile tych gruntów i gospodarstw nie uprawia sam dzierżawca z własną rodziną, przy czasowej lub wyjątkowej pomocy pomocników najemnych §. 3. u. 2), o ile dalej łowiectwo jest uprawiane na cudzym gruncie, rybactwo na wodach wolnych i na wydzierżawionych tudzież publicznych, w końcu wogóle ogrodnictwo artystyczne i handlowe.

Jakkolwiek ten przepis tylko pośrednio znajduje tu, t. j. do podatku zarobkowego specjalnego zastosowanie, mianowicie o tyle, o ile chodzi o członków danego stowarzyszenia, posiadających właściwości tu wyżej podane, to jednak, mimo to ujemne konsekwencje tego postanowienia szczególnie w naszym kraju muszą się ujawniać w całej pełni. Wszak niedawno, jak olbrzymie kręgi przybrała tu choroba absenteizmu, jak coraz większe obszary kraju stanowią przedmiot gospodarstw dzierżawnych, jak coraz częstszą jest różność podmiotu gospodarującego na ziemi a podmiotu, mającego na tej ziemi prawa własności. Uwolnienie podatkowe, o ile istotnie w naszym kraju miałyby być realnem i powszechnem, musiałyby bezwarunkowo nie być ograniczone dla wymogów wyżej podanych, bo żywioł dzierżawców coraz wybitniejszą z natury rzeczy odgrywa rolę w naszych stowarzyszeniach, wypadki zastosowania uwolnienia z §. 84. lit. f) muszą być więc z czasem w naszym kraju coraz rzadsze.

Z uwolnienia korzystają dalej po myśli §. 84. l. e) stowarzy-

⁴²⁾ 1042 der Beilagen j. w. str. 178.

szenia kredytowe i zaliczkowe (kasy oszczędności i pożyczek) o ile ich statuty odpowiadają wymogom §. 1. ustawy z 1. czerwca 1889. D. u. p. Nr. 61. tzn. jeśli w myśl statutów

- a) poręka tych stowarzyszeń jest nieograniczoną
- b) jeśli działalność stowarzyszenia ogranicza się na jakiś mniejszy okręg (na jedną lub kilka gmin miejscowych),
- c) jeden udział nie przekracza kwoty 50 K, a udziały albo wcale nie są oprocentowane, albo nie są oprocentowane wyżej niż wkładki oszczędności,
- d) nadwyżki udziela się funduszowi zapasowemu, co do którego
- e) udzielanie pożyczek ogranicza się na członków,
- f) przyczem wystawianie weksli jest wykluczone,
- g) stopa procentowa od pożyczek wraz z należnościami dodatkowymi, stopę procentową wkładek oszczędności co najwyżej o 1⁰/₀ przewyższa.

Dotyczy to uwolnienie głównie t. zw. kas Raiffeisena, te kasy bowiem właśnie czynią zadość wymogom ustawy z r. 1889, powyżej podanym. Natomiast w myśl §. 85. spółki oszczędności i pożyczek, oparte na wzorowym statucie z ograniczoną poręką są tylko w takim razie wolne od podatku zarobkowego, jeżeli ich czysty zysk roczny nie przekracza kwoty 600 K i jeżeli spółka działalność swą ogranicza tylko na członków (co do udzielania pożyczek).⁴³⁾

Ten sam przywilej przypadł w końcu po myśli §. 84. l. d) w udziale kasom zaliczkowym, powstałym z pieniędzy kontrybucyjnych i podatkowych, jeśli kasy te istotnie swą działalność ograniczają do użytkowania swych własnych kapitałów. Kasy te były już i dawniej uprzywilejowane mianowicie §. 2. l. f) ust. z 27 grudnia 1880. D. u. p. Nr. 151. dozwalał tym kasom wyłączanie odsetek od czynnych kapitałów hipotecznych z podstawy opodatkowania.

O ile kasy te użytkują nie tylko własne kapitały ale także kapitały obce przypadające im w formie wkładek oszczędności, podlegają one po myśli §. 85. podatkowi zarobkowemu specjalnemu, choć są co prawda, po myśli tego przepisu, uprzywilejowane, to jednak

⁴³⁾ Por. Stefczyk *Podatki i należności skarbowe w zastosowaniu do spółek oszczędności i pożyczek systemu Raiffaisena i wogóle do stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, ograniczających działalność na swych członków.* Lwów 1900, str. 9.

wylączenie odsetek od czynnych kapitałów hipotecznych w tych kasach obecnie nie ma już miejsca.

Do tej drugiej kategorii kontrybucyjnych kas zaliczkowych zaliczyć należy między innymi te kasy, które przyjmują wkładki oszczędności od nieczłonków; wówczas nie ograniczają one faktycznie swej działalności na zużytkowanie własnych kapitałów a okoliczność, że wkładki stanowią przedmiot osobnego zarządu i odrębnej księzkowości, stanu rzeczy w tym względzie bynajmniej nie zmienia, albowiem kasa zaliczkowa stanowi przedmiot jednolitego przedsiębiorstwa.⁴⁴⁾

Pod pewnymi ściśle w ustawie (w §. 85) określonymi warunkami są wolne od podatku stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, zarejestrowane po myśli ust. z 9. kwietnia 1873 D. u. p. Nr. 70. lub choćby i nie zarejestrowane (ze względu na to, że powstały jeszcze przed wejściem w życie powyższej ustawy). O ile stowarzyszenia te posiadają charakter stowarzyszeń produkcyjnych, zaliczkowych lub kredytowych, konsumcyjnych, surowcowych i magazynowych, budowlanych, mieszkaniowych, lub warsztatowych itp. o ile opierają się na zasadzie samopomocy (co chyba w teorii, tzn. pod względem prawnym, zawsze ma miejsce) i o ile stowarzyszenia te, w myśl swych statutów (oczywiście obecnie obowiązujących)⁴⁵⁾, faktycznie ograniczają swą działalność do własnych członków, nie posiadają więc charakteru spekulacyjnego, jak to ma miejsce przy stowarzyszeniach, podlegających podatkowi, w końcu jeśli czysty przychód stowarzyszenia, w myśl przepisów ustawy stwierdzony, nie przekracza kwoty 600 K.

Dla kwestyi uwolnienia decydującem jest przeto brzmienie statutów, w danej chwili pełną moc prawną posiadających. Obojętne są przeto statuty dawniejsze,⁴⁶⁾ nie posiadające przeto, już obecnie pełnej mocy prawnej, jak i statuty, które takiej mocy prawnej jeszcze nie posiadają, jakkolwiek taką moc prawną uzyskają może w przyszłości⁴⁷⁾ np. zmiana statutów stowarzyszenia, uchwalona już wprowadzie przez walne zgromadzenie stowarzyszenia, ale nie wpisana jeszcze do rejestru stowarzyszeń po myśli §. 9. u. z 9. kwietnia 1872. D. u. p. Nr. 70.

O ile jednego z tych warunków brak, nie ma mowy o zaistnie-

⁴⁴⁾ Orz. z 30 czerwca 1902 l. 6008 Budw. Nr. 1118.

⁴⁵⁾ Orz. z 28 maja 1903 l. 6058 Rp. 1440.

⁴⁶⁾ Orz. z 28 maja 1903 l. 6058, Rp. 1440.

⁴⁷⁾ Orz. z 23 stycznia 1903 l. 1004 Rp. 1441.

niu prawnej podstawy uwolnienia. W szczególności stan prawny i stan faktyczny ustawą w tym wypadku wymagany, musi być w zupełnej ze sobą zgodzie. Tak gdy np. ostatecznie uznano rozszerzenie przedsiębiorstwa poza zakres własnych członków, za dopuszczalny, nie ma mowy o uwolnieniu, a obojętnem jest wówczas, jak się wobec tej zmiany statutu stowarzyszenie zachowuje faktycznie.⁴⁸⁾

I na odwrót jeśli statut ograniczenia działalności stowarzyszenia na członków nie przewiduje a faktycznie ograniczenie takie następuje, to to ograniczenie faktyczne, tak długo jest pozbawione wszelkich konsekwencji prawnych, jak długo, nie nastąpi odpowiednia zmiana w statucie stowarzyszenia⁴⁹⁾.

Zbyteczna dodawać, że okoliczność, że do wykonywania danego przedsiębiorstwa n. p. zakładu zastawniczego potrzebną była osobna koncesja, jest w tym wypadku obojętną a statutowe ograniczenie działalności stowarzyszenia, na jego członków, ma być wyraźne, bo wynika to z ogólnych reguł interpretacyjnych, wedle których każdy wyjątek wogóle, musi być wypowiedziany wyraźnie.

Dlatego też nie może być mowy o uwolnieniu, gdy, wprawdzie statutu stowarzyszenia zaliczkowego zawierają odrębne postanowienia o prawach i obowiązkach członków (w szczególności także o warunkach udzielania członkom zaliczek) ale te ustępy statutów, które regulują zakres działania kasy zaliczkowej nie dają należytej podstawy do przypuszczenia, że zakres działania kasy jest w samychże statutach na własnych członków ograniczony⁵⁰⁾. W tym wypadku bowiem, zasada prawna, na której się opiera stowarzyszenie (ograniczenie na członków) chyba bardzo często popada w kolizję z faktycznym stanem rzeczy. Taka sama kolizja musi zresztą powstać i wówczas, gdy wprawdzie statut zawiera ogólnikowe postanowienie, ograniczające działalność stowarzyszenia na własnych członków, gdzie jednak natura poszczególnych, choćby tylko niektórych czynności stowarzyszenia wyszczególnionych, przemawia za tem, że czynności te i te interesa, przynajmniej nie wszystkie, są na własnych członków ograniczone⁵¹⁾.

⁴⁸⁾ Orz. z 30 czerwca 1902 l. 6009 Budw. Nr. 1119.

⁴⁹⁾ Orz. z 13 listopada 1902 l. 9593 Budw. Nr. 1309, z 21 marca 1903 l. 3516 Budw. Nr. 1667 i z 19 czerwca 1903 l. 6821 Rp. 1444, z 18 czerwca 1903 l. 5682 Rp. 1445 i z 1 lipca 1903.

⁵⁰⁾ Orz. z 2-go lipca 1900 l. 4731 Budw. Nr. 14426.

⁵¹⁾ Orz. z 13 listopada 1902 l. 9593 Budw. Nr. 1309.

Oczywiście, że nie właściwą byłaby tutaj interpretacja zbytnio ścieśniająca te przepisy, albowiem stowarzyszenia, ograniczające zasadniczo swą działalność do członków bardzo często są zmuszone wchodzić w stosunki z nieczłonkami, jak to się zresztą już i dawniej okazywało, przy stosowaniu ustawy z 27. grudnia 1880. D. u. p. Nr. 151 podobne uwolnienie przewidującej.

W razie takiej ścieśniającej interpretacji, zakres uwolnień byłby oczywiście zbyt szczupły. Z tego też powodu, ustawa postanawia, jak to słusznie Widmer⁵²⁾ określił, że nieczłonkowie (pod grozą opodatkowania stowarzyszenia) tylko w tych celach stowarzyszenia nie mogą brać udziału, dla osiągnięcia których, ono wogóle zostało utworzone. Natomiast nie wchodzi tu w rachubę, inne czynności i interesa, zawierane choćby z nieczłonkami, wszakże w wykonaniu właściwych swych celów, na członków ograniczonych.

Specjalne kwalifikacje, których ewentualnie od nieczłonków wymaga statut stowarzyszenia, są w tym wypadku zupełnie obojętne.⁵³⁾ Nie korzysta więc np. z uwolnienia stowarzyszenie konsumcyjne, założone przy fabryce, a ograniczające swą działalność na osoby we fabryce zatrudnione. W tym wypadku bowiem, wprawdzie tylko członkowie stowarzyszenia uczestniczą w rozdziale nadwyżek, partycypują więc także w nadpłatach uskuteczionych przez nieczłonków, atoli uczestnictwo w rozdziale nadwyżek kasowych, żadną miarą nie może być uważane za właściwy cel stowarzyszenia, które ma przede wszystkim popierać zarobek i gospodarstwo członków.

Kto jest członkiem stowarzyszenia, o tem decydują przede wszystkim niektóre specjalne stosunki danej osoby do stowarzyszenia jak prawo głosowania, udział w zarządzie, a z drugiej strony udział w samem przedsiębiorstwie, ewentualnie i wpisowe, a w braku takich specjalnych w tym wypadku, więc istotnych relacji, stale z pojęciem członka stowarzyszenia łączonych, charakterystycznych więc dla oceny prawnej kwalifikacji członkostwa, nie może być mowy o członkostwie, ewentualnie nawet wbrew odmiennym postanowieniom statutu. Członkowie ci muszą mieć innemi słowy, pełne prawa członków, muszą być rzeczywistymi członkami, jeśli stowarzyszenie ma z uwolnienia korzystać.⁵⁴⁾

⁵²⁾ Orz. z 28 maja 1903 l. 6058 Rp. 1452.

⁵³⁾ Orz. z 21 marca 1903 l. 3516 Budw. Nr. 1667.

⁵⁴⁾ Widmer j. w. str. 127.

Nie podpada więc w szczególności także pod pojęcie stowarzyszenia, przewidzianego w §. 85, stowarzyszenie, ograniczające wprawdzie swą działalność nie tylko na tzw. członków zwyczajnych (czyli rzeczywistych) ale także na członków wspierających, nie posiadających pełni praw i obowiązków członków zwyczajnych.

Za członków zwyczajnych, rzeczywistych, nie można uważać członków pozornych, którzy korzystają z czynności stowarzyszenia np. z udzielania przezeń kredytu. już wskutek wystawienia deklaracji przystąpienia i złożenia wpisowego a przed wpłaceniem udziału, ich udział w stowarzyszeniu polega bowiem głównie na odpowiedzialności za zobowiązania stowarzyszenia, po za tem zaś, dla stowarzyszenia nie świadczą, i stosownie do tego nie mają wpływu ani na prowadzenie interesów ani na ich wynik ani też w tym wyniku nie partycypują⁵⁵⁾.

Nie ogranicza się statutowa działalność stowarzyszenia na własnych członków jeśli stowarzyszenie jest uprawnione w imieniu swych członków i na ich rachunek dokonywać wszelakich operacji finansowych np. kupna i sprzedaży, zastawu towarów i walorów, interesów lombardowych, spekulacji giełdowych, uczestnictwa w syndykatach itp., ponieważ z natury rzeczy, bardzo łatwo, i bez specjalnego nawet zamiaru operacje te mogą być zawarte także i z nieczłonkami⁵⁶⁾.

Jak powyżej wspomniano, nie jest przekroczeniem zakresu członków, jeśli stowarzyszenie wchodzi w stosunki i z nieczłonkami, atoli w wykonaniu swych celów (na członków ograniczonych). Otóż na tej zasadzie opiera się szereg postanowień, zawartych w §. 85. lit. a) do e). Mogą więc w myśl tych wyraźnych postanowień, podejmować stowarzyszenia pożyczki u nieczłonków lub zawartości swych kas lokować w przedsiębiorstwach i zakładach obowiązanych do publicznego składania rachunków, albowiem podejmowanie pożyczek lub fruktyfikacja zawartości kasowych. nie jest właściwym celem stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych (§. 85. u. 2. lit. a). Dopuszczalnym więc jest w szczególności podejmowanie pieniędzy w rachunku bieżącym (conto—corrente), polegające na tem, że oddaje się zakładowi (stowarzyszeniu) pieniądze na własność in specie wraz ze zobowiąza-

⁵⁵⁾ Orz. z 7-go czerwca 1901 l. 4520 Budw. Nr. 368.

⁵⁶⁾ Orz. z 21 lutego 1901 l. 236 Budw. Nr. 121.

niem zwrotu in genere, zakład zaś utrzymuje te pieniądze do dyspozycji wkładającego w miarę pokrycia i opłaca, podjęcie tych pieniędzy nie stanowi przeto dwustronnego kupieckiego rachunku bieżącego (§§ 983 i 559 u. a). Interes taki przeto nie wyklucza uzyskania uwolnienia po myśli §. 85. u. 2. l. a(, choćby nawet statuty stowarzyszenia, nie ograniczały jego działalności na własnych członków.⁵⁷⁾

Nie odpowiadają natomiast wymogom ustawy, stowarzyszenia oszczędnościowe i zaliczkowe, jeśli wprawdzie z reguły w myśl statutów używają swych kapitałów obrotowych na udzielanie członkom stowarzyszenia zaliczek i pożyczek, wyjątkowo atoli, lokują te kapitały także w inny sposób, dający zupełne bezpieczeństwo i przynoszący należyty pożytek więc na pożyczki i zaliczki u nieczłonków, którzy nie są przedsiębiorstwami, obowiązani do publicznego składania rachunków.⁵⁸⁾

Eskont wzajemny (sprzedaż weksli) z nieczłonkami nie może być stawiany na równi z podejmowaniem pożyczek u nie członków.—)

Mogą dalej z uwolnienia ustawowego korzystać stowarzyszenia kredytowe przyjmujące gwarancję od nieczłonków w celu stwierdzenia prawnego, zaliczek członkom udzielonych, lub inkasujących na rzecz członków pretensye u nieczłonków (§. 85. u. 2. b), albowiem celem stowarzyszeń kredytowych jest wystaranie się dla członków stowarzyszenia, kredytu względnie udzielanie im pożyczek, czynności, zaś powyżej wymienione, nie zawierają w sobie żadnych szczególnych koncesyi czy korzyści, ze strony stowarzyszenia, na rzecz nieczłonków.

Celem stowarzyszeń konsumcyjnych i surowcowych jest uzyskanie dla członków wszelkich korzyści, jakie są połączone z zakupnem towarów engros. Mogą przeto te stowarzyszenia, również jak i związki rolników, dla wspólnego zakupna nasion, nawozów, bydła pociągowego, maszyn i narzędzi lub też dla innych rolniczych celów produkcyjnych o ile w związkach tych następuje rozdział przychodów bez narażenia się na niebezpieczeństwo fiskalne zakupować towary i u nieczłonków (§. 85. lit. c)⁵⁹⁾.

Podobnie rzecz się ma ze stowarzyszeniami dla magazynowania i zbytu. Celem ich jest przysporzenie członkom szczególnych korzyści

⁵⁷⁾ Orz. z 8 stycznia 1903 l. 182 Budw. Nr. 1471

⁵⁸⁾ Orz. z 6 lipca 1903 l. 7557 i 7559 Rp. 1456.

⁵⁹⁾ Orz. 18 kwietnia 1901 l. 3074 Budw. Nr. 263.

wynikających ze wspólnej sprzedaży wytworów, przez członków stowarzyszenia wytworzonych. Mogą przeto te stowarzyszenia, w myśl §. 85. l. e) sprzedawać i nieczłonkom, wytwory, przez własnych członków wytworzone⁶⁰⁾.

Od bardzo rozlicznych warunków, zależy natomiast uwolnienie stowarzyszeń produkcyjnych.

Stowarzyszenia te dzielą się wogóle na dwie kategorie. W jednym wypadku surowiec pobierają bądź to członkowie, bądź też nieczłonkowie, działalność wytwórczą wykonują jednak tylko członkowie. Stowarzyszenia te, korzystają z uwolnienia podatkowego, wówczas gdy stowarzyszenie zatrudnia zasadniczo tylko własnych członków jako siły robocze. Działalność wytwórcza, decydująca o istotnym charakterze całego stowarzyszenia (n. p. wykonywanie robót stolarskich w stowarzyszeniu wytwórczem stolarzy) może być z reguły wykonywana tylko przez członków stowarzyszenia. Używanie nieczłonków, w szczególności czeladników i wycuczonych terminatorów, jest w myśl rozp. wyk. dozwolone w tych stowarzyszeniach tylko wyjątkowo, mianowicie w razie choroby członka lub jakiejś innej stałej przeszkody po jego stronie (przejściowo) w razie niezwykle silnego zapotrzebowania, niezwykle licznych zamówień itp. Czas trwania użycia nie członka nie może w razie trwałej przeszkody, trwać dłużej niż sześć miesięcy w roku. W razie przeszkody czasowej liczba czasowo użytych nieczłonków nie może przekraczać połowy członków, liczba dni roboczych tychże robotników nie może wynosić więcej jak jedną dziesiątą dni roboczych członków, przyczem dla członków rok liczy się za 300 dni roboczych.

Natomiast w całej pełni dopuszcza rozp. wyk. używanie nieczłonków, dla pełnienia czynności pomocniczych, z czynnością wytwórczą tylko w podrzędnym związku pozostających, tak że np. stowarzyszenie wytwórcze członków może bez wszelkiej przeszkody ze strony władz skarbowych, zatrudniać nieczłonków, jako buchhalterów, podrzędnych lub korespondentów, stowarzyszenie wytwórcze stolarzy, nieczłonków jako woźniców lub tragarzy (art. 8. l. rozp. wyk.)

Drugą kategorią stowarzyszeń produkcyjnych (wytwórczych) stanowią te stowarzyszenia wytwórcze, w których członkowie dostarczają surowców natomiast przeróbki tych surowców dokonują bądźto członkowie stowarzyszenia, bądź też nieczłonkowie.

⁶⁰⁾ Orz. z 20 listopada 1902 l. 9796 Budw. Nr. 1336.

Decydującym w tym wypadku momentem jest więc źródło zakupna surowców. Jeśli to źródło zasadniczo na członków jest ograniczone, np. mleko w stowarzyszeniach mleczarskich, wówczas stowarzyszenia te korzystają z uwolnienia podatkowego. Zakupywanie tego surowca tylko wyjątkowo może mieć miejsce, mianowicie w razie, jeśli skutek wypadków nieprzewidzianych i nadzwyczajnych, surowiec dostarczany, przez członków nie wystarczyłby czasowo do utrzymania normalnego ruchu, atoli to zakupno surowców u nieczłonków nie może trwać dłużej niż trzy miesiące w ciągu roku a ilość materiałów, w ten sposób pobranych, nie może przekroczyć jednej dwudziestej części materiałów, przez członków dostarczonych⁶¹).

Natomiast materiały, odgrywające w postępowaniu wytwórczem rolę tylko podrzędną, mogą być każdego czasu, zakupywane i u nieczłonków (art. 8. 2. rozp. wyk.).

Stowarzyszenia wytwórcze, które na własnych członkach nie ograniczają się ani w przeróbce wytworów, ani w wytwarzaniu, ale tylko wytwory te sprzedają własnym członkom, również korzystają z uwolnienia podatkowego, jeśli np. stowarzyszenie konsumcyjne sprzedaje tylko swym członkom towary we własnym zarządzie, lub jeśli stowarzyszenie wytwórcze restauratorów wytwarza wodę sodową dla członków stowarzyszenia (art. 8. III. rozp. wyk.).

Ustawa, mówiąc o stowarzyszeniach wytwórczych, ma na oku wytwarzanie w szerokim tego słowa znaczeniu, więc nie tylko wytwarzanie produktów, ale także wytwarzanie usług (osobistych) jak to się dzieje np. przy stowarzyszeniach posługaczy publicznych, tragarzy itp. (art. 8, IV. rozp. wyk.).

W każdym razie, tylko w razie zaistnienia wszystkich wyżej wymienionych warunków, może być mowa o uwolnieniu podatkowym. W przeciwnym razie cały czysty zysk podlega opodatkowaniu, a rozróżnianie pomiędzy poszczególnymi częściami czystego zysku np. na czysty zysk, pochodzący ze stosunków z członkami stowarzyszenia i na czysty zysk, pochodzący ze stosunków z nieczłonkami stowarzyszenia jest niedopuszczalne (art. 7. rozp. wyk.).

Wolne od podatku są w dalszym ciągu kasy zaliczkowe powstałe na podstawie osobnych ustaw krajowych z funduszy kontrybucyjnych i pieniędzy podatkowych, o ile przychód czysty tychże kas

⁶¹) Orz. z 5-go grudnia 1902 l. 10379 Budw. Nr. 1374.

w myśl przepisów tej ustawy wypośredkowany nie przekracza kwoty 600 K (§§. 85. u. I. i 83, u. II. lit. d) i e) o ile kasy te swój zakres działania istotnie ograniczają na spożytkowaniu własnych kapitałów. O ile przeto kasy takie, statutowo lub faktycznie, lub statutowo i faktycznie rozszerzają swój zakres działania i na nie członków nb. na wszystkich w ten sposób np. że przyjmują wkładki oszczędności od wszystkich, nie może być mowy o uwolnieniu tych kas⁶²⁾.

Uwolnione są również od podatku gminne kasy zaliczkowe, o ile ich przychód czysty nie przekracza kwoty 600 K (§. 85. u. I. i §. 83 u. II. lit. e), przyczem okoliczność, że kasy te ograniczają swą działalność na członków gminy, jest sama przez się zrozumiałą, ponieważ wypływa z istoty pojęcia gminnych kas zaliczkowych⁶³⁾.

Dr. Zygmunt Gargas.

⁶²⁾ Orz. z 21 lutego 1901 l. 236 Budw. Nr. 121.

⁶³⁾ Orz. z 30 czerwca 1902 l. 6008 Budw. Nr. 1118.

Drobne szkody ogniowe.

Nowoczesna metoda obserwacji i notowania zjawisk, stosowana w różnych dziedzinach życia społecznego zdołała wyśledzić nieraz różne takie objawy, któreby wobec dawniejszych sposobów obserwacji musiały pozostać niedostrzeżone.

Do takich charakterystycznych objawów należy między innymi fakt, zauważony w dziedzinie ubezpieczeń, że ilość szkód ogniowych stale się zwiększa. Wprawdzie udoskonalenia urządzeń budowlanych oraz urządzeń, służących do gaszenia ognia, dopomagają ograniczać coraz więcej rozmiary powstałych pożarów, ale nie mogą one niestety zupełnie zapobiedz wybuchowi tychże.

Przyczyny wzrostu ilości szkód ogniowych szukać należy przedewszystkiem w ogromnym zwiększeniu się warunków niebezpieczeństwa, a to w przemyśle wskutek wprowadzenia rozmaitych nowych sił popędowych, szerokiego zastosowania nowoczesnej niebezpieczniejszej techniki oświetlania, która wzmogła znacznie możliwość wybuchu ognia, następnie w gospodarstwie wiejskiem wskutek zastąpienia siły rąk ludzkich przy młocce i wielu innych robotach motorami różnego rodzaju i t. p. W dalszym jednak rzędzie upatrywać trzeba tych przyczyn w coraz bardziej rosnącej liczbie zgłoszeń do wynagrodzenia drobnych szkód, powstających przeważnie tylko z niedbalstwa, a niekiedy także z braku zrozumienia właściwej istoty ubezpieczenia od ognia.

Powyższym drobnym szkodom, które właściwie nie powinny stanowić wcale przedmiotu ubezpieczenia, a faktycznie z każdym rokiem coraz liczniej występują, poświęca p. Anschringer w „Mitteilungen für die öffentl. Feuerversicherungsanstalten“

(z r. 1906) dłuższy, nader interesujący artykuł, z którego ważniejsze ustępy zasługują na bliższe rozpatrzenie.

Jest pewien rodzaj szkód — mówi autor — i to niestety właśnie najczęstszy, który musi budzić szczególniejsze niezadowolenie takiego specjalisty asekuracyjnego, co pragnie przede wszystkim, żeby każda pretensja do wynagrodzenia była sprawiedliwie i bezstronnie załatwioną i zamkniętą w swoich naturalnych granicach.

Są to owe szkody, które mają swoje źródło przeważnie w bezmyślności i niedbalstwie, zdarzającym się dziś w każdym prawie gospodarstwie lub przedsiębiorstwie, a polegają na zniszczeniu lub uszkodzeniu przedmiotów przez spalenie, zetlenie, albo samo tylko opalenie. Straty, wyrządzone w ten sposób w poszczególnym wypadku są zazwyczaj tylko nieznaczne, ponieważ właściwy wybuch ognia bywa tu rzadkim, a gdyby nawet nastąpił, to po większej części da się zwykłymi środkami stłumić i ograniczyć do małych rozmiarów.

Takim szkodom nadaje asekuracja ogniowa nazwę szkód drobniagowych (Bagatellschäden).

Nie ta okoliczność, że one często występują i nie to, że z tego powodu powstaje dla zakładów ubezpieczeń faktycznie bardzo znaczna strata, czyni ten rodzaj szkód dla nich tak szczególnie uciążliwym i dotkliwym, lecz raczej świadomość, że zakład ubezpieczenia jest wobec tych szkód bezsilnym, gdyż ze względu na drobność kwot, wchodzących w grę w poszczególnym wypadku, mogą być pod naciskiem konkurencji tylko rzadko stosowane przy tych szkodach z całą ścisłością warunki, obowiązujące dla ubezpieczeń, a nadto prawdziwe wypośredkowanie istotnej wysokości szkody jest jeżeli nie niemożliwe, to przecież co najmniej znacznie utrudnione. Następstwem tego ostatniego jest, że zakład ubezpieczający jest w takich razach prawie zawsze zmuszony do świadczeń, przechodzących co najmniej daleko ramy jego zobowiązania, a nieraz zmuszony jest nawet wypłacać wynagrodzenie zupełnie niesłusznie.

Że zaspokojenie takich nieusprawiedliwionych pretensji — zaznacza dalej p. Anschiringer — może zachęcać do nieostrożności, jako też podniecać chciwość ubezpieczonych, a w wielu razach prowadzić do oszustwa i podpalenia, nie da się zaprze-

czyć. Instytucja ubezpieczenia od ognia składa przytem bezpożytecznie ofiarę z jednego ze swoich najpiękniejszych celów, mianowicie przestaje działać wychowawczo na masy ludowe.

Każdy laik, o ile nie jest sam interesowanym, musi przyznać, że w zasadzie żądanie wynagrodzenia szkody w wypadkach, rodzaju wyżej określonego, jest właściwie zupełnie nieusprawiedliwione. Praktyka asekuracyjna poucza jednak, że zdarzają się wypadki, gdzie podobne żądanie wynagrodzenia poniesionej rękomo szkody dało powód do bardzo poważnego traktowania całej rzeczy.

Autor opisuje najczęściej trafiające się przypadki tego rodzaju żądań odszkodowania mniej więcej w następujący sposób.

Pierwszą kategorię takich szkód stanowią dziurki, wypalone przez odskakujące główki zapalek lub iskry cygar na sukniach, parasolach, obrusach i t. d., przyczem poszkodowani żądają wypłacenia wartości całego nowego przedmiotu, chociaż reperacja (zwykle drobnych rozmiarów) mogłaby być bardzo małym kosztem uskutecznią.

Drugą kategorię stanowią szkody przez wypalenie większych nieco dziur w ubraniach przez niedostrzeżone iskry z cygar w czasie podróży w otwartych powozach. Następną grupę tworzą szkody, wyrządzone przez wypalenie dziur na ubraniach, białźnie, dywanach i t. d. lub osmalenie tychże, przy prasowaniu, nieuważnem oparciu się o gorący piec, przez wypadające iskry z żarzących się pieców, przez suszenie rzeczy na płytach ogniska i t. p.

Bardzo ulubione są także szkody, powstałe przez spalenie się firanek z powodu lekkomyślnego zbliżenia palącej się lampy lub świecy do firanki lub portyery.

Dalej wymienia autor szkody, wywołane przez lekkomyślność i nieuważę przy użyciu maszynek spirytusowych, służących do rozgrzewania wody, mleka i t. p. albo też przy użyciu żelazek do włosów. Np. maszynki takie stawia się bez ochronnej podkładki na obrusach, rozlewa, względnie przelewa przy tej okazji spirytus i t. d.

Później przytacza autor szkody, powstałe przy posługiwaniu się lampami i piecami naftowymi, przyczem nie zawsze chodzi o właściwą eksplozyję rezerwoaru naftowego.

Zaznaczyć należy, że szkody drobne mogą zachodzić nie tylko przy ruchomościach, ale także przy ubezpieczonych budynkach. Wtedy są one albo i to po największej części dopiero następstwem przypadków ognia na ruchomościach w rodzaju wyżej opisanych i polegają wtedy na poczernieniu tapet i pował pokoi przez dym, na popękaniu szyb okien, uszkodzeniu farby drzwi, okien lub podłogi i podobnych albo też mogą one mieć także bezpośrednie przyczyny jak ognie kominów i wędzarń, zimny piorun, eksplozje gazu lub pieca i tym podobne i można przy tego rodzaju uszkodzeniach budynków mówić tem więcej o szkodach drobnych, że małym stratom odpowiada wogólności wyższa wartość ubezpieczeń, niż przy ubezpieczeniach ruchomościowych, gdyż jeżeli np. eksplozja pieca w domu ubezpieczonym na 100.000 marek spowoduje szkodę 75 marek, to jest to przecież widocznie drobnostka.

Autor próbuje te małe szkody ogniowe ułożyć w szereg według tego, co poprzednio powiedziano i rozróżnia następujące rodzaje tychże:

1. Szkody, które następują ze zjawiskami ognia i

- a) mają swą przyczynę w umyślnem posługiwaniu się ogniem i ciepłem w prowadzeniu gospodarstwa albo przemysłu (szkody powstałe z prowadzenia przedsiębiorstwa);
- b) których powstanie odnieść należy do nieostrożnego obchodzenia się z ogniem i światłem ze strony ubezpieczonego lub osób poddanych jego dozorowi (szkody z niedbalstwa);
- c) przy których powstaniu ubezpieczony nie ponosi żadnej winy i które nie przedstawiają się też jako szkody, powstałe z prowadzenia przedsiębiorstwa.

2. Szkody, przy których nie występują żadne zjawiska ogniowe (szkody opalenia i zwęglenia jako też pośrednie szkody ogniowe) i które

- a) }
b) } mają swoje przyczyny powstawania jak pod 1 a, b, c,
c) }
- d) które zostały spowodowane pośrednio przez ogień, powstały poza lokalami ubezpieczonymi (szkody wskutek dymu, wody, ukrycia i kradzieży).

Do szkód pod 1a i 2a trzeba i te policzyć, które powstają

na ubezpieczonych przedmiotach przez to, że użyte w pewnych rodzajach przemysłu, jako nieodzowne środki pomocnicze do prowadzenia pewnego rodzaju przedsiębiorstwa, są narażone na niebezpieczeństwo uszkodzenia przez nieostrożność trzecich osób, którym służą stosownie do swego przeznaczenia w przedsiębiorstwie, np. firanki i portyery, obrusy, serwety stołowe i do ust, pokrowce na meble, na bilard i t. p. w hotelach i domach zajezdnych.

Właśnie te szkody, które na końcu zostały wymienione, dostarczają niezawodnego dowodu na to, że istnieją pewne rodzaje małych wypadków z ogniem, które gdyby nawet pozornie kwalifikowały się według formułek statutowych i warunków ubezpieczeń każdorazowo do odszkodowania, to jednak muszą być przecież ze względów technicznych praktycznie wykluczone od wynagrodzenia. Niech to objaśni przykład: wyobraźmy sobie wielką restaurację w Berlinie. Tam można zauważyć, że tygodniowo co najmniej 10 obrusów i serwet dostaje małe dziury od ognia przez nieostrożność gości, co przy odwiedzaniu restauracji przez przeszło 2000 osób dziennie nie może wcale zadziwiać. Wynagrodzenie takiej szkody i pozostały po niej ubytek wartości muszą być przecież razem ocenione przeciętnie najniżej na 1 markę. Gdyby te szkody musiały być wynagradzane, miałyby odnośne towarzystwo przy takiej jednej umowie o ubezpieczenie na pewno do ponoszenia roczną sumę szkód wysokości co najmniej 520 marek, pomijając ewentualność innych jeszcze szkód. Gdyby w naszym przykładzie wartość ubezpieczona wynosiła nawet 500.000 m., to opłacana premia według stopy $\frac{3}{4}\%$ wynosiłaby rocznie tylko sumę 375 m., byłaby więc stanowczo mniejszą od najmniejszej przypuszczalnej szkody, którą wyżej przyjęto. W takie interesa ubezpieczeniowe, przynoszące oczywiste straty, nie mogłyby się wpuszczać naturalnie żadne zakłady ubezpieczeń. W rzeczywistości nie podlegają też wcale te małe przypadki odszkodowaniu, t. j. nie bywają wcale zgłaszane przez ubezpieczonego, lecz zostają wliczane do kosztów interesu, jako szkody, wynikające z prowadzenia przedsiębiorstwa, jak to dzieje się także z pękaniem kieliszków i innych sprzętów przedsiębiorstwa, względnie są takowe ze strony zakładu ubezpieczeń wykluczone od odszkodowania przez szczególną klauzulę.

Całkiem podobnie ma się rzecz z ubezpieczeniami hoteli i domów zajezdnych w średnich i małych miastach, tylko że tu wchodzi w grę znacznie niższe kwoty, chociaż pomimo tego stosunek między premią, a wysokością szkód jeszcze niekorzystniej się przedstawia dla zakładu ubezpieczenia, niż w wypadkach, poprzednio określonych. W praktyce mimo tego spotykamy się jeszcze z żądaniem i wypłacaniem szkody.

Niesprawiedliwości, tkwiącej w niejednostajnym traktowaniu tych jednogatunkowych szkód, możnaby jednak tylko przez to przeciwdziałać, żeby takowe, jako szkody, pochodzące wyłącznie z prowadzenia interesu, zostały postawione zupełnie na równi ze szkodami, opisanymi pod 1*a* i 2*a*, a więc zupełnie wykluczone od wynagrodzenia. Że szkody ogniowe, którym ulegają łatwo zapalne przedmioty, zawieszane ponad ogniskami albo tuż obok nich dla wysuszenia, bądź przez spadnięcie poszczególnych sztuk, bądź przez rozluźnienie się umocowania albo wskutek wadliwej natury źródła ciepła i t. d. powinny być tak samo uważane, rozumie się samo przez się.

Autor nie zajmuje się bliżej szkodami wymienionymi pod nr. 1*a* i 2*a* ani też z niemi na równi postawionymi, jako nie objętymi obowiązkiem wynagrodzenia, lecz przechodzi w swym artykule do szkód pod 1*b* i 2*b*.

Są to, jak już powiedziano, małe wypadki ogniowe, które powstają z nieostrożnego obchodzenia się z ogniem i światłem, a więc przedstawiają się jako szkody, pochodzące z niedbalstwa.

Także i te przypadki musiałyby właściwie odpaść z rzędu szkód, objętych obowiązkiem wynagrodzenia, gdyż nawet jeżeli regulaminy i warunki ubezpieczeń zakładów asekuracyjnych nie wystarczają wszędzie, ażeby je wyłączyć od wynagrodzenia, to przecież z pewnością nie da się zaprzeczyć — zauważa dalej autor — że nie może należeć to do głównych idei ubezpieczenia, ażeby popierać bezmyślność, lekkomyślność i nieporządek ubezpieczonych przez zwrot małych szkód, jednostkę lekko dotykających i niejako jeszcze nagradzać.

Pozostają więc jeszcze szkody z rodzaju, podanego pod 1*c*, 2*c* i 2*d*, co do których nie znajdują się w statutach i warunkach ubezpieczeń zarówno publicznych jak i prywatnych zakła-

dów ubezpieczeń zupełnie żadne postanowienia, na zasadzie których możnaby uważać odmówienie odszkodowania za nakazane lub też tylko za dopuszczalne. Według obecnego stanu stosunków musi więc być w tych razach udzielone wynagrodzenie bez względu na okoliczności; ale przez to, że powód powstania szkody nie wyklucza obowiązku do odszkodowania ze strony zakładu ubezpieczeń, nie zmienia się nic w fakcie, iż właśnie także te małe szkody nie należą bynajmniej do tych przypadków, które miano na myśli przy powołaniu do życia idei ubezpieczeń i do których pokonania potrzebaby było współdziałania wzajemności albo uruchomienia wielkiego kapitału akcyjnego. Więc i co do nich obowiązuje to, co o szkodach drobnych wogółności twierdzi autor, mianowicie, że żądanie ich wynagrodzenia jest w swej istocie swawolą, a powolność zakładów ubezpieczeń względem niej słabością. Ale do tego przybywa jeszcze całkiem coś innego, gdyż jeżeli ubezpieczający się przyzwyczajają się z czasem do tego, ażeby otrzymywać wynagrodzenie za każdą drobną szkodę, może się u nich właśnie wywiązać zbrodniczy instynkt i nie byłoby nic dziwnego, gdyby ubezpieczony, który przy wynagrodzeniu jednej lub dwóch drobnych szkód spostrzegł, jak mu to całkiem gładko poszło, posunął się do tego, żeby sobie za ubranie, które mu się sprzykrzyło, za zużyte firanki albo już niemodny dywan przysporzyć pożądane wynagrodzenie na koszt swego zakładu ubezpieczeń zapomocą porzucenia palącej się zapałki, cygara lub tym podobnych.

Jeżeli w takim wypadku — wbrew oczekiwaniu — nie uda się oszustwo, to przez to nic się jeszcze nie straciło i używa się nadal uszkodzonych przedmiotów jak można, przytem pisze się grubiański list do towarzystwa ubezpieczeń i ubezpiecza w innym zakładzie, gdzie się na nowo powtarza cały manewr, który z pewnością uda się przynajmniej raz lub dwa i t. d.

Jest to nader praktycznym z tego powodu, ponieważ przynosi tę korzyść, że się wydostaje swoją premię, a w razie okoliczności nawet większą kwotę co roku od zakładu ubezpieczeń.

To wszystko rozważały już i roztrząsały wielokrotnie od długiego czasu miarodajne czynniki, ale bez praktycznego skutku. Nawet nie doprowadził do żadnego rezultatu wniosek, postawiony z kompetentnej strony przed przeszło 10 laty, ażeby obo-

wiązek wynagrodzenia szkody ogniowej zrobić zależnym przynajmniej u publicznych zakładów od wybuchu pożaru*).

Gdyby wspomniany wniosek był się utrzymał, byłoby się przez to wiele zyskało, ponieważ w ten sposób (pomijając szkody samo przez się wykluczone pod 1a, pochodzące z prowadzenia przedsiębiorstwa) byłyby usunięte od prawa do wynagrodzenia wszystkie szkody, określone pod 2a—c i bardzo wiele z rodzaju pod 1b i c, obowiązkowi odszkodowania podpadałoby jednak ciągle jeszcze mnóstwo szkód, które według zasadniczego zapatrywania wnioskodawcy (Gardemina) powinnyby być także wykluczone od wynagrodzenia dla swojej małoznaczności nawet, gdyby były następstwem „wybuchłego pożaru“: mianowicie szkody, określone pod 2d, jakie pozostają pod pewną minimalną granicą i szkody, które chociaż są następstwem bezpośredniego pożaru, przecież nie przekraczają owej granicy, np. strata kilku przedmiotów małej wartości przy pożarze budynku, w którym tworzyły one wyłączny zabezpieczony majątek.

Prawdopodobnie szukać należy głównej przyczyny, że projekty radcy Gardemina nie przyjęły się i nie zostały spożytkowane, w tej okoliczności, że pojęcie wybuchu ognia, które w całej tej sprawie odgrywa pierwszorzędną rolę, nie da się całkiem ściśle i dokładnie określić i ograniczyć, gdyż jeżeli np. stanie w płomieniach firanka lub portyera, w pobliżu której znajdują się także inne palne przedmioty, to to musi, albo przynajmniej może być uważane za wybuch pożaru, ponieważ nie da się przedewszystkiem przewidzieć, jaki rozmiar przybierze ogień. Jest to właśnie pożar w swoim pierwszym stadium, t. j. wybuchu, po którym przecież nie musi następować zawsze dalsze rozszerzanie się.

Gdyby więc nawet granica, gdzie dla zakładów ubezpieczenia zaczyna się obowiązek odszkodowania, schodziła się z momentem „wypadku pożaru“, to byłoby to przecież z jednej strony dosyć dotkliwym, a z drugiej strony w wielu razach bezskutecznym

*) Referat tajn. radcy rząd. Gardemina, dyrektora miejskiego stowarzyszenia ogniowego prowincji Brandenburg w Berlinie „o granicach obowiązku wynagrodzenia szkody zakładów ubezpieczeń od ognia“ na 27 ogólnem zgromadzeniu Związku publicznych zakładów ubezpieczeń od ognia w Niemczech w roku 1895 w Lindau.

ze względu na szkody minimalne, gdy się np. rozchodzi o całym małe straty przy rzeczywistych pożarach.

Trzeba zatem przy szkodach drobnych szukać koniecznie innego znamienia, aby uzasadnić ich wykluczenie od wynagrodzenia, a mianowicie według autora upatrywać to znamię właśnie w małoznaczności tych szkód, które jako takie z łatwością przez jednostkę poszkodowaną mogą być ponoszone.

Rzecz jasna, że rozwiązanie kwestyi, do której dążymy, musi być tego rodzaju, aby ubezpieczony nie był ani chwili w wątpliwości, czego ma faktycznie oczekiwać w wypadku szkody od instytucji ubezpieczenia tak, aby nie doznał rozczarowania i nie mógł robić zarzutów zakładowi ubezpieczeń. Mając to wszystko na myśli, dochodzi autor do wniosku, że najwłaściwszy jest następujący sposób rozwiązania poruszanej kwestyi.

Przedewszystkiem powinnyby być w regulaminach i ogólnych warunkach asekuracyjnych wszystkie takie szkody dokładnie wymienione i określone z wykluczeniem wszelkiej wątpliwości, za które nie może być udzielone wynagrodzenie z powodu rodzaju powstawania tych szkód (szkody z powodu prowadzenia przedsiębiorstwa i niedbalstwa).

W ten sposób zostałyby większość wszystkich drobnych szkód wykluczona od obowiązku wynagrodzenia, oprócz tego należałoby jeszcze dokładnie określić granicę, od której rozpoczyna się dla zakładu ubezpieczenia obowiązek udzielenia wynagrodzenia za poniesioną szkodę, przez taki przepis zostałyby faktycznie wykluczoną od obowiązku wynagradzania reszta wypadków drobnych szkód, jakaby jeszcze pod poprzednio podane określenie nie dała się podciągnąć.

Autor projektuje wspomnianą początkową granicę obowiązku wynagrodzenia określić w taki sposób, aby wyłączyć od wynagrodzenia wszystkie te szkody, któreby nie przekraczały 1 pro mille sumy ubezpieczonej, zaokrąglonej w górę do 1000, nie wynosiły jednak mniej niż 3 marki*).

Artykuł p. Anschiringera stanowi ważny przyczynek w aktu-

*) A więc przy sumie ubezpieczonej 2010—3000 marek podlegałyby wynagrodzeniu dopiero szkody, wynoszące co najmniej 3 marki, przy sumie 3010—4000 m. szkody, wynoszące przynajmniej 4 marki i t. d.

alnej kwestyi drobnych szkód ogniowych, o których wielokrotnie pisano i na które zwrócono baczną uwagę w różnych państwach.

W naszej monarchii porusza w ciągu ostatnich lat sprawę drobnych szkód ogniowych S. Reich w swoich referatach o ubezpieczeniach Austro-Węgier, pomieszczanych w sprawozdaniach dolno-austriackiej izby handlowo-przemysłowej i robi w nich co do tych szkód interesujące uwagi.

„Reprezentują one — czytamy w jego referacie z r. 1907 — na końcu roku tak znaczną sumę wynagrodzenia, że procent szkód przez to znacznie wzrasta. Trzeba tu skonstatować, że miejskie ubezpieczenia ruchomości dostarczają do drobnych szkód większego kontyngentu, niż wiejskie. Jeżeli to zło przybrało takie nieznosne rozmiary, są temu po części winne same towarzystwa, ponieważ początkowo ze źle zrozumianej i źle zastosowanej uprzejmości zaspakajały żądania, które w myśl umowy ubezpieczenia należało a limine odrzucić. Zdumiewającym jest, z jakim brakiem wszelkiego poczucia prawa i słuszności osoby nawet wysokiej inteligencji i znaczenia roszczą sobie pretensye, które nawet w przybliżeniu nie są uzasadnione w umowie o ubezpieczenie. Jeszcze bardziej zdumiewającym jest, z jakim zimnym spokojem grożą takie osoby atakami dziennikarskimi, jeżeli się nie uczyni zadość ich żądaniu! Brak zrozumienia idei ubezpieczenia prowadzi także często do podnoszenia nieuzasadnionych pretensyj do wynagrodzenia“.

Do ilustrowania rozmiarów i rozdziału drobnych szkód ogniowych może posłużyć pruska statystyka. Wykazuje ona za sześć lat 1901—1906 w Prusach 396.531 pożarów, które spowodowały 554.15 milionów marek niem. szkody. Z tych szkód 73.7% spowodowały szkodę mniejszą od 100 marek, które się rozdziałają w sposób następujący:

Ilość pożarów ze szkodą:	W % wszystkich pożarów 1901—1906	W % całej sumy szkód 1901—1906
1— 3 marek	3.4	0.006
4— 5 „	6.4	0.02
6— 10 „	17.2	0.1
11— 20 „	19.0	0.2
21— 50 „	19.3	0.5
51—100 „	8.4	0.45
1—100 „	73.7	1.276

Ze wszystkich szkód przypadła na 60·8% suma szkody mniejsza niż 50 m., na 8·4% szkoda 50—100 m. Można przyjąć, że ubezpieczone szkody wykazują ten sam stosunek. Jeżeli się następnie przyjmie, że zgłaszane są tylko szkody począwszy od 10 m., okaże się jak olbrzymią musi być praca towarzystwa ubezpieczeń przy wynagrodzeniu tych małych szkód, które wynoszą daleko więcej niż $\frac{3}{5}$ wszystkich zgłoszeń. Przytem wymagają te małe szkody tylko 1¼% wszystkich wypłat wynagrodzeń szkodowych tak, że nieproporcjonalność kosztów do szkód rażąco występuje.

Te cyfry wykazują, jak znacznie dałoby się zredukować kosztu administracji towarzystw ubezpieczeń od ognia, gdyby mogły one zdecydować się na wykluczenie w swoich warunkach ubezpieczeń wypłat małych szkód, przez co także uległaby obniżeniu premia asekuracyjna.

M. Demetrykiewicz.

Kredyt hipoteczny.

Majątek ziemski hipotecznie nie obciążony należy dziś już prawie do wyjątków. Liczne okoliczności składają się na to, że właściciele ziemscy coraz bardziej obdłużają swoje majątki; jedni przymuszeni ciężkimi stosunkami finansowymi, drudzy z pobudek racjonalnych. Jakkolwiek dług hipoteczny jest zawsze ciężarem, to przecież korzystanie z kredytu hipotecznego w sposób rozważny ma doniosłe znaczenie. Czy rozchodzi się o inwestycje gospodarcze, czy o meliorację majątku, czy o załagodzenie klęsk elementarnych, czy o spłatę współwłaścicieli, czy wreszcie o wyrwanie się z rąk lichwiarskich — zawsze tylko kredyt hipoteczny dobrze zrozumiany może udzielić w tych wypadkach prawdziwej i zbawiennej pomocy. Krótko mówiąc kredyt hipoteczny, jak każdy kredyt, jest pożytecznym, gdy ma charakter wytwórczy a nie spożywczy.

Z drugiej strony pożyczki hipoteczne, jeżeli mają spełniać swoje pożyteczne zadanie, muszą mieć cztery cechy: 1) Muszą być ze strony wierzyciela niewypowiedziane, 2) spłacalne ratami (amortyzacyjne), 3) długoterminowe i 4) nisko oprocentowane. Pożyczka, która może być każdej chwili ściągniętą i to w całości, albo udzielona na krótki okres czasu, albo wreszcie jeżeli wymaga opłaty wysokich procentów może w wielu wypadkach stać się zgubną dla dłużnika.

Kredytu posiadającego wszystkie powyższe cechy mogą udzielać jedynie instytucje publiczne, jak banki krajowe, akcyjne

banki, towarzystwa kredytowe ziemskie i t. d., z których jedne udzielają pożyczek w listach zastawnych, inne gotówką. W Galicyi udzielają pożyczek hipot. w listach zastawnych galicyjski Bank krajowy, galicyjskie Towarzystwo kredytowe ziemskie i galicyjski akcyjny Bank hipoteczny; gotówką zaś galicyjska Kasa oszczędności i inne Kasy oszcz., Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie, liczne banki, towarzystwa zaliczkowe i kilka filii zakładów pozagalicyjskich.

Statystyka wykazuje, że na hipotecę w Galicyi cięży około 760 milionów Koron, z czego około 440 milionów Koron przypada na większą własność ziemską.

Zabiegi o uzyskanie pożyczki hipotecznej w zakładach kredytowych dadzą się naszkicować w ten sposób: Do podania, w którym wymienić należy wysokość pożyczki i termin spłaty dołącza się: 1) najnowszy wyciąg hipoteczny, 2) uwierzytelniony arkusz gruntowy, 3) policę asekuracyjną, 4) wykaz podatku gruntowego i domowego, 5) fasye czynszowe (przy domach czynszowych), 6) dokładny opis majątku względnie realności i 7) inne dokumenty, które mogą mieć wpływ na oszacowanie realności n. p. kontrakt kupna, najmu, sądowe oszacowanie, działy spadkowe i t. d. Jeżeli oszacowanie nastąpić ma na miejscu, złożyć należy odpowiednią zaliczkę dla ocenicielei.

W wypadku, gdy zakład hip. zdecyduje się udzielić patentowi pożyczkę, wydaje mu t. zw. promesę t. j. przyrzeczenie wypłaty pożyczki po dopełnieniu pewnych warunków. I tak żąda zakład hip. notaryalnego zeznania skryptu dłużnego według wzoru udzielonego i zainstalowania pożyczki.

Dopiero po dopełnieniu wszystkich warunków objętych promesą, może nastąpić wypłata przyrzeczonej pożyczki. W tym celu należy wnieść podanie o realizację pożyczki i dołączyć zeznany notaryalnie skrypt dłużny zaopatrzonej kontestacją dokonanej instalacji i nowy, względnie uzupełniony wyciąg hipoteczny obejmujący już wpis przyrzeczonej pożyczki.

W wyznaczonym przez zakład hip. terminie następuje wypłata pożyczki do rąk bądź samego dłużnika, bądź pełnomocnika wykazanego notaryalnie lub sądownie legalizowanym pełnomocnictwem.

Zauważyć należy, że przy pożyczkach w listach zastawnych

otrzymuje dłużnik nie pełną kwotę pożyczki, lecz tylko walutę obliczoną po kursie dziennym listów zastawnych z potrąceniem pewnej prowizyi dla zakładu emitującego.

Nadto dłużnik płaci w dniu realizacji pożyczki procenta za pierwsze półrocze z góry, dodatek administracyjny, stempel a często i wpisowe. W razie niedopełnienia pewnych warunków objętych promesą zatrzymuje zakład pewną kaucyę.

Stąranie się o pożyczkę hipoteczną powoduje obok innych następujące wydatki: Należytość od skryptu według skali stemplowej II. od kwoty objętej skryptem dłużnym (bez kaucyi), należytość intabulacyjna od kwoty pożyczki wraz z kaucyą wynoszącą $\frac{1}{2}\%$ i $\frac{1}{4}\%$ dodatku, stemple za każdy arkusz wyciągu hipotecznego po 2 Kor., a za każdy arkusz gruntowy po 1 Kor., stempel na podanie o intabulacyę i t. d.

Wspomnieć jeszcze należy nieco o konwersyi pożyczek hipotecznych. Konwersyą nazywa ustawa wolną od należytości przemianę pożyczki hipotecznej wyżej oprocentowanej na niżej oprocentowaną.

Najnowsze dwie ustawy konwersyjne pochodzą z dnia 22. lutego 1907, a mianowicie: „O konwersyi wierzytelności hipot.“ i „O ulgach należytościowych przy konwersyi wierzytelności pieniężnych“. Uwolnienie od należytości rządowych dotyczy skryptu dłużnego, deklaracyi ekstabulacyjnej i cesyi oraz intabulacyi. Uwolnienie od tych należytości ma miejsce jednak pod następującymi warunkami:

1) Przedmiotem konwersyi musi być wierzytelność hipoteczna.

2) Wierzytelność konwersyjna musi być udzieloną przez publiczny zakład kredytowy, t. j. pozostający pod dozorem publicznym, Kasy oszczędności, zakłady asekuracyjne, zarejestrowane towarzystwa kredytowe i zaliczkowe, zbiorowe kasy sieroce i inne.

3) Stopa procentowa nowej wierzytelności musi być niższą przynajmniej o $\frac{1}{4}\%$ od poprzedniej lub przy niezmienionej nawet stopie procentowej wierzytelność nieamortyzacyjna lub ze strony wierzyciela wypowiedzialna, musi być zamienioną na amortyzacyjną i niewypowiedzialną.

4) W skrypcie dłużnym musi być wyraźnie naznaczony termin spłaty wierzytelności nie krótszy niż 6 lat.

5) W skrypcie dłużnym musi być wyraźnie zaznaczonem, że nowa wierzytelność służyć ma na umorzenie dawnej. Wystarczy także osobne dodatkowe oświadczenie dłużnika.

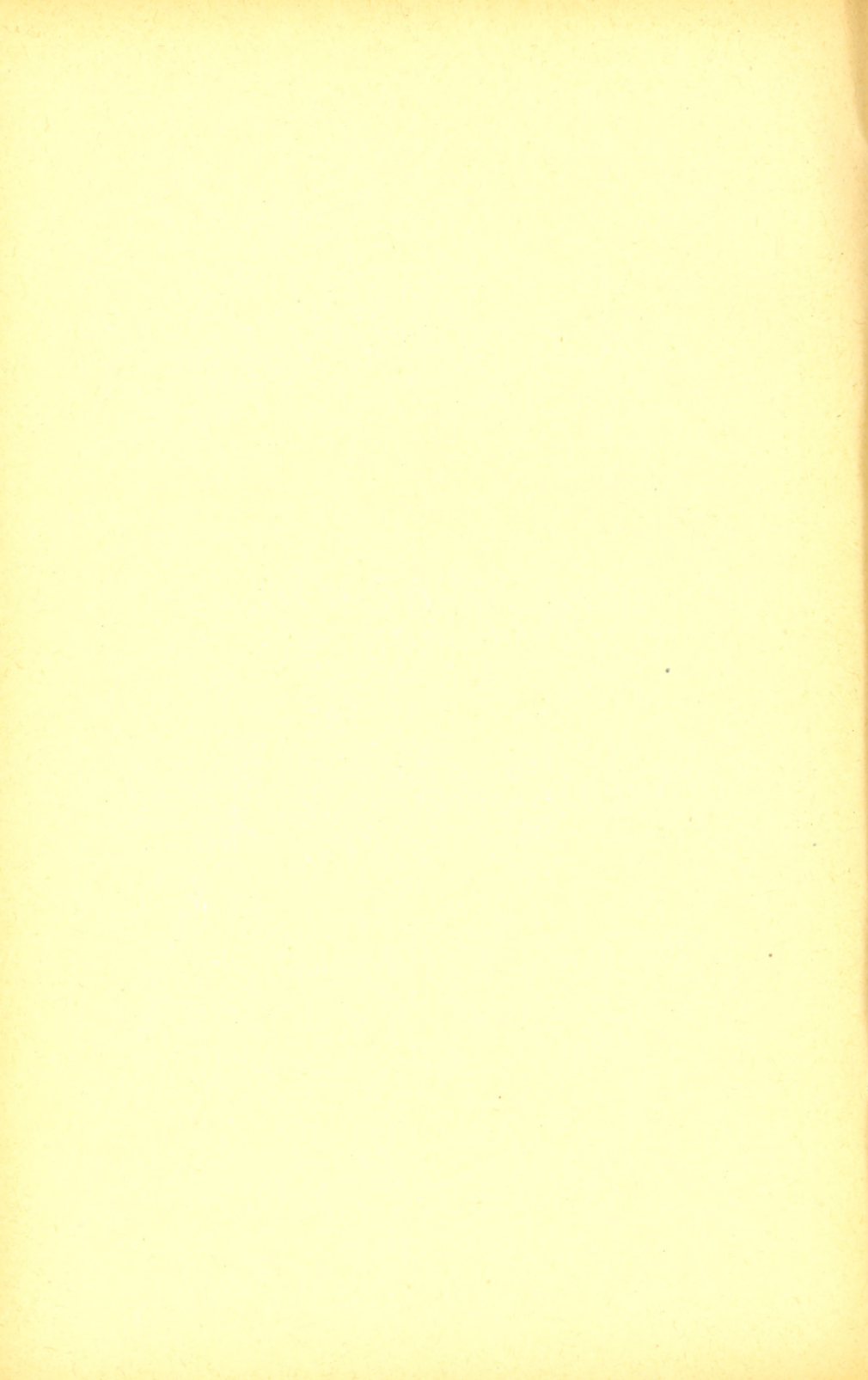
6) Ulgi konwersyjne odnoszą się tylko do kwoty konwertowanej; od nadwyżki opłaca się należności.

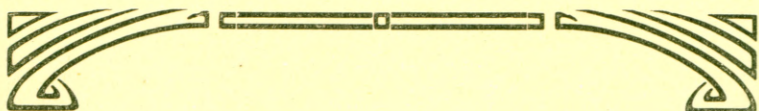
Wreszcie bardzo ważnem postanowieniem jest to, że jeżeli wierzycielem konwertującym jest publiczny zakład kredytowy austriacki, wtedy ulgi konwersyjne przysługują pod powyższymi warunkami ipso iure, bez osobnego starania się o nie.

Lwów.

Witold Skalski.

OGŁOSZENIA

CUKIERNIA
KAZIMIERZ
SOTSCHEK

LWÓW,, PLAC MARYACKI L. 5.

(HOTEL FRANCUSKI)

OTWARTA OD 7-ej RANO DO 12-ej W NOCY.

BANK ZALICZKOWY

WE LWOWIE
ULICA HETMAŃSKA L. 10.
(WE WŁASNYM GMACHU)

udziela pożyczki na skrypta i weksle

eskontuje promesy pożyczek
hipotecznych dla członków

oraz udziela im pod dogodnymi warunkami

KREDYTY BUDOWLANE
na domy we Lwowie budować się mające

i przyjmuje **WKŁADKI OSZCZĘDNOŚCI**
oprocentowując je po $4\frac{1}{2}\%$ od sta rocznie.

DYREKCJA

KANTOR WYMIANY

C. K. UPRZ. GAL. AKCYJNEGO

BANKU HIPOTECZNEGO

kupuje i sprzedaje

— wszystkie papiery —
wartościowe i monety

po kursie dziennym, najdokładniejszym, nie
licząc żadnej prowizyi.

Jako dobrą i pewną lokacyę

poleca:

4 proc. listy hipoteczne	} wolne
od podatku
rentowego
4 $\frac{1}{2}$ proc. listy hipoteczne	
5 proc. listy hipoteczne premiiowane	
4 proc. listy Towarzystwa kredytowego ziemskiego	
4 proc. i 4 $\frac{1}{2}$ proc. listy Banku krajowego	
5 proc. obligacye komunalne Banku krajowego	
4 proc. pożyczkę krajową galicyjską koronową	
4 proc. pożyczkę propinacyjną galicyjską	
wszelkie renty austriackie i węgierskie.	

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ „DNISTER“

WE LWOWIE, ULICA RUSKA L. 20. (gmach własny)
ZAŁOŻONE W ROKU 1892.

Ubezpiecza budynki, nieruchomości, zboże i paszę od szkód ogniowych; taryfa premii umiarkowana, a czysty zysk, t. j. nadwyżkę dochodu rozdziela się między członków, jako zwroty.

Za rok 1907 otrzymali członkowie 10⁰/₀ zwrotu.

Dnister wypłaca szkody bezzwłocznie, a likwidację przeprowadza razem z delegatami i miejscowymi członkami. — Za 15 lat wypłacił 15.839 odszkodowań w sumie 8,692.527 koron.

Police Dnistra przyjmują przy udzielaniu **pożyczek** hipotecznych Bank krajowy oraz Kasy Oszczędności.

Dnister pośredniczy w ubezpieczeniach życiowych w krakowskim Towarz. wzaj. ubezpieczeń.

Fundusze Dnistra wynoszą 31. grudnia 1907 1,964.825 Koron.

Dnister nadaje chętnie agencje wieśniakom, zwłaszcza w tych okolicach, gdzie nie ma blisko agencji.

TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU „DNISTER“

STOWARZ. ZAREJESTR. Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ
WE LWOWIE, ULICA RUSKA L. 20.

Pożyczki udziela swoim członkom na 6⁰/₀.

Splata pożyczek rozkłada na raty do lat 15. Suma pożyczek wynosi 3,410.684 K., z tego 4.082 skryptów w kwocie 3,006.721 K., zainstalowanych na pierwszym miejscu w sposób pupilarny.

Członkiem Towarzystwa może być tylko członek Towarz. wzaj. ubezpieczeń »Dnister«.

Udział członka wynosi 50 K., poręka podwójna. — Członków liczy Towarzystwo 5.094, suma udziałów 293.750 K.

Wkładki oszczędności przyjmuje »Dnister« na 4⁰/₀.
Suma wkładów wynosi 2,795.183 K.

Czysty zysk przypada w części członkom tytułem dywidendy, w części na publiczne dobroczynne cele, na które rozdano do tej pory 45.835 K.

Informacje w sprawach pożyczkowych udziela Dyrekcja i Agencje.

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY

dla STOWARZYSZEŃ ZAROBKOWYCH I GOSPODARCZYCH
WE LWOWIE

UDZIELA POŻYCZKI NA SKRYPTA
I WEKSLE I PRZYJMUJE WKŁADKI
NA KSIĄŻECZKI ZA OPROCENTO-
WANIEM:

4⁰/₁₀₀ z krótszem wypowiedzeniem ::::

4¹/₂⁰/₁₀₀ z dłuższem wypowiedzeniem ::

WKŁADKI BĘDĄ PRZYJMOWANE I ZWROTY USKU-
TECZNIANE CODZIENNIE, WYJĄWSZY NIEDZIELE
I ŚWIĘTA, W GODZINACH URZĘDOWYCH: OD 9.
RANO DO 1. POPOŁUDNIU.

Do zawierania

ubezpieczeń życiowych, posagowych,
na renty, ludowych i dla dzieci, pod
nader korzystnymi warunkami i ni-
skimi premiami nadaje się najbardziej

„ALLIANZ“

AKCYJNE TOWARZ. UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY

Fundusze gwarancyjne po dzień 31. grudnia 1907
K. 12,799.579-76 K. — Stan ubezpieczeń po dzień
31. grudnia 1907 r. 318,280 osób z kapitałem
K. 98,119,862-66. — Ogólnie wypłacona kwota od
założenia Towarzystwa około 9,000,000 K.

Prospekta, taryfy rozsyła, tudzież bliższych informacji udziela

„ALLIANZ“

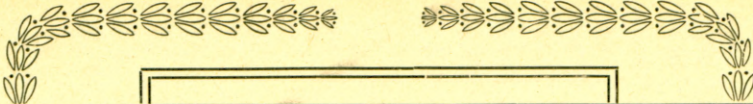
AKCYJNE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY.

FILIA DLA GALICYI I BUKOWINY

— LWÓW, plac Bernardyński l. 2 a. —

Szczególniejszej uwadze polecamy kombinacje ubez-
pieczeń połączone z prawem poboru renty, tudzież
ubezpieczenia z rocznym o 3⁰/₀ (do 87⁰/₀) wzrastają-
cym zagwarantowanym opustem odsetkowym.

Zdolni i ruchliwi agenci zostaną przyjęci.

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY

dla STOWARZYSZEŃ ZAROBKOWYCH I GOSPODARCZYCH
WE LWOWIE

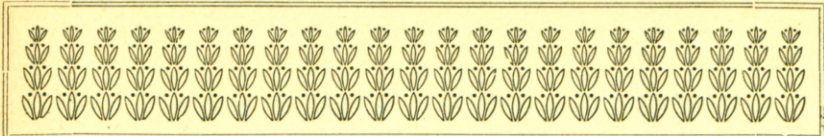
UDZIELA POŻYCZKI NA SKRYPTA
I WEKSLE I PRZYJMUJE WKŁADKI
NA KSIĄŻECZKI ZA OPROCENTO-
WANIEM:

4⁰/₁₀₀ z krótszem wypowiedzeniem ::::

4¹/₂⁰/₁₀₀ z dłuższem wypowiedzeniem ::

WKŁADKI BĘDĄ PRZYJMOWANE I ZWROTY USKU-
TECZNIANE CODZIENNIE, WYJĄWSZY NIEDZIELE
I ŚWIĘTA, W GODZINACH URZĘDOWYCH: OD 9.
RANO DO 1. POPOŁUDNIU.

Do zawierania

ubezpieczeń życiowych, posagowych,
na renty, ludowych i dla dzieci, pod
nader korzystnymi warunkami i ni-
skimi premiami nadaje się najbardziej

„ALLIANZ“

AKCYJNE TOWARZ. UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY

Fundusze gwarancyjne po dzień 31. grudnia 1907
K. 12,799.579-76 K. — Stan ubezpieczeń po dzień
31. grudnia 1907 r. 318,280 osób z kapitałem
K. 98,119,862-66. — Ogólnie wypłacona kwota od
założenia Towarzystwa około 9,000,000 K.

Prospekta, taryfy rozsyła, tudzież bliższych informacji udziela

„ALLIANZ“

AKCYJNE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I RENTY.

FILIA DLA GALICYI I BUKOWINY

— LWÓW, plac Bernardyński l. 2 a. —

Szczególniejszej uwadze polecamy kombinacje ubez-
pieczeń połączone z prawem poboru renty, tudzież
ubezpieczenia z rocznym o 3⁰/₀ (do 87⁰/₀) wzrastają-
cym zagwarantowanym opustem odsetkowym.

Zdolni i ruchliwi agenci zostaną przyjęci.

C. K. UPRZ.

Towarzystwo Ubezpieczeń

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA W TRYEŚCIE

założone w roku 1838, a od r. 1841 operujące

W GALICYI I NA BUKOWINIE

przyjmuje:

1. **Ubezpieczenia na życie** pod najkorzystniejszymi warunkami i najniższą premią w rozmaitych kombinacjach
2. **Ubezpieczenia** budynków, ruchomości, zapasów, ziemiopłodów i t. d., **od szkód**, wyrządzonych przez pożar, piorun i eksplozje.
3. **Ubezpieczenia, od kradzieży z włamaniem.**

Fundusze gwarancyjne żywy 127 milionów zł.

Zapłacone szkody od założenia Towarzystwa żywy 613 milionów, z dniem 31 grudnia 1907

4. **Ubezpieczenie ziemiopłodów od gradobicia** na rachunek Towarzystwa dla ubezpieczenia gradowego i reasekuracyjnego „Meridionale“ w Tryeście

przyjmuje GENERALNA AGENCYA

C. k. uprzyw. Riunione Adriatika di Sicurta
we Lwowie. plac św. Ducha 3.

SPÓŁKA KREDYTOWA

CZŁONKÓW TOWARZ. WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ

W KRAKOWIE, UL. BASZTOWA 8

STOW. ZAREJESTR. Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ

przyjmuje bez ograniczenia wysokości gotówkę
na udziały, od których wypłaca dywidendę

Za lata 1902, 1903, 1904, 1905

i 1906 wypłaciła Spółka po 5⁰/₀

dywidendy

Kapitał, złożony na udziały, może Dyrekcyja na życzenie członka uruchomić każdego czasu, udzielając pożyczki na udziały w wysokości pełnej lub częściowej, od której nie żąda procentu, lecz tylko odstąpienia dywidendy ściśle w stosunku do kwoty i czasu

Powyższa

SPÓŁKA KREDYTOWA

UDZIELA POŻYCZEK NA ZASTAW PEN-
SYI I PODKŁAD POLIC ŻYCIOWYCH

Bliższych informacji udziela
Spółka na żądanie odwrotnie

Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń w KRAKOWIE DZIAŁ UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE

(Rozpoczął czynności w roku 1869)

CEL: Ubezpieczenie życia człowieka we wszelkich kombinacjach, a mianowicie:

Zabezpieczenie kapitałów płatnych natychmiast po śmierci ubezpieczonego (tabl. I. i II.)
Zabezpieczenie kapitałów pośmiertnych z opłatą premii przez pewien naprzód oznaczony przeciąg czasu (tabl. III.)

Zabezpieczenie czasowe kapitałów pośmiertnych (tabl. IV.)
Zabezpieczenie kapitału płatnego przy osiągnięciu naprzód oznaczonego wieku — a w razie wcześniejszej śmierci sukcesorom lub okazicielowi policy (tabl. V.)

Zabezpieczenie kapitału na dożycie za zwrotem złożonych premii w razie śmierci ubezpieczonego (tabl. VI. i VII.)

Wzajemne ubezpieczenie kapitału pośmiertnego, płatnego po śmierci jednego z dwóch ubezpieczonych temu, który przy życiu pozostaje (tabl. VIII.)

Zabezpieczenie renty natychmiastowej i renty od pewnego terminu (tabl. XII. i XIV.)

Zabezp. kapitału, płatnego bezwarunkowo w umówionym z góry terminie bez względu, czy ubezpieczony podówczas żyje czy nie (tabl. XV.)

Kombinacja ta nadaje się do ubezpieczenia posągów
Zabezpieczenie kapitału z ewentualną podwójną wypłatą. Wedle tej kombinacji ubezpieczony kapitał wypłaca Towarzystwo w razie wcześniejszej śmierci ubezpieczonego (ale tylko raz); jeżeli zaś ubezpieczony dożyje wieku oznaczonego, natenczas wypłaca Towarzystwo ubezpieczony kapitał **dwu razy**, t. j. pierwszy raz samemu ubezpieczonemu w oznaczonym terminie, a drugi raz po śmierci ubezpieczonego osobie do odbioru kapitału uprawnionej (tabl. XVI.)

Tablica XV. R. Zabezpieczenie kapitału płatnego bezwarunkowo w umówionym z góry terminie, połączone z zabezpieczeniem t. zw. datku wychowawczego. Zabezpieczony kapitał wypłaca Towarzystwo w umówionym terminie, bez względu na to, czy ubezpieczony wtenczas żyje lub nie. Jeżeli ubezpieczony umrze wcześniej, opłata premii ustaje, a okaziciel policy pobierać będzie nadto t. zw. datek wychowawczy w wysokości 10 proc. ubezpieczonej sumy, aż do czasu wypłaty zabezpieczonego kapitału.

Zabezpieczeni wedle tablic I., II., III., V., VIII. i XIV., poddani monarchii austro-węg., w wieku od 19 do 42 r. życia, obowiązani do służby wojsk, lub w pospol. ruszeniu, zabezpieczeni są obligatorycznie bez opłaty dodatkowej premii także w wypadku wojny do maximum kwoty K. 10.000 kapitału (lub renty K. 1.000). Osoby natomiast w czynnej służbie wojskowej pozostające lub ubezpieczające wyższe kapitały nad wymienione wyżej sumy, mogą być zabezpieczone na wypadek wojny tylko za uiszczeniem dodatkowej opłaty.

Tow. ubezpieczeń na życie oparte jest na wzajemności; na pokrycie wydatków służą premie składane przez członków; na nieprzewidziane straty istnieją rezerwy nadwycieczne, t. j. fundusz rezerwowy, rezerwa zysków, rezerwa specjalna i fundusz wojenny, które z końcem r. 1907 wynosiły K 3,678.151.

Czysta nadwyżka po zamknięciu rachunków każdego roku rozdziela się pomiędzy stowarzyszonych w m. art. 7 stat.

Wedle rachunków, zamkniętych z końcem r. 1907, wynosiła czysta pozostałość w dziale ubezpieczeń na życie K 454.486, z której przypadło członkom w dziale kapitałów pośmiertnych 9 proc. zwrotu, a w dziale ubezpieczeń na dożycie 6 proc. zwrotu od wpłaconych premii.

Do końca r. 1907 stan ogólny ubezpieczeń kapitałów pośmiertnych na dożycie i rent zabezpieczonych 37.798 policami wynosił K 111.503.925. — **Wypłacone** kapitały pośmiertne, posagi i renty w czasie dywidenda członkom działu życiowego wynosi K 2.543.916.

Fundusze gwarancyjne działu ubezpieczeń na życie z końcem roku 1907 składają się jak wyżej z funduszy rezerwowych nadwyciecznych w kwocie

oraz z rezerwy premii wynoszącej z przeniesieniem premii.

Ogólne fundusze gwarancyjne działu życiowego wynoszą przeto

Dyrekcya i jej reprezentanci, oraz agencja Towarzystwa udzielają na żądanie wszelkich wyjaśnień w sprawach ubezpieczeń na życie, dostarczają prospektów, statutów i obowiązujących warunków tychże ubezpieczeń.

K	3,678.151
„	29,444.781
K	33,122.932

TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU

W KRAKOWIE, ULICA BASZTOWA L. 8

i Filia we Lwowie (Trzeciego Maja 16)

Założone przez Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie w r. 1874
na podstawie ustawy o stowarzyszeniach z dnia 9-go kwietnia r. 1873

polega ono na zasadzie wzajemności. — Odpowiedzialność członków jest
do podwójnego udziału ograniczoną, a kredyt osobisty jest najważniejszą
podstawą tego Stowarzyszenia.

Celem Towarzystwa jest dostarczenie członkom swoim, szczególnie trud-
niących się rolnictwem, potrzebnych im kapitałów obrotowych
Na książeczki wkładowe wolno jest nie tylko członkom, ale **wszystkim osobom, nie**
będącym nawet członkami Towarzystwa, oszczędności swoje lokować. — Wkładki przy-
noszą stale z góry oznaczony procent, tak zwany składany.

NAJNIŻSZA WKŁADKA JEST 1 KORONA

Rachunek bieżący otworzony być może dla członków Towarzystwa na podstawie w zastaw
oddanych papierów wartościowych lub gotówki, zaś dla osób nie będących
członkami Towarzystwa tylko na podstawie złożonej gotówki.

Jako zastaw przyjmowane być mogą tylko papiery te, które Bank Austro-
Węgierski lomborduje, oraz listy zastawne Tow. Kredyt. Ziem. Król. Pol-
skiego, zaliczki zaś udzielane do 75% kursowej wartości tychże.

Obecnie Towarzystwo płaci 4% za wkładki do 10.000 K, powyżej zaś według umowy.

DO 2.000 KORON WYPŁACA SIĘ BEZ WYPOWIEDZENIA.

GALICYJSKA KASA OSZCZĘDNOŚCI

WE LWOWIE

przyjmuje

poręczone przez kraj wkładki oszczędności (także pocztą za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności), oprocentowuje je po 4% bez potrącenia podatku rentowego i zwraca je w odstępach od 8 do 8 dni do 1000 Koron bez wypowiedzenia, a ponad 1000 Koron za odpowiedniem wypowiedzeniem, lub bezzwłocznie za pobraniem eskontu.

Udziela

pożyczek na zastaw papierów wartościowych, popularne bezpieczeństwo mających, na giełdzie wiedeńskiej notowanych, do wysokości $\frac{3}{4}$ wartości giełdowej,

eskontuje

kupony i wylosowane efekta wartościowe, tudzież weksle z terminem płatności nie dalszym, niż cztery miesiące.

udziela

pożyczek hipotecznych na dobra ziemskie i na realności czynszowe we Lwowie i w innych miastach, będących siedzibą Sądów krajowych lub obwod. i powiat.

udziela

pożyczek komunalnych powiatom i gminom i pożyczek Spółkom systemu Raiffeisena.

GALICYJSKIE Towarzystwo Kredytowe Ziemskie

we Lwowie, ulica Karola Ludwika l. 1

wydaje:

cztero-procentowe listy zastawne z okresem 56-letnim;
oraz kupuje i sprzedaje takowe po kursie dziennym.

Nadto przyjmuje:

depozyty prywatne do przechowania
za opłatą miesięczną 5 hal. od 1000 K.

Na rachunek Towarzystwa wypłacają wylosowane listy
zastawne i zapadłe kupony następujące domy bankowe:

- W KRAKOWIE: Bank krajowy;
- W POZNANIU: Bank rolniczo-przemysłowy Kwilecki, Potocki i S-ka;
Hartwig Mamroth i S-ka;
- W WIEDNIU: C. k. uprzyw. austr. Bank dla krajów koronnych;
" Nizszo austriackie Towarzystwo eskontowe;
- W PRADZE: Filia c. k. uprz. austr. Banku dla krajów koronnych;
- W GRACU: E. C. Mayer i S-ka;
- W TRYEŚCIE: Filia Anglo-Austriackiego Banku;
- W BERLINIE: Bank niemiecki;
" Bank Drezdeński;
- W FRANKFURCIE nad Menem; Bank drezdeński;
- W AMSTERDAMIE: Wertheim & Gompertz;
- W BERNIE: Filia c. k. uprz. austr. Zakładu kred. dla handlu i przemysłu;
- W PRZEMYŚLU: Ehrlich i S-ka;
- W STANISŁAWOWIE: S. Kornblüh.

ROK 1907.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ

W KRAKOWIE

Założone w roku 1860.

Wyniki operacji za czas od dnia 1. stycznia 1907 r. do dnia 31. grudnia 1907 r.

	Dział ogniowy:	Dział gradowy:	Dział życiowy:
Wystawiono polic ważnych . . .	540.933.—	7.400.—	41.339.—
Wartość ubezpieczona . . . Kor.	1.811.687.442.—	55.563.561.—	111,183.530.—
Zebrana premia	11,900.519.—	1,090.675.—	renty 320.395.—
Szkody wypłacone	7,980.284.—	997.479.—	4,504.684.—
„ nieuregulowane	1,296.065.—	23.447.—	2,859.927.—
Fundusze rezerwowe po zamknięciu bilansu	7,141.678.—	2,794.938.—	405.517.—
Rezerwa premii	4,770.534.—	—	3,678.151.—
Fundusz emerytalny	2,438.195.—	—	29,444.781.—
Czysta pozostłość	873.720.—	1.151.—	—
Przyznana dywidenda dla członków	10%	—	454.486.—
			pośm. i miesz. 9 ⁰ / ₀ * dożywotnie 6 ⁰ / ₀
Od czasu istnienia Towarzystwa:			
Wypłacono szkód Kor.	150,104.963.—	30,454.371.—	31,425.205.—
„ rent	—	—	3,583.321.—
„ dywidendy	30,932.626.—	874.297.—	2,543.916.—

Wiedeński Bank Związkowy

FILIA WE LWOWIE

we własnym gmachu, przy ulicy Jagiellońskiej l. 3

TELEFONU Nr. 55 DYREKCJA TELEFONU Nr. 318 KANTOR WYMIANY

Zakład centralny: Wiedeń

Filie:
Aussig n. Ł., Berno, Biata, Budapeszt, Celowiec, Cieplice, Czer-
nowce, Friedek-Mistek, Grac, Konstantynopol, Karlsbad, Marien-
bad, Praga, Pilzno czeskie, Prościejów, W. Neustadt i St. Pölten.

== 12 Kantorów wymiany i kas depozytowych we Wiedniu ==

Kapitał akcyjny Kor. 130.000.000 **Fundusze rezerwowe Kor. 37.600.000**

Załatwia wszelkie interesa bankowe, oraz transakcje w zakres
 kantorów wymiany wchodzące, a mianowicie:

Przyjmuje wkładki w rachunku czekowym i w rachunku bieżącym.

Przyjmuje wkładki na 3·6% książeczki wkładkowe. Oprocentowanie rozpoczyna się
z dniem następnym po złożeniu wkładki, a kończy się z dniem poprzedzającym
podjęcie wkładki. Podatek rentowy opłaca bank z własnych funduszy.

Eskontuje weksle, otwiera kredyty i udziela zaliczki na podkład papierów wartościowych.
Przeprowadza wszelkie obroty **giełdowe** na targach krajowych i zagranicznych.

Kupuje i sprzedaje papiery wartościowe, waluty i przekazy na zagraniczne miejsca.
Wydaje listy kredytowe na wszystkie kraje.

Wymienia kupony i wylosowane papiery wartościowe.

Inkasuje weksle we wszystkich miejscach krajowych i zagranicznych.

Przechowuje papiery wartościowe i zarządza nimi.

Ubezpiecza papiery wartościowe przed stratami wylosowania.

Rewiduje bezpłatnie numera losów i innych papierów wartościowych, podlegających
losowaniu.

Oddział zastawniczy udziela zaliczek na kosztowności i papiery wartościowe.

Oddział pod nazwą: „Lwowska Kasa dla targu bydła i mięsa“ w rzeźni miejskiej we
Lwowie, udziela zaliczek na bydło w stajniach opasowych, oraz na bydło i mięso
na targowicy miejskiej we Lwowie.

NAJKORZYSTNIEJSZE WARUNKI. — PILNE CZUWANIE NAD INTERESAMI KLIENTELI
Ułatwienia wszelkiego rodzaju, umożliwione doświadczeniem i rozgągniętymi stosunkami w całym świecie kupieckim

73 ZASTĘPSTW W KRAJU.

BANK KRAJOWY

KRÓLESTWA GALICYI I LODOMERYI
Z W. KSIĘSTWEM KRAKOWSKIEM.

PRZYJMUJE

LOKACYE GOTÓWKI NA

Książeczki oszczędności na $4\frac{0}{100}$ rocznie
5000 Koron wypłaca Bank bez wypowiedzenia.

ASYGNATY KASOWE

- a) z 30-dniowym wypowiedzeniem na $4\frac{0}{100}$ rocznie
- b) z 14 " " " $3\frac{1}{2}\frac{0}{100}$ rocznie
- c) z 8 " " " $3\frac{0}{100}$ rocznie

RACHUNEK CZEKOWY

- a) bez wypowiedzenia na $3\frac{0}{100}$ rocznie
- b) za 10-dniowym wypowiedzeniem na . . . $3\frac{1}{2}\frac{0}{100}$ rocznie
(z $3\frac{1}{4}\frac{0}{100}$ rachunku wypłaca Bank 2000 K. bez wypowiedzenia)

CONTO-CORRENTE

- a) bez wypowiedzenia do 40.000 K. rocznie na $3\frac{0}{100}$ rocznie
- b) za 3-dniowym wypowiedz. całej kwoty na $3\frac{1}{2}\frac{0}{100}$ " "
- c) fundusze zakładów dobroczynnych, skład-
kowe i t. p na $3\frac{6}{100}$ " "

W ODDZIALE HIPOTECZNYM

udziela pożyczki do połowy wartości hipoteki w 4 i $4\frac{1}{2}$ listach zastawnych, bezpośrednio na dobra tabularne, spłacalne w latach 57, 44, 39, $34\frac{1}{2}$, 29, 22, 18, 15 i 13; na domy cz/nszowe w miastach

przez Wydział krajowy wskazane, spłacalne w latach: 39, 34¹/₂, 29, 22, 18, 15 i 13, za pośrednictwem zastępstw na posiadłości gruntowe wiejskie w księgach hipotecznych zapisane, spłacalne w latach: 24, 21, 17¹/₂, 14¹/₂ i 13; udziela pożyczki gotówkowe za ubezpieczeniem hipotecznym spłacalne najwyżej w 19 latach.

W ODDZIALE KOMUNALNYM

udziela pożyczki gminom i powiatom w 4¹/₂⁰/₀ i 4⁰/₀ obligacjach komunalnych, a mianowicie:

powiatom i gminom miast, mających własne statuty, Tow. zaliczkowym opartym na ust. z 9. kwietnia 1873 Dz. u. p. Nr. 70, Kasom oszczędności powiatowym lub gminnym, wszystkim instytucjom za poręką gmin lub powiatów, przyjętą zgodnie z ustawą, wreszcie spółkom wodnym utworzonym na mocy ustawy z 30. maja 1869 r. Nr. 63. Dz. p. na lat 44, 39¹/₂, 29, 22, 19¹/₄, 15 i 10.

W ODDZIALE BANKOWYM

eskontuje weksle, warranty i remessy z biegiem do 120 dni, za opłatą 5¹/₂ i 6⁰/₀ rocznie.

Przyjmuje w lombard na czas i w rachunku bieżącym walory o pupilarnem bezpieczeństwie za opłatą 6⁰/₀ i 6¹/₂⁰/₀ rocznie.

eskontuje za zwrotem 4¹/₂⁰/₀ kupony i wylosowane efekta własne i krajowe, udziela zaliczki na produkta naftowe z opłatą na 6⁰/₀ rocznie, udziela poręki podatku spożywczego od olejów mineralnych za opłatą 1⁰/₀ i 3⁴/₀⁰/₀ prowizji od kwoty poręczonej, od wódki i piwa za opłatą 3⁴/₀⁰/₀ i 1²/₀⁰/₀ od kwoty poręczonej,

przyjmuje w przechowanie depozyta za opłatą 1⁴/₀⁰/₀ rocznie.

Sprzedaje i kupuje po kursie dziennym:

4⁰/₀ obligacje funduszu propinacyjnego, 4 i 4¹/₂⁰/₀ obligacje pożyczki krajowej, 5, 4 i 4¹/₂⁰/₀, obligacje komunalne Banku krajowego, 4¹/₂⁰/₀ i 4⁰/₀ krajowe listy zastawne i 4⁰/₀ obligacje kolejowe, wydaje przekazy na wszystkie znaczniejsze miasta w kraju i zagranicą za opłatą 1²/₀⁰/₀.

załatwia wszelkie komisa bankowe, kupno i sprzedaż efektów incasso wszelkich należności, domicile obcych weksli i t. d. za opłatą prowizji 1¹⁶/₀⁰/₀ do 1⁸/₀⁰/₀.

BANK ROLNICZY WE LWOWIE

kupuje i sprzedaje wszelkie produkta rolne

dostarcza

z gwarancją za siłę kiełkowania pod kontrolą Stacji botan.-roln. we Lwowie

NASIONA Koniczyny, lucerny, tymotkę, wolne od kianianki, trawy, buraki, kukurudzę, rośliny pastewne, oraz zboża jare i ozime;

z gwarancją za minimalną zawartość składników pokarmowych

NAWOZY SZTUCZNE Żuźle Thomasa, superfosfaty kostne, mineralne i amoniakalne, mączki kostne, specjalny nawóz pod kartofle, saletrę chilijską, kainit, sól potasową 40 prc. i t. d.;

z pierwszorzędnych fabryk i tylko najnowszych systemów

MASZYNY ROLNICZE Pługi Eberhardowskie, siewniki do nawozów „Westfalia“, siewniki do zboża „Przyszłość“, maszyny żniwne, młocarnie i lokomobile, młynki, centryfugi i tryery, parowniki „Reforma“ i wszelkie inne maszyny rolnicze.

TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU

we Lwowie, ul. Teatralna 1. 1.

Rachunek żyrowy w Banku austro-węgierskim. — Rachunek pocztowej Kasy oszczędności we Wiedniu Nr. 69.313 — Telefon Nr. 575. :: Przyjmuje wkładki na oszczędność i oprocentowuje takowe po 5 prc. :: Przyjmuje wkładki krótkoterminowe na 4 prc. (z wypłatą bez wypowiedzenia). :: Wydaje puszki domowych kas oszczędności

Podatek rentowy opłaca Towarzystwo samo.

UDZIELA POŻYCZEK:

na a) weksle i skrypta za poręką osób trzecich;	na f) udziela kredytów budowlanych;
„ b) hipotekę realności;	„ g) reeskontuje kupieckie rymesy;
„ c) pp. urzędnikom na zastaw pensyi;	„ h) drobnym przemysłowcom, rękodzielnikom i handlarzom do
„ d) zastaw polic życiowych;	splaty w 50 ratach ygodniowych
„ e) udziela kredytów kaucyjnych;	lub 12 miesięcznych na 5% od sta.

Przyjmuje ubezpieczenia na życie jako zastępstwo Twa. wzaj. ubez. w Krakowie.

Informscyj ustnych udziela w godzinach urzędowych od 9-tej do 2-giej, a na pisemne odpowiada odwrotnie. **DYREKCYA.**

C. K. UPRZYW. TOW. UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE
AUSTRYACKI FENIKS WE WIEDNIU

wpłacony kapitał 2,400.000 koron

Rezerwa premii i szkód	42,500.000 K
Zabezpieczony kapitał	190,000.000 „
Wpływ premii	7,900.000 „

Towarzystwo udziela ubez. na życie człowieka
we wszystkich przyjętych kombinacjach jako to:

ubezpieczenie na wypadek śmierci płatne natychmiast
po śmierci ubezpieczonego tegoż spadkobiercy lub innym
obdarowanym;

ubezpieczenia na wypadek śmierci mieszane ubezpiecz.
z uwolnieniem od płac. premii, a wzgl. z udzieleniem
rocznej renty w razie nieudolności do zarobkowania;

ubezpieczenia na dożycie zaopatrzenia na starość, wy-
wianowanie dzieci płatne samemu ubezpieczonemu
po osiągnięciu oznaczonego wieku;

ubezpieczenia rent dożywotnich, pensyi dla wdów, rent
i wyposażenia dzieci po najtańszych premiach i pod najprzy-
stępniejszymi warunkami, a zwłaszcza przy bezwzględ-
nej ważności polic, również ubezpieczenia na wypadek
wojny bez osobnej dopłaty, następnie wolności podró-
żowania i zatrzymywania się we wszystkich częściach
świata i zmianie zawodu bez wszelkiej dopłaty premii.

Reprezentacye Towarzystwa znajdują się w następujących miastach:

Berno, Budapeszt, Czerniowce, Drezno, Genua, Grac, Insbruck, Kra-
ków, Kronstadt, Lublana, Linz, Lwów, Monachium, Praga, Paryż,
Sarajewo, Strassburg, Tryest, Wieden i Zagrzeb. — Oprócz tego
znajdują się we wszystkich miastach i znaczniejszych miejscowo-
ściach austro-węgierskiej monarchii, w Niemczech, Włoszech etc.
Agencye główne i powiatowe, które udzielają chętnie informacyi, bez-
płatnie blankiety wniosków i prospekty i przyjmują zgłoszenia do
ubezpieczenia.

ROK ZAŁOŻENIA 1831.

TELEFON Nr. 468.

CES. KRÓL. UPRZ.

POWSZ. ASEKURACYA

ASSICURAZIONI GENERALI

W TRYEŚCIE

Generalna Agencja dla Galicyi i Bukowiny
we Lwowie, ul. Słowackiego 6.

Fundusze gwarancyjne z końcem roku 1907 K.	323,629.347.57
Stan ubezpieczeń działu życiowego wynosi K.	917,014.396.99
„ ubezpieczeń działu rentowego wynosi K.	1,796.397.62
Kwity premiiowe działu ogn. z końcem r. 1907 K.	113,331.852.27

ZAPŁACONE SZKODY:

w 1906 r. K. 37,472.589.25 zaś od zawiązania Towarzystwa,
według corocznych urzędowych wykazów K. 899,042.935.20.

SZCZEGÓLNE KORZYŚCI.

W dziale ubezpieczeń życiowych przynaję się ubezpieczonym, prócz
innych korzyści, następujące koncesye:

Po **sześciomiesięcznym** trwaniu ubezpieczenia pozostaje **polica w mocy** niezmiennie, nawet w razie, gdyby ubezpieczony wskutek **poje-
dyнку** stracił życie, również **samobójstwo** ubezpieczonego nie wpływa na
ważność policy o ile takowa przez **trzy lata** była w mocy.

Po trzyletniem trwaniu ubezpieczenia **nie przepada polica** w ra-
zie zaprzestania wpłaty dalszych rat premiiowych, lecz kapitał zabezpieczony
redukuje się w miarę wpłaconych premij.

Pożyczki na police po trzyletniem trwaniu ubezpieczenia w wy-
sokości przez Radę dyrekcyjną ustanowionej.

Natychmiastowa wypłata ubezpieczonej sumy, chociażby
nawet wypadek ubezpieczeniem przewidziany zdarzył się wkrótce, albo zaraz
po pierwszej opłacie premiiowej.

Ubezpieczonym przynaję Towarzystwo jeszcze w przeciągu sześciu
miesięcy **bez względu na stan zdrowia prawo reaktywowania** po-
lic zgasłych, z powodu nieuiszczenia premij w terminie.

Towarzystwo przynaję **należącym do pospolitego ruszenia**,
w razie ich powołania do czynnej służby, ważność zabezpieczenia w pełnej
kwocie **bez dopłaty** jakiegokolwiek premij.

Ubezpieczenie pozostaje w mocy **za dopłatą** małej nadwyżki do pre-
mii w **czasie wojny** dla należących do czynnej armii lub obrony krajowej.
Zezwala się na opłatę rocznych premij także w ratach półrocznych,
względnie kwartalnych, do premij 2 prc. za raty półroczne, 3 prc. za raty
kwartalne.

Natomiast **nie ściąga Towarzystwo rat** o ile ich ewentualnie
zabraknie **do uzupełnienia premij rocznej** ubezpieczonego **wśród**
roku ubezpieczenia.

Pdądnato przynaję Towarzystwo swym ubezpieczonym **zwolnienie**
od opłaty premij bez zaliczenia jakiegokolwiek nadwyżki **na wypadek**
kalectwa, jeżeli zawodowe zajęcie ubezpieczonego nie jest połączone
z nadzwyczajnem niebezpieczeństwem i o ile termin płatności ubezpieczo-
nego kapitału nie sięga po za 60-ty rok życia zabezpieczonej osoby.

Rok założenia 1864.

Foncière

Peszteński Zakład Ubezpieczeń

pełnowpłacony kapitał akcyjny

TRZY MILIONY KORON

Ogólny fundusz gwarancyjny:

Trzydzieściszczę milionów koron

W uprawnionych przez Zakład działach asekuracyjnych zasługują na wyszczególnienie:

1. W dziale ogniowym: Ubezpieczenia budynków, maszyn, rekwizytorów, zapasów i materiałów, towarów, urządzeń domowych, ziemiopłodów, inwentarza żywego i martwego od ognia, piorunu i eksplozyi.

2. W dziale ubezpieczeń od gradobicia: Zwrot połowy premii w razie nie zgłoszenia szkody.

3. W dziale życiowym: Ubezpieczenia mieszane (na wypadek śmierci i dożycia) jakoteż ubezpieczenia posagowe z trzyletnim rozdziałem zysku. Dywidenda za r. 1899 wyniosła $68\frac{2}{3}\%$ za r. 1900 zaś $70\frac{3}{4}\%$ premii rocznej. Police zakładu są po latach pięciu niezaprzezalne i ważne na wypadek samobójstwa, pojedynku i wojny.

4. W dziale wypadkowym: Ubezpieczenia od wypadków kolejowych, ważne są na całą kulę ziemską i na całe życie. Jednorazowa premia wynosi 3% t. j. od 10.000 koron ubezpieczonego kapitału 30 koron.

5. W dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności prawnej: Ubezpieczenia wszelkiego rodzaju fabryk, hoteli, zakładów przemysłowych, właścicieli realności, myśliwych, uprawiających sporty i t. d.

6. W dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem: Ubezpieczenia urządzeń domowych klejnotów, pieniędzy, papierów wartościowych w domach czynszowych i willach izolowanych, magazynów towarowych, jubilerskich i zegarmistrzowskich, banków, zakładów zastawniczych, kas oszczędności, kantorów wymiany, urzędów podatkowych i t. p.

Ubezpieczenie kompletnego urządzenia domowego w domach czynszowych kosztuje rocznie $1\frac{5}{10}\%$ t. j. jedną kor. 50 hal. od 1000 koron, wartości ubezpieczonej.

Wszelkich bliższych objaśnień udziela chętnie ustnie i pisemnie

Generalna Agencja Zakładu przy ul. Mickiewicza l. 5.

która przyjmuje zarazem zgłoszenia osób nieposzlakowanych na objęcie agencji zakładu we Lwowie lub na prowincyi.

JAN LEWIŃSKI

KONCESYONOWANY BUDOWNICZY

WE LWOWIE — ULICA KRZYŻOWA L. 42.

POLECA:

Kaflowe piece i kominki kolorowe i białe różnych stylów. Kuchnie i wanny kąpielowe. Terakota i majolika budowlana. Dachówki (karpiówki) glazurowane. Cegły szamotowe lepsze od zagranicznych, z fabryki hr. Potockich w Krzeszowicach. Płytki glazurowane na ściany własnego wyrobu. Płytki szamotowe na posadzki. Podłogi sosnowe maszynowe, heblowane na pióro i wpust $\frac{3}{4}$ i $1\frac{1}{2}$ cala grube. Listwy drewniane profilowane. Ścianki gipsowe własnego wyrobu. Materiały budowlane: kamień łamany i ciosowy, stopnie, płyty balkonowe, płyty na chodniki i podwórza. Papa dachowa „DURESKO“. Cement i wapno hydrauliczne. Gips prażony, własny patentowany.

Na sprzedaż parcele pod wille i kamienice na Kastelówce.

ADRES DLA TELEGRAMÓW: LEWIŃSKI, LWÓW.

TELEFON Nr. 199.

Konto żyrowe w austro-węgierskim Banku we Lwowie.

Konto pocztowej kasy oszczędności Nr. 37.615. =====

WŁADYSŁAW ŁOZIŃSKI

Życie Polskie w dawnych wiekach

(Wiek VI — XVIII)

Wydanie drugie Cena K 6, opr. K. 7:50

Spis rozdziałów: Zamki i pałace, dwory i dworki, ubiory i splendory, dom i świat, Index.

ALEKS. BRÜCKNER pisze w „Tygodniku ilustrow.“: Taki tytuł nosi książka p. Władysława Łozińskiego, w całym zeszlórocznym dorobku literackim może najcenniejsza, trozchwyconą przez publiczność, u nas podobnych porywów bardzo nieskorą; **w ciągu kilku tygodni pojawiło się drugie wydanie!** Powodzenie zasłużone zupełnie, jak dla treści, tak dla formy.

Opowiada ta książka, bo czyta się ją powieść najbardziej zajmująca: o zamkach i pałacach ze szczegółami życia magnackiego; o dworach i dworkach i ich trybie szlacheckim; o ubiorach i splendorach, modnych i egzotycznych; o życiu domowym i towarzyskim, o duchu, jaki ten świat sarmacki ożywia! — tak zwięźle, a tak treściwie, że możnaby dwa lub trzy razy większą książkę o tem wszystkim napisać, a mimo to niewiele w istocie dodać; ważnego, zasadniczego nie opuszczono nic, anegdotycznych chyba rysów możnaby przysparzać.

STANISŁAW TARNOWSKI pisze w „Przeglądzie polskim“: Każda nowa książka tego autora, to nowa przyjemność dla ludzi lubiących czytać. Treść i forma zarówno pociągają; przed czytaniem ciekawość, po przeczytaniu zostają nowe wiadomości w głowie i wrażenie miłego a pożytecznego zajęcia.

Ta książka szczególnie podnieca ciekawość. „Życie polskie“: życie domowe, obyczajowe, towarzyskie! Wiemy o niem mało, żałujemy, że nie więcej, a chcielibyśmy wyobrazić sobie, jak to było, jak oni rozmawiali, bawili się, mieszkali, ubierali się, jedli, pili, tańcowali. Ślady tego zostały, i z XVI, XVII i XVIII w. liczniejsze i wyraźniejsze. Ale jednak nie dosyć, a prócz tego rozprószone, trzeba ich szukać. Nie każdy to może. Ktoby zebrał razem te ślady już znane, ktoby dodał do nich nowe przez siebie odkryte i złożył je w całość organiczną a wyczerpującą, oddałby nam wielką przysługę, a zrobiłby wielką przyjemność. — To właśnie robi p. Łoziński w tej książce.

Rzecz wiadoma, że Łoziński jest zawsze sumienny w badaniu aż do akrupulatności — może aż do pedantyzmu. U niego nic na wiatr i na domysł wszystko na mocnym fundamencie ścisłego dochodzenia i sprawozdania. Tak jest i w tym razie. Ten zaś szczególny dar czy zmysł do objawów i dziejów kultury, to zamiłowanie jej badania i odtwarzania, które mu są właściwe, były tu na swoim polu, w swoim elemencie. Oba przymioty razem połączone złożyły się na rzecz niewielkich rozmiarów, ale wielkiej wagi i wielkiego wdzięku.

W czterech rozdziałach opowiada autor, jakie były u dawnej Polski mieszkania, jakie ubiory, jakie zwyczaje i formy towarzyskiego życia.

Autor kończy swoją książkę uwagą, że ten dawny świat polski, skończony, od nas jest bardzo daleki, a jednak czy nie jest bliski? Istotnie, z ówczesnego obyczaju, z ówczesnych lepszych i gorszych stron usposobienia, możemy nie jedno odszukać w naszym dzisiejszym życiu. Świat się zmienił, pokolenia przeszły, ale rodzinne podobieństwo i typ nie zacierają się i zostaną zapewne tak długo, jak to plemię.

Książkę, przyjętą z wdzięcznością, przeczytaną z wielkiem zajęciem, polecamy gorąco wszystkim tym, co lubią dobre rzeczy czytać, a o polskich rzeczach wiedzieć.

Z niezwykłym komfor-
tem :: nowo otworzona

CUKIERNIA
□ Władysława □
Surmaczewskiego

Lwów, ul. Jagiellońska 15

POLECA SIĘ ŁASKAWYM WZGLĘ-
DOM SZAN. P. T. PUBLICZNOŚCI

Mleczarnia Przeworska

we Lwowie

ul. Słowackiego 1. 8, ul. Sienkiewicza
1. 3, ul. Polna 1. 25, pl. Smolki 1. 5

dostawia do mieszkań

mleko i śmietankę

W ZAMKNIĘTYCH FLASZKACH

— SZYMON — BOJANOWSKI WE LWOWIE

ul. Centnerowska 17/B (dom własny)

Pracownia wyrobów stolar-
skich, snycerskich i tokar-
skich :: :: oraz wykonywa
roboty budowlane

MAGAZYN

F. Knauer i Syn

we Lwowie, plac Kapitulny liczba 2

poleca najtaniej

w wielkim wyborze

Kocyki na łóżka
Koce na konie i wózki
Kołdry wataowane
Chustki i pledy wełniane
Bieliznę wełnianą Dr. Jägera
Bieliznę męską
Płótna wszelkiego rodzaju
Szyfony i szyrtingi B. Schrolla
Ręczniki, chustki do nosa
Prześcieradła gotowe

Zlecenia z prowincyi załatwia

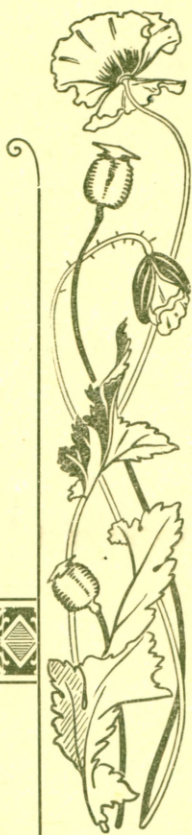
◀ się odwrotną pocztą ▶

Uznane za najlepsze

Tutki „Primus“

*z najprzedniejszej
bibułki francuskiej*

Abadie

Wszędzie do nabycia

*Fabryka we Lwowie
ul. Mickiewicza 1. 2*

Magazyn towarów białatnych i płócien
STACHIEWICZA I ABRYSOWSKIEGO WE LWOWIE, RYNEK 32

Magazyn towarów białatnych i płócien Stachewicza i Abrysowskiego

we Lwowie, Rynek 32

POLECA:

wielki wybór najmodniejszych materij
wełnianych i jedwabnych

Szewioty i sukienka czarne i kolorowe, Jedwabie i Aksamity lyońskie, Kretony, Perkale i Satyny francuskie, Szale, Pledy, Chustki zimowe i letnie, Kocyki do nakrywania łózek

PŁÓTNA IRLANDZKIE &
RUMBURSKIE
I ROLENDERSKIE

PERKALE & SZYFONY

BIELIZNĘ STOŁOWĄ

RĘCZNIKI I CHUSTKI DO NOSA

Próbki rozsyłamy na żądanie franko

Magazyn towarów białatnych i płócien
Stachewicza i Abrysowskiego we Lwowie, Rynek 32

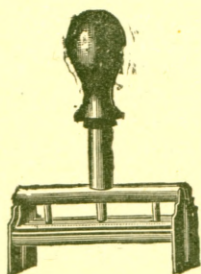
Magazyn towarów białatnych i płócien
Stachewicza i Abrysowskiego we Lwowie, Rynek 32

Magazyn towarów białatnych i płócien
STACHIEWICZA I ABRYSOWSKIEGO WE LWOWIE, RYNEK 32

ARTYSTYCZNY ZAKŁAD RYTOWNICZY

Maksa Glasermana

LWÓW, ULICA SYKSTUSKA L. 17

Wykonywa gustownie i tanio: Stam-
pigle kauczukowe i metalowe, nu-
meratory i stemple datowe, tablice
z metalu lane, oraz mosiężne grawi-
rowane, tablice nagrobowe, graniczne,
oraz z nazwami ulic, marki pieczętko-
we, odznaki dla straży leśnej i połowej,
cegi do plomb, jakoteż różne grawury
na wszelkich metalach. Skład drukarń
kauczukowych i farb do stampiglii.

Zamówienia z prowincyi wykonywa się odwrotnie.

Nowość! :: Kawa palona

z własnego parowego palenia :: codziennie świeżo palona

KAWA PALONA

ściśle podług zasad higieny, za pomocą gorącego powietrza, znakomita
w smaku i aromacie — codziennie świeżo palona!

1/2	kilo	kawy	palonej	Melange	Nr. I.	1	Kor.	60	gr.
"	"	"	"	"	"	II.	1	"	80
"	"	"	"	"	"	III.	2	"	20
"	"	"	"	"	"	IV.	2	"	40
"	"	"	"	Melange	cesarska	V.	2	"	80

Kawa palona za pomocą gorącego powietrza posiada zalety, iż zachowuje znakomitą aromę, czysty delikatny smak, największą wydatność, z tej przyczyny znacznie tańsza w użyciu, aniżeli kawy palone w inny sposób. Kawa palona pakowana w woreczkach pergaminowych w wadze 1, 1/2, 1/4 i 1/8 kg.

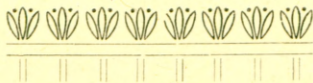
POLECA HANDEL HERBATY I KAWY

EDMUNDA RIEDLA

ulica Teatralna l. 3 :: naprzeciw Katedry

BANK

MELIORACYJNY

STOWARZYSZENIE ZAREJESTR.
Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ

WE LWOWIE, UL. 3-GO MAJA 21

wykonywa wszelkie

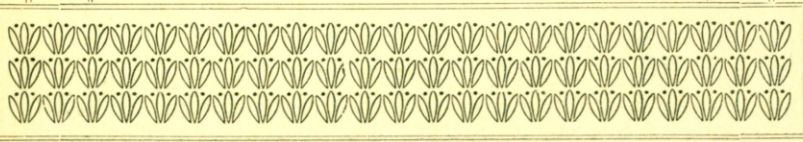
PRACE MELIORACYJNE

jako to: zdjęcia terenu, wygotowywanie projektów i kosztorysów na drenowanie pól, nawodnienia i odwodnienia łąk, budowę rowów, rezerwoarów ziemnych, kanałów, szluz, dróg, szos, kolejek itp., oraz praktycznie przeprowadza powyższe prace.

FINANSOWANIE

uskutecznia się podług każdorazowej poszczegółnej umowy, a mianowicie za gotówkę, na spłaty w ratach w ciągu paru lat, lub przez zaciągnięcie pożyczki melioracyjnej, które to pożyczki Bank Melioracyjny na życzenie sam wyrabia czy to w Banku Krajowym lub w Towarzyst. Kredytowem Ziemskim, czy w innych instytucjach kredytowych.

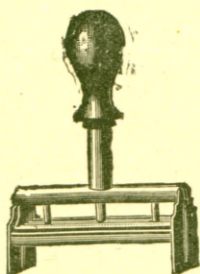
Bank Melioracyjny wykonywa również roboty na zasadzie przedłożonych mu planów gotowych.

ARTYSTYCZNY ZAKŁAD RYTOWNICZY

Maksa Glasermana

LWÓW, ULICA SYKSTUSKA L. 17

Wykonywa gustownie i tanio: Stam-
pigle kauczukowe i metalowe, nu-
meratory i stemple datowe, tablice
z metalu lane, oraz mosiężne grawi-
rowane, tablice nagrobowe, graniczne,
oraz z nazwami ulic, marki pieczętko-
we, odznaki dla straży leśnej i połowej,
cegi do plomb, jakoteż różne grawury
na wszelkich metalach. Skład drukarń
kauczukowych i farb do stampiglii.

Zamówienia z prowincyi wykonywa się odwrotnie.

Nowość! :: Kawa palona

z własnego parowego palenia :: codziennie świeżo palona

KAWA PALONA

ściśle podług zasad higieny, za pomocą gorącego powietrza, znakomita
w smaku i aromacie — codziennie świeżo palona!

$\frac{1}{2}$ kilo kawy palonej	Melange Nr. I.	1 Kor.	60 gr.
" " "	" " "	II.	1 " 80 "
" " "	" " "	III.	2 " 20 "
" " "	" " "	IV.	2 " 40 "
" " "	Melange cesarska	V.	2 " 80 "

Kawa palona za pomocą gorącego powietrza posiada zalety, iż zachowuje znakomitą aromę, czysty delikatny smak, największą wydatność, z tej przyczyny znacznie tańsza w użyciu, aniżeli kawy palone w inny sposób. Kawa palona pakowana w woreczkach pergaminowych w wadze 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ i $\frac{1}{8}$ kg.

POLECA HANDEL HERBATY I KAWY

EDMUNDA RIEDLA

ulica Teatralna l. 3 :: naprzeciw Katedry

BANK

MELIORACYJNY

STOWARZYSZENIE ZAREJSTR.
Z OGRANICZONĄ PORĘKĄ

WE LWOWIE, UL. 3-GO MAJA 21

wykonywa wszelkie

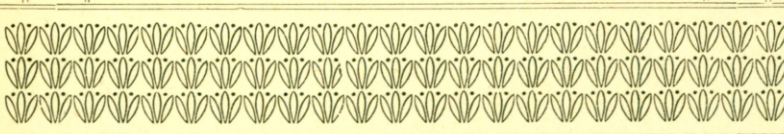
PRACE MELIORACYJNE

jako to: zdjęcia terenu, wygotowywanie projektów i kosztorysów na drenowanie pól, nawodnienia i odwodnienia łąk, budowę rowów, rezerwoarów ziemnych, kanałów, szluz, dróg, szos, kolejek itp., oraz praktycznie przeprowadza powyższe prace.

FINANSOWANIE

uskutecznia się podług każdorazowej poszczególniej umowy, a mianowicie za gotówkę, na spłaty w ratach w ciągu paru lat, lub przez zaciągnięcie pożyczki melioracyjnej, które to pożyczki Bank Melioracyjny na życzenie sam wyrabia czy to w Banku Krajowym lub w Towarzyst. Kredytowem Ziemskim, czy w innych instytucjach kredytowych.

Bank Melioracyjny wykonywa również roboty na zasadzie przedłożonych mu planów gotowych.

Karol Domiczek

elektro-technik mechanik :: we Lwowie, ulica Sykstuska l. 23

Zakład elektro-mechaniczny

pędzony motorem elektrycznym, wykonuje telefony, dzwonki elektr., gromochrony, aparaty indukcyjne etc. etc.

WYŁĄCZNE ZASTĘPSTWO I SPRZEDAŻ

Wozów, Rowerów i motorowych, Rowerów znakomitej marki Jana Pucha w Gracu i Rowerów marki angielskiej. :: Części składowe i przybory do rowerów tylko najlepszej jakości. Wzorowy warsztat dla naprawy, emaliowania i niklowania rowerów. :: Cenniki ilustrowane gratis i franco.

Pracownia Rzeźbiarsko-Kamieniarska

i skład gotowych nagrobków, pomników figur cmentarnych i tablic pamiątkowych

z wszelkich kamieni ciosowych, granitów, marmurów, labradorów, syenitów i alabastrów obejmuje powyższe roboty tak w miejscu jak i na prowincyi

JAN WEWIÓRSKI

KONCESYONOWANY MAJSTER KAMIENIARSKI

we Lwowie, ulica św. Piotra liczba 25

Familijne grobowce, pomniki, obramienia sztachetami żelaznemi, postmenty, kaplice, ołtarze, roboty ziemne z betonów i roboty budowlane.

Gwarancya wszelka za czas, dobroć materyałów i sumienne wykonanie.

Ceny nizkie. :: Na żądanie szkice i kosztorysy.

Założona w roku 1877

L. J. Malewski

we Lwowie
ulica Ormiańska 1. 12.

poleca

wyrabiane w swej fabryce

KORKI
do beczek i butelek

w lepszej jakości od zagranicznych, jakoteż drzewo korkowe, koła do mienienia jagieł, oraz podeszwy i koreczki damskie.

Założona w roku 1877

Pierwsza krajowa fabryka korków katalońskich.

Pierwsza krajowa fabryka korków katalońskich.

BIURO

PIERWSZEGO AUSTRYACKIEGO
TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ

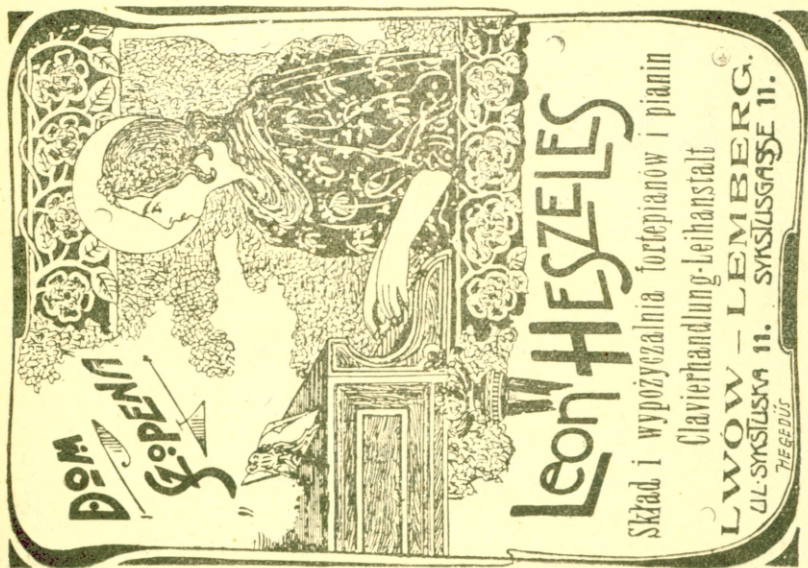
== OD WŁAMANIA ==

WE LWOWIE

ulica Trzeciego Maja 1. 2

ubezpiecza od włamania
i kradzieży, oraz posłańców kasowych od rabunku.

Fundusze gwarancyjne
170 milionów koron.

DOM GOPEND

LEON HEZELES

Skład i wypożyczalnia fortepianów i pianin
Clavierhandlung-Leihanstalt
LWÓW - LEMBERG.
UL. SYMSKA 11. SYMSGASSE 11.
THEGEDUS

Dom bankowy i Kantor wymiany

Sokal i Lilien

we Lwowie :: ulica Kilińskiego 1. 2

kupuje i sprzedaje listy zastawne Towarzystwa kredytowego galicyjskiego, Banku krajowego, jakoteż obligacje komunalne Banku krajowego i obligacje galicyjskiej pożyczki krajowej, wszelkie renty, losy rządowe i prywatne, akcje kolejowe i obligacje pierwszeństwa, — również wszelkie monety krajowe i zagraniczne pod najkorzystniejszymi warunkami. :: Przyjmuje za mierną prowizją wszelkie zlecenia, wchodzące w zakres interesów bankowych. :: Zlecenia z prowincji wykonywa się jak najrychlej.

Leon Appel

Lwów :: Pasaż Hausmana I. 3-5

WYKONYWA:

szyldy, szyby trawione, malowane i witraże, wszelkiego rodzaju tablice lane z cynku, mosiądzu i szklane. :: Roboty lakiernicze budowlane i galanteryjne.

Dostawca szyb trawionych dla pawilonu najwyższego dworu c. k. kolei państw. we Lwowie.

Odnaczony na wielu wystawach. :: Zaprzysiężony rzeczoznawca sądowy.

NA WIOSNĘ I LATO!
Wielki wybór bawełnianych, wełnianych, jedwabnych i trykotowych towarów

Wielki wybór deszczochronów i płedów do podróży

Najnowsze krawaty manszety i kołnierzyki

PŁÓTNA
BIELIZNĘ STOŁOWĄ
gotową bieliznę dla mężczyzn
pończochy, skarpetki
oraz
pończoszki dla dzieci

Bieliznę Dra LEHMANN

poleca handel
P. S. BARDASZA
we Lwowie, Teatralna 9
vis-a-vis kościoła katedralnego
Towar doborowy :: Ceny fabryczne

SKŁAD KOMISOWY
prof. Dr. Jaegera normalnej bielizny
BIELIZNY ZDROWIA
ks. prob. Sebastjana Knapla
oraz czysto jedwabnej higienicznej
Bieliznę Dra LEHMANN

Wełniane angielskie kamizelki z rękawami i pończochy myśliwskie

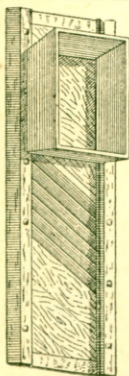
ANTONI HALSKI

HANDEL ŻELAZNY

we Lwowie, plac Maryacki l. 9

POLECA:

Kompletne urządzenia do kuchni i domu. Naczynie aluminiowe, najhygieniczniejsze, nierównane na wsi i w mieście. Narzędzia gospodarcze: Kłódki wszelkich systemów. Maszynki do strzyżenia bydła K. 3-60, do koni K. 5 — Latarnie naftowe graniaste K. 5-20 nierównane. Wagi decymalne. Dzwony na sygnaturki Ko K. 4-80. Ocyłe H. stalowe. Drut kołczasty gruby cynkowany 100 mtr. K. 6 —. Siatka drucziana od much meter K. 1-60. Narzędzia ogrodnicze. Kasy ogniotrwałe od K. 140 — Kasetki żelazne od K. 7 —. MEBLE ŻELAZNE: Łóżka. Materace drucziane siatkowe K. 22 —. Umywalnie. Kłozety hermetyczne. Bidety K. 19 —.

Rok założenia 1878

„MAGASIN AU BON MARCHÉ“

Magazyn specjalny biżuterii, towarów galanteryjnych

POD FIRMĄ KÉSMARKY & ILLES NASTĘPCA

Władysław Ciechulski

We Lwowie, róg pl Maryackiego i ul. Teatralnej (dom Kapituły)

NAJWIĘKSZY SKŁAD WYROBÓW SKÓRZANYCH

a mianowicie: **Portemonnais** damskie i męskie. **Portemonnais** do podróży (patentowe). **Woreczki** na pieniądze w rozmaitych wielkościach i gatunkach. **Pularesy** na bilety wizytowe i pieniądze papierowe z notatkami lub bez tychże, z zameczkami lub tylko składane dwu i trzy działowe — również z haftem jedwabnym wewnątrz, jakoteż z przedziątką na fotografię. **Pularesy** na pieniądze i papiery większych rozmiarów z przeróżnymi podziątkami. **Portefeuille** kasowe na papiery wartościowe, akta, weksle i przeróżne pisma. **Mapy** skórzane na biórka. **Etui** na cygara, papierosy, cygara włoskie. **Tytonierki** i t. p. zamykane lub do zasuwania.

Wielki wybór biżuterii damskiej i męskiej

jakoto: Broszek kółczyków, branzoletek, spinek, szpilek, łańcuszków. tak z prawdz. koralu, ametystów, granatów w oprawie srebrnej i złoczonej, jak również biżuterii z prawdziwego srebra złoczonego, następnie imitacji brylantów, imitacji złotych rzeczy z brązu, czarnego dżetu i t. p.

Wszelkie artykuły do podróży.

jakoto: kuferki ręczne. Torebki damskie, mniejsze i większe. Torby ręczne. Torbeczki na rzemykach. Torby z urządzeniem toaletowym (Necessaire). Worki podróżne. Paski do pleców. Fłaszki podróżne. Necessaire toaletowe i stołowe i wiele rzeczy w ten zakres wchodzących.

Specjalnie jako nowość niezrównanej dobroti i lekkości, **Szwedzkie kuferki ręczne. Pudełka na kapelusze, damskie i męskie** i wogóle **pudełka** bardzo praktyczne do drogi.

Wielki wybór krawatek męskich wszelkiego rodzaju. **Albumy i Parawaniki** na fotografię. **Wachlarze. Paski damskie. Ramki** na fotografię. **Teki** do pisanja. **Książki na poezye** oprawne w skórę, plusz i płótno. **Torby i Teki** do noszenia książek szkolnych. **Papiery listowe, wszelkie artykuły toaletowe. Prawdziwe francuskie i angielskie perfumy i mydła. Prawdziwa woda kolońska.**

Wyroby z brązu, niklu, cynku

i imitacye tychże — jakoto: Garnitury do pisanja, kałamarze, lichtarze, kasetki na biżuterję i garnitury do palenia, zegarki, podstawki na bilety itp.

Wyroby z pluszu, drzewa, skóry

jakoto: kasetki, necessairy, stoliki do palenia, ciężarki, garnitury do gry w karty i szachy.

Skład prawdz. japońskich towarów i imitacji (Papier Maché).

jakoto: kasetek rozmaitych, Etażerek, Stolików, Wazonów porcelanowych i metalowych. Wachlarzy, Parasoli, Parawaników i t. p.

Wyroby ze słynnej i najlepszej stali szwedzkiej: Brzytwy, scyzoryki, nożyczki, noże do użytku domowego i noże specjalne dla pp. Masarzy i Rzeźników. **TOPORY** do wyrębu mięsa.

Magazyn utrzymuje zawsze bogaty skład wszelkich artykułów na wiązania okolicznościowe jakoto: Podarunki na urodziny, imieniny i wesela, święta i podarunki noworoczne. **Ceny stałe i nadzwyczaj umiarkowane**, których niskie obliczenie osiągnięto jedynie przez zakupno wszelkich towarów w znacznej ilości. — **Spis towarów na żądanie odwrotnie i franko.**

Dom Bankowy i Kantor Wymiany

ROHATYN i ULAM

Lwów :: ul. Sykstuska l. 8

WYDAWNICTWO GAZETY LOSOWAŃ

== „KOTWICA” ==

Kupno i sprzedaż efektów i monet krajowych i zagranicznych po kursie dziennym. Korzystne załatwianie wszelkich interesów bankowych. Bezinteresowna rewizya losów i kuponów. W sprawach losów prosimy skorzystać z naszych usług. Sprzedajemy losy za gotówkę podług kursu dziennego i na spłaty miesięczne z natychmiastowem prawem gry. — Losy gdziekolwiek zastawione wykupujemy i odsprzedajemy je na raty.

Listy i przesyłki uprasza się adresować:

DOM BANKOWY

ROHATYN i ULAM

LWÓW, UL. SYKSTUSKA L. 8

Zlecenia z prowincyi skutecznia się od-
:: wrotną pocztą niedoliczając prowizyi. ::

TELEFON NR. 367

BIBLIOTEKA KORNICKA

Cz

21520

18
1909

Fabryka i Główny magazyn broni

ALFRED DZIKOWSKI

C. K. NADWORNÝ DOSTAWCA

Lwów, ul. Karola Ludwika 1

POLECA BROŃ MYŚLIWSKĄ NAJLEPSZEJ JAKOŚCI ORAZ WSZELKIE PRZYBORY MYŚLIWSKIE

ORYGINALNE BROWNINGI

PO CENACH FABRYCZNYCH

GŁÓWNY SKŁAD

WYROBÓW MASARSKICH I DELIKATESÓW

pod firmą:

ALEKSANDER JANKOWSKI

we Lwowie :: ulica Halicka 1. 10

POLECA: SZYNKI WĘDZONE, GOTOWANE I W PECHERZU, POŁĘDWICE WĘDZONE, PIECZONE I WESTFALSKIE, OZORY, SALAMI W RÓŻNYCH GATUNKACH, WSZELKIE GATUNKI KIEŁBAS SUCHYCH, SIEKANYCH, KRAJANYCH I DO GOTOWANIA, ROLADY I DELIKATESY, WĘDZONKĘ, SMALEC, SŁONINĘ WĘDZONĄ I PAPRYKOWANĄ

K. LEGEŻYŃSKI :: INTROLIGATOR :: LWÓW